

مائدة آسمانی جلد هفتم
تألیف عبدالحمید اشراق خاوری
 مؤسسه ملی مطبوعات امری ۱۲۹ بدیع

ص ۱

* رساله
شامل آثار قلم اعلی
مجلد هفتم مائدة آسمانی
که بوسیله جناب عبدالحمید
اشراق خاوری علیه بهاء الله الابهی
و با اجازه محفل مقدس روحانی ملی بهائیان
ایران شید الله ارکانه و تصویب لجنة
محله ملی نشریات امری منتشر شده است

ص ۲

هو الله

حضور محترم یاران رحمانی معروض میدارد این رساله
مجلد هفتم کتاب مائدة آسمانی شامل (آثار قلم اعلی) است که
پس از آنکه لجنه ملی نشریات امری تکثیر آنرا تصویب فرمود
 بواسطه لجنه ملی نشر آثار امری تکثیر و نشر میگردد .
مجلد هفتم مائدة آسمانی

شامل الواح مبارکه ایست که از قلم جمال قدم جل جلاله
در جواب سؤالات مختلفه نازل گردیده از اینقرار :
باب اول _ لوح مبارک در جواب سائل که چگونه حروف
علیین بحروف سجین تبدیل میگردد؟

باب دوم _ لوح مبارک در جواب سائل که کیفیت ادائی
حق النّاس در عالم بعد چگونه است؟

باب سوم _ لوح مبارک در جواب سائل از اخت و مسیح
و خضر و غیرها که شامل سیزده مطلب است .

باب چهارم _ لوح مبارک در جواب سائل از بسط حقیقه .
باب پنجم _ لوح مبارک در جواب عرضه جناب ابوالفضائل
گلپا یگانی که در باره لوح مانکچی از طرف
مشارالیه سؤالاتی بساحت اقدس معروض

داشته است.

باب ششم _ قسمتی از لوح مبارک درباره شرح نزول
لوح ملک پاریس وشهادت شهدا
وشهادت جناب بدیع.

این الواح مقدسه شامل مسائل مهمه ایست
که زیارت ش باعث حصول روح و ریحان
احبّای با وفای حضرت رحمن
است وفقهم الله علی ما
یحب ویرضی

الواح مبارکه مندرجه دراین رساله از روی نسخه
خطی نقل شد و بقدر امکان در مقابله آن اقدام
بعمل آمد اگر در برخی کلمات و مواضع با نسخ
خطی دیگر مختصراً خلافی موجود باشد بحثی
برنگارنده نبوده و نیست

طهران _ شهر الجلال سنه ۱۰۵ بدیع

اردیبهشت ماه سنه ۱۳۲۷ ه ش

ashraqxawri

"مجلد هفتم مائده آسمانی"

باب اول

لوح مبارک در جواب سائل که چگونه حروف علیین بحروف سجین
تبديل میگردد قوله تعالی:

"هو المجيب نامه آن جناب بین يدى العرش حاضر
و بر مقرّانه لا يعرف بما سواه واصل و ما فيه بلحاظ الله ملحوظ
آمد سؤال شده بود از اینکه چگونه میشود که حروف علیین
بسجین تبدیل میشود و یا اثبات بنفی راجع گردد و یا
ثمره جنیه از لطافت ممنوع شود و یا مرأت از اشرافات انوار
آفتاد معانی محروم ماند فنعم ما سئلت و كنت من السائلين
بسیار سؤال شما مقبول افتاد چه که الیوم لازم است هر
نفسیکه از عرفان معضلات مسائل الهیه عاجز شود از شریعه
علم ریانیه و فرات حکمت صمدانیه سائل و آمل گردد که شاید

برسحی از آن مشروب شود و بر بساط سکون و ایقان مستریح
گردد و نسیل الله بان یصعدک الى مقام تشهد جمال القدم
ببصرک و تقطع بصر العالمین و تسمع نعماته باذنک و تقطع
عن افندة کل من فی السّموات والارضین ویطهرک عن دنس
الدنيا و ما فيها بحیث ان ما تمر علی شیء الا وقد تسمع منه

ص ۵

بانه لا اله الا هو و ان طلعة الاعلى لبهائه في الملا الاعلى
و ضيائه بين الارض والسماء وكيريائه لمن في ملكوت الامر
والخلق وكذلك ينطق كلشیء ان انت من السامعين چه که
اليوم بر هر نفسی من عند الله فرض شده که بعچشم و گوش
وفؤاد خود در امر او ملاحظه نماید و تفکر کند تا از بدايع
مرحمت رحمن وفيوضات حضرت سبحان باشرافات شمس
معانی مستنیر و فائز شود و علتی که جمیع ناس را از لقاء
الله محروم نموده و بما سواه مشغول داشته اینست که بوهم
صرف کفایت نموده اند و بازچه از امثال خود شنیده قناعت
کرده اند براههای مهلك تقلید مشی نموده اند و از
مناهج تجرید محروم شده اند امر الهی چون صبح
نورانی ظاهر و لائح بوده اینکه بعضی از ادراک او محتاج
مانده اند نظر بآن است که گوش و قلب را بالایش کلمات
ناس آلوده اند و الا اگر ناظر باصل میزان معرفت الهی
باشند هرگز از سبیل هدایت محروم نگردند حال خود
آنچنان ملاحظه نماید امر از دو قسم بیرون نه یا آنکه
اهل بیان مقرن بقدرت الهی یا نه اگر معرفت نیستند
باين نفوس حرفی نداریم چه که از ملل قبل محسوبند که
ید الله را مغلول دانسته اند چنانچه رب العزه خبر
داده بقوله تعالی ید الله مغلولة و اگر معترفند بدايع

ص ۶

قدرت ربانی در این صورت اعتکاف باینگونه مسائل لغو بوده و
باطل خواهد بود چه که عجز شأن خلق بوده و ان ذات قدم
لا زال بر عرش قدرت و اقتدار مستوى و اگر اراده فرماید
بحرفی جمیع من على الارض را بسموات امر متصاعد فرماید
و بحرف دیگر بادنی رتبه خلق راجع نماید و لیس لاحد ان

يقول لم و بم ومن قال فقد كفر بالله و اعرض عن قدرته
 و حارب بنفسه و نازع بسلطانه و كان من المشركين في الواح
 عز حفيظ و همچنین قادر است باینکه هر وقت اراده فرماید
 مظہر نفس خود را در بین برهه مبعوث نماید و در حین ظهور
 او باید از نفس ظهور او تعالیٰ حجت و دلیل خواست اگر
 با آن حجتیکه لا زال ما بین ناس بوده اتیان فرمود دیگر
 توقف باطل است بلکه اگر کل من فی السموات والارض اقل من
 حین توقف نمایند از اهل نار محسوب اگر چه جمیع ادعای
 ولایت نمایند عزیز میکند هر که را اراده فرماید و ذلیل میفرماید
 هر که را بخواهد لایسئل عما یفعل حال آن جناب بانصاف
 ملاحظه نمایند اگر نفسی بجمیع شئونات قدرتیه الهیه ظاهر
 شود و علاوه بر آن اتیان نماید با آن حجتیکه لا زال با آن اثبات
 دین ناس شده و امر الله بین برهه او ثابت گشته و معذلك از
 چنین ظهور که نفس ظهور الله بوده نفسی اعراض نماید و
 با اعراض هم کفایت ننموده بر قتلش قیام نماید آیا بر چنین نفسی

ص ۷

چه حکم جاری قل حکمه عند الله يحكم ما يشاء كما حكم
 بالحق ولكن الناس هم لا يشعرون آیا در هیچ عهدی و ملتی
 چنین امری جایز بوده لا فو نفسه الرّحمن الرّحيم اگر
 بگویند این ظهور نباید ظاهر شود چنانچه مشرکین گفته اند
 در این صورت قدرت و اراده حق منوط و معلق باراده خلق
 میشود فتعالی عن ذلک علوا کبیرا چنانچه در ظهور ستین
 کل ناس از عالم و جا هل باین سخنهای مزخرف بیمعنی از
 حق محروم شده اند و از علیین بقا بسجین فنا راجع گشته اند
 و بگمان خود بر اعلی مقعد ایمان مستقرند فبئس ما ظنوا
 فی انفسهم و کانوا من المتهمنین فی ام اللوح مذکورا
 باری نظر را از ما سوی الله بردار و بحق ناظر شو و بما یظهر
 من عنده چه که دون او لا شيء ممحض بوده و خواهد بود
 و اگر ایوم کل من فی السموات والارض حروفات بیانیه شوند
 که بصدق هزار رتبه از حروفات فرقانیه اعظم و اکبرند و اقل من
 آن در این امر توقف نمایند از معرضین عند الله محسوبند
 و از احرف نفی منسوب حق جل و عزرا باحدی نسبت و ربط
 و مشابهت و مشاکلت نه و کل بحسبتہم الى عرفانه مفتخر

و معزز بوده و خواهند بود جمال سبحان بر عرش رحمن
مستوى و پرتو انوار شمس فضلش بر کل اشیاء بالسويه اشراق
و تجلی فرموده و جميع من فی الملک بین يدی الفضل در صقع

ص ۸

واحد قائمند و ذرہ را بر ذرہ افتخار و زیادتی نه الا بسبقتها
الى عرفان الله وللقائه فطوبی لمن عرفه بنفسه و انقطع
عما سواه ای على بشنو نداء الله را وبمقری وارد شوکه لا زال
مقدّس از اسماء بوده و خواهد بود تا بهیچ اسمی از جمال
سمی و سلطانیکه باراده قلمش ملکوت اسماء خلق شده محروم
نگردی فو الله الّذی لا اله الا هو که مقصود از این بیان
آن است که شاید آن جناب و معدودی خرق حجاب نموده
بسرا د ق قدس محبوب که مقدّس از ظنون و او هام عباد بوده
در آیند والا انه لمعتالی عن اقبال الخلق و اعراضهم
ومقدّس عن العالمین آیا در حین اشراق شمس لایق است
نفسی سؤال نماید که چگونه می شود نور انجم اخذ شود و حال
آنکه ملاحظه مینماید که نور آفتاب روشنی او را معدوم نموده
بلکه در این مقام نجوم طالب ظلمت لیلند و از نور نهار معرض
چه که قدر و ضیاء نجوم در لیل مشهود است و از تجلی نیریوم
معدوم و مفقود می گرددند فسبحانه عن المثل والامثال چه
که لا زال نیر جمالش مستضیء بوده واحدی با او نبوده و کل ما
سواه در امکنه ترابیه بمشیت امکانیه خلق شده اند و باور ارجع
خواهند شد و انه جل و عز در مقعد امتناع و مقر ارتفاع خود
لم یزل ولا یزال مقدّس از کل بوده و خواهد بود بسیار
عجب است که از تغییر و تبدیل اسماء ناس تعجب مینمایند

ص ۹

و متّحیر شده اند با آنکه جمیع در کل حین تغییر و تبدیل
مظاهر اسماء و مطالع آنرا ببصر ظاهر مشاهده مینمایند
و مع ذلك بحجبات و همیه و کلمات شرکیه چنان محتجب
مانده اند که از آنچه ببصر ظاهر ملاحظه مینمایند غافل
شده اند ای سائل اسماء و صفات الہی را موہوم مدان
بدانکه جمیع اشیاء که ما بین ارض و سماء خلق شده مظاهر
اسماء و مطالع صفات حق تعالی شانه بوده و خواهد بود

غايت اينست که انسان نسبت بدون خود اعظم رتبه و اکبر مقاماً خلق شد و اگر در سماء ما ترى في خلق الرّحمن من تفاوت ارتقا نمائی در خلق رحمانی و مطالع صنع سبحانی تفاوت و فتور نبینی فطوبی لمن طارفی هذا الهواء الّذی ما طارت فيه اجنحة المربيین و حال ملاحظه نما در جميع این مظاهر اسمیه الهیه از اشجار و افنان و اغصان و اثمار و همچنین در اوراد و ازهار و کلّما زینت علی وجه الارض که در اول بچه مقدار طراوت و لطافت و نضارت ظاهر میشوند و بعد از مدتی کلّ از خلع لطیفه عاری شده بارض راجع شوند و چه مقدار از ثمرات جنیه که تغیر نماید بشائیکه از رائجه او انسان اجتناب نماید باری کلّ در علو و دنو و تغیر و تبدیل مگر مظاهر کلیه الهیه که بنفسه لنفسه قائم و باقیند قسم بافت اب صبح معانی که لسان الهی بشأن و اندازه

ص ۱۰

ناس تکلّم میفرماید چه که اکثری از ناس ببلوغ نرسیده‌اند والا بابی از علم بروجه عباد مفتوح میفرمود که کلّ من فی السّموات والارض به افاضه قلمیه او از علم ما سوی خود را غنی مشاهده نموده براعراش سکون مستقر میشدند و نظر بعدم استعداد ناس جواهر علم ریانی و اسرار حکمت صمدانی در سماء مشیّت الهی محفوظ و مستور مانده تا حین حرفی از آن نازل نشده وبعد الامر بیده يفعل ما يشاء ولا يسئل عما شاء و هو العلیم الخیر و اگر از این عبد میشنوی پرهای تحدید و تقلید را بيفکن و به پرهای تجرید در این هوای قدس توحید پرواز کن تا از شباهات و همیه و اشارات ریسیه خود را مقدس یابی و بانوار یقین خود را منور بینی بگوش جان کلمات رحمانی را اصغاء نما که شاید قلب از غبار مکدره اوهام که در این ایام کلّ من فی الملک را احاطه نموده مطهّر شده بمنظر اکبر راجع شود و چون باین مقام اقدس امنع اطهّر فائز شوی ملاحظه مینمائی که مقصود ما فی البيان که از سماء مشیّت ظهور قلم نازل شده این ظهور بوده وخواهد بود فو الّذی نفس حسین فی قبضة قدرته که اعظم از این امر در بيان نازل نشده ببصر منیر حديد در او ملاحظه نمائید تا بر مقصود کلمات قدس ریانی مطلع شوید و در جميع اوراق و الواح و رقاع و صحف و زبر و کتب کلّ ناس را

ص ۱۱

ظهور بشیء از آنچه خلق شد متمسک شوند و از نفس ظهور
محتجب مانند چه که در آن یوم هیچ شیء نفع نمی‌بخشد
الا بعد اذنه . بوحید اکبر میفرمایند و انتظروا من یذکر کم
الله وجهه فانکم ما خلقتم الا للقاءه و هو الّذی علق کلشیء
بامرہ ایاک ایام ظهوره ان تتحجب بالواحد البیانیه
فان ذلك الواحد خلق من عنده و ایاک ایاک ان تتحجب
 بكلمات ما نزلت فی البیان فانها کلمات نفسه فی هيكل ظهوره
من قبل حال در این کلمات سلطان اسماء وصفات تفکر
نمایید با این آیات محکمه و کلمات متقدنه دیگر مجال اعراض برای
نفسی باقی میماند لا فو الّذی انطق الروح فی صدری
مگر آنکه بالمره از حق اعراض نماید و بیان خلق اولیه‌اند و ما
دونهم خلقوا فی ظلهم و همچنین بوحید اکبر میفرمایند
وربما یأیک من انت قد سئلت عن علو ذکره و ارتفاع امره
وان من فی البیان یقرئون تلك الكلمات و هم لا یلتفتون بظهوره
ولا یؤمنون بالله الّذی خلقهم بظهور قبله و هم راقدون .
چنانچه حال ملاحظه میشود که کل تلاوت کتاب الله مینمایند
و در لیل و نهار مینویسند و معدلك بحرفی از کتاب مستشعر
نشده‌اند بلکه مقصود از ترویج جز تحقیق ریاست و اثبات
آن نبوده و نخواهد بود کذلک یشهد لسان الله الملک
العزیز العلیم و میفرمایند من اول ذلك الامر الى قبل ان تکمل

ص ۱۲

تسعة کینونات الخلق لم تظهر و ان کلّما قد رأيت من النّطفة
الى ما کسوناه لحما ثمّ اصبر حتّی تشهد خلقا آخر قل
فتبارک الله احسن الخالقين و همچنین بعظیم میفرماید
هذا ما وعدناک قبل الّذی اجبناک اصبر حتّی یقضی عن
البیان تسعة فاذا قل فتبارک الله احسن المبدعین و
میفرماید فلتراقبن فرق القائم و القیوم ثمّ فی سنة التسع
کلّ خیر تدرکون حال قدری در این کلمات تفکر فرمائید
و همچنین در فرق قائم و قیوم تفکر لازم چه که این عبد از
احزان واردہ قادر بر تفسیر کلمات الله نه فو الله الّذی لا اله

الا هو که تبلیغ امر الله این عبد را بر تحریر این لوح مضطر
 نموده که شاید مصباحی چند در مشکوکه امکان مستضیء شوند
 و بقدره الله بر نصر این مظلوم قائم گردند اذا کلشیء
 یکی علی ضری و بما ورد علی من الّذین هم خلقوا بقولی
 واز همه گذشته امر بمقامی منجر شده که با آنکه ظهور آیات
 قدس ریانی بمثابه غیث هاطل از سماء مشیت من غیر مکث
 و سکون نازل و من دونها آیات قدرتیه و ظهورات الهیه
 که عالم را احاطه نموده بشائیکه ملل قبل مذعن و معترف
 شده‌اند معدلک باید بادله استدلال نمایم و امری را که
 لا زال مقدس از دلیل بوده بدلیل ثابت نمایم که لعل معدودی
 سماء شهود صعود نمایند ظلمی فوق این در عالم الهی نه

ص ۱۳

که جمال قدم بدون خود استدلال بر حقیقت خود نمایند
 بعد از آنکه چون شمس در قطب زوال سماء لا یزال مشهود
 ولاجح است فسيعلم الّذين ظلموا نفس الله ای مرجع
 يرجعون و بلایای محتومه و قضایای مثبته بشائی وارد که
 جز حق احدی بر احصای آن قادر نه در کل حین رماح
 بغضاء از شطر اعداء بر هیکل بقا وارد و لقد جائی مظاهر
 نفس الله فی ضھی من الیوم یبکون و ینوحون قالوا يا اسفا
 على یوسف الله المھیمن القيوم فقد القوه عبیده فی الجب
 ثم فی انفسهم یستفرحون قل يا ملاً البیان انتکلون نقطه
 الاولی و تقرئون آیاته فی کل عشی و بکور تالله قد فعلتم
 ما لا فعلت امم القبل و یشهد بذلك عباد مکرمون ان انتم
 تنکرون انتکلون الله باسیاف النفس والھوی ثم علی مقاعدکم
 بذکرہ تستغلون و بآیاته تستدلون كذلك فعل کل امة بالله
 حین ظهوره بمظهر نفسه فی کل عصر و كذلك فعلوا و کانوا
 ان یفعلون قل الیوم لن یتحرک علی اسماء هؤلاء قلم الله
 المھیمن العزیز القيوم ولن یرتد اليهم طرف الله ولن
 یأخذهم نفحات قدس محبوب اليوم اگر عباد از این آیات
 قدس الهیه و ظهورات عزّ صمدانیه اعراض نمایند بچه حجت
 و دلیل اثبات دین خود مینمایند بگوای اهل بیان ببصر
 حق بمنظر اکبر ناظر شوید چه که ببصر دون خود مشهود

نگردد اینست که ظهور قلم میفرماید ایاکم فانظروا اليه
 بعینه فمن ينظر اليه بعين سواه لن يعرفه ابدا و بعد از
 وصایای لا يحصى عباد خود را در این امر میفرماید فيا الهی
 انت تعلم بائی ما قصرت في نصحي ذلک الخلق وتدبری
 لا قبالهم الى الله ربهم و ايمانهم بالله بارئهم الى آخر قوله
 روحی فداء قسم بجمال قدم که از این بیان که از قلم رحمن جاری
 شده قلب کل اشیاء محترق گشته و هر ذی بصری از این کلمات
 نوحه و حنین مظہر اسماء و صفات را ادراک مینماید ولکن
 لا يزيد الظالمين الا غرورا و خسارا اى على گوش جان بگشا
 و کلمات رحمن که در قیوم اسماء نازل شده اصغاء نما که
 میفرماید يا قرة العین لا تجعل يدک مبسوطة على الامر
 لان الناس في سکران من السروان لک الکرة بعد هذه الدورة
 بالحق الاکبر هنالک فاظهر من السرسرا على قدر سم الابرة في
 الطور الاکبر ليموتمن الطوريون في السیناء عند مطلع رشح من
 ذلک النور المهيمن الحمراء باذن الله الحکیم وهو الله قد
 كان عليك بالحق على الحق حفيظا و حال کرة ظاهر وطوريون
 معدوم و مفقود چنانچه مشاهده میشود با آنکه میفرماید
 طوريون میت ولا شيء ومعدوم میشوند معدلک تعجب مینماید
 از اینکه ثمره طوبی حنظل شود چنانچه بعینه همین را سؤال
 کرده اند و یا صور علیین به سجین تبدیل گردد لا زال امر

الهی محدود نبوده و نخواهد بود کل مرایای موجودات
 اگر در حین ظهور بشمس سماء قدم مقابل شوند در کل انوار
 شمس ظاهر و لائح و منطبع و مرتسم وب مجرد انحراف از کل
 اخذ میشود فانظر في الشّمس ثم في المرايا لکی تجد الى
 ما يلقیک الروح سبیلا ابن نبیل مرفوع در اثبات امر الله
 بما القی الله على فؤاده الواحی نوشه و در ابتدا باین آیه
 که از سماء مشیت ظهور قلم نازل شده استدلال نموده
 قوله عزّ ذکرہ قل اللهُمَّ انْكَ انتَ الْهَمَ الْأَلَهِيْنَ لِتَؤْتِنَ
 الْأَلَهِيَةَ مِنْ تَشَاءُ وَ لِتَنْزَعَنَ الْأَلَهِيَةَ عَمَنْ تَشَاءُ إلَى آخر و كذلك
 قل اللهُمَّ انْكَ انتَ رِبَّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ لِتَؤْتِنَ الرِّبُّوْيَةَ
 مِنْ تَشَاءُ وَ لِتَنْزَعَنَ الرِّبُّوْيَةَ عَمَنْ تَشَاءُ إلَى آخر با آنکه سلطان

وجود باین صریحی فرموده که عطا میفرماید الوهیّت و ربویّت
را به نفسی که اراده فرماید و اخذ میفرماید از هر که بخواهد
خداآوند قادریکه مقام الوهیّت و ربویّت که اعلی مقامات است
اخذ فرماید قادر نیست براینکه از هیکلی قبیص اسم خود را
نزع نماید یا آنکه حلوی را به مرتبه تبدیل فرماید سبحان الله
عما یتوهمون العباد فی قدرته فتعالی عما یصفون حال
مشاهده نمائید که طیر قدرت و عظمت در چه هوا طیران
مینماید و ناس در چه اماکن توقف نموده اند آیا آیه انه
علی کلشیء قدیر را چه معنی نموده اند و از يفعل مايشاء

ص ۱۶

ولا یسئل عما شاء چه ادراک کرده اند ای عباد از او هن
بیوت برکن شدید متمسک شوید و از جهل و ندانی
بغجر منیر علم ربانی توجه نمائید و کاش اهل بیان در آیه
مبارکه که ابن نبیل ذکر نموده تفگر نمایند که شاید از سبل و هم
بصراط یقین در آیند ای علی یک قبح از این ماء عذب حیوان
که در ظلمات کلمات سلطان اسماء و صفات مستور شده بیاشام
تا از کدورات ایام و شباهات انام و اشارات غافلین و دلالات مغلین
پاک و مقدس شوی و ابواب علوم نا متناهی ربانی بروجه قلب
مفتوح شود تا آنکه موقن شوی باینکه سلطان قدم قادر
است بر آنکه در ساعتی جمیع اشیاء را بخلع اسماء حسنی مفترخ و
معزز فرماید و در ساعت اخري از جمیع اخذ نماید و ائمّه اشکوا
الى الله من هؤلاء العباد لانهم ينظرون الى بما عندهم لا بما
عندی ويقاسون نفس الله بانفسهم وكلماته بكلماتهم فو الذى
نفسی نفسه لو ينقطعن اليوم كل من في السموات والارض و
يقبلن الى الله ليعلمهم من بدايع علمه ما يغنيهم عن العالمين
و در این سنه شداد بعضی از عباد اینگونه مسائل سؤال نموده اند
و عبد حاضر لدی العرش جوابهای محکمه شافیه کافیه
نوشته ارسال داشته عجب است که شما ندیده اید و در این
ارض هم بعضی شباهات القاء نموده اند که شاید نفوس
قدسیه را بحججات کلمات قبلیه محتجب دارند و لکن غافل از

ص ۱۷

اینکه نفسی که در هوای با فضای قدس الهی طیران نمود

و از خرمنهای علوم نا متناهی ریانی التقاط فرمود بشبهات
 و همیه ممنوع نشود و محروم نگردد قل من ورد علی بحر الاعظم
 لن یلتفت الى سراب بقیعه ولن یشرب من ماء الححیم آگر چه
 لا یق نه که قلم اعلی بذکر کلمات اولی البعضاء بیالاید
 و یا حرکت نماید ولکن نظر به تبلیغ رسالات ریانی مفری نه
 که شاید جاهلی ببحر علم درآید و یا گمگشته وادی غفلت
 و نسیان بین رحمن خرامد و انه لیهدی من یشاء الى
 صراط البهاء و انه علی کلشیء قدیر ولکن این ذکر و بیان
 برای نفوی است که فی الحقیقہ طالب سبیل هدایت باشدند
 والا علیل غل وبغضاء را سلسیل طاهر ننماید چنانچه
 الیوم اکثر اهل بیان جمیع ظهورات قدرتیه و شئونات الهیه
 و آیات منزله را بچشم خود دیده اند و بگوش خود شنیده اند
 معذلک ببعضی قیام نموده اند که ذکر آن ممکن نه الا من
 فتح الله بصره و ایده علی امره و اخرجه عن ظلمات الوهم
 و هداه الى صراط العزیز الحمید و تمسک باموری جسته اند
 که لم یزل عند الله مذکور نبوده و بشائی غافل اند که بحجر
 ساجد شده اند و از منظر اکبر و جمال اطهر انور معرض گشته
 و رب معبد شعر من عابدیه خیر منه ان یا علی قل الیوم
 انت و معبدکم عند الله فی حد سواء فمن آمن منکم فقد آمن

ص ۱۸

من فرع الاقبّر و من اعراض فقد خرج عن صراط الله و ان هذا
 لهو الحق و ما بعد الحق الا الضلال ایاکم ایاکم یا ملا البيان
 لا تکفروا بالله ولا تحاربوا بمظاهر نفسه ولا تجادلوا بالذی
 جائکم عن مشرق الامر بسلطان میین آیا گمان مینماید که
 امر الله باعراض معرضین ممنوع شود و یا انوار شمس عز باقی
 باکمام انفس ظلمانی مستور ماند لا فو الذی نطق فی صدری
 و بعثنی بالحق و ارسلنی علی العالمین وبعضی از مشرکین
 از جمله شبّهات که در این ارض القاء نموده اند اینست که آیا
 میشود ذهب نحاس شود قل ای و ربی ولكن عندنا علمه
 نعلم من نشاء بعلم من لدننا ومن کان فی ریب فلیسیل الله
 ربیه بان یشهده و یکون من الموقنین و در رسیدن نحاس برتبه
 ذهبت همان دلیلی است واضح بر عود ذهب بحالت اول لو
 هم یشعرون جمیع فلزات بوزن و صورت و ماده یکدیگر

میرسند ولکن علیه عندنا فی کتاب مکنون میگوئیم علم معرضین
باين مقام صعود ننموده که ادراک نمایند ذهب نحاس میشود
آنقدر هم ادراک ننموده که تراب میشود این رتبه که مشهود
هر ذی شعوری بوده که کل از تراب ظاهر و بتراب راجع و تراب
درقدرو قیمت ارخص از نحاس است چه که او از اجسام محسوب
ونحاس از اجسام و این بسی ظاهر و هویدا است و آگر ناس
لايق و بالغ مشاهده میشندند هر آينه در اين مقام دکر بعضی

ص ۱۹

از علوم مستوره الهیه میشد ولکن قضی ما قضی بر هر ذی بصیر
مشهود است که حق تعالی ذکره بر کلشیء قادر بوده و خواهد
بود البته آگر بخواهد بمجرد اراده ای ذهب را بنحاس
تبديل میفرماید و این عجز در موجودات موجود و مشهود
وانه لھوالمقتدر العزیز القادر المحمود نظر را مطهّر نموده
بمنظر اکبر توجه نمائید و از اشجار لا یغنى ولا یشم منقطع شوید
این است از بداعی امر الهی فمن شاء فلیقبل ومن شاء فلیعرض
فمن اقبل فلنفسه و من اعرض فلها و عليها و انه لھو المقدّس
عن الخالیق اجمعین . در شیطان تفکر نما که معلم ملکوت
بوده در ملأ اعلى و در مدائیں اسماء باسماء حسنی معروف
و بعد باعراض از اعلى رفیق اعلى بادنی ارض سفلی مقر گرفته
کذلک یفعل ریک ما یشاء ان انت من الموقنین از اینها
گذشته بیت عتیق که کعبه موجودات بوده و محل طواف مظاہر
اسماء و صفات چرا از این فضل کبری محروم شد اذا تفکروا
یا اولی الالباب کلشیء در قبضه قدرت الهی اسیرند و در کل
حين بآپچه اراده فرماید قادر و مقتدر است قدرت محیطه اش
در هیچ اوان از مظاہر امکان و اکوان سلب نشده و نخواهد شد
اسرار مکنونه اش را هرگوشی لایق استماع نه و حوریات معانی
مقصورو علمیه اش را هر چشمی قابل مشاهده نه چه مقدار از
هیاکل ظلم که بقیمیص عدل بین عباد معروف شده اند و چه

ص ۲۰

مقدار حقایق عدیله که در اثواب ظلم اشتھار یافته اند
نظر در اصنام نما که حال نصف من علی الارض باو عاکف
شده اند و من دون الله معبد اخذ نموده اند و باين مرض

مبلا نشهد مگر آنکه بوهם و تقليد اكتفا کرده‌اند و از سلطان
توحید اعراض نموده‌اند باري اليوم مظاهر كلّ اسماء و صفات
در صقع واحد و موقف واحد مشهودند الا من صعد الى الله
كذلك نقى عليك لعل تظهر نفسك و صدرك عن كلمات العالمين
و تسمع ما غرد الروح على افنان هذه السدرة التي احاطت كلّ
من في السموات والارضين قل يا ملأ البيان تالله الحقّ
لم يكن هذا من تلقاء نفسى بل بما نطق الله في صدرى وما
ظهر من سلطانى وجرى من قلمى برهانى ثم حجتى ثم
دليلى ان انت من المنصفين قل انت باي حجة آمنت بعلى
من قبل حين الذي ظهر بالحقّ وجائكم بسلطان مبين وباي
برهان صدقتم آياته واذعنتم برهانه و خضعتم عند ظهورات
امر المهيمن المتعالى العزيز المنير وان تقولوا انا آمنا به
بنفسه و اكتفينا بحججته نفسه عما سواه قل تالله هذا نفسه
قد قام بين العباد و ظهر بسلطان اسمه المقتدر المهيمن
العلى العظيم وان تقولوا بانا امنا بما نزل عليه من آيات الله
العزيز الغالب القدير فتكلك آياته ملئت شرق الارض وغربها
اذا فاستمعوا لما يوحى عن شطر المقدس الذي يسمع من

٢١ ص

ارياحها ما سمع اذن الحبيب في معراج القدس ثم اذن
الروح في سموات الامر ثم اذن الكليم على طور العزّ عن
شجرة الله الناطق العزيز الحكيم ومن دونهم قد ظهر هذا
الغلام بسلطنة التي علت على الممكّنات ويشهد بذلك السن
الكائنات ان انت من السامعين ثم قل لرؤساء البيان اين
كتتم حين الذي اخضطرت فيه انفس العباد وزلت فيه الاقدام
وغشى الرعب قلوب الراسخين وقام على كلّ العباد من مذاهب
شتى و ما استنصرت من احد الا الله الذي بعثني وارسلني
على العالمين تالله هم كانوا مستورا خلف قناع النساء فلما
ظهر الامر بسلطانه اطمئنوا في انفسهم وخرجوا عن الحجاب
فاول ما فعلوا اعرضوا عن الذي به ثبت ايمانهم كذلك كان
الامر وانك كنت من الشاهدين وانك ان لن تصدقني بعد
الذى شهدت بعينك يصدقني كلّ الاشياء وعن ورائها
لسان الله الصادق الامين ان يا جمال الكبriاء بين الارض
والسماء غير اللحن لاهل الانشاء ثم غنّ على افنان البقاء على

لحن عجمی منیع لیکشیف اسرار الامر فیما رقم من هذا القلم
المحکم المتن چه که جمیع ناس بلغات عربیه مطلع نه
وادراک کلمات پارسیه اسهل است نزد اهل لسان .
ای سائل آنچه از اسمی در کتاب الهی از ذکر طوبی و سدره
منتھی و شجره قصوی و ورقه و ثمره و امثال آن مشاهده

ص ۲۲

مینمائی موہوم مدان مقصود از جمیع این اسمی عند الله مؤمن
بالله بوده و خواهد بود و مؤمن تا در ظل سدره الهیه ساکن
از سدره طوبی و علیین عند الله محسوب وبعد از اعراض
از سدره نار سجین مذکور و در حین ایمان افنان و اغصان
و اوراق و اثمار او جمیع از اثبات مشهود وبعد از اعراض جمیع
از نفی محسوب میشود و بسا نفسیکه در اصیل از ابها سدره
بقا است و در ابکار از ادنی شجره فنا و کذلک بالعكس لوانت
من العارفین مؤمن را در حین اقبال او الى الله جنتی
مشاهده کن با کمال تزئین بشائیکه جمیع آنچه در جنت
شنیده ای در او مشاهده نما از افنان علمیه و اثمار معارف
الهیه و انھار بیانیه و از هار حکمتیه و فوق ذلك الى ان يشاء
الله در او موجود همین نفس بعینه بعد از اعراض نفس هاویه
میشود مع آنچه متعلق با و بوده کذلک یبدل الله التور بالظلمة
والظلمة بالتور لوانتم تفقهون . آیا نشیده که ظهور قبلم
در ارض همین حکم جاری فرموده چنانچه میفرماید بر هر ارضی
که مؤمن مستقر نشود از ارض جحیم محسوب چنانچه الیوم مقر
عرش ارضی واقع شده که ابدا معروف نبوده ولكن الیوم
مبعضین جمال رب العالمین خود را از علیین محروم ساخته اند
و در قعر سجین مقر گرفته اند و بزعم خود در اعلی مقعد جنت
ساکنند چنانچه ملل قبل هم بهمین اوہام مشغولند اذا

ص ۲۳

یبشرهم قلم الامر بعذاب یوم عقیم این قوم را لا یق آنکه عجلی
من دون الله اخذ نمایند و باوساجد و عاکف شوند چنانچه
شده اند کجا لا یق اند بهوای قدس صمدانی طیران نمایند
و یا بسماء عزّ الهی راجع شوند چنانچه مشاهده میشود آنکه
طبعش گل میل نموده ابدا بگل ملتافت نه کذلک یضرب

اللہ مثلا لعل النّاس هم يشعرون آیا نشینیده اید که میفرماید
 بسا شجره اثبات که در ظهور بعد از شجره نفی میشود
 باری الیوم هر نفسی که از کل آنچه ما بین عباد مشهود و مذکور
 است منقطع نشود و جمیع را چون کف طین مشاهده ننماید
 ابدا قادر نه که باین هوا طیران نماید و یا بمقر سلطان عز
 تقدیس در آید لا زال مؤمن اقل از کبریت احمر بوده و خواهد
 بود و علاوه بر این شموس معانی که از مشرق اصبع رحمانی
 اشراق نمود این بسی مبرهن و واضح است که ثمره بنفسه
 لنفسه موجود نه بلکه باعانت الهیه از امکنه ترابیه صعود
 نموده تا باین رتبه ظاهر شده که مقام ثمری باشد و آن مقتدریکه
 او را بایند مقام فائز نمود بهمان قدرت قادر است که او و صد
 هزار امثال او را در اقل من آن از اعلى مقربا بادنی مقرّ
 فنا راجع فرماید و همچنین بالعكس و این از سنن او بوده
 و خواهد بود چه که قدرت محیطه و قضایای محتومه آن سلطان
 احديه لا زال بر کلشیء نافذ بوده و اقل من ان از ظهورات

۲۴ ص

قدرت خود ممنوع نبوده فسبحان اللہ عما یظنون المتهمنون
 بسا لئالی اسرار که در اصادف بحار اسم ربک الستار مستور
 بوده و خواهد بود که اظهار آن سبب اعثار اقدام غیر مستقیمه
 شود باری الیوم فضلی ظاهر شده که اگر اراده فرماید
 از کفی از طین کل حروفات اولیه و آخریه را مبعوث فرماید
 قادر است معدلک بسیار حیف است انسان در این ایام که
 جمال رحمن بتمام فضل ظاهر شده خود را بغیر او مشغول نماید
 دع کل من فی السموات والارض لاهلها ثم ادخل فی عمرات
 هذا البحر الّذی لن يوجد فيه الا لئالی ذکر اسم ربک العلی
 المقترن العظیم ایست بدایع ظهورات شمس امر رحمن که
 از افق اصبع مليک امکان اشراق فرموده فطوبی للعالمن
 و من دون ذلک ان ربک لغنى عن العالمین ای بسا نفوسيکه
 الیوم در ابحرنار مستغرقند و مستشعر نیستند بلکه خود را از
 اهل جنت میدانند چنانچه امم قبل هم باین ظنون مسروند
 قسم بافتاتب عز قدس تحرید که این ظهور اعظم از آن است که
 بدليل محتاج باشد و یا به برهان منوط گردد قل ان دلیله
 ظهوره و حجته نفسه وجوده اثباته و برهانه قیامه

بین السموات والارض فی ایام التی فيها اضطربت کلّ من
فی ملکوت الامر و الخلق اجمعین و ان لن تقدرن ان تعرفنه
بما فصلنا لكم فاعرفوه بما نزل من عنده و كذلك قدر لكم فضلا

ص ۲۵

من عنده و انه لهو الفضال القديم قلم اعلى ميفرماید ای على
یکبار بطور تقدیس قدم گذار و بقلب فارغ و لسان طاهر
رب ارنی گوتا لا زال از مکمن قدس بیزوال انظر ترانی بشنوی
و بلقاء جمال بیمثال حضرت ذو الجلال فائزگردی یعنی
لقاء مظهر نفس او که بیک تجلی از تجلیات انوار فصلش تتغّیی
اشجار الوجود من الغیب والشهود بما نقطت سدرة الطور
اینچنین احاطه فرموده فضل سلطان یفعل ما یشاء ولكن
الناس هم فی وهم عظیم و حجاب غلیظ و غفلة میین اینست
شأن این ناس که لا زال بقول حق افتخار مینمایند و از نفس او
معرض مثلا حجر را طوف میکنند و از اماكن بعیده طی
سبلهای صعبه مینمایند و از جان و مال میگذرند تا بزیارت ش
فائز شوند ولکن از سلطان مقتدریکه بقول او صد هزار امثال
این حجر خلق میشود غافل بلکه معرضند چنانچه ملاحظه
شد در سنہ ستین و همچنین در این ایام بصر منیر را بصد
هزار حجبات و همیه و سبحات نفسیه مستور مینمایند و بعد
فریاد برآرند که آفتاب جهانتاب عز صمدانی طالع نشده
و اگر هم ادراک نمایند سؤال نموده که فلاں نجم چگونه میشود
نورش محوگردد و یا زایل شود دیگر غافل از اینکه بوجود شمس
یمحو نوره چنانچه مشاهده میشود که در ایام انوار نجوم محو
و لا يظهرند باری عنقریب ید قدرت محیطه الهیه نفوسي

ص ۲۶

چند خلق فرماید که جميع احباب را خرق نمایند و بی ستر
و حجاب بمکمن رب الاریاب در آیند و در سیل محبوب از هیچ
آبی محمود نشوند و از هیچ ناری جزع نمایند غیر معبد را
مفقود شمرند و ما سوای مقصود را معدوم مشاهده نمایند و در
کل اوان اهل امکان را بسلاسل بیان برضوان قدس رحمن
کشنند قسم بافتاب معانی که انوار این نفوس اهل ملا اعلی
را مستنیر نماید چنانچه شمس اهل ارض را ان یا على دع ما

عندك وخذ ما يأمرك به الله وان هذا ليغنىك عن العالمين
 ومن دونه لا يسمن ولا يغنى بوده وخواهد بود تمسك
 بالعروة الوثقى ودع ما يأمرك به الهوى تالله الحق ان هذا
 لحبل المحكم الذى ظهر بين الارض والسماء فمن تمسك به
 فقد نجى ومن اعرض فقد هلك باري اليوم هر نفسى حق
 منيع را بدون او تعالى بخواهد عارف شود ويا ادراك نماید
 مثل آنست که از اکمه طلب ارائه سبیل نماید و هذا لن يمكن
 ابدا دلیله آیاته وسلطانه اثباته اي على بلسان بدیع
 پارسی کلمات ریانی را اصاغاء نما و اگر تو نشنوی البته قدرت
 محیطه الهیه انفسی بدعا خلق فرماید که بشنوند ندای او را
 و برنصر امرش قیام نمایند لیس هذا على الله بعزيز اگر از
 شمال وهم بیمین یقین راجع شدی و از کوثر عرفان جمال رحمن
 که در رضوان معانی جاری شده مرزوق گشتی بگوای اهل

ص ۲۷

بیان بکدام دین متذینید و برکدام صراط قائم اگر بگویند
 نقطه بیان روح ما سواه فداه بگویچه حجت و دلیل باآن سلطان
 سبیل موقن شده اید و معرفت گشته اید اگر بگویند او را بنفسه
 شناخته ایم بگو هذا کذب صراح چه که الى حين بنفس خود
 عارف نشده اید تا چه رسد بنفس الله القائمة على کلشیء و اگر
 هم این قول از این نفوس مسموع آید چرا بنفس الله الظاهره که
 چون شمس مشرقت مذعن نشده اند و اگر بگویند بآیات
 منزله مؤمن شده ایم چرا بآیات که بمتابه غیث هاطل از سماء
 غیب در کلّ حين نازل است کافرشده اند قل ا تؤمنون بعض
 الكتاب و تکفرون بعض فویل لكم يا معاشر الظالمین ومن دون
 این دو مقام ظهورات قدرتیه و شئونات الوهیه که عالم را
 احاطه نموده بشائیکه برای نفسی مجال اعراض نمانده
 الا باز یکون معرضا بکل عن الله و انبیائه و اصفیائه و اودائه
 قریب بیست سنه میشود که این عبد آنی بربست راحت
 نیاسوده و در کلّ حين در ارتفاع امر الله بنفسه کوشیده قسم
 بسلطان لا یعرف که از اول ابداع تا حال چنین قادری
 ظاهر نشده که نفسی وحده اعلام قدرت بر افنان عظمت مرتفع
 نماید و مع ذلك این مشرکین بر جمال میین رب العالمین وارد
 آورده اند آنچه را که الان روح الامین و هیاکل علیّین

ص ۲۸

الهیّ نازل نشده چنانچه مشرکین قبل در احیان ظهورات
شموس حقیقت این سخن را گفته‌اند بگو الواح منزله که از سحاب
عزرّ رب العالمین در سنّه ستین نازل شده موجود و این آیات
بدیعه که از اسماء قدس ابھی نازل شده حاضر و مشهود هر
دورا نزد عده ای از اهل قلوب صافیه و ابصر حدیده و انفس
زکیه واذان واعیه تلاوت مینمائیم تا نغمات الله و روائح قدسیش
از قمیص کلمات بدیعش استشمام شود تالله الحق برایحة کلمة
من تلک الكلمات لتهب رایحة الله المہیمن القيوم ولكن کل
ناس بزکام مبتلا گشته‌اند و هم لا یجدون ابدا الا من شاء
ربک العزیز المحبوب اگر چه اعراض معرضین و افترای مفترین
بمقامی رسیده که قلم و بیان هر دواز ذکر بازمانده و معذلك
انا نطعم العباد من مائدة العلمية الطيرية الابدية القدمية
الالهیة لوجه الله و ما زیرد منهم جزاء ولا شکورا فوالذی
نطق فی صدری که هیچیک از ملل قبل بحجبات اهل بیان
مشاهده نمیشوند چه که در جمیع کتب قبل ذکر ظهورات احادیه
بتلویح ذکر شده مثلا در تورات و در بعضی از مواضع ذکر شده
که اگر نفسی بیاید و دعوی نبوت کند کاذب است چه که الهی
جز الله موسی نبوده و رسولی جز من مبعوث نخواهد شد
واحکام الهی جز ما نزل فی التوریة نخواهد آمد و در یک موضع
بتلویح اشاره بظهور بعد فرموده و بشأنی بحجب و استار ذکر

ص ۲۹

شده که اکثری از عباد از عرفانش عاجزند حال در این صورت
اگرامت او از مشارق احادیه و مظاہر الهیّ محتاجب مانند
فی الجمله عذری در دست دارند که بآن متuder شوند که
معضلات کلمات الهی را ادراک ننمودیم لذا از منبع کوثر
عرفان جمال رحمن محروم ماندیم و همچنین در انجلیل
روح القدس بنفتاتی در علایم ظهور تغنى و تکلم فرموده
که ادراک آن هر نفسی را ممکن نه الا منقطعین چه که
برموزات خفیه و اشارات دقیقه بیان شده چنانچه همان
عبارات از قلم عزّ باقیه در رسائل فارسیه مسطور گشت فانظروا

الیها لعل تجدون در این صورت اینطايفه هم اگر متذر
شوند بانكه عقول و ادراک ما قاصر بود از عرفان این کلمات
مرمزه معضله شايد که بعضی از عباد پذيرند و همچنین در
فرقان که همه شما دیده ايد که در عاليم ظهور بچه شأن
و بيان از سماء سبحان نازل شده از جمله يوم يأتى الله
في ظلل من الغمام و همچنین يوم يأتى السماء بدخان مبين
و همچنین انفطار سماء و انشقاق ارض و اندکاك جبال و
انسجار بحار و اقامه اموات از قبور و دميدين در صور واشراق
شمس عن جهة الغرب و ارتفاع صيحه بين السموات والارض
و امثال اين کلمات که در کتاب الله مذكور است و همچنین از
ذكر خاتم النبیین که اصرح کلمات فرقانيه است با اين

ص ۳۰

عبارات صعبه مستصعبه و اشارات دقیقه خفیه اگر عباد از
شريعه رب الايجاد و عرفان نفس او في المعاد محروم مانند
ميتوان گفت که ادراک بيانات الهي ننموده اند و از معاني
كلمات ريانیه غافل شده اند چه که بفهم عباد نزديک نبوده
اگر چه جمیع این معاذیر در حین ظهور غير مقبول بوده و خواهد
بود چه که در هر ظهور بنفس ظهور و بما يظهر من عنده حجت
برکل من في السموات والارض بالغ ميشود و بر هر نفسی لازم است
که مرآت قلب را از کل آنچه در دست ناس بوده ظاهر نماید
و بعد از تطهير و اقبال البته انوار شمس مجلی بر قلبش تجلی
فماید و اگر حجت الهی در احيان ظهور بالغ نباشد تکلیف
از کل ساقط میگردد مثلا در اهل فرقان ملاحظه نما که هر
نفسی که قلب را از اشارات کلماتیه مطهر ننموده بعرفان نقطه
بيان فائز نشد چه که ذکر ختمیت که در کتاب مذکور است از
كلمات محکمه فرقان بوده با اثبات این کلمه و تحقق معنی
ظاهر آن در قلب هرگز اقرار ننماید براینکه نبی از اول لا اول
بوده و الی آخر لا آخر خواهد آمد چنانچه در بيان مذکور
است طهروا قلوبکم عما شهدتم لتشهدوا ما لا شهد احد من
العالمين در حین ظهور باید چشم از کل برداشت و بطرف الله
ناظرشد که من دون ذلك لن يفوز احد بالله العلي العظيم
ای بندگان هوی بشنوید نغمات قدس بقا را و بمقر اعرفوا

الله بالله بستابید و از دونش منقطع شوید این بیانات انبیاء
 که در علامات ظهور فرموده‌اند و اما نقطه بیان روح من
 فی لحج الاسماء فداه جمیع این بیانات را مرتفع فرموده
 و حجباترا بالمره خرق نموده و جمیع این کلمات معصله را
 بنفس ظهور و ما یظہر من عنده تمام نموده‌اند و معنی فرموده‌اند
 و بشانی ذکر این ظهور عزّ احادیه را فرموده که برای احدی
 مجال توقف نمانده تا چه رسد باعراض و جمیع بیان و ما نزل
 فيه را منوط بعرفان آن شمس عزّ باقیه فرموده و میفرماید که
 مبادا در حین ظهور به بیان از منزل آن محتجب مانید
 و بكلمات آن تمسک جسته از سلطان احادیه محروم مانید
 و مخصوص میفرمایند ای حروفات و مرایا شما بقول من حجت
 شده‌اید مبادا در حین ظهور بر جمال مختار استکبار نمائید
 و باآنکه در مستغاث اشراق شمس حقیقت را باسم من یظہر عزّ
 اسمه و عده فرموده‌اند معدلک میفرمایند که اگر در ساعت
 دیگر ظاهر شود احادی را نمیرسد که لم او بم بگوید چه که
 آن سلطان امکان لم یزل مختار بوده و خواهد بود و اگر
 احادی بغیر آنچه ذکرشده قائل شود حقّ جلّ ذکره را مختار
 ندانسته پناه میبریم بحقّ از چنین توهمنات باطله و جمیع
 حدود و حجب و اشارات را از این مقام برداشته‌اند و
 آن جمال قدم ازلا و ابدا مقدس از حدود و اشاره دون خود

بوده واحدی برکیفیت ظهور اطلاع نداشته و ندارد ولن
 یحیط بعلمه احد و آنه بکاشیء علیم و میفرمایند من اول ما
 یطلع شمس البهاء الى ان یغرب خیر فی کتاب الله عن
 كلّ اللیل ان انتم تدرکون ما خلق الله من شیء الا ليومئذ
 اذ كلّ للقاء الله ثم رضائیه یعملون و دراین مقام میفرمایند
 و لقد قرب الزوال و انکم انتم ذلک اليوم لا تعرفون و من یکن
 لقاءه ذات لقائی لا ترضوا له ما لا یرضی نفسی لنفس الى آخر
 قوله عزّ و جلّ .

ای سمع امکان صاحب سمعی مشهود نه بشنو کلمات بالغه
 ریانیه را که تصریحاً من غیر تأویل اخبار فرموده و در آن ایام
 که شمس طالع است و نزدیک است در وسط زوال اشراق

فرماید و لکن شما ای ملأ بیان آن یوم عارف بآن جمال سبحان
نخواهید شد و تصریح باین اسم هم فرموده‌اند بقوله عزّ
و جلّ من اول ما تطلع شمس البهاء الى ان یغرب خیر فی
کتاب الله الى آخر بیانه جلّ و عزّ که احدی شبّه ننماید
و بدون ما قضی اللہ تفسیر ننماید معذلک کلّ بمحاجب نفس
و هوی از ادراک شمس بھاء محتاجب مانده و بما امرهم
الشیطان متّسک و کاش باحتاجب کفایت مینمودند بلکه
بعضی بتحریف این کلمات مظہر اسماء و صفات مشغول شده‌اند
و این ظلمی است که در ابداع فوق آن ظاهر نشده فویل

ص ۳۳

للظالمین من عذاب یوم عظیم وبعد از ظهر این شمس عزّ
صمدانی بعضی از مرایا توهم نموده‌اند و رتبه شمس ادعا
نموده‌اند ولکن غافل از اینکه در بیان فارسی نص فرموده‌اند
که اگر مرآت ادعای شمس نماید نزد شمس ظاهر است که شبح
اوست که او میگوید و همچنین میفرماید مرایا بنفسها
شیئیت ندارند و در مقام دیگر میفرماید قل ان یا شموس
المرایا انتم الی شمس الحقيقة تنظرون و انْ قیامکم بها
لو انتم تتبصرون کلکم کھیتان بالماء فی البحر تتحرکون
و تحتجبون عن الماء و تسئلون عما انتم به قائمون .
حال ملاحظه نماید که بشموس مرایا که مرایای اولیه‌اند
میفرماید که شما بشمس حقیقت ناظر باشید چه که وجود
و ظهر شما بعنایت او بوده و خواهد بود و میفرمایند شموس
مرایا مثل حیتان در آبند که در بحر حرکت میکنند ولکن از بحر
و ماء محتاجبند چنانچه الیوم ملاحظه میشود که مرات قوم در
بحر آیات حرکت مینماید چنانچه بآیات عزّ صمدانی که از
ظهور قبل نازل شده اثبات خود مینماید و حرکت و اظهار شان
او از آیات اللہ بوده و معذلک از جوهر آیات و منزل آن در این
ایام بالمره محتاجب مانده در بحر حرکت مینماید و از سلطان
بحر غافل و این بیان در رتبه شموس مرایا از ملکوت بقا نازل
تا چه رسد بمرایائی که در تحت این شموس واقعند و همچنین

ص ۳۴

میفرماید فانّ یوم ظهوره اعلیٰ الخلق مثل ادناء و ان اقربکم

من یؤمن به ولا انساب بینکم ولا افتخار الا بایمانکم به
اینست که الیوم مشاهده میشود که اعلای خلق از ادنی
بین یدی الله مذکور چقدر از مظاہر علیّین که به سجین
راجع شده‌اند و چه مقدار مطالع لا که بمقرّ مظہر الا وارد
شده و همچنین بجناب آقا سید جواد میفرماید لأشکونَ الیک
ان یا مرآة جودی عن کلّ المرایا کلّ بالوانهم الی لینظرُون
ملاحظه نمائید که از مرایا کاها شکایت میفرمایند و لکن هذا
الجمال یشکر حینئذ عن الّذی اشتهر بالمرآة لانه ینظر
الی بما عنده لا بما عندي . باري الیوم اگر جمیع مرایا باسم
الوهیت و ریوبیت و فوق آن بنفس الله و ظهور الله و يا ذات الله
در بیان موسوم باشند کفایت نمینماید مادام که باین ظهور قدس
ربانی و بطنون غیب صمدانی موقن نشوند جمیع معدوم صرف
و مفقود بحت عند الله محسوبند چنانچه در ابتدای این الواح
من قلم الله ثبت شده که فرموده ایاک ایاک یوم ظهوره
ان تتحجب بالواحد البیانیه فانَ ذلک الواحد خلق عنده
و ایاک ایاک ان تتحجب بكلمات ما نزلت فی البیان فانها
كلمات نفسه فی هيكل ظهوره من قبل تحذیر میفرماید که
در حین ظهور مبادا بواسطه بیان از مظہر امر متحجب مانی
و این واحد نفوسي بوده‌اند که بعد از نقطه بیان احادی بر آن

ص ۳۵

نفوس مقدم نبوده معذلك میفرماید که باین نفوس از حقّ
محتجب نمائید و از این بیان مفهوم میشود که در ظهور بعد
بعضی از این حروفات باید موجود باشند و میفرماید که بازچه
در بیان نازل شده از حقّ محتجب نمائید حال انصاف دهید
ای اهل بیان با این اصرح اتم کسی میتواند الیوم
معارضه نماید با نفس ظهور که فلان در بیان باسم الله مذکور
است چگونه میشود الیوم از مقام خود سلب شود لا فو الّذی
اید الروح بنفسی چه که این اسماء و اذكار و توصیف برفرض
تسلیم کلّ کلماتیست که در بیان مسطور است و از جمله وصایای
سلطان لا يزالی این است که بازچه در بیان نازل شده از
ظهور الله محتجب نشوید و علاوه بر این قسم بشمس عزّ صمدانی
که الیوم از افق قدس ربانی اشراق فرموده که ذکر آن سلطان
قدم خلق بیان را باسم ریوبیه و یا عبودیه هردو در آنساحت

یکسانست و در سنگ که جماد است در حروف ثلاثة آن سه
اسم اعظم الهی را ذکر فرموده اند و متنبه نموده عباد را که در
مالحظه آن باین اسماء ناظر باشند تا در مصنوع آیات صانع
مشاهده شود و مقتدریکه این مراتب را بحجر عنایت فرموده آگر
اخد نماید لایق است نفسی را که اعتراض نماید تالله لن
يعترض احد على امر الله الا كلّ معتمد اثيم آگر ناس از بعث
اسماء مطلع میبودند هرگز بسلطان يفعل ما يشاء در هیچ

ص ۳۶

امری اعتراض نمینمودند این است که بعضی از ناس اسماء
مبعوث میشوند و در ملکوت اسماء معروف و لكن کینونتشان
ابدا از سجین نفس و هوی عروج نموده رب حکمة لا یعلمها
الا الله و رب شهرة لا اصل لها وبعضی بکینونت مبعوث شده
من دون اسم چنانچه حکایت خضررا استماع نموده که احدی
در آن زمان بر علو مقام او مطلع نه الا الله چنانچه امرش
از موسی مع علو مقامه و سمو قدره مستور بوده وبعد از حضور
در خدمتش بخطاب انک لن تستطيع معی صبرا مخاطب شده
و آگرچه در کتاب باسم خضر مذکور شده ولكن ما عرفه احد
الا الله و عندنا علمه في کتاب میین وبعضی بکینونت و ذات و
نفس و روح و اسم مبعوث میشوند اذا فاشهد و قل سبحان الله
احسن المبدعين و آگر مراتب بعث بتمامه ذکر شود ملاحظه
میشد که این مفتخرین باسماء در چه مقام و رتبه مذکورند ولكن
امسکنا القلم الى ان يشاء الله و انه میین کل امر في کتاب
میین و دیگر آنکه کل اشیاء مکمن اسماء الهیه و مخزن اسرار
صنعیه بوده و هستند و در هر کوری از هر شیء ظاهر میفرماید
آنچه را اراده فرماید و اخذ میکند آنچه را بخواهد العجب
کل العجب اليوم که جمال قدم و شمس اسم اعظم در قطب
زوال مشرق و مستضيء شده مع ذلك ناس باسمی از اسماء از انوار
جمال و عرفان طلعت بیمثال ذوالجلال محروم گشته اند

ص ۳۷

قل تالله الحق بارادة من قلمه خلقت بحور الاسماء و ملکوتها
ان انت من العارفين ولو يأخذ اليوم كفا من التراب و يبعث
منه اسم ما كان وما يكون ليقدر و انه لهو السلطان الملك

المقتدر العزيز القدير تالله اذا يبكي لنفسی و بما ورد على
عيون التّبین والمرسلین فی الرّفیق الاعلی وینوحنّ فی انفسهم
ویصيحنّ فی کینوناتهم ولكن الناس هم فی غفلة و وهم عظيم
وبشأنی اهل بيان تنزل نموده اند که لسان رحمن بذکر
امثال این کلمات مشغول شد و معدلك ازاونمی پذيرند
اینست شأن اينقوم واليوم هر نفسی که از ملکوت اسماء ارتقاء
نجوید ابداً باین فيض اعظم فائز نشود اينست که نقطه بيان
ميفرماید که نطفه ظهور بعد اقوى از جميع اهل بيان بوده
و خواهد بود اذا تفکروا فی ذلك يا اولی الالباب فو الذى
قام بنفسه اگر عباد در همین کلمه تأمل نمایند خود را مستغنى
از دون الله مشاهده نمایند و در اثبات این امر بديع بجواب
و سؤال محتاج نخواهند بود والله يقول الحق ولكن الناس لا
يسمعون و همچنین ميفرماید قوله عز ذکره فانّ مثله جلّ
ذکره كمثل الشّمس لو يقابلنه الى ما لا نهاية مرايا كلهن
ليستعکسن عن تجلّ الشّمس فی حدهم و ان لن يقابلها
من احد فيطلع الشّمس ويغرب والحجاب للمرايا .
حال ملاحظه نمائید که از این بيان قدس ريانی مستفاد میشود

٣٨ ص

که ممکن است شمس طالع شود و غروب نماید و مرايا در حجاب
باشند معدلك میتوان گفت بعد از اشراق شمس الشّموس التي
يطوفن فی حولها شموس لا یعلم عدتهن احد الا نفس الله
العالم العليم که مرآت چگونه میشود ازانوار شمس وتجلّى
آن من نوع و محروم شود و حال آنکه مسلم است که وجود مرايا
بنفسه لنفسه نبوده بلکه بوجود شمس قائم و منزند چنانچه
اليوم اگر تمام مرايا ممکنات بشمس عز صمدانی مقابل شوند
در جميع انوار شمس ظاهر و مشهود وب مجرد انحراف جميع
معدوم و مفقود بوده و خواهند بود مشاهده در مرآت ظاهره
نمائید تا در مقابل شمس قائم است آثار تجلّى در او ظاهر و بعد
از انحراف آن آثار محو بوده و خواهد بود چنانچه مشهود
است و همچنین ميفرماید او است آن سلطان مقتدری که
اگر بحرکت بیايد لسان قدسش خلق ميفرماید بقولی آنچه
بخواهد و اراده فرماید ازنبي و ولی و صدیق حال لایق است
از مقتدریکه بقول اونبي و ولی خلق میشوند اعراض نمایند

و باسمی از اسماء و یا بذکری از اذکار و یا بمراتی از مرايا
تمسک جويند ان هذا الا ظلم عظيم تالله الحق امری را مرتکب
شده‌اند که احدی ارتکاب ننموده چه که بعد از ظهور شمس
در قطب زوال مجال توقف برای نفسی نه بلی آگر بنفس او
عارف نباشند و از عرفان آن جمال قدم بنفسه لنفسه خود را

ص ۳۹

عاجز مشاهده نمایند حجت و دلیل طلب نمایند همان
حجت و دلیلی که ایمان کل عباد باو محقق و ثابت بوده و آگر
از بحور جود و فضل خود ظاهر فرمود دیگر که قادر است که توقف
نماید مگر آنکه بالمره از حق اعراض نماید و در سجین قهر
و هاویه نفی و جحیم اعراض مقرّیابد چنانچه اکثری از نفوسيکه
اليوم خود را بر رفرف ايمان و عرش ايقان متکی و مستوی
ميدانند بالمره از حق اعراض نموده و در بحر كفر مستغرق و در
کل حین بعذاب بدیع معدبند ولکن من غير شعور و ایکاش
باعراض و انکار کفايت مینمودند لا فو الذی انطقني بشناه
نفسه که ابدا کفايت نخواهند نمود چنانچه نفس التي ريناها
فى هذه الايام و علمناها فى كل الاحيان كلمات الرحمن كما
يعلمون اهل الهند طيورهم قام على و حارب بنفسی و اعرض
عن جمالی و جادل بآيات الله المهيمن القيوم و باین
کفايت ننموده بر قطع سدره الوھیه ایستاده فلما امره الله
و ظهر ما فى قلبه اذا قام على المکر بشأن لن يقدر احد
ان يحصيه الا الله الملك العزيز القديرو مفترياتى جعل
نموده و انتشار داده که قلم عاجز است از ذکر و شقاوتی که
از اول دنیا الى حين ظاهر شده بنفس الله القائمة على كل
من فى السموات والارض نسبت داده و معدلک در مقر خود
ساکن و مستريح است چه که از حمقای ناس مطمئن است که

ص ۴۰

کل در سبیل وهم سالکند و در بحر تقلید سابق فو الذی نفسی
بیده که آگر اقل من يحصی ناس را با بصر مشاهده مینمود
باين مزخرفات ارتکاب نمینمود ولكن از اينکه عنقریب
از خلف استار عصمت الهی هیاکلی ظاهر شوند که ببصر
الهی حق را از باطل و شمس را از ظل فرق گذارند و بهیچ

بندی از صراط مستقیم ممنوع نشوند و بهیچ سدی از نبأ
 عظیم محروم نگردند فیا لیت من ذی بصر لینظر الی
 کلماتهم التی تحکی عن انفسهم و ذاتهم لیعرفهم ویکون
 من العارفین . قسم بسلطان اعظم که اگر نفسی در کلمات
 معرضین ببصر حديد ملاحظه نماید شأن و رتبه و مقام این
 نفس و همیه را ادراک مینماید و الیوم رؤسای بیان بهمان
 ادله که پست ترین اهل فرقان بر حقیقت خود استدلال مینمودند
 بهمان دلائل استدلال نموده و مینمایند من حيث لا يشعرون
 مثلا حکم وصایت را که ظهور قبلم بالمره از کتاب محو نموده
 چنانچه جمیع مطلعند که جز حروفات و مرايا در بیان از قلم
 رحمن نازل نشده و مرايا را هم محدود نفرموده اند چنانچه
 در دعوات میفرمایند الهی در کل حین بفرست مرايای
 ممتنعه و بلوریات صافیه لیحکین عنک ویدلن منک و در جمیع
 الواح من قبل الله این کلمات نازل من شاء فلینظر الیها
 ویکون من العارفین حال بمثل امت فرقان که خاتم التبیین

۴۱

درست نموده از مرسل و مبعث آن محتجب مانده اند این
 اصحاب هم اراده نموده خاتم الولین برای نفس خود ثابت
 نمایند چنانچه مشهود شده و نفسی را که بقول او صد هزار
 ولی خلق شده و میشود در بئر بغضاء انداخته اند و در کل
 حین احجار ظنون از کل جهات بروجود مبارکش میاندازند
 و در نفس خود صیحه میزنند و دعوی مظلومیت نموده که شاید
 غل الله در انفس ضعیفه القاء نمایند این است شأن مرايا
 که ظاهر شده قل الیوم لویحکم الله لاسم الذی یکون بعض
 الاسماء عند النّاس بانه رب لكم او بالعكس ليس لاحد ان یقول
 لم او بم لانه جل و عزیحکم ما یرید ولا یسئل عما اراد
 و انه لهو المقتدر القدير و دراين ایام رسائلی در رد حق
 بانامل شركیه نوشته و ارسال داشته اند قسم بافتات معانی
 که مثل اطفال بكلمات مزخرفة بی معنی تکلم نموده اند بل
 احرر لو انتم تعرفون حال کتب و رسائل این فئه را با آنچه
 از خدام این بیت ظاهر شده میزان نماید و خود انصاف
 دهید که شاید الیوم از فیض بحر معانی که جمیع ممکنات را
 احاطه نموده محروم نمایند و حال حق بشانی تنزل نموده که

از اطراف متتابعاً از مسائل فرقانیه سؤال مینمایند و باید
جواب مرقوم دارد مثلاً نفسی مرآت را یاقوت فرض گرفته و بعد
سؤال نموده که یاقوت قبل از رتبه او باین مقام تغییر نماید

ص ۴۲

و بعد از بلوغ چگونه تغییر مینماید یعنی مرآت قبل از وصول
باين مقام مرآتیت ممکن بوده تبدیل شود و یا تغییر نماید
ولکن بعد از بلوغ این مقام چگونه تنزل مینماید چنانچه اکثری
باين مطالب بدیهیه اليوم از سلطان احديه محروم مانده‌اند
اولاً بگوای سائل نسئل الله بان یوفقک و یؤیدک بشأن تعرف
کلشیء فی مقامه و تقطع عن کل الاشارات ولن تشهد فی الملک
الا تجلی انوار التی احاطت العالمین و يمحو عن قلبك
کل الاذکار و تقوم علی ثناء ربک العزيز المختار لان فی مثل
ذلك اليوم لا ينبغي لاحد ان يلتفت الى شیء عما خلق بين
السموات والارضين هل ينبغي لنفس بعد اشراق الشّمس
فی قطب النوال ان يستغل بذكر النجوم او يسئل عن السراج
ولو يكون سراجا منيرا لا فوجه الله المشرق المقدس
العزيز المنير دع کل الاذکار عن ورائک ثم تمسک بهذا
الذكر الذي ظهر بالحق وينطق فی کل شیء بأنه لا اله الا
انا العزيز العليم و اکرم موفق بآنچه در این آیات منزله که از سماء
احديه نازل شده نشدی و بجواب مسئله خود ناظر باشی
بسنونداء ابهی را از افق عز اعلی و اولاً بدان که کل شیء
بکلشیء تبدیل شده و میشود و علم ذلك فی كتاب ربک الذي
لا يضل ولا ينسى و ثانياً اگر از تو سؤال شود که حق قادر
است بر تبدیل یاقوت یا نه جواب چه خواهی گفت باري

ص ۴۳

عجز لا زال شأن خلق بوده و حق منيع در قطب اقتدار قائم
بحرفی قادر است که جمیع من فی الارض را قطعه‌ای از یاقوت
رطبه حمرا فرماید و بحرفی کل را بحجر راجع نماید فتعالی
عما انتم ظنتنم فی قدرته و تظنون و از این مقام گذشته
یاقوت را در نار بگذار و بعد ملاحظه کن که چه میشود تا بر
تبدیل کلشیء عند الله موقن شوی و همچنین یاقوت قلب که
در نار نفس و هوی مبتلا شد البته از لطافت و لون و صفاتی خود

محروم ماند و الیوم بسی از قطعات یاقوت که بحجر راجع شده
 و خود شاعر نیستند و کذلک بالعكس لو انت من العارفین
 ای قوم ندای طیر بقا را از رضوان اعلی بشنوید و رحیق الطف
 ارق اصفی ازانامل قدس بهاء بنوشید و از کل ما سوی الله
 غنی و بی نیاز شوید تا بحور علم و حکمت ربانی از قلب ولسان
 جاری شود واز امثال این مسائل فارغ و مقدس گردند زینهار
 قلب را که ودیعه جمال مختار است بالایش کلمات فجار
 و شباهات اشرار میالائید چه که الیوم بكل حیل و مکر ظاهر
 شده‌اند و بهرنحو که ممکن شود القای شباه در قلب مینمایند
 واز همه این بیانات گذشته آگر در عالم شیئی یافت شود که
 تبدیل نشود و تغییر نیابد این چه دخلی بمطلب این قوم
 دارد مثلا یاقوت بزعم این قوم آگر تغییر نیابد چه مناسبت
 دارد با آنکه مقبل نمیشود که معرض شود و یا موحد مشرک

ص ٤٤

و مؤمن کافر در بعضی اشیاء ملیک اسماء امکان تغییر گذاشته
 در بعضی نگذاشته مثلا نحاس امکان دارد ذهب شود ولکن
 تراب بالفعل امکان ذهبیت در او موجود نه و این مطلب
 را چون اهل علم از قبل ذکر نموده‌اند این عبد دوست نداشته
 که مفصل ذکر نماید ولکن در انسان امکان علم و جهم و اقبال
 و اعراض و ایمان و کفر موجود و مشهود است و آگر مقصود سائل از
 ذکر ذهب و یاقوت در رتبه جماد بوده این از مقصود او بغایت
 دور است چه آگر هم بالفرض ذهب نحاس نشود و یاقوت رماد
 از این نمیتوان در سایر مصنوعات صانع قیاس نمود و این نزد
 اهل بصر که بمنظار اکبر ناظرند واضح و لائح است و آگر
 مقصود در رتبه انسان است معلوم بوده که ذهب و یاقوت در
 رتبه مؤمن ایمانه بالله و عرفانه نفسه بوده و خواهد بود و این
 بسی واضح است که تبدیل نمیشود چنانچه بسا از عباد که
 در اول ظهور جمال رحمن بایمان فائز شده‌اند و بعد معرض
 و آگر از عالم وهم متتصاعد شوی و قلب را از اشاره قولیه مقدس
 نمائی تبدیل کلشیء را در کل حین بكلشیء مشاهده نمائی
 و من فتح الله هذا البصر انه من اولى الابصار لدى المقتدر
 المختار جوهر بیان طلعت رحمن آنکه امر الله لازال مقدس
 از ذکر و وصف و تحدید بوده و خواهد بود و هر نفسی باین

حجبات اراده نماید ملیک من فی لحج الله نهایات را ادراک

ص ۴۵

نماید ابداً موفق نخواهد شد بقوت سلطان بقا حجبات اسماء
و دون آن و فوق آن را خرق نمائید و بمدينه اعزّ امنع ارفع
اقدس ابهی وارد شوید که اليوم جز ظلش نار و جز حبس مردود
بوده و خواهد بود و همچنین نفسی از عدد آیه منزله
اقربت السّاعه و انشق القمر سؤال نموده بگوان یا
ایها النّاظر الى الكلمات عدد را بگذار و بخود آیه ملاحظه نما
و اگر اليوم کلّ من فی السموات والارض باين آیه مبارکه ناظر
شوند و در معانی مستوره آن تفکر نمایند جميع را کفايت نماید
چه که امروز شمس باطن از افق ظاهر آیه اشراق فرموده و
سیفی است قاطع در ردّ نفوسيکه غير الله را ولی اخذ نموده اند
و معنی این آیه تا اين ظهور منيع ظاهر نشده چه که در حین
ظهور نقطه اولی ولی علی زعم ناس نبوده تا منشق شود
بلکه علماً بوده اند و تعبير از علماً بنجوم شده و از ولی بقمر
وازنی بشمس اينست که در اين ظهور شمس از افق الله
شرق و قمر و هم منشق شده اذا قل فتبارك الله اقدر
الاقدرين حال در اين آیه منزله تفکر نمایيد و انصاف دهيد
ولا تكونوا من الّذينهم يعرفون نعمة الله ثم ينكرون و ايکاش
این ناس باين ولی و مرآت که برای خود من دون الله اخذ
نموده اند مطلع ميشدند قسم بافتاب عزّ صمدانی که اصل
امر که در باره مرآت شنیده اند با آن نحو نبوده و هر نفسی

ص ۴۶

ادعای علم نماید کذب بربّ البقاء و آنچه نظر بحكمة الله این
عبد مذکور داشته بین الناس استهار یافته و مقصود از کلمات
نقطه اولی جل جلاله را احدی ادراک ننموده و این عبد
اصل امر را از کلّ مستور داشته لحكمة لا يعلمها الا نفسی
العلیم الحکیم فو الله فعل بموجده الّذی خلقه بنفسخه من
عنه ما لا فعل احد في العالمين و اگر خلق لوحی از الواح
بدیعه که از اسماء عزّ احادیه در این ایام نازل شده ببصر الله
ملحظه نمایند از حقّ محتجب نمیمانند و ما سوایش را معلوم
مشاهده میکنند و موقع میشوند که مادونش غير مذکور بوده و

خواهد بود تا چه رسد بمعرضین و بعضی الیوم بعصمت
 بعضی من دون الله قائل شده‌اند چنانچه اهل فرقان من
 غیر شعور تکلم مینمودند و مقصود از عصمت را ایدا ادراک ننموده‌اند
 حکم عصمت الیوم محقق می‌شود هر نفسیکه بعد از استماع
 کلمات الله و ندائه بکلمه بلی موقن شد از اهل عصمت
 بوده و من دون آن از عصمت خارج چنانچه نقطه بیان روح
 ما سواه فداء می‌فرمایند مخاطبا للعظیم فان الامر قد رقت
 عن الحدودات انت تصفی عبادا حين ما تجلی الله لهم بهم
 قد عرفوا الله بارئهم وما صبروا فيه وما شکوا حتی اجعلنهم
 مثل ما جعلت من قبل من الانبياء والوصياء والشهداء و
 المقربين ولعمرى لو تحضرن بعدد کلشیء لا يجعلنے ولا ينقص

ص ٤٧

عن ملک الله قدر شیء ولا يزيد قدر شیء ولكن ترى ينبغي
 لتلك الدرجة العصمة الكبرى ولم يكن العصمة بما ترى
 عند الناس احتياطاتهم في دينهم لأنهم حين ما سمعوا نداء
 السست بریکم ما قالوا بلی و ان الله لم يقل لاحد الا بمظهر
 نفسه في كل ظهور انتهی .
 وبعد از این بیان که اصرح کل کلمات من قلم الله نازل شده
 دیگر که میتواند برای خود عصمت ثابت نماید الا بعد از تصدیق
 این امر اعظم افخم الیوم کل ناس في ای رتبه کان از عصمت
 خارجند مگر آن نفوسيکه باين ظهور قدس صمدانی موقن
 شده‌اند ای عباد الله بشنويد نداء الله را و آذان فطرت
 را از استماع کلمات اهل فرقان طاهر نموده تا بیان ابدع
 لسان رحمن را ادراک نمائید آخر تفکر نمائید این فئه در
 کدام قول صادق بوده‌اند هزار و دویست و شصت سنه بختمن
 ظهورات قائل بوده‌اند وبهمچنین به کون قائم علی هيكل
 مخصوص در ارض معینه و همچنین در عالم ظهور که بهزار
 روایات تمسک جسته بشائیکه منکرین این اقوال را کافر
 میدانستند و بعد معلوم شد در ظهور نقطه بیان جل ذکره
 که جمیع مخطی بوده و مظاهر عز احادیه لم یزل طالع
 و لا یزال مشرق خواهند بود و همچنین در سایر اقوال این
 هیاکل اضلال ملاحظه کن که کل توهّم بوده و خواهد بود
 معبدهم هویهم و مسجودهم اوہامهم ان انت تعرفون

مع آنکه جمیع اهل بیان مشاهده نموده‌اند که آنچه دردست این فئه بوده غیرحق بوده معذلک متصلات کلمات اهل فرقان استدلال مینمایند و متکلمند چنانچه تازه این فئه بذکر وصایت قبل میخواهند ناس را از فرات قدس الهی و شریعه عزّ صمدانی ممنوع نمایند قسم بجمال الله العلی الابھی که اگر هزار مظہر ظہور در ظہور نقطه بیان موجود بود و در اقرار بر امر مليک مختار اقل من حین اصطبار مینمود از اهل نار عند الله محسوب میشد خرق کنید حجبات وهم را و بسماء عزّ ابھی رجوع نمائید و اگر میخواهید حق بر جمیع معلوم شود چند نفر از منصفین حاضر شوند در این مدینه و آثار الله و کلماتش را ملاحظه نمایند و همچنین مدعیان هم در این ارض حاضرند درست استفسار نمائید تا آثار حق از دونش مبرهن گردد و بر جمیع محقق شود که دونه فقراء لدی با به و عجزاء عند حضرته و فقداء لدی ظہورات انواره در بیان فارسی لسان الهی فرموده قوله تعالی "منتھی جد و جهد خود را نموده که در یوم ظہور حق از کلمات او بر او احتجاج نگردد که کل بیان کلام ظہور قبل اوست و اوست عالم‌تر از آنچه نازل فرموده از کل خلق زیرا که روح کل در قبضه اوست و در نزد کل نیست " انتھی .
این بیان جمال رحمن حال ملاحظه نمائید با اینکه کل را

منع فرموده‌اند از احتجاج بآن جوهر وجود و ساذج معبد و صریح فرموده‌اند بکلمات بیان بمنزل آن در ظہور بعد احتجاج نمائید معذلک الیوم مشاهده میشود که کل باحتجاج بر خواسته‌اند و میگویند فلاں را در بیان باسماء حسنی موسوم نموده معذلک چگونه میشود از این مقام تنزل نماید و همچنین میفرماید عزّ ذکره " او را شناخته بآیات او و احتیاط در عرفان او نکرده که بقدر همان در نار خواهی بود انتھی . و نظر باین کلمات محکمه الیوم کل محتاطین در این امر امتنع اقدس در نارند لا شک فی ذلك و قوله عزّ ذکره و اگر در مابین خود و خدا توجه میکنید مثال اوست که در افتدہ

شماست باو از او محتجب نگردید و بشناسید کسی را که از برای
عرفان او خلق شده اید " انتہی و قوله تعالیٰ :

"در نزد هر ظهوری از ظهور شجره حقیقت مؤمنین باو و کتاب
او از قبل بظهور او و کتاب او از بعد محتجب میشوند بحیثیتی
که نمیمانند الا مؤمن خالص و او اعزّ از کبریت احمر است " انتہی
چنانچه الیوم کلّ ممتحن شده‌اند و اکثری از بریه از سلطان
احدیه اعراض نموده‌اند و میگویند فلاں در بیان باسم الله
نامیده شده و همچنین بامثال این کلمات از سلطان عزّ لا یزال
محروم مانده و ملتفت نشده آنچه را عامل شده‌اند و برفرض
تسلیم غافلند از اینکه کلّ اسماء در آن ساحت اقدس در صقع

ص ۵۰

واحدند عطا میفرماید کیف یشاء و اخذ میفرماید کیف یرید
قوله تعالیٰ چه کسی عالم بظهور نیست غیر الله هر وقت شود
باید کلّ تصدیق بنقطه حقیقت نمایند و شکر الهی بجای
آورند معدلك بعضی معارضه در قرب ظهور نموده چنانچه
ملل قبل کلّ باین معارضات مشغولند قل ویل لكم چه زود
تبديل نموده اید نعمت الهی را و بسبیل وهم و خطا سالک
شده اید با آنکه هنوز از ظهور چیزی نگذشته که کلّ بقدم
اول راجع شده اید باری حقّ لم یزل مختار بوده ولا یزال
مختار خواهد بود بهر نحو بخواهد ظاهر میشود و انه لهو
المختار و ما سواه مقبوض فی قبضة قدرته المهيمن القیوم
فو الذى نفسی بیده لم یکن الیوم ظلم اعظم من ان الذى
ینطق فی کلشیء باتی انا الله لا اله الا هو اراد ان یثبت لعباده
بانه یکون مقتدرانه بان یبدل اسماءً من اسمائه بعد الذى
یكون ملکوت الاسماء خاضعة لسلطنته و جبروت الصفات
مشفقة من خشیته ولا هوت العماء منقادة لحضرته و منجعلاه
بارادته و بدئت بامرها ويرجع اليه این است شأن این خلق
نا بالغ نا قابل مقتدریکه کلّ اسماء خلق شده باراده او و کلّ
صفات ظاهر شده بسلطان مشیت او و اهل ملاً اعلى طائفند
حول او باید استدلال نماید بر اینکه قادر است از نفسی
قمیص اسمی از اسماء را انتزاع فرماید و مع آنکه اطلاع بر آن اسم

ص ۵۱

نداشته و ندارند و مربیین در قدرت سلطان یافع ما یشاء
 و این ظهور ابدع امنع اعلیٰ ید الله را مغلول دانسته‌اند
 ولو بلسان اقرار نمایند بذلک یشهد لهم لسان المختار
 ولو هم ینکرون قوله جل ثنائه اذ عند الخلق لم يكن الا کلماتا
 ما اطلاعوا بمرادک فيها ولذا قد احتجبوا اليوم عن ظهورک
 انتهی . اینست که اليوم کل بکلمات بیان از منزل آن محتاج
 مانده‌اند مع آنکه بمراد الله مطلع نبوده و نخواهند بود
 چنانچه آن جمال قدم برؤسای بیان مرقوم فرموده‌اند که
 مراد الله را از کلمات او از حرف حی که تلقاء وجه بوده
 سؤال نماید چه که شما عارف بمراد الله نیستید و حرف حی
 مذکور جناب آقا سید حسین بوده و هو استشهاد فی سبیل
 الله مولا و فائز نشد نفسی بلقاء او تا از معانی کلمات صمدانیه
 استفسار نماید و مقصود از این بیان که لسان رحممن فرموده
 آنکه رؤسا بدانند که عارف بر معانی کلمات الهیه نبوده و
 نیستند و چون ظهور مبین قریب بود لذا سید مذکور بمقرّ اعلیٰ
 ارتقاء جست تفکروا فی ذلک یا اولی الافکار و قوله جل ثنائه
 و ان کلما ذکرت لک فی مقام الاستدلال رشح من طمطم
 الظاهر و ان اردت سر الفواد بحکم طلة الباطن لا تشیر
 اليه الاشارة ولا يواريها الحجبات الله نهاية ولا يحتاج
 احد بذكر دلیلها لأنها هو نفس الظهور و تمام البطنون

ص ۵۲

فسبحان الله عما یصفون " انتهی
 جمالی را که میفرماید اشاره بآن ساحت عز احادیه سبیل نه
 اعزازا لحضرته و اخبارا لصفاء کینونه و لطافة انبیه مع ذلک
 بعد از آنکه بكل ظهورات الهیه و تمام شئونات احادیه
 شمس جمال خود را از افق بقا ظاهر فرموده از کل جهات
 سهام کین بر جمال مبین رب العالمین انداخته و اول من
 رمانی هو الّذی حفظته تحت جناحين فضلى و ریناه تحت
 عبّی و علمناه فی ایامی و هو الّذی قتلنى بسیف الاعراض و سفك
 دمی و ضیع حرمة الله فی نفسی و انکر آیاتی بعد الّذی کان
 خاضعا لحرف منها و خلق بنفحة عنها و جاحد حق الله
 فی حقی و حارب بنفس الله فی نفسی و افتی علی قتلي
 فی الظاهر و لمّا منعه الله بسلطانه و اظهر خفیات قبله

على الذين هاجروا في سبيل الله اذا قام على الافتاء وارجع
 فعله وظلمه الى نفسي المظلوم اطمئنا من الذينهم اتبعوه
 تالله انطرت سموات الامر من فعله وشقت اراضي القدس
 من ظلمه وقدت ستر حجاب الملوك من اقواله وبكت سكان
 مداين البقاء من اثمه وهو يضحك في نفسه كانه ما ارتكب
 في الملك شيئاً تالله اذا يبكي كلشيء ولكن انه لا يكون
 من الشاعرين فسوف يعلم حين الذي يأتيه الموت ويدور
 عيناه من سطوة القهر ويقول هل لى من رجوع لاستغفر عما

ص ٥٣

فعلت اذا يضرب على فمه طين الهاوية وكذلك قدر للمستكرين
 على الله المهيمن العزيز القدير قوله عز شانه فسبحانك
 اللهم يا الهى ان تقل قد عفت عن البيان ومن فيه فاذا كلّ
 في غفرانك ورضائك وان تقل لا فائنى انا الاخذ باذیال
 جودك والمستشع اليك بنفسك "انتهى"
 وشكى نبوده كه ذات قدم تكلم نيمانيايد مگر بسان مظهر نفس
 خود و مشاهده نمائيد كه در آن بیانات چه مقدار خصوص از
 محبوب امكان ظاهر شده كه جميع بیان و مافیه را بنعم و آلای
 سلطان بقا در ظهور اخري منوط فرموده اند و حال مليک
 غیب و شهود بر جمیع مشهود و بشأنی ضرر بوجود مبارکش
 وارد شده كه اگر جمیع بحور غیب و شهود مداد شوند وكل من
 في الملك اقلام و جمیع من في السموات والارض راقم البه
 از ذکر عاجز شوند و ایکاش که از اهل ایمانش میشمرند
 فلعنة الله على الظالمین والمشرکین و معدلك بیان میخوانند
 واستکتاب مینمایند فرب تالی بیان و بیان یلعنه و رب
 عامل فيه و العمل یبرء منه و رب ذاکر و الذکر یفر منه اعادنا
 الله و ایاکم يا ملا الموحدين من هؤلاء و شرهم و مکرهم
 وخدعهم و همچنین در مناجات يا مليک اسماء و صفات ذکر
 مینمایند فاسئلک اللهم بعنائک عن کل شیء ان تقبلن بیان
 و من فيه فائی قد سمیت کلما قد ظهر منی ذلك الاسم و جعلت

ص ٥٤

کل ذلك كتابا وورقا من اوراق الحدائق اليك ان تقبلنے
 يا محبوبی فان ذلك من ظهور فضلک و رحمتك و ان تردنه

یا محبوبی فانَّ ذلک من ظهور عدلك و غناه ریوبیتک "انتهی
 مع آنکه جمیع بیان بقول آن کینونت سبحان و طلعت رحمن
 منوط بوده حال به پست ترین خلق او مشغول و از جمالش
 محروم مانده اند فویل لهؤلاء ثمَّ ویل لهؤلاء تالله ما یمرون
 هؤلاء علی شیء الاَّ و آنَّه یستعید بالله منه و یبرئ عنه و
 بلسان سرّه یقول یا ایها المشرک الغافل باعِ حجَّة آمنت
 بظهور علی قبل نبیل و باعِ برهان کفرت بحسین قبل علی
 لا یا ملعون تالله ما آمنت من قبل باحد من رسول الله ولو
 آمنت فی عهد ذلک الایمان ما کان ایماناً حقيقة بل کان
 شبحاً ولو کان علی التحقیق ما کفرت بالذی به حق رسالت
 کلَّ رسول و بعث کلَّ نبی و ایمان من فی السموات والارضین
 ترجمه این کلمات امنع صمدانی بلسان ابدع فارسی خالصا
 لوجه الله ذکر میشود که شاید نفوس از آلایش نفس و هوی
 پاک شده بسماء عزّبقا که مقام عرفان نفس رحمن است عروج
 نمایند و له الامر یهدی من یشاء الى جماله المقدس المنیر
 الیوم هر نفسیکه از وجه معبد حقیقی اعراض نماید مرور
 نمینماید بر هیچ شیء مگر آنکه آن شیء بلسان سرّ میگوید
 ای مشرک بالله بکدام حجت و برهان بجمال رحمن در ظهور

ص ۵۵

قبل ایمان آورده‌ای و بکدام دلیل از ملیک سبیل در این
 ظهور کافر شده‌ای قسم بافتاب عزّ تقدیس که لم یزل کافر
 و مشرک بوده‌ای و اگر در عهدی اظهار ایمان نموده‌ای از روی
 حقیقت نبوده بلکه شبھی بوده در تو و در این ظهور اخذ
 شد دام الایمان فی الایمان و رجع الشیطان الى مقره فی
 اسف الجحیم و اگر ایمانت علی التحقیق بود کافر نمیشدی
 بنفسی که باو محقق شد رسالت کلَّ رسول و بعث کلَّ انبیاء
 و ایمان جمیع آنچه در آسمانها و زمینها است ای عباد
 قدری بقلب طاهر و نظر انصاف در امر الله ملاحظه نمائید که
 شاید از حرم رتانی محروم نشوید و از کعبه قدس صمدانی
 ممنوع نگردید ای علی اگر چه تو سائلی و جواب باسم تو مرقوم
 میشود ولکن بسیار مشکل بنظر میآید که الیوم مذعن بحق شوی
 و از کلَّ ما ذکر فی اللوح متذکر گردی چه قلبت بمحاجبات
 غلیظه محتجب شد و بصرت بسبحات لا نهایه مستور ولکن

نظر الله و لحظاته سرًا بقلوب دیگر در این کلمات متوجه است و عنقریب بقدرتی ظاهر شوند که جمیع ما سوی الله را در ظل خود مشاهده نمایند ولکن نظر بسبقت رحمت رحمانی و احاطه فضل سبحانی باسم تو نازل شده لعل یأخذک نفحات ایام الله و ینقطعک عن العالمین بیانه جل احسانه لم یزل لتضرین المثل بالشمس و ما دونها بالمرايا کل مرأت

ص ۵۶

علی قدر ما تجلّت لها بها من نفسها اليها فإذا یستدل عليها کلّ بها قائمون ولو یرفع عنها آیة التي قد تجلّت لها بها فيها فإذا لم يكن في المرأة من شيء یدل على الله كذلك اذا یرفع الله ما یرفع لن یحکم من بعده بآیات افتئدة الناس ولو ان کلهم يقولون انا بالله و بآیاته موقنون ما شهد الله عليهم بما هم فيه ینطقون اي مدھوشان خمر اوھام بشنويد ندای رب علی اعلى را که در این کلمات بالغه و آیات محکمه متقدنه مرتفع شده که شاید بر خود و انفس عباد رحم نموده بر سدره امریه الهیه احجار ظنیه بغضیه میندازید و اگر هم خود مهتدی نشوید عباد را از شریعه رب الایجاد در این ایام شداد محروم نسازید میفرمایند کل مرايا مدل و حاکیند از شمس باندازه و مقام خود علی قدر تجلی شمس در آن مرأت بنفس مرأت در این وقت استدلال میشود باينکه کل بشمس قائم و موجودند و اگر اخذ شود آیه تجلی شمس که در مرأت بنفس مرأت تجلی فرموده باقی نمیماند در مرأت شیئی تا دلالت کند بر مجلی و خالق خود و با این کلمات محکمه غیر متشابهه بالغه اهل بیان شبیه نموده اند که چگونه میشود مرأت از تجلی انوار شمس محروم ماند و در این رتبه بشأنی توقف نموده اند که ذکر آن ممکن نه و بر نفسی که از یک تجلی ازانوار اسم انورش صد هزار مرایا مستضیء

ص ۵۷

و مستور و مستنیر میشوند و از یک تجلی اخذش کل بحدود نفس خود مردود اعتراض نمایند و از جمالش اعراض و بعد از اشراق شمس جمال در قطب زوال میگویند انوار و دلیلش چیست؟ ای بیخبران سر از نوم غفلت بردارید و انوارش که

عالٰم را احاطه نموده مشاهده کنید بعضی میگویند زود اشراق
نموده ای بی بصران یا قریب و یا بعد حال اشراق فرموده
شما ملاحظه نمائید فی الحقيقة این اشراق محقق است یا
نه دیگر قرب و بعد آن در دست شما و این غلام نبوده و
نخواهد بود حکمت الهیه که از انظر بریه مستور است اقتضاء
نموده یا قوم فارضوا بما رضی الله لکم و قضی علیکم فو الله
لوکان الامر بیدی ما اظهرت نفسی ابدا ای صاحبان
بغضاً قسم بافتاً فلک بقاء که اگر امر بدست این عبد بود
هرگز خود را معروف نمینمودم چه که اسم مذکورم ننگ دارد
از ذکر این السن غیر طاهره کاذبه و در هر حین که ساکن
شده و صمت اختیار نمودم روح القدس از یمین ناطق شده
روح الاعظم از قدام وجهم و روح الامین فوق رأس و روح
البهاء در صدرم نداء فرموده و حال اگر بسمع لطیف
استماع شود از جمیع اعضاء و احساء و عروق و اظفار
نداء الله را استماع نمائید حتی از شعراتم میشنوید با آنے
لا الله الا هو و ان هذا الجمال لبهائے لمن فی السموات

ص ۵۸

والارضين ولوکان هذا ذنبي تالله هذا ليس من عندي بل من
لدن من ارسلني وبعثني بالحق وجعلني سراجا للعالمين
ای قوم فو الله رایحه صدق از کذب بسی واضح و معلوم است
مپسندید بر نفس حق آنچه بر خود نمی پسندید آخر قدری
تأمل نمائید مقصود این غلام در این آخر ایام در این سجن
کبری چه بود و چه خواهد بود فتأملوا یا ملا الغافلین
یا قوم فاستحیوا عن الله ولا تشکوا فی امره ولا تسئل الدليل
عن الشّمس و اشراقها لان دلیلها هو ضیائهما و انوارها
وانک لا تکن مربیا فی ظهورها لانها اشرتقت ولا مرد لها بل
فاسئل الله بان یفتح بصرک لتدرك انوارها التي احاطت
الكونین قل تالله قد رقم قلم القدس من رحیق المسك على
جبینی البيضاء بخط ابھی ان یا ملا الارض و السماء ان هذا
لهو المحبوب الذي ما شهدت عین الابداع مثله ولا عین الاختراع
شبھه و آنک لهو الذي قرت بجماله عین الله الملك العزيز
الجميل حديث قبل است که صفحه ای از توریه در دست
یکی از اصحاب رسول الله بود حضرت فرمود چه در دست

داری؟ عرض نمود توریه حضرت فرمود بگذار آنرا اگر
میبود صاحب آن اطاعت مینمود مرا حال ملاحظه کن کتاب
الهی که امر کل از نبی و حروفات و مرایا و ابواب و ارکان باو
محقق و ثابت شده اخذ آن و قرائت آن ممنوع شود جایز

ص ۵۹

ولكن تبدیل یکی از مرایا علی زعمکم که بوجود حروفات محقق
شده که آن حروفات بکتاب ثابت و محقق شده جایز نه
فویل لكم تقولون ما لا تشعرون و تحسبون انکم مهتدون کما
یظنوں ملل القبل وبذلک یفرحون تالله لا عاصم لاحد من
امر الله الا بان ينقطع عن كل من فى السموات والارض ويتجه
إلى الله المهيمن القيوم نظر را مظهر ساخته تا جميع اشیاء
را الیوم در صقع واحد مشاهده کنید و انوار شمس تقدیس را
از افق قمیص بچشم و بصر ظاهر و باطن مشاهده نمائید
واز جمیع این براهین گذشته در میرزا اسد الله که نقطه اولی
باو خطاب فرموده ان یا مظهر الاحدیه چه میگوئید؟ حال انصاف
دھید کسی که محل ظهور سلطان احدیه باشد بقول الله
چگونه ابو الشّرور مینامید و اگر بگوئید این شأن را مرأت از
او نفی نموده برفرض جواز آن حال اگر نفسی نقطه قمیص
قبول را از مرأتی از مرایا انتزاع فرماید چه اعراض بر آن جمال
قدم وارد و اگر بگوئید از کجا محقق شد که این نقطه
مشهوده و کلمه جامعه در ادعای خود صادق باشد میگوئیم
بهمان حجت و برهان که از ظهور قبلم کلما ظهر من عنده و
نزل من لدن را مسلم داشته اید حال بهمان حجت و برهان
ناظر شوید و بخواهید ان رأیتم لا تکفروا بالله الذي
خلقکم با مره ان انتم من المنصفين و همچنین بمیرزا اسد الله

ص ۶۰

میفرماید ان یا حرف الثالث المؤمن بمن يظهره الله
و همچنین در رساله جعفریه که مخصوص او از اسماء هویه
نازل شده در صدر رساله مکتوب و هذه صورة ما نزل لحضرۃ
الاسد و الفرد الاحد المستشرق بالنور الصمد اسم الله
الديان الواحد لله الواحد المعتمد وبعد میفرماید
جل ذکره ان یا اسم الديان هذا علم مکنون مخزن قد

او دعنّاک و اتیناک عزا من عندا اذ عین فؤداک لطیف تعرف
قدره و تعزّ بهائه و بعد میفرماید عزّ قدره ان یا اسم
الاجل لا تنظر الى ذلک الحق الا بمثل اغnam یذهبه
راعیه کیف یشاء و من دون آنچه ذکر شده کلمات قدس
صمدانیه که در توصیف او نازل در کتاب موجود فانظروا اليه
و این بنده نظر به اختصار ذکر ننموده ای اکمه وجود بصر
بگشا و ملاحظه بوهم خود نما که همان فعلی را که خود مرتكبی
و با آن عامل حال از آن متعجب و متّحیر مانده‌ای چنانچه
دیان را دنی میگوئی و فرد الاحد که از اعظم اسماء الهی
بوده ابوالشّور نامیده‌ای و مع ذلک اعتراض بر سلطان
یفعل ما یشاء نموده‌ای حلوم شود و یا مرآت حجر گردد
با اینکه اسد الله انکار حق ننموده و حین ورود مدینه الله
بین یدی العرش حاضر و یانچه اهل بیان در آن یوم با آن مقر
بودند اقرار نموده و مع ذلک ورد عليه ما ورد بلکه اكتفاء

ص ۶۱

با وحده ننموده بر جمعی حکم قتل جاری نموده کتاب
مستيقظ موجود ملاحظه نماید قسم بافت ادب معانی که
در آن کتاب بر کلّ مظاهر احادیه فتوای قتل داده با آنکه
حکم قتل بالمره از بیان و اهل آن مرتفع شده بنصّ منزل
بیان یک دو افتراء با آن بیچاره زده‌اند و حکم قتل جاری
نموده‌اند من غیر اذن الله و ربّ مقتول شعر منه خیر من الف
قاتلیه چنانچه حال بر جمال احادیه ظلم باین واضحی و
مبهنه وارد و بقتلش قیام نموده‌اند مع ذلک با طراف نوشته و
چه ظلمها که بجواهر عدل و منبع و معدن آن نسبت داده که
شاید غل و بغضا در صدور بعضی از متوجهین القا نماید ولکن
غافل از آنکه وله تحت ظلال اسمه البصیر عباد یشقن الشّعر
بالشّعر و لن یمنع ابصارهم حجبات العالمین و هم چنین
بسید ابراهیم میفرماید عزّ ذکرہ ان یا خلیلی فی الصّحف
ان یا ذکری فی الكتب من بعد الصّحف ان یا اسمی فی البيان
الى آخر ما نزل این بیان الهی که در ذکر او از قلم قدس
صمدانی جاری شده و حال بابوالدواهی مشهور شده
با اینکه خود افتخار مینماید که بذکر الله فی العالمین در کتب
الهی ذکر شده‌اند و نفسی که بخلیل در صحف الهیه و

بذكر الله در کتب منزله و باسم الله در بيان متسم شده به ابوالدواهى تعبير مينمايند و در دونش که اعتراض از نفس

۶۲

مشیت الله و عظمته نموده تغيير جايز نميدانند قدرت الهی را مثل قدرت خود فرض گرفته‌اند و قلم اعلى را معطل دانسته‌اند قسم بمظلوميتم که قلم قدرت کل حین در محو و اثبات مشغول ولا يعقل ذلك الا المقطعون كذلك يمحو الرحمن ما يشاء و يثبت و عنده ام البيان و عجب از اين نفوس که باين اسماء افتخار مينمايند و از حق معرض گشته‌اند بلی اين اذكار و اوصاف در هر نفسی موجود مادامیکه از حصن امر الله خارج نشده‌اند و الا ليس لهم قدر عند الله على قدر سواد عين نملة میته و از اين گذشته کل اشياء ذكر الله في العالمين بوده و خواهد بود چه که کل اشياء بکینونتها اسم الله بوده و اسم او تعالی شأنه ذکر او بوده بین عباد ولم يزل چنین بوده ولا يزال چنین خواهد بود فو الذي تفرد بالعلو والبهاء كه اگر نمیبود که نظر الله خلق را نابالغ مشاهده نموده هر آينه در هر ذره‌ای از ذرات وجود ابواب علمی میگشودم که جمیع خلق خود را از عرفانش عاجزو قاصر مشاهده نمایند ولکن چون اغيار موجود اسرار مستور به كذلك قدر من لدن مقتدر قدیر قل يا ملا البيان انتم خلقتم للقائي بعد استغناي عنكم وعدتم بنفسی و عرفانها بعد غناي عن عرفانکم و بشرطكم بجمالي بعد استغناي عنکم و عما خلق بين السموات والارضين مع ذلك باوهن اسماء اليوم تثبت نموده از سلطان اسماء

ص ۶۳

دور و غافل مانده‌اید اگر بکلمات ناظرید معادل بيان از سماء رحمن نازل و بشاني ظاهر که احدی را مجال اعراض نه مگر مشرکین که مرض قلبی آن نفوس را از عرفان و ادراک منع نموده از اين گذشته کلمات نفوسيکه اليوم حول امر الله طائفند با کلمات من اتخاذتموه من دون الله لانفسکم و لیا میزان نمائید تا بر عظمت امر مطلع شوید که لعل بر جمال قدم بمجرد وهم ضرّ وارد نیاورید قسم بحق که اهل هر ملتی از ملل قبل اگر در احتجاب خود از مظاهر عز باقیه بمعاذیر نالایقه متuder شوند

شاید ولکن از برای اهل بیان هیچ حجت و عذری باقی نه
چه که سلطان احديه ذکر ظهور بعد را باصرح بیان واوضح
تبیان فرموده‌اند بشانی که کلّ بیان و مانزل فیه را بقول او
منوط فرموده چنانچه از قبل از قلم قدم تحریر یافت فطوبی
للعارفین و از جمله در ابطال حقّ و اثبات باطل معرض
بالله باین کلمات تمسک جسته و چون لایق نبود که کلماتش
بعینه ذکر شود لذا ما تحرک علیها قلم الله و مضمون آن این
است که از قلم عزّ صادر میشود محبوب شما صاحب بصر بوده
یا نه اگر نفی شود حکم بصر از منظر اکبر هذا ظلم علی الله
و اگر آن سلطان قدم صاحب بصر و علم بوده چگونه میشود
نفسی را وصف فرماید و باسماء حسنی ذکر نماید از مقام خود
تنزل کند و از معرضین محسوب گردد اولاً اینکه قائل این

ص ٦٤

قول حقّ جلّ ذکره را يفعل ما يشاء ندانسته وقدرت محیطه
الهیّه را انکار نموده و چنین نفسی ابعد عباد بوده وخواهد
بود بنص نقطه بیان چنانچه از قبل مذکور شد قل اللهم
انک انت الهان الالهین لتوئین الالوهية من تشاء
ولتنزعن الالوهية عن تشاء الى انک علی کلّ شیء قدیرا
قل اللهم انک انت رب السموات والارض لتوئین الرّبویة
من تشاء ولتنزعن الرّبویة عن تشاء الى آخر ما نزل . حال
میگوئیم در این کلمه جامعه که از ساذج فطرت سلطان احديه
جاری شده چه میگوئی؟ اگر حقّ جلّ و عزّ را ثابت دانسته‌ای
سلطان مقتدری که قادر است باینکه الوهیّت و ربویّت را که
اعظم مقامات بوده عطا فرماید بهر نفسیکه اراده فرماید
و همچنین اخذ نماید از هر نفسی که بخواهد البته قادر
است برآنکه خلعت وصف را از نفسی انتزاع فرماید این
ذکری است که کلّیه فرموده‌اند تخصیص باحدی نداشته و
ندارد و اگر بتخصیص وصف ناطری وید الله را مغلول
دانسته‌ای وقدرت محیطه را انکار مینمائی پس چه میگوئی
در میرزا اسد الله که بنص صریح در باره او میفرمایند ان یا
حرف الثالث المؤمن بمن يظہرہ الله و این بسی واضح است
که حرف ثالث من يظہرہ الله جلّ اجلاله بصد هزار رتبه از
حروفات بیان و مرایای او عند الله مقدم بوده چه که خود

نقطه بیان روح ما سواه فداه میفرمایند نطفه یکساله زمان
من یظهره الله اقوی است از کل من فی البیان حال
انصاف ده نقطه بیان صاحب بصیرت بود یانه آگرا ورا
صادق و صاحب بصر میدانی چرا نفسی را که باین علو امتناع و
سمو ارتفاع در اصل کتاب ذکر فرموده اند ابو الشّرور نامیدی
و بر قتلش امر نمودی ان یا ذی عین واحدة شهدت عیوب
النّاس و غفلت عما فی نفسک آگر بگوئی از حق اعراض نمود لذا
این حکم براو جاری شد برفرض تسلیم میگوئیم حرف ثالث
من یظهره الله که ابهی و اعلای از خلق بیان عند الله
بوده بنص قلم امر آگر جایز است معرض و کافر و مشرك شود
پس چرا جایزن نمیدانی که مرأتی از مرایای لا يحصى از حق
اعراض نماید فبہت الذی كفروف الله احدی بر اصل این امر
مطلع نه و لو يطعون لیعرفون و در توقع وحید اکبر ورقاء بقاء
بابدغ نعمات تغنى فرموده فیا روها لمن یسمع و یکون فی
آیات الله لمن المتفکرین بیانه عزّ بیانه فو الذی فلق الحبة
و برئ النّسمة لو ایقت بانک یوم ظهوره لا تؤمن به لارفت
عنک حکم الایمان فی ذلك الظہور لانک ما خلقت الا له و لو
علمت ان احدا من النّصاری یؤمن به لجعلته قرة عینای
و حکمت عليه بالایمان فی ذلك الظہور من دون ان اشهد
عليه من شیء "انتهی . میفرماید قسم بمقتضاییکه شکافت

حبه قلوب را و خلق فرمود انسان را که آگر موقن بودم که تو
در ظهور بعد ایمان نمیاوری بآن مشرق آفتاب حقیقت
هر آینه مرتفع مینمودم از تو حکم ایمان را در این ظهور چه که
تو خلق نشده ای مگر از برای عرفان آن شمس سماء ایقان
و هرگاه بدانم یکی از نصاری موفق میشود بعرفان آن جمال
رحمن و ایمان باو هر آینه میگردانیدم او را قره چشمهای
خود و حکم مینمودم براو در این ظهور بایمان من دون اینکه
ملحوظ شود از او امری حال ای اهل بصر ملاحظه نماید
که امر الله چه مقدار الطف و ارق بوده و رحمت منبسطه الهیه
چگونه کل وجود را احاطه فرموده که درباره نفسی از نصاری

که الیوم کافرو مشرک است بمجرد ایمان در ظهور بعد آن سدره
 الهی او را بالطف وارق اعضای مبارک خود نسبت داده و
 منسوب ساخته‌اند و معذلک این همچ رعاع ارض در چه رتبه
 واقف و ناظرند فسحقاً لكم یا ملاً الغافلین فو الذی
 جعل الیوم دلیله نفسه و سلطانه ما یجری من قلمه المنیر که
 اگر کلّ من فی البيان الیوم معرض شوند و یک نفر از نصاری
 مؤمن هر آینه اسماء کلّ از لوح محفوظ محو خواهد شد و اسم
 نصاری ثابت یمحوا اللہ ما یشاء و یثبت و عنده ام الکتاب
 و از جمیع گذشته آیا حکایت بلعام که در کتب الهی مسطور است
 نشنیده‌اند که با آنکه یکی از اوصیای انبیای قبل بوده و جمیع

ص ۶۷

اهل اقطار عالم خدمتش را فرض می‌شمردند و طاعت‌ش را اطاعت
 اللہ میدانستند و اشتهر اسمش جمیع دیار را احاطه نموده
 بود و چون جمال کلیم از افق عَرَّت سلیم ظاهر شد بمعارضه
 آن جمال احدیه قیام نمود و همچنین یهودی اسخريوطی که
 از حرف اثنی عشر انجیل بود حضرت روح را بید یهود
 تسليم نمود زینهار از افتتان و امتحان الهی آسوده
 نشوید و در کلّ حین پناه بخداؤند متعال برده که شاید
 الیوم از صراط واضح منحرف نشوید و نلغزید فطوبی
 للثابتین چه که امتحان برای کلّ بوده و خواهد بود واحدی
 از کمندش خارج نه الا من شاء ربّک اگر نسیم عدلش مرور نماید
 صد هزار جوهر نور را در ظلمت نفس و هوی مشاهده نمائی و
 اگر نسیم فضلش هبوب فرماید صد هزار هیاکل فانیه را بمقرّ
 عرش باقیه ملاحظه کنی فو اللہ یا قوم مطلع نیستید و بمجرد
 وهم حرکت مینمایید بشنوید نصایح بدیعه الهیه را و در
 امر اللہ تجری ننمایید و خود را بعداب لا متهی معدب
 مسازید و از بحر اعظم مواج بسراب بقیعه خود را مشغول
 نکنید و از شمس عَرَّباقی بظل فانی قانع مشوید بیان حق را
 از لسان رحمن بشنوید احدی الیوم بریان و ماکنز فیه
 مطلع نه و علمه عندنا لو انتم من العارفین از سلطان مسمی
 که ملکوت اسماء بقول او خلق شده بقمیص اسم محتجب

ص ۶۸

نشود چه که جمیع اسماء بمنزله قمایص اند یلبسها علی من
 یشاء فضلا من عنده و ینزعها عنمن یشاء عدلا من لدن
 ولا یستئل عما یفعل و انه لهو المقتدر القدیر والیوم اکثری از
 اهل بیان عبده اسماء بین یدی الله مذکور بوده و خواهند
 بود چنانچه اگر بمنقطه اولی بنفسه لنفسه عارف شده بودند
 فو الله اقل من آن در این ظهور قدس صمدانی و تجلی عزّ
 رحمانی توقف نمی نمودند پس معلوم شد که عارف بنفس او
 جلّ و عزّ نبوده اند بلکه بقمیص اسم او تعالی شأنه عارف
 شده اند چنانچه ایامی نگذشته و بنفسه لنفسه ظاهر شده
 او را نشناخته اند و براو وارد آورده اند آنچه را که قلم حیا
 میکند از ذکر شود و این عدم عرفان نشده مگر آنکه تبدیل قمیص
 فرموده اند یعنی اسم اعلی باسم ابهی تبدیل شد و احدی
 عارف با آن نشده الا الّذین هم انقطعوا عن کل من فی الملک
 و صعدوا الى الله بکلّهم الى ان دخلوا مقرب عزّکریم اوئلک
 اولیائی تحت ظلال عنایتی و ینزل علیهم سکینه من عندي
 و هم على سر الاستقلال هم مستقرون اوئلک حفظهم الله
 عن رمی الشبهات و هم على وسائل القدس متکئون والی طرفی
 ناظرون علیهم فی کل حین بهائی ثم رحمتی و عنایتی ثم
 فضلی و افضلی وكذلک اختصمهم الله لنفسی و جعلهم
 من المؤمنین ای عباد سعی نموده که شاید از بداع فضل

ص ۶۹

رب الارباب در ظل قباب آفتتاب قدس عنایت وارد شود و از
 حرارت نفس و هوی آسوده و محفوظ مانید این است نصایح
 قلم امر فمن سمع فلنفسه و من اعرض فلها و انه لمقدس عن
 العالمین و ای کاش که اهل بیان در بیان فارسی که از قلم
 رحمانی نازل نظر مینمودند که شاید در این ظهور قدس صمدانی
 خود را از سلسیل عنایت ربیانی و تسنیم مکرمت سبحانی
 محروم نمینمودند و بشأنی شباهات بر قلوب غیر طاهره وارد شده
 که لن تعرف ایاً من ای و اگر قلبی از کوثر بی زوال سلطان
 لا یزال از شبھه مطھر شود فی الحین بشبھه دیگر بیالايد
 سبحان الله با اینکه اهل بیان خود مقر و معترفند که نبوت
 برسول الله ختم شده و سنه ستین اول ظهور الله است
 معذلک و مع اینکه حق حال بنفسه و کینونته مشهود و از افق

انى انا حى فى الافق الابهى ظاهر و طالع مجددا ذكر
 وصايت و امثال آن مينمايند وبقيه وهم ما ترك من ملل الفرقان
 اراده نموده اند انوار شمس يقين را که در سماء قدس بيروال
 ذو الجلال مشرق شده ستر نمایند نیکو است ذکر اين دو فرد
 در اين مقام : اى ضياء الحق حسام الدين و دل
 اى دل و جان از قدم تو خجل
 قصد اين دارند اين گل پارهها
 کز حسد پوشند خورشيد ترا

ص ٧٠

بگذاري德 اين اقوال لا يغنيه را و باصل امر و ما حقّق به الاسماء
 ناظر شويد ظهور قبلم ميفرماید :
 آگر ناس ضعيف ملاحظه نميشدند هر آينه ذکر مشیت نمی فرمودم
 حال تقدیس امر و ارتفاع ما اراد الله لكم را مشاهده نمائيد
 و قدر و رتبه خود را ملاحظه کنيد که حال بادله پست ترين
 عباد از اهل فرقان تممسک جسته و مستدل شده ايد فوا
 حسرة عليکم يا ملأ الغافلين . باري ايام ظهور است و حقّ
 چون شمس فی وسط السماء ظاهر و زخرفی از دنیا در ساحت
 قدیش موجود نه که محتاج بوصی باشد آنرا قسمت نماید و آگر
 میگویند در امرش محتاج بوصی است هذا بمعنى منکم على الله
 المهيمن القيوم چه که امر طائف حول نفسش بوده و خواهد
 بود و لن یفارق منه ابدا ایاکم ان تجعلوا الله وزيرا او نظیرا
 او ضدّا او ندّا او وصیا او قرینا او مثلا و در بيان این
 اسمی و ما حدّدت به انفسکم جميع را محو فرموده اند اینست
 که ذکر مرايا در بيان من قبل الرحمن نازل شده و آنهم محدود
 نبوده و نخواهد بود اميدواریم که از رشحات سماء تقدیس
 امطار قدسیه بر قلوب غبره مکدره مبذول شود که شاید از
 اشارات ظاهر شده بمنظر مليک اسماء و صفات توجه نمایند
 فو الله يا قوم مقصود از ذکر اين براهين متنه و ادله محکمه
 وكلمات غير متشابهه اثبات نفس نبوده چه که هر نفسي که باقل

ص ٧١

عما يحصل ببصر معنى فائز شده البته انوار شمس ابهی را که
 در کلشیء على هيئة انه لا اله الاانا العزيز الحكيم تجلی

فرموده مشاهده مینماید بلکه مقصودی من یاتی فی المستغاث
 تالله اذا یکی قلمی و اناملی ثم عینی و قلبی و کبدی و عروقی
 و دمی و عظمی و جلدی بما یرد عليه من هؤلاء الّذين هم
 کفروا بالله و حاربوا بنفسه و جادلوا بآیاته و انکروا فضله
 و افتوا عليه بعد الّذی ظهر بكلی الآیات والحجج والعلامات
 فو الله فعلتم ما لا فعل احد من ملل القبل و ارتكبتم ما شق
 عنه هيكل العظمة رداء الصبر ولكن انتم تمشوون على وجه
 الارض كمن لا ذنب له فاف لکم يا ملأ المشركين تالله
 يا قوم ان في الكذب روایح وكذلك في الصدق لو انتم تطهرون
 قلوبکم و اسمائکم و تستنشقون لتجدن رائحة الله المهيمن
 القيوم قلم متّحِير است که چه ذکر نماید و حال امر بمقامی
 رسیده که ساذج روحی که آگر محل خطاب ابهی کلمات
 عالمین واقع شود خود را محزون مشاهده مینماید باید
 باستماع ادنی کلمات مشغول شود که چگونه میشود ذئب
 راعی اغnam شود بگوای فقیر بی صبراولا راعی را نشناخته ای
 و ثانیا سالها ذئب راعی شما بوده چنانچه بعد از ظهور نیر
 الهی از افق سماء معنوی ادراک نموده اید که متابعت
 قومی مینمودید که صد هزار مرتبه ذئب از آن نفوس عند الله

ص ٧٢

ارجح بوده چه که بفتاوی آن ذئب مظہر رب الارباب بتمام
 ظلم شهید شد لعنة الله عليهم وعلى اتباعهم و آگر بگوئی
 قبل از ظهور متابعت آن قوم مجری و عند الله مقبول بود
 وبعد از ظهور و توقف این قوم در امر الهی از نار محسوب
 شده اند حال هم در این ظهور قدس صمدانی همان حکم را
 جاری کن بشنوید نصح الهی را و قلب را از اشارات کلمات
 اهل حجيات مطهّر سازید بگوای بندگان هوی قدیمی بسوی
 خدا بردارید و از ارض ظن بهوای یقین طیران نمائید ان یا
 قلم القدم دع حینند ما اردت ان تذکره لعباد الله ثم
 اذکر اخیک الّذی حارب بنفسک و جادل بآیات الله لیکون
 ذکری للعالمین لعل یفتح بذلك ابصار الّذین ارادوا الوجه
 فی العشی والاشراق وما زلت اقدامهم فی هذا اليوم الّذی
 فيه التفت الساق بالساق فو الّذی نفسی بیده که بیست
 سنه در تعليم و تأديب و تربیت و حفظش سعی بلیغ و جهد

منع مبذول شده که ذکر ش ممکن نه تا آنکه هجرت واقع و باین
ارض وارد شدیم چندی گذشت سید محمد اصفهانی از بیت الله
و حصن حبه خارج و بمقدار دیگر مستقر و اخوی فو الله الّذی لا اله
الّا هو در صدد قطع سدره ربانیه برآمده الى ان اظهـر الله
خافـیـه نـفـسـه و اـشـهـرـ مـکـرـهـ بـینـ المـهـاـجـرـینـ وـارـتـفـعـ الضـجـیـجـ
عنـ کـلـ اـنـاثـ وـذـکـورـ وـصـغـیرـ وـکـبـیرـ وـاـینـ عـبـدـ بـالـمـرـهـ اـزـ جـمـیـعـ

ص ٧٣

گذشته خارج شد که شاید حرارت حسد بیفسرد و نار بغضا
ساکن شده و ابواب خروج و دخول بر کل مسدود نمودم و اهل
حرم جمیع از استماع این امر منکر در نوحه و ندبه مشغول
فو الله لن یقدراحد ان یذکر ما ورد علينا و لن یستطیع ان
یسمعه احد من المحبین و در حین خروج سه نفر برای
خدمت معین شد دو نفر مخصوص اخوی مذکور و کلیم و یک
نفس برای خود و همچنین دراهم معدوده که از دولت علیه
میرسید ما بین کل قسمت شده بعد کل متفرق شده در اماکن
متعدده ساکن و این عبد در بیت وحده جالس مغلق الباب
و مرخی الحجاب و ابدا بنفسی از احباب و غيره معاشرت
نموده و بالمره باب لقا مسدود و جمال بقا مستور و بعد از
ستر جمال قدم سید محمد باخوی پیوست و بعض الله سبب
و علّت اتحاد این دو شده بخدعه و مکر مشغول شدند چنانچه
نفسی را بدراهم فریب داده که به بلاد رود و آنچه ارتکاب
نموده اند بسره امر نسبت دهنـد . دیگر تفصیل بسیار
ولـکـنـ اـشـتـغالـ بـایـنـ اـذـکـارـ رـاـ جـایـزـ نـمـیدـانـمـ الـبـتـهـ شـنـیدـهـ اـیـدـ
بـقـدـرـ ضـرـورـتـ اـظـهـارـ مـیـشـودـ کـهـ مـبـادـاـ نـاسـ اـزـ کـلـمـاتـ کـذـبـهـ
فـانـیـهـ اـزـ صـرـاطـ اـمـرـیـهـ بـلـغـزـنـدـ تـاـ آـنـکـهـ نـفـسـ مـأـمـورـ نـادـمـ شـدـهـ نـزـدـ
بعـضـیـ رـفـتـهـ تـفـصـیـلـ اـمـوـرـ رـاـ مـذـکـورـ نـمـودـ وـ چـوـنـ مـرـاسـلـاتـیـکـهـ باـوـ
هـمـراـهـ نـمـودـهـ مشـاهـدـهـ نـمـودـنـدـ جـمـیـعـ رـاـ تـحـیـرـ دـسـتـ دـادـهـ چـهـ

ص ٧٤

کـهـ آـنـچـهـ عـاـمـلـ شـدـهـ بـحـقـ رـاجـعـ نـمـودـهـ اـنـدـ وـ هـمـچـنـینـ رسـالـهـ
درـرـدـ اللهـ نـوـشـتـهـ کـهـ بـاـطـرـافـ بـرـدـهـ اـنـتـشـارـ دـهـنـدـ فـوـ اللهـ
الـذـیـ لـاـ الهـ اـلـاـ هوـ بـمـثـلـ صـبـیـانـ بـلـ اـدـنـیـ تـکـلـمـ نـمـودـهـ لـوـ اـنـتمـ
تـعـرـفـونـ وـ آـنـچـهـ رـاـ بـزـعـمـ خـودـ درـرـدـ اللهـ نـوـشـتـهـ اـنـدـ کـلـ مـثـبـتـ

اين امرابد ع بوده لو كان الناس يبصرا الله في كلماتهم ينظرون
و ديگر چه مقدار مفتريات بملك اسماء و صفات نسبت داده اند
و آنچه دون خير بوده باصل شجره روبيه راجع نموده ائما
اشكوبشی و حزني الى الله اذا يتكلم لسان الله ويقول
هل من ماء صافى يظهر حولى عن هؤلاء المعرضين وهل
من ذى استقامة ينصرنى فى هذه الايام التى احاطت المنكريين
و هل من ذى انقطاع يعرفنى بعينى وينقطع عن العالمين
و هل من ذى بصر لينظر فى امرى وما ورد على من جنود
الشياطين و هل من ذى قلب رقيق طاهر ليكى ببكائى وبما
ورد على من هؤلاء المستكبرين و هل من ذى علم يصد
السيوف الرّد البغضاء عن وجه الله الملك العزيز الجميل
ان يا قلم الاعلى قل تالله الحق ما استنصرت من احد
حين الذى حارب معى كل الملل وكان الله على ذلك شهيد
وعليهم وكلما استنصرت من احد ونأمر به العباد هذا لم يكن
الا لبلوغهم الى ذروة الفضل ومن دون ذلك ان الله لغنى
حميد . باري رسائل متعدده در رد سلطان احديه نوشته اند

75

تالله بطل بذلك اعمالهم وضلّ سعيهم في الدنيا والآخرة و
هم لا يشعرون و آنچه را سبب و علت اعراض ناس دانسته اند
باين عبد نسبت داده اند از جمله نسبت دنيا و اين بركل
ذيشعور واضح بوده که اين عبد در ما بين معرضين چون
شمس واضح ولاين بود و قسم بجمال قدم که در هیچ صبحی
اميده نبود که ليل ادراك شود و همچنین هیچ ليلي گمان
مشاهده فجر نه چه که مشرکين بكمال جد در قطع سدره
رب العالمين بوده تا آنکه شمس قدرت يد الله فوق ايديهم
از افق جيب عظمت اشراق فرمود و مشرکين مغلوب و جمال انه
لهو الغالب على كلاشيء بر عرش قدرت و اقتدار مستوى و باعزار
تمام از عراق حرکت نمود و اين معلوم بوده که اراده آن بود که
وحده عازم اسلامبول شوم و چون جمعی جزع و فزع لا يحصل
نمودند بعضی اذن خروج داده شد و بعضی هم من غير
اذن حرکت نمودند تا آنکه وارد ارض مشهور شدیم و ابدا
بدولت عليه مطلب اظهار نشد و هر نفسی که بين يدي حاضر
شد ملاقات واقع والا فلا چنانچه جميع استماع نموده و در نفس

مدينه کيده هم شنيده اند که اراده الهی چه بوده تا آنکه
چند نفر مستضعفین حفظا لانفسهم و نسائهم مضطرب شده
و جزع نمودند لذا ترحا لانفسهم حکم بدا نازل حال کدامیک
از اين امور متعلق بدنيا بوده باري قياس بنفس نموده اند

ص ۷۶

کذلک صفت لهم المستهم الكذبة يقولون ما لا يشعرون والله
الذى لا اله الا هو قلم حيا مينمايد از آنچه عامل شده اند
ذکر نماید و اگر ذی بصری یافت شود از رسائل حضرات که از
قلم جهل و بعضا ظاهر شده مقام و شأن معرضین مشهود
گردد دو سنه قبل شعری جناب آقا محمد علی و جناب سلمان
سؤال نموده و اخوی جواب نوشتہ بعد سید اصفهانی بین
یدی حاضر و مذکور داشت میرزا علی ملتفت معنی شعر نشده اند
و مصلحت نیست این مکتوب بسلمان داده شود این بند
سکوت نمود بعد با حاجی میرزا احمد نزد اخوی در بیت حکیم
ذکر نمودند اخوی بعد از کلمات لا یغاییه بالآخره متuder شد که
شاید سائل اصل شعر را غلط نوشتہ باشد بعد شعر را
مالحظه نمودند صحیح نوشتہ بود و آن نوشتہ نزد سلمان
موجود است و جمیع ملاحظه نموده اند ابدا نفسی شاعر نشد
چه کل بحجبات و همیه محتجبند حال ملاحظه نماید تا
مقدار معرضین معلوم شود و معدلک بنیع و مصدر علم ریانیه
اعتراض مینمایند فو الذی قامت ملکوت التقدیر علی فناء بايه که
کل آنچه از قلم جاري نموده اند بهمین نحو بوده و خواهد بود
ولكن عمت الابصار احباب الوهم والهوى ولذا لا یلتفتون الا
الذین جعل الله ابصارهم مطهرا عن الحجاب و هم ببصر
الحدید فی کلشیء ینظرون ای عباد ملاحظه نماید که ضرّ

ص ۷۷

بمقامی رسیده که قلم اعلی باین کلمات مشغول شده چه که
ناس ضعیف و نابالغ مشاهده میشوند که مبادا از کلمات
جعلیه معرضین از جمال میین غافل شوند والا اگر فی الجمله
شعور و بصر ملاحظه میشد ابدا ذکر معرضین و ما ظهر من هم
تحریر نمیشد چه که الیوم کل مکلفند که در نفس امرو ما یظہر من
عنده ناظر شوند و من صعد الى ذلك المقام یشهد بانه

هو الظاهر الباهر المشرق المضيء في وسط السماء يحكم ما
 يشاء ولا يسئل فيما اراد وانه لهو المقتدر المختار واز جمله
 نسبت ظلم باين مظلوم داده اند حال در همین فقره تفکر
 نمائید وانصاف دهید جميع اهل بیان باین عبد ملاقات
 نموده وبچشم ظاهر دیده هرگز بضرر نفسی راضی نشده
 لا فور رب العرش لو انتم تنصفون وقد كان نفس الرحمن في
 فم الثعبان عشرين من السنين و معدلك ابدا اظهار نشد
 وحال هم اگر این مکاتیب مجعلوه دیده نمیشد ابدا اظهار
 نمیرفت ویشهد بذلك کل من یعرفنی وکان على بصیرة منیر
 بیست سنه اخوی نزد این عبد بود واحدی ازا او مطلع نه
 ومع قدرت براو و اطلاع بما فی سره و قلبه کمال شفقت در حقش
 معمول شد ویشهد بذلك کل الاشياء ان انت تسمعون ولكن
 چون ناس را مقلد و بی بصر یافتہ اند لذا باینگونه کلمات
 اراده نموده اند این فئه را از بحر البحور من نمایند و برجمیع

ص ۷۸

اهل بیان وغیره واضح و مبرهن که این عبد باحدی معاشرت
 در این ارض ننموده و همچنین در ورود مدینه کبیره الا من
 حضر بین یدینا وما تحرک لسانی الا على ما یصعدهم الى
 جبروت الامر مع ذلك نوشته اند که نزد اهل سنته ما را راضی
 نامیده اند فو الله الذي لا اله الا هو که خود این نفوس
 معرضه نزد اعجمان نسبت دون ایمان بسدره رحمن داده اند
 و عند اهل سنته و جماعت نسبت رفض حال نفسی خالصا لله بیايد
 صدق وکذب را معلوم نماید و میزان حق و باطل را بصدق
 وکذب همین قول قرار میدهیم اذا ینادی لسان القدم من
 عرشه الاعظم ويقول لعن الله اول ظالم ظلم نقطة الاولى في
 ظهوره الاخري وكفر بآياته وحارب بنفسه وجادل بسلطانه
 و اشرك بذاته والحد كلماته و اعرض عن جماله وکان من المشرکین
 في الواح الله من قلم القدس مكتوبا فو الله در هر وقتی ازاوقات
 که در ارض طا و یا عراق و مواضع دیگر حرفی در اخذ این
 طایفه مذکور میشد اخوی خود از عراق باطراف میرفتند
 چنانچه اکثری شنیده و میدانند و این عبد وحده ما بین
 اعدا بوده تا آنکه از قدرت ربّانی امر مرتفع شد و جميع از
 نفوس خود مطمئن شده از خلف ستربیرون آمده اول کاری که

با آن مشغول شدند قطع سدره امر بوده و چون خود را خائب
و خاسر مشاهد نمودند عما ارادوا بعد باطراف نوشته و اراده

ص ۷۹

خود را باراده الله و مشیتیه نسبت داده با اینکه این عبد
حکم قتل را که ما بین این فئه شهرت تام داشت مرتفع نمود
و در اکثر الواح من قلم الله جاری شده البته بنظر بعضی رسیده
از جمله سؤال شده که مقصود از نصری که در آیات بدیعه
الهیه نازل شده چیست و ما نزل عن جهة العرش فی جوابه
این است که سواد آن بعینه ذکر میشود و هو هذا :
مقصود از نصرتی که در الواح منیعه ذکر شده معلوم احباء الله
بوده که حق جل ذکر مقدس است از دنیا و آنچه در اوست
و مقصود از نصر این نبوده که احدی بنفسی محاربه و یا مجادله
نماید سلطان جلال جمیع ارض از برّ و بحر آنرا بید ملوک
گذاشته و ایشانند مظاہر قدرت الهی علی قدر مراتبهم
و اگر در ظل حق وارد شوند از حق محسوب ومن دون ذلك
ان ریک لعلیم و خبیر و آنچه حق جل ذکر از برای خود
خواسته قلوب عباد اوست که کنائز و حی صمدانیه و خزانی
حب الهیه اند و لم یزل اراده سلطان لا یزال این بوده که
قلوب را از اشارات دنیا و ما فیها و علیها طاهر نماید تا قابل
شوند از برای انوار تجلیات ملیک اسماء و صفات پس باید
در مدینه قلب بیگانه راه نیابد تا دوست بمقر خود شتابد
یعنی تحلی جمالش نه ذات و نفس او چه که لا زال مقدس از
صعود و نزول بوده و خواهد بود پس نصرت امر الله الیوم

ص ۸۰

اعتراض باحدی و مجادله بنفسی و محاربه مع شیئی نبوده و
نخواهد بود بلکه محبوب آن است که مداریں قلوب بسیف لسان
و حکمت و بیان مفتوح شود نه بسیف حديد پس هر نفسی که
اراده نصر الهی نماید باید اول بسیف معانی و بیان مدینه
قلب خود را تصرف نماید و از جمیع ما سوی الله او را مطهر سازد
و بعد بمداریں قلوب توجه کند این است نصرت امر الله که
الیوم از مشرق اصبع ملیک اسماء اشراق فرموده ابدا فساد
محبوب نبوده و نیست و آنچه از قبل شده من غیر اذن الله

بوده باری الیوم باید احبابی الهی بشائی در ما بین عباد
ظاهر شوند که جمیع را بافعال خود برضوان ذوالجلال هدایت
نمایند قسم آفتاب صبح عزّ تقدیس که ابدا حقّ و احبابی او
که منسوب باویند ناظر بارض و اموال فانیه در او نبوده و نخواهند
بود چه آگر مقصود تصرف در ارض بود البته قادر و مقتدر بوده
و بكلمه‌ای جمیع عالم را تصرف میفرمود ولکن سلطنت بسلامین
عنایت فرموده و حکمت بمتفرسین و عرفان بعارفین و حب قلوب
عباد خود را مخصوص خود مقرر داشته و بدون آن ناظر نبوده و
نخواهد بود و این هم نظر عنایت کبری است که شاید نفووس
فانیه از شئونات ترابیه طاهر و مقدس شوند و بمقام باقیه که
رضوان عزّ احدیه است وارد گردند و الا آن سلطان قدم
بنفسه لنفسه مستغنى از کل بوده نه از حب ممکنات نفعی

ص ۸۱

باور ارجع و نه از ضریشان ضری باو واقع کل از امکنه ترابیه
ظاهر و باور ارجع خواهند شد و آن جمال قدم متوحداً منفرداً
بر مقر خود که مقدس از مکان و زمان و ذکر و اشاره و دلاله
و وصف و علو و دنو بوده مستقرو لا یعلم ذلك الا کل ذی فطن
بصیر" انتهی مع ذلك آنچه را خود عامل و فاعل بوده اند
بحق تعالی شأنه نسبت داده اند مع آنکه بر کل واضح است
که حق یفعل ما یشاء بوده و بر هر چه حکم فرماید قادر و لیس
لاحد ان یعرض عليه و معذلك فو الذی نفسی بیده که آگر
راضی بضر نفسي بوده و یشهد بذلك قلم الله ان انت
تشهدون و از جمله در مکاتیب خود ذکر نموده اند که این عبد
درس خوانده و این کلمات منزله از علم اکتسابی حاصل شده
چنانچه در احیان هر ظهور این کلمات نا لایقه مذکور شد
چنانچه نسبت بظهور قبلم همین نسبت را داده اند و من قبله
بمحمد رسول الله ائما یعلمه بشر لسان الذی یلحدون اليه
اعجمی و هذا لسان عربی مبین حال نفسی در کل ایران
و عراق تفحص نماید تا صدق و کذب معلوم شود فویل لهم و
بماهم به یتكلمون . ای بی خردان منبع این علوم ذات قدم
بوده و معین این حکم نفس الله الاعظم لو انت من المستشرين
و آگر بسمع فطرت استماع نمائید آنچه را در حین ظهور نقطه
جل و عز علماء و جهال عصر اعتراضا على الله باآن تکلم

مینمودند حال هم آن کلمات را استماع مینماید فو الله يا قوم
انی لاکون متھیرا فی امری و ما ورد علی فیالیت ما ولدت من
امی و ان ولدت ما رضعت و ما صرت کبیرا ولكن ظهر ما ظهر
ونزلت جنود الوھی و قضی الامر من لدی الله الواحد القهار
يا قوم اسمعوا قولی ثم اخرقوا الاحجاب ولو يكون مرايا السموات
والارضين اياکم ان لا يمنعکم شيء عن نفحات تلك الايام
تالله لن يعادلها كنائز الابداع ولا خزائن الاختراع و كان
الله على ذلك شهید و علیم قسم بآفتتاب فلک باقی که اگر
امر بdestت این عبد بود یک آیه ما بین این قوم تلاوت نمیشد
چه که ناس بالمره از فطرت اصلیه الهیه منحرف شده‌اند
ولكن الله قضی ما اراد و امضی ما شاء لا رادا لمشیته ولا مرد
لقضائه و آنه بكلشیء حکیم و اگرنه این بود که اهل این
مملکت مضطرب ملاحظه میشد هر آینه اذن داده میشد که کل
بین یدی الله حاضر شوند ليشهدوا ما لا شهد احد
من العالمین و از جمله نوشته که مقام شمسیه در ظل مرأت
واقع میشد و این رتبه فوق مقامات است و از این مرأت شموس
شرق سبحان الله چه مقدار ناس را جاهل فرض نموده مع
آنکه بسی واضح و مشهود است که خلق مرأت وجود آن بجهت
آن بود که حکایت از اشباح و امثال نماید و برهرذی بصری
واضح است که ظهور عکوس امثال و اشباح هم در او بنفسه لنفسه

تحقیق نداشته و ندارد و این فقره بر هر آگهی ظاهر است
تا چه رسد بذی بصر مع ذلك باین عباراتیکه فو الله الذي
لا اله الا هو هیچ جاهلی بآن تکلم نمینماید در رسائل
خود نوشته و اراده نموده باین کلمات ناس را از موحد
و محقّق اسماء و صفات محروم نماید و این نیست مگر آنکه عباد
را در بحور وهم و هوی مستغرق دید و گمان نموده که آنچه
مذکور دارد مسلماً مقبول است و الا باین کلمات که کذب آن
اظهر از شمس در وسط السماء است مشغول نمیشد و متمسک
باين شده که نقطه بيان روح ما سواه فداء خود را در یک
مقام مرأت الله نامیده و لهذا مرأتیت فوق رتبه شمسیت است

فو الّذى انطقنى بالحقّ و اشرقنى عن افق القدس على العالمين
كه اگر نفسى در این يک فقره تفکر نماید بر جمیع مطالب این
همج رعاع مطلع میشود اولاً اینکه آن ذات قدم بكلّ اسماء
خود را موسوم فرموده اند و بكلّ صفات موصوف چه از اعلى
مراتب اسماء و چه از ادنی مراتب آن چنانچه در ابتدای
احسن القصص میفرمایند قوله جلّ کبریائه :

"الحمد لله الّذى انزل الكتاب على عبده ليكون للعالمين
سراجاً وهاجاً " حال میتواند کسی قائل شود که رتبه سراج
فوق شمس بوده لا والله نمیگوید این سخنان را مگر نفسی که
بر هوی تکلم نماید و بخواهد در قلوب صافیه منیره شبھه القاء

ص ٨٤

نماید فبئس ما هم یفعلون باری بیقین دانسته که در آن ساحت
قدس جمیع اسماء در صدق و احدهند چه که آن کینونت قدم
در حینی که میفرماید انا رب الارباب و انا الارض والترباب
در آن منظر اکبر این هر دو یک رتبه بوده و خواهند بود و این
بيان الطف ارق اصفی را قلوب مکدره ادراک نخواهند نمود
چنانچه آن جمال قدم میفرماید قوله عَرَّذْكُه " قل تنزلت
حتّی قلت انى انا ذرّ و دون ذرّ مثل ما قلت انى انا رب
و مریب کلّ ذی رب لاستغفرن اللہ عن کلتیهمما و انى الى
الله ربی لمن الرّاجعین " انتهى .

حال ای سالکان بواحی جهل و ضلال که کأس حمیم نوشیده اید
و سیل قدس مختوم دانسته اید در نار هوی محترق شده و از
اهل ررف اعلی خود را شمرده اید زهی حسرت که یک آن در
حکمت بالغه رحمن تفکر نکرده اید و در یک حین در امر مالک
یوم الدین ببصر منیر توجه ننموده اید کلمات رحمن را که
بكمال انبساط و احاطه من دون حدود نازل شده بحجاب
نفس خود چنان محجوب نموده اید که السن عالمین از ذکر شی
عاجزند حال در این فقره ملاحظه نمائید که از قلم قدس الهی
جاری شده میفرماید تنزل فرمودم تا بمقامی که میفرمایم منم
ذره و دون ذره مثل آنکه فرمودم منم رب و مریب کلّ ریوب
بلکه استغفار میکنم از این هر دو ذکر حال ملاحظه نمائید

ص ٨٥

آن جمال قدم خود را بکل اسماء نامیده‌اند معدّل ک میتوان
 گفت که ذره فوق شمس است و يا تراب فوق رب الارباب فانصفوا
 ان انت من المنصفيون فو الذى جعلنى مظهر ذاته ثم كينونته
 و عزّه وبهائه که اگر در این کلمات مباركة الهيه تفكّر نمائید
 ابواب علوم ما لا نهايه بروجه قلوب مفتوح شود بشانيكه دیگر
 مضطرب نشويد از اينکه فلان را باسماء الله ناميده يا
 بذات الله و مرات الله چه که جميع اسماء در آن ساحت
 مساوى ولا فرق بينها وكل اين اسماء طائف حول مظهر
 نفس قدم بوده وخواهد بود مثل اينکه در اين حين اگر
 جمال قدم شجري را بکل اسماء حسنی و صفات عليا موسوم فرماید
 انه ليقدر و ليس لاحد ان يعترض عليه لانه هو المختار و ما سواه
 في قبضته الاقتدار لا الله الا هو العزيز العجبار و دیگر آنکه كل
 خلق را مرايای لطيفه ناميده‌اند و ميفرمایند اگر مس کند
 آن مرايا را جذبات حب الهی جذب ميفرماید و اگر مس نماید
 دون حب نازل ميشود برعين آن مرايا غباری که حايل ميشود
 ما بين آن مرات و بين عرفان امر پروردگار قادر عليم بقوله
 جل و عزّان الخلق مرايا لطيفه ان يمسها حب يجذب و ان
 يمسها دون حب ينزل عينها غبار يحولن بينه وبين امر
 ربه "انتهى اذا تفكروا يا ملا الغافلين . واين بيان را
 نقطه بيان جلت عظمته عموما فرموده‌اند اگر بتخصيص ناظري

۸۶

بجناب آقا سيد جواد خطاب ميفرماید قوله عز و جل که تؤى
 آن مرات اوليه که لم يزل از حق حکایت نموده‌اي ولا يزال
 حکایت خواهی نمود و همچنین او را علت اوليه فرموده‌اند
 فو الله که اين رتبه فوق كل اسماء است چه از ذات الله
 و كينونة الله و ذكر الله و مرات الله چه که از قبل هر نفسي که
 اين رتبه را در حق رسول الله قائل شد حکم بكفرش نموده‌اند
 زيرا که علت اوليه حق را دانسته‌اند و همچنین در باره او
 نازل قوله جل ذکره انا جعلناك نبيا على العالمين حال
 با جميع اين مراتب و وصف که فوق آن در بيان ذكر نشده
 اگر العياذ بالله از حق اعراض نماید جميع اقرب من آن ازا او
 مرتفع خواهد شد و اگر ببصر منير ملاحظه نمائید كل اشياء را در
 بيان بكل اسماء حسنی نامیده‌اند ولكن لن يعقلها الا

المخلصون و این کلمات دکر میشود که همچه ندانند که اوصاف
منزله در بیان مخصوص نفسی دون نفسی بوده بلکه در کل
ثابت مادامیکه در ظل حق مستقر باشند و بعد از خروج کل
محروم و منع و همچنین در رتبه جناب قدوس روح العالمین
فداه میفرمایند عزّ ذکره که بعد هشت واحد از مرآت الله
بر مقعد خود بوده و از شدت نار محبت الله کسی قدرت بر
قرب بهم نرسانده " انتهی .

حال ملاحظه نمایید که هشت واحد از مرآت الله را در نفس

ص ۸۷

مبارکشان ذکر فرموده اند فتفگروا یا اولی الافکار و در این
بیان کنائر علمیه مستور است و این عبد مذکور نداشت خوفا
من نمود الظلم و فرعون الجهل و همچنین در جمیع مقامات
از قلم عزّ نازل که مرآت بنفسه لنفسه تحقیقی نداشته الا بتقابلها
بالشمس و شمس را لم یزل ولا یزال واحد فرموده اند واحدی
را باین اسم موسوم نفرموده جز ذات قدم را در هر ظهوری
معدلک نوشته مقام شمسیت تحت رتبه مرآتیت است و شموس
از مرآت مشرق میشوند فو الله يا قوم ما انطق عن الهوى که
اگر در همین قول تفکر نمائید بیقین شهادت میدهید که
این اقوال از جهل صرف و بغضای بحث ظاهر شده اقسامکم
يا قوم بالله الّذى خلقکم و سویکم که در اول بیان فارسی
ملاحظه نمایید که میفرمایند قوله عزّ ذکره اگر مرآت بگوید
در من شمس است در نزد شمس ظاهر است که شبح اوست که
او میگوید " انتهی معدلک نوشته که مرآت فوق شمس است
و شموس در ظل مرآتند اگر مراد از این شموس که ذکر نموده
شموس حقیقت مقصود است فتعالی عن ذلک چه بیک تجلی
از تجلیات شمس حقیقت صد هزار مرآت اقل من حین مبعوث
میشوند و من دون ذلک ان المرآت خلقت لانطباع تجلی
من تجلیات الشّمس عليها ان کانت صافية و من دون ذلک
یحکم عليها حکم الحجر چه که بر هر ذی بصری مشهود است

ص ۸۸

که مرا یا از برای اخذ عکوس اشیاء خلق شده اند چنانچه ذکر
شده و اگر مقصود شموس اسماء و دون آن بوده این مخصوص

بنفسی نه چه که در کل این شموس موجود و یظهر منه فی
 حين الّذی قدر اللّه له و من فتح عین فؤاده لیشهد فی کل
 ذر شمسا ثمّ فی هذه الشّمس شمسا ثمّ فی شمس الشّمس شمسا
 بحیث لا نهاية لها ولكن حکمة اللّه ذکر این مقام ننموده لئلا
 یزل اقدام العارفین فیا اللّه يا قوم من هذا الظلم الّذی ورد
 علی جمال القدم من الّذی یفتخر ان یقوم بین یدیه فلما
 اشتهر اسمه کفر بالله المھیمن القيوم و چون ظھور قبلم عالم
 بود بر اینکه مرآت در ظھور بعد دعوی شمس مینماید لذا
 این حکم از قلم عزّ صدور یافت و بشانی در بحر کبر و غرور مستغرق
 شده که بكلمات قبلم در علو شان خود تمسک جسته و برعین
 و معدن و مظھر و موجد و منزل آن معرض شده فبعدا للقوم
 الظالماًین و همچنین خود را شجره عظمت نامیده فو الله جمیع
 این کلمات نظر بآن است که ناس را احمق یافته و اگر از
 شجره عند الله محسوب شود من شجرة التي ينبغي لها ان
 تقطع وتلقى في التار الا بان یتوب الى الله ويستغفر عما فعل
 ويكون من التائبين وبرجیع واضح است چه از مهاجرین این
 ارض و چه بر فطن بصیری که ببصر الله در امور ناظرند که این
 کلمات غوریه از لسان مجعلوه کذبه شرکیه جاری نشده مگر

ص ۸۹

آنکه چون این شمس بدیع ابدع اعلی را از افق فجر بقا طالع
 و بنغمه اتنی انا حی فی افق الابھی بین ارض و سماء ناطق
 دیده لذا تعجیل نموده و من حیث لا یشعر باین کلمات
 تکلم کرده که شانی فوق شأن الله از برای خود ثابت نماید
 وهذا لم يمكن ابدا لأن ما دونه مخلوق بامرہ و من جعل
 بارادته و متحرک باذنه و ما بعده الا عبدہ و رعيته و خلقه
 و بريته و عباده هل یكون فوق شأن الله شأن ليشتبه احد
 لنفسه و انه قام بنفسه لنفسه فی علو نفسه مقام الّذی لا له
 فوق ولا تحت ولا يمين ولا يسار ولا امام ولا خلف و انه قد
 خلق الجهات لا من جهة بمشیته والاشیاء لا من مثال
 بارادته و انه لخالق کل شان و منزل کل امر و یستحق لدونه
 بان یفتخر بنفسه و انه لا یفتخر باحد من الموجودات و انه
 لهو المقدس المنزه المقتدر المطاع . ای قوم بشنويد ندائیم
 را و بر جمالم وارد نیاورید آنچه را که در کل الواح ممنوع شده اید

تالله این است ید قدرت منبسطه الهیه که احاطه فرموده کل
من فی السموات والارض را و این است لسان حقیقت ریانیه که
بر اعلی سدره عز احادیه تغیی میفرماید و این است قلم قدم که
در ایام و لیالی بحور اسرار و معارف الهی از او جاری و ساریست
و این است مخزن لثائی حکم بالغه و معدن علوم الهیه و لم یزل
ولا یزال در افاضه بوده و خواهد بود زینهار که خود را از رشحات

ص ۹۰

فضلش محروم منمائید و متابعت هر نفس بی بصری را واجب
مشمرید و همچنین در رساله خود مذکور داشته که بمحض
دانستن چند کلام و عبارت مهمی این دعویه‌انموده و مقصودش
از این کلمات مزخرفه این هیکل قدس صمدانی بوده فو الذی
تفرد بالقدرة والاقتدار که در کل لیالی و ایام مثل آنکه
معلمین اطفال را حروف هجایه تعلیم مینمایند بهمان قسم
در تعییش جهد بلیغ مبذول شد فیا لیت قومی یعلمون ما صغر
حده و حقر شأنه و کثر غروره و کبر قوله واین بر هر ذی بصری
واضح و مبرهن است احتیاج بذکر و تفصیل نداشته و ندارد
واز جمله نسبت داده که این عبد نسبت بنقطه اولی بخلاف
ادب تکلم نموده و حال اینکه این عبد ناطق است در ما بین
سموات وارض بانّی انا نفسه و ذاته و روحه و هیکله و بھائه
و مع ذلک چگونه میشود بآن جوهر اعلی و ساذج ابهی روح من
فی ممالک البقاء فداء بغیر رضاء الله تکلم نمایم باری بعینه
مثل ملأ الفرقان که در اول فجر ظهور نسبت میدادند که این
طایفه حب ندارند که شاید باین مزخرفات عباد را از عرفان
نفس الله فی يوم المعاد محروم نمایند چنانچه نموده و مینمایند
الا لعنة الله على المفترین با آنکه جميع عالم را آثار بدیعه
احاطه نموده و جمیع اهل بیان شاهد و گواهند و
معادل ما نزل فی البیان از این ظهور بدیع نازل و از اهل بیان

ص ۹۱

نفسی نه که اثر الله نزدش موجود نباشد و من دون ذلک آنچه
در این ارض موجود کتاب از تحریرش عاجز مانده‌اند چنانچه
اکثری بی سواد مانده مع ذلک نوشته بمجرد عبارت مهمی
و چهار کلمه این دعویه‌ها نموده‌اند حال شما انصاف دهید

قولی که کذبش مثل شمس در وسط السماء مشرق ولائح واضح
 است معدلك بچه جرئت و جسارت تکلم نموده اگرچه فو الله
 الذی لا اله الا هو که این عبد ابدا اراده نداشته که آنچه
 از سماء مشیت بداعا نازل شده به بلاد اشتهر یابد چه که
 انظر مطهّره بسیار قلیل مشاهده میشود که قابل ملاحظه
 آثار الله باشند لذا لازال مستور میداشتم و چه مقدار از آیات
 الله که در عراق نازل و جميع در شط محوشد حال معادل
 صد هزار بیت در این ارض موجود و هنوز سواد نشده تا چه
 رسد بجلد چه که این امور متعلق بخود نمائی بوده لازال این
 عبد از او مقدس بوده و خواهد بود و چند مرتبه بعضی خواسته‌اند
 که آنچه موجود است مجلدات نموده با طراف ارسال دارند
 و هنوز اذن داده نشده‌اند چنانچه نقطه اولی روح ما سواه
 فدah خود بنفسه اعتنا باین امور نفرموده و فرموده‌اند که بعد
 باحسن نظم منظم شود و میفرمایند عزّ ذکره :
 "فطوبی لمن ينظر الى نظم بهاء الله و يشكر ربّه فانه يظهر
 ولا مرد له من عند الله في البيان " انتهى .

٩٢ ص

و همچنین از قبل رسول الله بعد از ارتقاء آن ذات قدم
 قرآن جلد شد و من قبله انجیل و با آنکه آیات عزّ قدس
 شرق و غرب عالم را احاطه نموده باین کلمات تشبث جسته‌اند
 و بچهار کلمه تعبیر نموده‌اند چنانچه اعمال حج در سنّه قبل
 متعدد از قلم عزّ صدور یافت و معدلك ارسال نشد مگر یک
 سوره که بسوره حج معروف است هرگز این عبد در اشتهر
 اینگونه امور اوقات صرف ننموده و نخواهد نمود شان نزول
 شان حقّ است و انتشار شان خلق و انه لنasher امره بید
 النّاشرات من ملائكة المقربين لابد از خلف سرادق عصمت
 ربانی عبادی روحانی ظاهر شوند و آثار الله را جمع نمایند
 و باحسن نظم منتظم سازند و هذا حتم لا ريب فيه و دیگر
 آنکه بعضی عبارات نوشته‌اند و نسبت بنقطه بیان روح ما سواه
 فدah داده‌اند هذا کذب صراح و حینئذ بیره نقطه البيان
 منهم و من کلماتهم و كان الله يشهد بذلك ان انت
 لا تشهدون و چه مقدار باسماء افتخار مینمایند والله الذي
 لا اله الا هو که شبه این نقوص در ابداع دیده نشده شب و روز

اوقات صرف نموده که کلمه‌ای در کتاب الله بیابند و بخود تفسیر نمایند و این عبد در حین تفریق از اخوی یک جعبه از خطوط و دوائر و هیاکل که بخط نقطه اولی بوده نزد اخوی فرستادم و پیغام نمودم که چون تو بسیار مایلی که بعد از

ص ۹۳

اعراض از حقّ باثار آن افتخار نمائی لذا نزد تو ارسال شد که این هیاکل را بجهت بعضی از اهل دیار مختلفه ارسال داری و اظهار شان نمائی و یا آنکه هر نفسی نزدت حاضر میشود انتشار دهی چنانچه الیوم بهمان عمل مشغولی و بلکه بعضی کلمات مجعلوه خودرا با آن کلمات منضم ساخته لعل یزل بها اقدام العارفین باری ای عباد از این مراتب چشم بردارید و دل را مقدس نمائید چه که الیوم فضلی ظاهر شده که در یک یوم ولیل اگر کاتب از عهده برآید معادل بیان فارسی از اسماء قدس ربانی نازل میشود و کذلک بشأن الایات على لسان عربي بدیع فاحضروا بین يدی العرش لتشهدوا بعيونکم ولا تقاسوا کلمات الله بكلمات دونه و تكونن على بصيرة منير يا قوم فاشهدوا بما شهد الله ولا تلتفتوا الى دونه ولا تكونن من المرييin شهد الله انه لا الله الا هو و ان نقطة الاولى عبده وبهائه كذلک نزل من قبل من قلم الله العلی العظيم و اگر بمعنى همین آیه بتمامه فائز میشديد ابدا از صراط اعظم الهی محتجب نیکگشید چنانچه الیوم اکثری از اهل بيان شهادت میدهند و چون باین اسم مبارک میرسند اذا تسود وجوههم وتضطرب قلوبهم وتزل اقدامهم ويكون من المتوقفين تالله الحق هیچ عملی نزد حقّ مقبول نه مگر اقرار باین اسم مبارک مطہر فطوبی للذکرین وللراسخین

ص ۹۴

و دیگر آنکه در رسائل افتخار نموده که جناب طاهره و عظیم باو مذعن شده‌اند اگر چه این عبد افتخار باینگونه امور را مفقود صرف و معدوم بحث میشمرم و این نه از غرور و استکبار است چه که این عبد در خود شانی ندیده و نخواهد دید ولكن نظر بااظهار شان الله ذکر شده چه که کینونات حروفات باصلها و اسرها بقولی مبعوث بوده و خواهند بود حقّ

را لایق نه در اثبات ظهورش بغير نفسه و ما يظهر من عنده
 استدلال فرماید چه کل دلیل بانتسابه اليه محکم بوده و
 خواهد بود و کل سبیل بنسبته اليه مستقیم ولكن چون ناس
 ضعیف مشاهد میشوند و غیر بالغ لذا این عبد ذکر مینماید
 که آنچه از کلمات الهی که مخصوص این امر نازل شده خارج
 از احصای این نفوس بوده و خواهد بود و اگر ناس ببصار الله
 ناظر باشند همین یک بیان نقطه بیان جل شأنه جمیع را
 کافی است که میفرماید اتنی انا حی فی الافق الابھی
 چنانچه الیوم از افق ابھی ظاهر و لائح و مشرقند و حینند
 یسمع ویری کل ما یقال ویرتکب به الخالیق اجمعین و من دون
 ذلک شهادتیکه در الواح ذکر فرموده اند و جمیع را بقرائت آن
 امر نموده اند دلیل واضح لمن کان ناظرا بعين الله ربه
 قوله تعالى شهد الله انه لا اله الا هو و ان نقطة الاولی
 عبده وبهائه و این آیات دلیلی است واضح و برهانی است

ص ۹۵

قاطع و لكن لا يزيد المتشوّهين الا خساراً چه كه متوجهين جميع
 آيات را بفهم تفسير نموده اند و همچنین میفرماید عز ذکرہ
 و اتنی انا العرش البهاء بالحق الاکبر قد كنت فوق مطلع
 یاقوتة السیال فوق الطور و مقصود حق در این آیه منزله
 مبارکه اگر تفکر رود بر علو ظهور ارفع امنع اقدس مطلع میشود
 و همچنین میفرمایند قوله عز شأنه و لقد خلق الله في حول
 ذلک الباب بحورا من ماء الاکسیر محمرا بالدهن الوجود
 و حیواناً بالثمرة المقصود وقدر الله له سفنا من یاقوتة
 الرطبة الحمراء ولا يركب فيها الا اهل البهاء باذن الله
 العلي و هو الله قد كان عزيزا حکیما حال سفن یاقوتة رطبة
 حمرا بربحر کبیرا جاری و ساری است ای اهل بها منقطع
 از ما سوی الله شده در فلک احدیه و سفینه عز باقیه درآید
 و راکب شوید که هر نفسی که تمسک جست باین فلک عند الله از
 اهل اثبات و نجات و علیین و رضوان مذکور و هر که تخلف نمود
 از اهل نار و هلاک و سجين و هاویه محسوب زینهار دین
 را بدینار مدهید و یوسف عز احدیه را بالاء دنیا و آخرت
 مبادله ننماید عنقریب آنچه مشهود مفقود خواهید دید
 پس بكمال جهد و اجتهاد بظل رب الایجاد بستاید که

مکمن امنی جز ظلّش نبوده و نخواهد بود و قوله عزّ کبریائه
و اما الغلام فهو من نار شجرة الخضراء الموقدة من هذا

ص ٩٦

العين الصّفراء قد قتلناه في هيكل المرئي لـما قد قدر الله
في الكتاب حظاً من أبويه فخشينا أن يرمقهما خلال النار
في جمال البهاء طغينا بلا علماً حال بسيٰ واضح است كـه
كـلّ براین جمال اطهر انور ابھی طغیان نموده بشأنیکه
جز علم الله احـدی محصـی آن نـه و کـاش بطـغیان واستـکبار کـفاـیـت
مینـمودـنـد بلـکـه درـکـلـ حـین درـانـهـام بـیـت الله و حـرـمـه
مشـغـول بـودـه و خـواـهـنـد بـودـوـلـکـن لا يـسـکـن قـلـوبـهـم الاـ بشـرـب
دمـیـ بـعـد الـذـی خـلـقـنـاـهـم و حـفـظـنـاـهـم لـاعـلـاء اـمـرـیـ و نـصـرـةـ
جمـالـیـ فـلـمـا اـشـدـ ظـهـرـهـم و وـجـدـوا الـاطـمـینـانـ منـ اـنـسـهـمـ
قامـواـ عـلـیـ قـتـلـیـ بـطـغـیـانـ عـظـیـمـ فـلـمـاـ بـلـغـتـ الـذـکـرـ المـقـامـ
نـادـ المـنـادـ عـنـ خـلـفـ سـرـادـقـ الـبـقـاءـ انـ يـاـ قـلـمـ الـاـعـلـیـ لـاـ تـجـعـلـ
امرـکـ مـحـدـودـاـ بـذـکـرـ دـونـ ذـکـرـ قـلـ قـلـ تـالـلهـ قـدـ نـزـلـ الـبـیـانـ کـلـهـ
لـامـرـیـ الـبـدـیـعـ الـمـنـیـعـ وـلـوـلـاـکـ ماـ نـزـلـ حـرـفـ مـنـ الـبـیـانـ وـلـاـ صـحـائـفـ
عـزـکـرـیـ دـعـ الموـتـیـ لـانـ الـذـینـهـمـ ماـ آـمـنـاـ بـکـ اـمـوـاتـ غـیرـ لـحـیـاءـ
لاـ يـسـمـعـونـ وـلـاـ يـعـقـلـونـ وـلـوـیـلـقـیـ عـلـیـهـمـ کـلـمـاتـ الـاـوـلـینـ
وـالـاـخـرـینـ وـالـذـینـ اـحـیـاـمـ اللهـ بـکـ اوـلـئـکـ فـیـ حـبـکـ قـرـئـوـاـ کـلـ
الـکـتـبـ وـلـنـ يـحـتـاجـوـ بـشـیـءـ سـوـاـکـ لـانـ ظـهـورـکـ بـنـفـسـهـ جـعـلـهـ
الـلـهـ حـجـةـ عـلـیـ الـعـالـمـینـ فـلـمـاـ سـمـعـتـ النـدـاءـ اـکـتـفـیـتـ بـمـاـ رـقـمـ
مـنـ اـصـبـعـ قـدـسـ مـنـیـرـ بـارـیـ آـیـاتـ عـزـ اـحـدـیـهـ درـایـنـ اـسـمـ
وـظـهـورـ زـیـادـهـ اـزـ آـنـ اـسـتـ کـهـ اـحـصـاءـ تـوـانـ نـمـودـ وـمـعـذـلـکـ اـیـنـ

ص ٩٧

همـجـ رـعـاعـ اـیـنـ اـسـمـ مـبـارـکـ رـاـ بـارـضـ طـاـ تـقـسـیـرـنـمـوـدـهـ اـنـدـ چـهـ کـهـ
حضرـتـ اـعـلـیـ روـحـ ماـ سـوـاهـ فـدـاهـ اوـرـاـ اـزـ اـرـضـ بـهـاـ نـامـیدـهـ وـآنـقـدرـ
شعـورـ نـداـشـتـهـ کـهـ اـدـرـاـکـ نـمـایـنـدـ کـهـ مـقـصـودـ حـضـرـتـ آـنـ بـودـهـ
اخـبـارـ فـرـمـاـیـدـ اـزـ ظـهـورـ جـمـالـ مـقـدـسـ درـآـنـ اـرـضـ اـیـ اـرـضـ یـمـشـیـ
عـلـیـهـاـ بـهـاءـ وـسـکـنـ فـیـهاـ هـذـاـ اـسـمـ الـمـشـرقـ الـمـنـیـرـ
چـنـانـچـهـ اـیـنـ اـسـمـ مـبـارـکـ رـاـ درـکـلـ مـرـاتـبـ اـسـبـقـ اـزـ کـلـ اـسـمـاءـ
ذـکـرـ فـرـمـوـدـهـ وـهـمـچـنـینـ درـدـعـایـ قـبـلـ مـلـاحـظـهـ نـمـائـیدـ کـهـ اـقـدـمـ
اسـمـاءـ اـیـنـ اـسـمـ مـبـارـکـ ذـکـرـشـدـهـ بـقـولـهـ اللـهـمـ اـنـیـ اـسـأـلـکـ مـنـ

بهائک بابهاء و همچنین شهور که باسماء جدید نامیده اند
 اول آنرا باین اسم منسوب فرموده اند در هر شیء اگر ملاحظه
 نماید احسن آنرا باین اسم مذکور نموده اند و معذلک
 ملاحظه نماید که بغضاً بچه رتبه رسیده که این اسم مبارک
 را بارض تفسیر نموده اند که ذرة من ترابها خیر منهم و من
 ذواتهم و حقایقهم فاف لهم و بما في صدورهم من نار الحسد
 والبغضاء ويحرقون بها في كل حين ولا يشعرون .
 و دیگر جناب قدوس جل ثنائه الواحی چند در ارض بدشت
 مرقوم فرموده و ارسال داشته ابداً این عبد اظهار ننموده واز
 جمله در این امر بديع اخبار فرموده اند تصريحاً من غير تلويع
 قوله جل ثنائه و اذا اظهر الرب سراً من افق البهاء في
 ارض او ادنی فقد كان ذلك الطلعه المتلامعة من نقطة

ص ۹۸

البهاء طرزاً و اذا قامت السموات الجذبية باسطر السرّ
 السطريّة فذلك من امرنا لاهل العلماء قد كان طليعاً و آن
 الواح مباركه الان موجود است و جميع در ذكر اين امر باصرح
 كلمات شاهد وگواه فور رب العرش و العماء که حيا مانع است
 از ذكر اين كلمات چه که اين عبد لازال اراده ننموده که
 بكلمات قبل شأنی از برای خود ثابت نماید لان شأنی شأنه
 و آنه مشهود في وسط سماء الاستقلال وما من ذي بصر
 الا وقد يشهد ويرى وللمعيماء ليس له من نصيب قل تالله
 شأنی شأنه وقدرتی قدرته و سلطانی سلطانه و ظهوره
 حجتی و ما جرى من قلمه برهانی كما ان ظهوری حجتی
 و ما جرى من قلمی برهانی ولكن نظر بحفظ عباد نا بالغ
 تحریر میشود و از جمله نقطه جذبیه جناب طا عليها بهاء الله
 الابھی مدتھا با این عبد بوده و آنی لقای این غلام بملک دنیا
 و آخرت مبادله نمینمود و ما ارادت ان تفارق عنی اقل من آن
 ولكن قضی ما قضی و چه مقدار از آیات و اشعار که در این امر
 بديع ذکر فرموده از جمله در وصف طلعت اعلى غزلی گفته
 ويک فرد آن اينست :

" گراندازد بها از رخ نقاب

صد هزار همچون ازل آيد پدید "

و همچنین در دون این عبد هم بسيار وصف نموده و فوق جميع

این بیانات کتاب مکنون نقطه اولی روح ما سواه فداه که کل
در این امر بدیع نازل شده و از انتظار مستور گشته از خدا
بخواهید تا با آن فائز شوید فوالذی نفسی بیده که آگر
مدعی جمال الهی الیوم از اینگونه دلائل در کتاب خود مذکور
نمیداشت و تمسک نمی جست که باین ادله سبب اضلال خلق
شود هرگز این عبد باین ادله استدلال نمینمود باری
ای عباد ندای علی اعلی را در ظهور اخراج او بشنوید و
جمعی این دلائل را از قلب محو نمایید چه که آگر بکلمات و
اشارات و صحف و کتب در این ظهور بعد رحمانی تمسک
جوئید ابدا بجوهر عرفان طلعت رحمن و سلطان امکان فائز
نخواهید شد بلکه ناظر باشید بهمان حجتیکه نفس نقطه اولی
جل و عزّ آن اتیان فرموده و امر خود را ثابت نمود و همچنین
از قبل آن جمال قدم محمد رسول الله و من قبله ابن مریم و من
قبله کلیم فوالذی نفسی بیده که یک حرف از آیات الله
اعز است نزد این عبد از کل من فی السموات والارض و اینکه
ذکر شده که در حین ظهور ناظر بکلمات و اشارات و دلالات و
اسماء و صفات نشوید این حکمی است که خود نقطه اولی روح
ما سواه فداه فرموده و مقصود آن جمال الهی آنکه مباد در حین
ظهور اهل بیان بمثیل اهل فرقان با حدیث و آیات تمسک
جویند و بمظہر و موجد و متزل آن اعتراض نمایند . باری

آگر قدری در این ظهور ابدع امنع تفکر نمایید بر اسرار لا يحصى
مطلع شوید و مشاهده نمایید که از اول ابداع تا حین چنین
ظهوری ظاهر نشده آگر چه نظر بعدم استعداد عباد اسباب
منع هم موجود لیفصل به الجوهر عن العرض والروح عن
الطین تالله الحق الیوم آگر ذره‌ای از جوهر در صد هزار من
سنگ مخلوط باشد و در خلف سبعه ابحر مستور هر آینه
دست قدرت الهی او را ظاهر فرماید و آن ذره جوهر را از او
فصل نماید . ای قوم نسمة الله در هبوب است و روح الله
در اهتزاز و جذب الله از افق مشرق جمال رحمن طالع
سر ازان نوم نفس و هوی بردارید و مشاهده کنید که چه ظاهر شده

در ابداع زینهارگوش بمزخرفات قوم مدھید چه که الیوم
 اگر سمع طاهریافت شود میشنود از این طایفه آنچه از اهل
 فرقان می شنید و آنچه از اهل توریه و انجیل استماع مینمود
 و من دون اقوال بلکه همان افعال را بعینه ببصر ظاهر و باطن
 مشاهده مینماید چنانچه الیوم کسی که بنفس حق محاربه
 نموده و استکبر علی من خلقه در کلماتش مذکور داشته که اگر
 حق ظاهر شود چه از اهل بیان و چه از غیر آن چه عبد و چه
 حرّ چه سیاه و چه سفید این عبد مطیع است حرفی ندارم
 حال ملاحظه نمائید این سخن را در وقتی میگوید که در همان
 حین بمحاربه با جمال الله مشغول است و در کمال اعراض

ص ۱۰۱

عرض حال شما تفکر کنید و ملاحظه نمائید که حجت حق
 چه بوده و علامت ظهور حق چه این ظهور باین مشهودی که
 انوارش عالم را احاطه نموده از آن عرض و بر قتلش ایستاده و
 بعد باین کلمات مشغول شده لاجل توهمناس مثل اول
 ظهور که علمای فرقان سبجه ها بر دست و در کمال خصوص و
 خشوع در معابد بعبادت مشغول و بشأنی اظهار زهد
 مینمودند که چون اسم حق مذکور میشد بر می خاستند و بکمال
 خصوص و تواضع مینمودند و در همان حین تواضع و خصوص
 بر قتلش فتوی میدادند و حکم دون ایمان در حقش جاری مینمودند
 و بزیان متکلم که چگونه میشود ما عرض از حق باشیم و حال آنکه
 شبها آمل بوده ایم و روزها از حق سائلیم هر وقت ظاهر شود
 مطیعیم و منقاد حال عرض بالله فو الله الذی لا اله الا
 هو رأس مظہر نفس حق را بسکین باغی و فحشاء و سیف
 غل و بغضباء قطع می نماید و در آن حین با گردن خاضع باین
 کلمه ناطق که حق هر وقت ظاهر شود من مطیعیم فو الله
 یا قوم شما را نا بالغ یافته که باین گونه هذیانات تکلم می نماید
 و اینقدر شما را متوجه یافته که حقی که بجمعی ظهورات ظاهر
 شده فتوی بر قتلش داده و در کل حین بمحاربه با جمالش
 مشغول و معذلک باین اقوال تکلم نموده حسرتا و اسفا
 علیکم بما غفلتم عن الذی کان اظهر من کل ظهور و استغلتم

ص ۱۰۲

بِالَّذِي فَوْأَلَهُ لَوْكَنْتُمْ مَطْلُعاً عَلَيْهِ لَتَفَرَّنْ مِنْهُ الْفَمَانَازِ
وَنَسْئَلَ اللَّهَ بَانِ يَفْصِلُ بَيْنِهِ وَيَطْهُرُ أَرْضَ الَّتِي أَكُونَ
عَلَيْهَا عَنْ رَجْسِ هَؤُلَاءِ الْفَاسِقِينَ أَوْ يَسْكُنْتُنِي فِي دِيَارِ أُخْرَى
وَإِنَّهُ لَذُو فَضْلٍ عَلَى الْعِبَادِ وَإِنَّهُ لَعَلَى كَلْشَىءَ قَدِيرٍ.

بَكْوَاهِي جَاهِلَ نَفْسَ مَحْبُوبٍ ظَاهِرًا سَتْ وَچُونَ شَمْسَ لَائِحَ وَتَوْ
بَعْرَفَانَ أَوْ إِلَيْمَ فَائِرَ نَشَدَهَا إِيْ بَلَكَهُ أَوْ رَا بَا جَمِيعَ حَجَجَ وَبَرَاهِينَ
كَهُ عَالَمَ رَا احْاطَهُ نَمُودَهُ ازَّاهِلَ إِيمَانَ نَمِيَ شَمْرِي مَعْذَلَكَ
بَكْلَمَاتِشَ تَمْسِكَ جَسْتَهُ ارَادَهُ نَمُودَهَا إِيْ كَهْ رِيَاسَتِي بَرَاهِي نَفْسَ
خَوْدَ ثَابَتَ كَنِيَ تَالَّهُ الْحَقَّ إِذَا يَكْذِبُكُمْ كَلَّ الْأَشْيَاءِ وَلَكِنْ اَنْتُمْ
لَا تَشْعُرُونَ مُثْلَ شَمَا عَنْدَ اللَّهِ مُثْلَ اهْلَ فَرْقَانَ اسْتَ كَهْ بِقُولَ
رَسُولَ رِيَاسَتِ خَوْدَ رَا ثَابَتَ نَمُودَهَا نَدَ وَبَرَاعَرَشَ عَزَّتْ وَحَكْمَ
جَالِسَ وَبَنْفَسَ أَوْ وَارَدَ آرَدَهَا نَدَ آنِچَهَ رَا كَهْ هَيْچَ بَصَرِي درَابِدَاعَ
نَدِيدَهُ وَادِرَاكَ نَنْمُودَهُ إِيْ مَسْتَ خَمَرَ نَفْسَ وَهُوَيَ ازْسَلَطَانَ
مَعْلُومَ چَشَمَ پَوشِيدَهُ وَبِمَوْهُومَ خَوْدَ تَمْسِكَ جَسْتَهُ هَمِينَ ذَلَتَ
تُورَا كَافِيَ اسْتَ كَهْ انْكَارَ نَمُودَهَا إِيَّاَتِي رَا كَهْ بَايِنَ دِينَتَ ثَابَتَ
شَدَهُ وَبَاوَ افْتَخَارَ مِينَمَائِي وَازْبَرَاهِي خَوْدَ شَأْنَ ثَابَتَ مِيَكَنِي
وَمَعْذَلَكَ شَاعِرَ نِيسَتِيَ إِذَا لَمْ يَكِنْ لَكَ شَأْنَ عَنْدَ اللَّهِ الْأَكْشَانَ
الَّذِينَهُمْ اعْرَضُوا بَعْدَ مَا آمَنُوا وَانْكَرُوا بَعْدَ الَّذِي اعْتَرَفُوا
إِنَّ اَنْتَ مِنَ الْعَارِفِينَ تَالَّهُ الْحَقَّ عَرَرَوْهُ الْأَمِينَ رَأْسَهُ عَنْ
فَعْلَكَ وَإِنَّكَ مَا اسْتَشَعَرْتَ بَذَلِكَ وَكَنْتَ مِنَ الْغَافِلِينَ

ص ١٠٣

وَجَلَسَ حُورِيَّاتِ الْغَرَفَاتِ عَلَى الرَّمَادِ مِنْ ظَلْمِكَ وَإِنَّكَ تَكُونَ
فِي نَفْسِكَ مِنَ الْفَرَحِينَ تَالَّهُ الْحَقَّ يَنْوُحُ كَلْشَىءَ فِي نَفْسِهِ
وَيَبْكِيَ وَلَكِنْ إِنَّكَ غَفَلْتَ وَكَنْتَ مِنَ الْمَعْرِضِينَ وَإِنَّكَ الَّذِي
تَذَكَّرُ المَحْبُوبُ بِلِسَانِكَ لِتَشَهِّدَ عَلَى النَّاسِ وَتَقْتَلُ مَحْبُوبَ
الْأَوْلَى وَالآخِرَى لَوْ يَفْتَحَ اللَّهُ بَصَرَكَ لِتَشَهِّدَ بَانِ بَظَلْمِكَ
قَدْ عَلَقَ المَحْبُوبُ فِي الْهَوَاءِ وَتَرْمِيهِ فِي كَلَّ حِينٍ بِرْمَى الْحَسَدِ
وَالْبَغْضَاءِ ثُمَّ بِسَهَامِ الْغَلِ وَالْعَنَادِ ثُمَّ بِرَصَاصِ الْأَعْرَاضِ
وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ لَشَهِيدٌ وَعَلِيمٌ إِذَا يَنْوُحُ مُحَمَّدٌ فِي الْأَفْقَى
الْأَعْلَى وَيَبْكِيَ الرَّوْحُ فِي الرَّفِيقِ الْأَبْهِي ثُمَّ الْكَلِيمُ عَنْدَ
سَدْرَةِ الْمَنْتَهِيِّ ثُمَّ عَيْنَ النَّبِيِّينَ وَالْمَرْسَلِينَ . إِيْ مَسْتَ
بَادِهِ غَرْوَرَ أَقْلَ منْ حِينٍ بِشَعُورِ آيَ درَخُودَ وَافْعَالِ خَوْدَ
تَفَكَّرَنَما گَيْرِمَ بِرَاهِينَ گَرُوهَ نَا بَالِغَ امْرَالَهُ رَا مَشْتَبِهِ نَمُودَى وَجَمِيعَ

هم تورا من دون الله ساجد شدند چه نفعی برای تو حاصل
لا فورب العالمين جز خسaran دنيا و آخرت حاصلی نداشته
وندارد و آگراليوم برسير ياقوت جالس شوي عند الله برا رض
هاویه ساکنی فو الله آگر بسمع فطرت استماع نمائی میشنوی که
همان ارضی که برآن جالسی پناه میبرد بخدا از تو و میگوید که
ای غافل بچه حجت و دليل حق خود را ثابت مینمائی و حق
من له الحق و به حق الحق را انکار میکنی فاف عليك و
علی الّذین اتخدوک لانفسه‌م من دون الله حبیب بحق موقن

ص ۱۰۴

نشدی دیگر چرا بر قتلش قیام نمودی آخر بیست سنه در حفظ
توسعی نمود مع آنکه عالم بوده بما فی قلبك و آگر آنی اراده
میفرمود موجود نبودی مع ذلک متنبه نشدی و با طراف عالم
 فعل خود را بحق نسبت داده‌ای تالله نیست در این قلب
مگر انوار تجلیات فجر بقا و بر ضرر نفسی راضی نه . ان یا اخی
اسمع نداء هذا الّذی وقع من ظلمک فی هذا البئر الّذی لم
یکن لها من قعرو کان قمیصه مرشوشا بدم صادق من غلک
وفی قعر البئر ینادی و یقول یا اخی لا تتعل بالخيک کلما
فعل ابن آدم باخيه یا اخی اتق الله ولا تجادل آیاتی
ولا تحارب بنفسی ولا تقتل الّذی جعل صدره محله لسیف
الاعداء لئلا یرد عليك من ضر و کان ان یحفظک فی کل
الليالي والایام و فی کل بکور و اصیل یا اخی تالله الحق ما
انطق عن الهوى ان هذا الا وحی یوحی علمی شدید الروح
عند سدرة المنتھی تالله یا اخی ان هی من تلقاء نفسی بل
من لدن عزیز حکیم کلما اقبلت اليک لئلا تحدث من فتنه
لیفتتن بھا العباد حفظاً لامر ربک تالله رمیت نحوی رمی
الشقاق و کلما تقربت بک لعل تسکن بذلك نفسک قمت على
بالتفاق و یشهد بذلك اركانک ان انت من المنکرین تالله
یا اخی کلما کنت صامتا عن بدايع ذکر ربی روح القدس
اقامنی على امره و روح الاعظم ایقظنی عن رقدی و انطقنی

ص ۱۰۵

بالحق بين السموات والارضین ان کان هذا ذنبی فلست
انا اول من اذنب فقد ارتكب ذلك الّذین هم کانوا من قبلی

ثمَّ الَّذِي سَنَى بَعْلَى فِي مُلْكُوتِ الْاسْمَاءِ ثُمَّ بِمُحَمَّدٍ فِي جِبْرِيلٍ
 الْقَصْوَى ثُمَّ بَابِنِي فِي الْمَلَأِ الْأَعْلَى ثُمَّ بِالْكَلِيمِ فِي هَذَا السِّينَاءِ
 الْمَقْدَسِ الْمَبَارَكِ الْعَزِيزِ الرَّفِيعِ يَا أخِي فَانظُرْ فِي كِتَابِ
 النَّبِيِّنَ وَالْمَرْسَلِينَ ثُمَّ مَا فِي أَيَادِيهِمْ مِنْ حَجَجِ اللَّهِ وَبِرْهَانِهِ
 وَدَلَائِلِهِ وَآثَارِهِ وَظَهُورَاتِهِ وَآيَاتِهِ ثُمَّ انْصَفْ فِي أخِيكَ وَلَا تَكُنْ
 مِنَ الَّذِينَ هُمْ ظَلَمُوا نَفْسَ اللَّهِ ثُمَّ اسْتَظْلَمُوا لِي دَخْلُوا الشَّكَ وَالرَّيْبَ
 فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ تَالَّهُ لِمَا عَرَفَ أخِيكَ بَانِكَ قَمَتْ عَلَيْهِ وَلَنْ
 تَسْكُنْ نَارُ الْحَسْدِ فِي صَدْرِكَ خَرَجَ بِنَفْسِهِ وَأَهْلِهِ وَحْدَهُ وَدَخَلَ
 بَيْتًا أُخْرَى وَغَلَقَ عَلَى وَجْهِهِ بَابُ الدُّخُولِ وَالْخُروْجِ وَكَانَ فِيهِ
 لَمَنِ السَّالِكِينَ وَمَعَ ذَلِكَ أَنْكَ أَنْتَ يَا أخِي مَا سَكَنْتَ فِي نَفْسِكَ
 وَكَتَبْتَ وَأَرْسَلْتَ مَا أَرْسَلْتَ تَالَّهُ أَنَّ الْقَلْمَ يَسْتَحِي لِي جُرِيَ
 عَلَى مَا ذَكَرْتَ وَبِمَا افْتَرَيْتَ عَلَى أخِيكَ تَالَّهُ بِذَلِكَ ضَيَّعْتَ حَرْمَتِي
 وَحَرْمَةَ اللَّهِ بَيْنَ الْعِبَادِ فَسُوفَ تَشَهَّدُ وَتَرِي وَانْتَكُونَ
 حِينَئِذٍ لَمِنَ الْغَافِلِينَ إِذَا قَمَ عَنْ رَقْدِ نَفْسِكَ وَهَوْكَ وَقَصَّ
 شَارِبُ الْحَسْدِ وَقَلْمَ اظْفَارِ الْبَغْضَاءِ ثُمَّ تَطَيِّبَ مِنْ طَيْبِ الْوَفَاءِ
 ثُمَّ غَسْلُ بِمِيَاهِ الْقَدْسِ وَضَعُ وَجْهَكَ عَلَى التَّرَابِ بِخُصُوصَةِ وَخُشُوعِ
 وَإِنَابَةِ وَرْجُوعِ مَحْبُوبِ وَقَلْ إِي رَبَّ إِنَّا الَّذِي فَرَطْتَ فِي جَنْبِ
 أخِي فِي هَذِهِ الْلَّيَالِي وَالْأَيَامِ وَكَنْتَ غَافِلًا عَنْ بَدَائِعِ ذَكْرِ الْحَكِيمِ

ص ١٠٦

إِذَا يَا الْهَى فَارْفَعْ الْحِجَابَ عَنْ بَصَرِي لَا عِرْفَ نَفْسِكَ وَاقْوُمْ
 بِشَنَائِكَ وَانْقَطَعَ عَمَّا سَوَّاَكَ وَاقْبَلَ إِلَى وَجْهِكَ الْكَرِيمِ ثُمَّ
 أَجْعَلْنِي مِنْ عِبَادِكَ الَّذِينَ جَعَلْتَ لَهُمْ مَقْدَدَ صَدَقَ عَنْدَكَ ثُمَّ
 أَرْزَقْنِي مِنْ تَسْنِيمِ عَنْيَاتِكَ وَكَوْثَرِ افْضَالِكَ ثُمَّ الْحَقْنِي بِعِبَادِكَ
 الْمُخَلِّصِينَ الَّذِينَ مَا تَفَتَّوْ بِالدُّنْيَا وَلَا بِرِيَاسَتِهَا وَلَا بِمَا
 فِيهَا وَعَلَيْهَا وَانْقَطَعُوا بِأَنْفُسِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ فِي سَبِيلِ بَارِئِهِمْ
 وَكَانُوا مِنَ الْمُنْقَطِعِينَ إِي رَبَّ لَا تَدْعُنِي بِنَفْسِي ثُمَّ خَذِ يَدِي
 بِيَدِ قَدْرَتِكَ ثُمَّ انْقَذْنِي مِنْ غُمَرَاتِ النَّفَسِ وَالْهَوَى وَلَهِبِهَا
 ثُمَّ اجْعَلْ تَلْكَ التَّارِيَّ بِرْدًا وَسَلَامًا وَرُوحًا وَرِيحَانًا ثُمَّ
 أَكْتَبْنِي مِنْ عِبَادِكَ الْمُنْقَطِعِينَ إِي رَبَّ وَفَقَنِي لِخَدْمَتِكَ وَتَبْلِيغَ
 آيَاتِكَ ثُمَّ أَجْعَلْنِي نَاصِرًا لَأَمْرِكَ وَحَفَاظًا لِدِينِكَ وَنَاطِقًا
 بِشَنَائِكَ وَمَعِينًا بَدَائِعِ افْضَالِكَ وَأَكْرَامِكَ وَانْكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ
 عَلَى مَا تَشَاءُ وَانْكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ . إِي رَبَّ لَا تَخِيبْ مِنْ
 تَمْسِكِ بِحِبْلِ عَنْيَاتِكَ وَلَا تَطْرُدْ مِنْ عَلَّقْ سَبَابَةَ الرَّجَاءِ عَلَى جَلَّ

جودك و افضالك . اى رب لا تتحجبني عن منبج رضاك
ثم ارضنى بالاقرار بما رضيّت و نزلته عن غمام فضلوك و سحاب
عَزْمَكْرِمَكْ و انت المعطى في كل الاحوال و انك انت الغفور
الرّحيم . اى رب لا تعر جسدی عن قميص الانصاف ولا قلبی
عن برد الاعتراف بنفسك الرحمن الرحيم . اى رب فاجعل
قدمي ثابتة على صراطك بحيث لا انكر ما دعوتني به في كل

ص ١٠٧

آياتك والواحد و زيرك و كتبك و اسفارك و صحائف قدسك
المنع اى رب فاجعلني ناظرا الى شطر موهبتك و راجعا
الى بحر غفرانك فلا تعنى عن جميل ثنائك و انك انت القادر
على ما تشاء و انك انت المقدير على ما تريده و ايدني بان لا انكر
ما حقق به ايمانى و ثبت ذكرى ورفع اسمى و بعث كينونتى
و ذوقت حقيقتي و كنت من المؤمنين . اى رب لا تحرم من
وقف تلقاء مدين رحمتك و تثبت بذيل احسانك و فضلوك
اى رب اكتب لي كلمة من عندك لا تكون متذكرة بها في
العشى و الاشراق وفي كل حين كذلك تنطقك لسان المظلوم
في قعر الجب لعل تتخذ الى شطر الانصاف من سبيل اذا
يخاطب الله نسيم قدسه الذي يهبه عن شطر العرش و جعله
رسولا من عنده على العالمين لانه لم يوجد في تلك الايام
من رسول يرسله الى العباد ببيانات امره و يجعلهم من
الذاكرين والمستبشرين لانه وقع في سجن الذي انقطعت
عنه ايادي المربيين و ارجل القاصدين ومن دون السجن
و قع في بئر الحسد التي ما اطلع بقعرها الا نفسه المحسى
العليم الخير كذلك قض الله من قصص الحق بسانه
الصادق المتكلّم العليم الامين . اى نسيم صبا چون
قادسي ملاحظه نميشود تو برائحة قميص بها از رضوان بقا
بر مریدین از احبابم مرور نما و بنفات روح و آیات ظهور

ص ١٠٨

جميع را آگاه کن که شاید بعضی از نفوس از جمیع من
علی الارض و تعلق با آن پاک و مقدس شده بفردوس اعظم
راجع شوند ولکن اى نسيم بانقطاع تمام مرور نما بشأنیکه اگر
ضر عالمین بر تو وارد شود صابر شوی و اگر نعمت آن بر تو

نازل گردد توجه ننمائی چه که اگر از جهات حب و بغض
 و رد و قبول و سکون و اضطراب جمیع من علی الارض مقدس
 نشوی قادر بر تبلیغ این امر بدیع و فائز بحمل اسرار ربانی
 نگردی کذلک یامرک لسان ریک لتکون من العالمین
 بگوای احباب و ای اولی الالباب آخر قدری نظر را از توجه
 بدنیا و شئونات آن مقدس نمائید و بدیده بصیرت در امورات
 ظاهره و شئونات لامعه که از شطر عرش ابھی ظاهر و هویدا
 است ملاحظه نموده تفکر نمائید که شاید در این ایام که سکر
 غفلت جمیع اهل سموات و ارض را احاطه نموده خود را بمدینه
 احدیه الهی کشانید و از بداعی رحمت بی زوالش محروم نمائید
 که مباد نعوذ بالله از مقصود اولیه رحمانی محجوب گردید
 و از معرضین در کتاب رب الارباب محسوب شوید من دون آنکه
 شاعر باشد فنعوذ بالله عن ذلک یا اولی الالباب جمیع
 انبیاء و رسول ناس را بسیل عرفان جمال رحمن دعوت
 نموده اند چه که این مقام اعظم مقامات بوده و خواهد بود
 قدری ملاحظه نموده در ارسال رسول الهی که بچه سبب

۱۰۹

وجهت این هیاکل احدیه از غیب بعرصه شهود آمده اند و
 جمیع این بلایا و رزاکه شنیده اید جمیع را تحمل فرموده اند
 شکی نیست که مقصود جز دعوت عباد بعرفان جمال رحمن
 نبوده و نخواهد بود و اگر بگوئید مقصود اوامر و نواهی آن بوده
 شکی نیست که این مقصود اولیه نبوده و نخواهد بود چنانچه
 اگر بعبادت اهل سموات و ارض قیام نماید و از عرفان الهی
 محروم باشد هرگز نفعی بعاملین آن نبخشیده و نخواهد
 بخشید و در جمیع کتب سماویه این مطلب مشهود و واضح
 است و اگر نفسی عارف بحق باشد و جمیع اوامر الهیه را ترک
 نماید امید نجات هست چنانچه نزد اولی البصر واضح
 و مبرهن است پس مقصود اولیه از خلق ابداع و ظهور اختراع
 و ارسال رسول و انزال کتب و حمل رسول مشقتهای لا یحصی را
 جمیع بعلت عرفان جمال سبحان بوده پس حال اگر نفسی
 بجمیع اعمال مشغول شود و در تمام عمر بقیام و قعود و ذکر
 و فکر و مادون آن از اعمال مشغول گردد و از عرفان الله
 محروم ماند ابدا ثمری با و راجع نخواهد شد و عرفان الله

هم لا زال عرفان مظہر نفس او بوده در میانه خلق او چنانچه
در جمیع کتب خاصه در بیان که در جمیع الواح آن این مطلب
بلند اعلی و این لطیفه اعزّ قصوی مذکور گشته و مبرهن آمده فطوبی للعارفین .

ص ۱۱۰

و اگر بصر اطہر ملاحظه شود مشهود میگردد که جمیع هیاکل
احدیه که جان و مال و ننگ و نام را در سیل محبوب انفاق
نموده اند در رتبه اولیه مقصودی نداشته اند جز آنکه عباد را
بشریعه عرفان کشانند حال ملاحظه در انبیاء نماید که چقدر
بالایی لا یحصی حمل نموده اند که شاید ناس حجبات وهم را
خرق نمایند و از کوثر یقین مشروب گردند و چون حجبات غلیظه
وهمیه در انتظار بسیار بزرگ و مهیمن بود لذا هر رسول که از
جانب حق ظاهر شد جمیع براعتراض با آن نفحه ربانیه قیام
نموده اند تا آنکه ارسال رسال منتهی بهادی سبل در سنه
ستین شد ملاحظه شد که چقدر ناس بوهمیات نفس خود از
شاطی قدس یقین دور مانده اند بشانی که از خدا جز هوی و
از یقین جز ظن مبین در ما بینشان مذکور نه و چون جمال علی
اعلی امر بخرق احباب فرمود جمیع براعتراض قیام نمودند
تا آنکه معدودی قلیل باصل مقصود عارف شده جمیع حجبات
وهمیه وسبحات ظنونیه را بنار سدره ربانیه محترق نموده
عرفان جمال رحمن فائز گشتند تالله الحق اگر نفسی در آنچه
بر آن جمال مبارک وارد شده از اعراض علماء و بالایی لاتحصی
تفکر نماید در تمام عمر بناله و نوحه و ندبه مشغول گردد تا
آنکه اهل کین آن جمال مبین را در هوا معلق نمودند و
بر صاص شرک و بعضاء آن سدره عزّ منتهی را قطع نمودند و آن

ص ۱۱۱

جمال مبارک در حینی که معلق بهوا بود در سرسر بسان
ناطق مبین باین کلمات محکم و متین تکلم میفرمودند که
ای اهل بیان قدری تفکر در این خلق نماید که جمیع خود را
عارف بحق میدانند و سالک سبیل یقین میشمرند و در کل احیان
باذکار و کلمات رحمن مشغول شده اند بقسمیکه یومی از ایام
اوامر ملیک علام را ترک ننموده اند و اگر هم از نفسی ترک شده
خود را نادم مشاهده نموده و معذلک جوهر رحمن و ساذج

سبحان را که بعرفان او متنسک بوده اند معلق داشته و شهید
 مینمایند و ابدا عارف باو نگشته و خود را از جمیع فیوضات الهیه
 و عنایات عزّ رحمانیه محروم داشته اند در قعر نارند و خود را
 از اهل جنت میشمرند در بحر عذاب مستغرقند و خود را از احباب
 رب الارباب میدانند و در منتهی بعد از حق خود را از اهل
 قرب فرض گرفته اند پس شما ای اهل بیان در کل حین توکل
 بجمال رب العالمین نمائید و باو پناه برید که مبادا بر جمال
 در ظهور اخرايم وارد آوريده آنچه اين گروه در اين حین وارد
 آورده اند ای اهل بیان فئه فرقان حجتی در دست
 نداشتند مگر فرقان که فارق بین حق و باطل بوده در آن ایام
 و چون جمال عزّ رحمانیم از افق قدس سبحانیم طالع و مشرق
 شد بهمان حجّت و دلیل بل اعظم نفس خود را ظاهر فرمودم
 که شاید از حجّت قبل بحجّت بعد آگاه شده خود را از حرم

ص ۱۱۲

تصدیق جمال یقین محروم نسازند و مع ذلک در کل ایام
 آیات فرقان را تلاوت مینمایند و از این آیات بدیعه که حجّتش
 چون شمس ما بین سماء ظاهر ولایح است ممنوع و محروم گشته اند
 چنانچه در حین ظهور آیات عزیه الهیه جمعی مذکور نمودند
 که این آیات از کتب قبل سرقت شده و بعضی لسان غافلشان
 باین تکلم نموده که این آیات از معدن نفس و هوی ظاهر
 کذلک اشهدناهم ان انتم من الشاهدین تا آنکه امر بمقامی
 رسید در حینی که بذکر تمسل میجستند جسم را محروم
 نمودند و در وقتیکه بعرفانم افتخار مینمودند بر جمال معروف
 رصاص کین انداختند این است شأن دنيا و اهل آن تا آنکه
 روح لطیفم از آایش انفس مشرکه فارغ شده بمقرّ اعزّ ارفع
 اعلى و رفیق اقدس امنع ابهی طیران نمود و بعد از ارتقای
 روح مبارکم باقی ابهی بطرف عنایت و لحظ مکرمت بمدّیان
 محبتم ناظرم که کدام بوصایایم عمل مینمایند و با مردم مطیعتند
 اذا ينطق لسان القدم عن افق الابهی ويقول يا ملأ البيان
 هذا جمالی قد ظهر بآیاتی ثم ظهوراتی لم کفرتم به و اعرضتم
 عنه اذا یقنت بانکم ما آمنت بنفسی كما ثبت فی حین ظهوری
 بان ملأ الفرقان ما آمنوا بمحمّد مظہر نفسی كما ظهر فی
 ظهور محمد بان ملأ الانجیل ما آمنوا باینی كما ظهر حین

ص ۱۱۳

ثم انظروا الى ان ينتهي الامر الى ظهور الاول وكذلک نلقى
عليکم من اسرار ما كان لعل تكون فى انفسکم لمن الشاعرين
واز شهادتم ايامی نگذشته که عنایت جدید از شطر قدس ابھی
ومكرمت منع از افق عزّ اعلى اشراق فرمود و ساذج قدم بجمال
اعظم اکرم از رضوان غیب ظاهر شد بهمان حجتی که من
حجت قرار دادم وبهمان برهان که عند الله مقبول بوده بلکه
بجميع شئونات احادیث و ظهورات عزّ صمدیت و بطونات غیب
لا يدرك و دلالات عزّ لا يعرف ظاهر شده مع ذلك شما ای
ملأ بيان از کلّ جهات باسیاف غل و اشارات بر حول عرش اعظم
جمع شده اید و در کلّ حين از سهام کین بر این جمال عزّ
منع وارد آورده اید قسم بجمالم اگر حال ملاحظه نمائید
وبطرف حقیقت بر فیق اعلی متوجه شوید ملاحظه مینماید
که از جسم بحور دم جاری و از ارکانم آثار اسیاف کین ظاهر
آخر تفکر ننموده اید که بچه سبب نفسم را انفاق فرمودم و اینهمه
سیوف فحشاء و رصاص بغضا بر او وارد آید و این بسی واضح
است که مقصودی جز عرفان مظهر نفسم نبوده و چون مظهر نفسم
بتمام ظهور ظاهر شد اینگونه معمول داشته اید که مشهود
شده حال اگر در موقف حشر اکبر از شما سؤال شود و از آنچه
بان عامل شده اید استفسار رود در جواب رب الارباب چه
خواهید گفت لا والله ابدا قوت تکلّم نخواهید داشت چه که

ص ۱۱۴

ایامی از غیبیتم نگذشته و جميع حجت ظهور و امور واردہ را بچشم
خود مشاهده نموده اید و معدلک از جمالی که بقول او کلّ شئونات قبلیه
و بعدیه محقق شده غافل شده اید و بحجبات نفس و هوی از منظر اعلی
محجوب مانده اید ای قوم در تمام اوراق بیان کلّ را باین ظهور قدس
صمدانی بشارت دادم و فرمودم که مباد در حين طلوع این نیر اعظم
به شیئی از آنچه خلق شده ما بین سموات و ارض مشغول شوید و از جمال
قدم محتجب مانید و همچنین تصریحا فرمودم که ایاکم ای قوم
اگر در حين ظهور بواسطه بیان محتجب شوید و این معلوم بوده
که واحد بیان اول خلق بیان عند الله محسوب و بر کلّ سبقت

داده ام و هم چنین بنصّ صریح فرموده ام که ایا کم ای قوم آگر
 حین ظهور محتاجب شوید بآنچه نازل شده در بیان و حال شما
 ای قوم بوصفی که در بیان نازل شده و نمیدانید که مقصود چیست
 و درباره کیست چه که ابداً نفسی از مقصود مطلع نبوده
 معذلک از موجود وصف و منزل و مظہرو محقّق آن که بقولی از او
 اینگونه هیاکل خلق شده و میشوند معرض شده اید و کاش باین
 اکتفاء مینمودید بلکه بر قتله فتوی داده اید والله در کلّ
 احیان مثل ثعبان این جوهر رحمن را اذیت نموده اید
 مؤمن نشدید و بحقّ عارف نگشته اید دیگر بر قتل و ضرّش چرا راضی
 شدید قسم بجمالم که از کأس انصاف ننوشیده اید
 و از بحر رضایم نچشیده اید بیمن عدل قدم

ص ۱۱۵

نگذارده اید و در کوی متبرصین مرور ننموده اید ضلالت را
 نفس هدایت شمرده اید و صرف شرک را جوهر توحید
 دانسته اید و جمیع شما بعین ظاهر دیده اید نفسی را که
 بیست سنه حفظ فرمود و الان موجود است و با قدرت بر او
 و اطلاع بما فی سرّ او در کنف حفظ رحمانیش حفظ فرمود
 معذلک بر قتله قیام نمود و چون اراده و فعلش بین مهاجرین
 انتشار یافت لذا محض ستر اعمال شنیعه خود و القای شبّه
 در قلوب متوجهه بمفتریات مجعلویه مشغول گشت و افعال و
 اعمال خود را بساذج قدم نسبت داده که شاید عباد را از یمین
 یقین بشمال و هم کشاند و شما آنچه را ببصر دیده اید و
 ادراک نموده اید انکار نموده و بمفتریات مجعلویه از طلعت
 احدیه محتاجب مانده اید قسم بجمال عزّ تقدیسم که آنچه
 درباره این جمال مبین نوشته اند حجت است بر کلّ در کذب
 قائلین و اثبات این امر مبین چه که نسبت‌هائی ذکر نموده که
 کذب ش اظهر از شمس است در وسط سماء چه که جمیع با این جمال
 عزّ اعلی معاشرت نموده اید و بقدر ادراک خود ادراک نموده
 و معذلک باین کلمات مجعلویه از منزل آیات احدیه معرض شده
 و سلّمنا که صادقند آیا حقّ را يفعل ما يشاء ندانسته اید
 و با آنّه يحکم ما يرید موفق نشده اید از جمیع این مراتب گذشته
 این جمعی که در این سفر مع الله هجرت نموده و اکثری از

امورات را ببصر و فؤاد خود ادراک نموده‌اند و شهادت میدهند
که حق جل شأنه بجمعیع شنونات از کل ما سواء ممتاز بوده و
خواهد بود مع ذلک این نفوس را کاذب دانسته‌اید و کسانی
که اصلاً مطلع بر امر نبوده و نخواهند بود در مناهج وهم و
ظن سالکند صادق دانسته و میدانید فافت لکم یا
ملا المتوهمین قسم بجملم که حجت بالله الهی بر کل تمام
شده و کلمه تامه‌اش از افق صدق مشرق گشته و الیوم پناهی
جز پناهش نه و ظلی جز ظلش مشهود نه و بشنوید ندای محبوب
خود را و آنچه ببصر دیده‌اید متمسک شوید و از عروه وهم
بگسلید و اگر ببصر حقیقت ملاحظه نمائید تالله اهل ملا اعلی
در نوحه و ندبه مشغولند و جمیع حوریات غرفات در حنین و ناله
اوراق سدره منتهی از ظلم این ظالمان پژمرده گشته تالله
الحق اریاح رحمت رحمن از شطر امکان مقطوع و اشرافات
انوار وجه سبحان از اهل اکوان ممنوع تالله الحق ظلمی
نموده‌اید که کل اشیاء از حیات خود منقطع شده‌اند و الیوم
خلقی باقی نه چه از اهل ملا اعلی و چه از اهل مداریں بقاء
و چه عاکفین لجه اسماء مگر آنکه کل لطائف را بحزن تبدیل
نموده‌اند و قمیص سود پوشیده‌اند و جمیع ملاکروپین و
حقائق انبیاء و مرسلین در غرفات عز تمکین بنویحه مشغول و شما
ای غافلین ارض مسروپید و در ارض هاویه بکمال فرح سیر مینمائید

جوهر دین را کشته‌اید و بگمان خود بر سر دین و ایقان جالسید
فوالله یا قوم شبه این ظهور ظاهر نشده و چشم امکان ندیده
 بشنوید ندایم را و نباشد از احتیاط کنندگانی که در ملا فرقان
بودند بشائیکه احتیاط از دم بعوضه مینمودند و بر سفرک
دم الله فتوی میدادند ذکر مشغول بودند و چون آیات
سلطان ذکر بر آن گروه القا میشد صیحه میزدند که این اذکار
را بگذار و ما را از ذکر الله غافل مکن این بوده اعمال و افعال
آن گروه که مشهود گشت و شما ای اهل بیان در این ایام
بجوهر آن اعمال مرتکب و عاملید و خود را از حق شمرده و
میشمرید اذا اشهد الله و ملائكته و انبیائه و رسّله و الّذين هم
یطوفن فی حول عرشه و کل ما خلق فی السموات و الارض بائی

ما قصرت فى تبليغى اياكم وبلغتكم رسالات الله حين ظهورى
و حين ارتقائى وهذا الحين الذى اظهرت نفسى عن افق
الابهى والقيت عليكم الحكمة والبيان وعرفتكم جمال الرحمن
واتممت الحجّة لكم والدليل عليكم والبرهان فيكم وما بقى
من ذكر الا وقد القيكم اذا يا الهى انت تعلم باني ما قصرت
في امرك بلغت هؤلاء ما امرتني به قبل خلق السموات والارض
وبينت لهم مناهج عدلك واظهرت لهم مسالك رضائكم اذا يا
الهى فارحم على هؤلاء ولا تجعلهم من الذين اعرضوا عنى
وانكروا حقّى وجادلوا بآياتى الى ان سفكوا دمى وقطعوا

ص ١١٨

جوارحى اذا يا الهى ايدهم على امرك ثم انصرهم بنصرتك
ولا تجعلهم محروما عن هذه النفحات التي هبت عن هذا
الرضوان الذى خلقته في قطب الجنان ولا تمنعهم عن
فوحات التي ارسلته عن افق اسمك الرحمن اذا فاحدث يا
الهى في صدورهم من نور كلماتك نار انجذبك ليقبلهم من
قدرة المحسنة الى يمين عرش رحمانيتك ثم اشتعل يا الهى
في قلوبهم مشاعل عشقك واشتياقك ليحترق بها حجبات
التي منعهم عن ساحة قربك ولقاءك ثم خذ يا الهى ايا ديهم
باليدي القدرة والاقتدار ثم انقذهم عن غمرات الوهم
والهوى وبلغهم الى مقر الذى قدسته عن اشارات كلما خلق
بين الارض والسماء ثم الق عليهم كلمة التي بها تجذب
افئدة العارفين الى سماء عز الطافك وقلوب المقربين الى هواء
قدس افضالك ثم اجعلهم يا محبوبى من الذين ما منعهم كل
من في السموات والارض عن التوجه الى شطر عنایتك والاستقرار
على امرك والاعتراف بحضورتك والايقان بلاقائك انك انت
الغفور الرحيم المعطى العزيز الناصر الكريم " .

باب دوم

لوح مبارك در جواب سائل که کیفیت ادای
حقّ الناس در عالم بعد چگونه است؟

ص ١١٩

قوله تعالى :

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله الذي وفى بما اوحى على كافة انبائه ورسله وبشر
الكل باليام ومنها يوم الذى وعدنا به فى محكم كتابه
بقوله جل سلطانه يوم يغنى الله كلا من سنته وانه هو يومنا
هذا اذا رأى بأنه اغنى فيه كل من دخل في ظله من سعة
علمه وحكمه بحيث قد اودع فيه زمام العلوم فى قبضة اقل
عيده وفى صفة اذل رعيته اذ تمسك بحبيل حبه فى ايام
ظهوره والحمد لله الذي يلهم من يشاء بجنود وحيه ويقذف
في قلب من يريد نور علمه لا الله الا هو الظاهر بظهور نفسه
بحيث ما بقى له حجاب الا نور جماله ولا سحاب الا فرط ظهوره
ثم الصلوة والسلام على اشرف صفاته وسيد بريته وعلى الله
وعترته ثم على اوليائه الذين قاموا بامرها واستقاموا فى حبه
وبعد عروض ميرود كه مكتوب آن محبوب مشهود رفت وما يه
بهجت وسرور شد انشاء الله هميشه اين توفيق رفيق باشد
وain تأييد مستدام ماند كه گاهگاهی از حال آوارگان بيدای
ناکامی و گمنامی آگاهی خواهند و تفقد نمایند فجزاک الله
احسن الجزاء وفقك لاما يحب ويرضى وainكه سؤال نموده
بودید كه چگونه احقاق حق در عالم بعد موت و ادائى حقوق
الناس در قیامت کبری که بیوم الجزاء تعبیر شده بتصویر آید

ص ۱۲۰

وامكان پذيرد وحال آنکه اين زخارف و اموال و حقوق که
در حيات باطله مطلوب و مشهود در عوالم بعد موت وجودی
ندارد و برفرض وجود بصاحبان حقوق نفعی نمیدهد و ثمری
نمی بخشد پس چگونه در آن عوالم احقاق حقوق گفته میشود
چنانچه در السنه معروف که خداوند رحمن گاه میشود که از حق
خود میگذرد و عفو نماید ولكن از حقوق الناس نمیگذرد تا آنکه ادائی حق آنها شود .
يا حبيب قلبي از امری سؤال نمودی که بغايت صعب و مستصعب
است چه که فهم اين مقام موقف بفهم و ادراك ايان بعد موت
و عرفان يوم القيام است و ادراك ايندو مقام قلب فارغ میخواهد
و گوش طاهر لازم هرگوشی لايق اصغاء اين سروش نه گوشی که
نعره صور و نعره ناقور را از سماء ظهور اслуша ننماید ديگر
چگونه زمزمه طيور را شنود ولی چون در اجابت فرمان آن حبيب
مكرم ناچارم لهذا با اختصار مجتملي اظهار ميدارم و بذكر

بعضی اشباح و امثال اقتصار مینمایم ولا حول ولا قوّة الا بالله
الواحد القهار پس عرض مینمایم که آنچه در این عالم ناسوت
و عالم حدود به رسم و رسم و بهر صورت و وصف دیده و شنیده
در هر عالمی از عوالم الهی ظهوری و شهودی مناسب و ملایم
با آن عالم دارد و با اسم دیگر و رسم دیگر و صورت و وصفی دیگر
جلوه مینماید و رخساره میگشاید این فنائی که از عالم شنیده

ص ۱۲۱

راجع بصورت و قمیص است نه بحقیقت و ذات و البته حقایق
اشیاء بجلوه‌های مختلفه و ظهورات متغیره حقایقاً بعد
حقایق در هر عالمی جلوه نمایند و رخساره گشایند حکمای
بالغین که از رحیق معانی آشامیده‌اند بتعجم اعمال قائل
شدۀ‌اند و لله در من قال حضرت ذو الجلال میفرماید :
سیجریهم وصفهم مطلع وحی رحمن فرموده النّاس مجذیون
باعمالهم ان خيرا فخیر و ان شرّا فشرّ پس معلوم میشود که
عمل باقی خواهد بود و هر وصف هستی خواهد داشت تا آنکه
بنفس وصف و عمل جزا داده شوند پس هر وصفی و هر عملی از هر
عاملی ظاهر شود در هر عالمی صورتی دارد و جلوه مینماید
لیجزی کلّ نفس بما کسبت و انه سریع الحساب و هرگاه بخواهیم
از برای تفہیم این مطلب و تشریح کیفیّت ظهورات اشیاء را در
عوالم لا تحصی ذکری نمایم و مثلی آرم که اقرب بفهم و ادراک
باشد بهتر از عالم نوم مثلی بنظر ندارم تا ذکر نمایم النّوم
اخ الموت گفته شد تا برادر را بمشابهت برادر بشناسی پس
ملاحظه نماید که در عالم رؤیا اموری مشاهده میکنید و بعد از
بیداری در این عالم او را باسمی دیگر و صورت و وصفی دیگر
تعییر میکنید و تفسیر مینماید و بعد هم بمرور ایام همان قسم
که تعییر و تفسیر شده مشهود میرود پس ای برادر هرگاه
خود از اهل رؤیا بوده و در عالم رؤیا چنین امری دیده‌ای که

ص ۱۲۲

در آنجا اسم دیگر و صرف دیگر داشت و در اینجا هم اسم
دیگر و صرف دیگر دارد پس در عالم بعد از موت هم
همین اختلاف صور را تصدیق نما و یقین بدان که حقیقت و
ذات واحدیّت و صورت و صرف مختلف و هرگاه خود این مقام

را بعین شهود ندیده رجوع به تعبیرات عارفین از معبرین
نما که از هر فعل و هر قول تعبیری کردہ‌اند و از هر شیء تفسیری
نموده‌اند اصدق القائلین بذکر رؤیای حضرت یوسف علی ولی
عصرنا و علیه السلام و بذکر تعبیرات و تفسیرات آن حضرت
از رؤیای نفسین مذکورین در کتاب ناطق است حال تفکر نماید
که آن چه عالمی است که در آن عالم پدر و مادر بصورت شمس
و قمر دیده می‌شود و برادر بصورت کوکب بنظر می‌اید و این چه
عالمی است که بعکس دیده می‌شود چنانچه شمس و قمر بصورت
پدر و مادر مشهود رفت و کوکب بصورت برادر ملاحظه شد
قوله جلّ سلطانه اتی رأیت احد عشر کوکبا و الشّمس و القمر
رأیت هم لی ساجدین و تعبیر این رؤیا وقتی ظاهر شد که
آن‌حضرت بر سریر عزت جالس گردید و حضرت یعقوب عليه
السلام با یازده برادر بر قدم او افتادند پس بعد که این
مسئله ثابت و محقق شد احقيق هر حقی در هر عالمی بصورتی که
در آن عالم داده خواهد شد و البته اگر غیر این باشد احقيق
حق نشده مثلی برای تو می‌زنم شاید بتعدد امثال آنچه عرض

۱۲۳

شده بفهم نزدیک گردد و مطلب تصدیق شود ملاحظه کن
هرگاه نفسی در فصل ریبع حبه و هسته از نفسی غصب نماید
و در بستان خود بذر افشارانی کند تا آنکه سبز و خرم شود و
بالاخره در فصل صیف بمقام ثمر و یا شجر برسد و بعد سلطان
عادل اراده فرماید که در این فصل که صیف گفته شد اخذ
حق مظلوم نماید چه نحو معمول میدارد آیا در عوض حبه و یا
هسته اخذ می‌فرماید و یا آنکه نفس شجر را با ثمری که با اوست
اخذ می‌کند و تسليم میدهد البته خواهی گفت شجر را و حال
آنکه این‌صورت غیر‌آنصورت است و این اسم و وصف غیر آن اسم
و وصفی است که در فصل ریبع داشت بلکه آن حبه و هسته
در فصل صیف بزعم تو وجود ندارد و برفرض وجود اگر بعین
ادا شود برای صاحب ثمری نمیدهد و نتیجه ندارد چه که
فصل ریبع که هنگام بذر افشارانی بود منقضی شد و حبه و هسته
آلت معطله خواهد بود و این بنظر ظاهر قاصر است که گفته
شد که وجود ندارد و ثمر نمیدهد ولکن در حقیقت و واقع این
حبه و هسته موجود و بصورت شجر و ثمر که اعلی و اغلی است

مشهود و بسا میشود که احراق حق در همین عالم شده باشد
و تو آگاه نباشی چنانچه گاه میشود که زخارف و اموال قمیص
قضایا و بلایا میشود و بلا و قضا بصورت مال جلوه مینماید
چنانچه تلف اموال گاه میشود که سبب و علت رفع بلا میگردد و

ص ۱۲۴

در این مقام فرق نمیکند که این تلف اموال باسباب سماوی باشد
و یا آنکه نفسی ظلم کند و بعد آن اخذ نماید پس چنین مالی
هر که غصب کند و اخذ نماید قضا و بلا را از تورفع نموده و بر خود
وارد آورده آیا احراق حقی بهتر از این متصور است لا و رب
العالمین و اگر بخواهم از ظهورات اعمال و افعال و اقوال که
بصورتهای مختلفه غیر محصوره در عوالم الهی جلوه مینماید
شرح دهم و پرده بردارم بیم آنست که از طرفی نفوس قدسیه
ابدان را بگذارند و بمقاعد عزّ الرحمن عروج نمایند و نفوس شریه
ظالمه خوفا عملا عملوا فی حیاة الباطلة قالب تھی کتند فیا
شوقا الی اخلاق روحانیة و اعمال طيبة و اقوال صادقة نافعہ و
ما يظهر منها من سماء مرفوعة و ارض مبسوطة و شموس مشرقة و
اقمار لائحة و كواكب دریة و عيون صافية و انهار جارية و هواء
لطيفة و قصور عالية و اشجار رفيعة و اثمار جنية و قطوف دانية
و طيور متغّدة و اوراق محمّرة و اوراد معطرة ثم اقول الامان
الامان يا ربّ الرحمن من اخلاق سیئة و اعمال شريرة
و افعال غير مرضية و اقوال كذبه مضرة و ما يظهر منها که در امکان
بصورت نیران و جحیم و زقوم و ضریع و بصورت تمامی خبائث
ومکاره و اسقام و احزان و سmom و سیوف و سهام و سنان ظاهر
میشود الله اکبر بیش ازاین کشف اسرار جائز نه و اقول العظمة
ثم العظمة ثم الكبriاء لله الواحد القهار .

ص ۱۲۵

مثلی دیگراز عالم تشريع الهی که مقابل عالم تکوین است برای
تو میآورم و بشرایع الهی مثل را تمام مینمایم شاید بقدرتی که
بر عالم الهی آگاهی داری تشابه عالم را بدانی و بیابی
تا توانی در عالم لا یتناهى جاری نمائی مثل بشرع اسلام
و شرع قبل او میزنم که خود آگاهی داری و نمیتوانی قبول نمائی
هر گاه یکی از نصاری بحسب قانون و زاکون کوبی از شراب

و یا مقداری از لحم خنزیر از مثل خود مطالب باشد و بعد
 هر دو بشرف اسلام فائز شوند و نواب شرع اقدس بخواهند
 احراق حق مظلوم نمایند چه نحو معمول میدارند و اخذ
 حق میکنند و حال آنکه در شرع اسلام شراب و لحم خنزیر بکار
 نمیخورد و قیمتی هم ندارد و برای صاحب حق ثمری نمیدهد
 چاره نداری الا آنکه بگوئی باید از آنچه در شرع اسلام حلال
 است عوض بدهد و یا آنکه گوئی قیمت اورا مطابق آنچه در نزد
 مستحلین او مقرر و معین است بددهد چنانچه مثل این حکم
 در بعضی موارد در کتب فقهاء مذکور و مسطور است و اگر
 بخواهم صد هزار مثل دیگر عارفانه و عامیانه برای تو بیاورم
 بحوال الله و قوته عجزی ندارم ولکن از آن میترسم که بطول
 انجامد و توراکسالت اخذ نماید و از آنچه معروض رفت مانی
 فاختم القول و اقول الحمد لله الذى هدینا الى عرفان
 اسمه الاعظم و عرفنا ما لا عرفه الامم " انتهى

ص ۱۲۶

باب سوم

لوح مبارک در جواب سائل از اخت و مسیح

و نیز از خضر و غیره که شامل سیزده مطلب

است از اینقرار :

مطلوب اول :

مقصود از مسیح و اخت که در لوح مبارک نازل شده جمال قدم
 جل جلاله در لوحی میفرمایند قوله تعالی :
 "اینکه از فقره لوح امنع اقدس که میفرماید مسیح فی الری سؤال
 نمودید مقصد حضرت حاجی میرزا مسیح نوری علیه بهاءالله
 و رحمته بوده بکرات ذکر ایشان را از لسان قدم اصغا نموده ام
 در سفری که مقصد عالمیان بشطر خراسان توجه فرموده اند
 ایشان همراه بودند در سبیل الهی حمل شدائند نموده اند
 و در لیالی و ایام از کوثر وصال میآشامیدند و بخدمت قائم
 بودند و بعد صعود نمودند و ما بین حضرت عبدالعظیم و
 شاهزاده حمزه مدفونند وقتی از اوقات این کلمه از لسان
 عظمت اصغا شد عظیم و حمزه علیهمما بهائی بلقاء من فاز بلقائی فائز شدند " انتهى
 حاجی میرزا مسیح خواهر زاده میرزا آقا خان نوری است جناب

نبیل زرندی درباره ایشان مضامین ذیل را ذکر فرموده :

ص ۱۲۷

میرزا مسیح پسر خواهر وزیر لشکر بوده که بعداً بصدارت رسید
چون جمال ابھی از طهران عزیمت خراسان فرموده از شدت
حبوی که بهیکل مبارک داشت تحمل فراق ننموده از طهران
حرکت کرده بلقای محبوب رسید و تا دره گز در موکب مبارک
بود در آنجا اجل محتوم رسیده در قدم سلطان قدم جان
سپرد و جسدش را بطهران نقل نمودند و مادرش در آن روز
حالتی از زاری و سوگواری داشت که خلقی را منقلب کرد
و اخلاق و احوال روحانیه میرزا مسیح و جمال و کمالش مشار
بالبان بود و در علو قدرش همین بس که قلم ابھی در حقبش
چنین فرمودند (من زار الاخت والمسیح فی الرّی کمن زارنی)
و مرقد وی در جنب مرقد عبدالعظیم مکنون و مرقد مطهر اخت در
بقعه ئی که بین طهران و شاه عبدالعظیم است واقع "انتهی

مطلوب دوم

مقصود از خضر در لوح ملا علی بجستانی نازل قوله تعالیٰ :
"علم کلیم تأییدات الهیه بوده که نفس تجلیات امریه الهیه
است که الان نطق میفرماید و آن در هر عالمی باسمی از اسماء
مذکور و در کتاب الهی بخصر نامیده شد " انتهی

مطلوب سوم

ص ۱۲۸

راجح بایام رضوان در لوح ملا علی بجستانی نازل قوله تعالیٰ :
..... "اگر اهل ارض طرا اراده کنند ذکر ایامی که در بستان
نجیب پاشا که بر رضوان نامیده شده نمایند هر آینه کل قاصر
و بر عجز مقرّفی الحقيقة چشم عالم شبه آن را ندیده و بصر ام
بمشاهده نظیر آن یوم فائز نگشته توجه مقصود عالیان و ورود
در آن بستان و استقرار بر عرش بیان و ما خرج من فم المشیة
فی ذاک الان خارج از اذکار عالیان بوده کل الاوصاف من

كَلْ وَاصِفٌ وَكَلْ النَّنَاءِيَا مِنْ كَلْ مَتْنِي لَمْ يَصُلِ إِلَى التَّرَابِ الَّذِي
تَشْرُفُ بِقَدْوَمِهِ فَكِيفَ عَرْشُهُ الْعَظِيمُ وَاسْتَوَاهُ الْمُبَيِّنُ وَبِيَانِهِ
النَّافِذُ الْمُحِيطُ بَارِي اَشْرَاقَاتٍ وَتَجَلِّيَاتٍ آنِ يَوْمِ خَارِجٍ اَزْعَرْفَانَ
وَادْرَاكَ عَالَمٍ اسْتَ وَمَخْصُوصٌ آنِ بَسْطَانَ بِاسْمِ درِيَانَ مَذْكُورَ
شَدَهُ كَهْ رَضْوَانَ بَاشَدَ وَكَانَتْ اِيَامَ تَجَلِّي الرَّحْمَنِ بِكُلِّ اَسْمَائِهِ
عَلَى مَنْ فِي اَرْضِهِ وَسَمَائِهِ جَمْعِي اَزْاوِلِيَاءِ بِمَشَاهِدِهِ وَلِقاءِ آنِ
يَوْمِ وَمَا ظَهَرَ فِيهَا فَائِزٌ كَشْتَنَدَ وَدَرْرَوْدَ وَخَرْجَ جَمَالَ قَدْمَ
آيَاتٍ وَبِيَنَاتٍ الْهَمِيِّ ظَاهِرٌ وَبَاهِرٌ وَهُوَيْدَا وَنُورٌ تَجَلِّي سَاطِعٌ وَلَائِحٌ ٠٠٠٠٠٠ " اَنْتَهَى

مطلب چهارم

در لوح ملا على بجستانی خطاب بپسر میرزا احمد از غندی نازل قوله تعالى :

ص ۱۲۹

"يابن از غند ٠٠٠٠٠ طوبی لا بیک ثم طوبی له انه اخبر عبادی
بطھوری قبل اظهاری ان ریک لا یعزب عن علمه من شیء
انه هو العزیز العلام انا ذکرناه في الصحيفة الحمراء من قلمی
الاعلى ما یبقى به ذکره بين الاذکار وروحه بين الارواح ان
ریک هو العزیز الفضال ٠٠٠٠٠ " و نیز میرمامیند قوله تعالى :
"انا بعثنا من الخاء من بشر الناس بهذا الظهور الذي
به نادى المناد الملك لله العزيز الحميد قد اظهرنا الاحمد
الازغندی وبعثنا محمد الفروعی ليشرأ اهل الارض والسماء
بهذا النور الساطع المبين انا ذكرناهما من قبل بايات قررت بها ابصار العارفين " انتهى ٠

مطلب پنجم

جمال قدم جل جلاله در لوح مبارک با عزاز احبابی استهارد
میرمامیند قوله تبارک و تعالی :

"يا سمندر عليك ثنائي اوليای الف و شین را از قبل مظلوم
سلام و تکبیر برسان وارد شد بر ایشان آنچه که بر نفس حق
وارد شد انا نأمرهم بالصبر والاصطبار وندعوا الله ان يخلاصهم
من شر الاشرار الذين نقضوا ميثاق الله و عهده اوئلک
عباد زینوا رؤوسهم بکرة الخضراء والبيضاء وافتوا على الذي

ص ١٣٠

لقائه لعمالله تجسم اقوالهم واعمالهم وعقايدهم وجعلهم
من اصحاب السعير" انتهى .

مطلب ششم

ابراء ابرص و أكمه

جمال قدم جل جلاله در لوحى ميرمايند قوله تعالى :
"قل يا قوم قد جاء الروح مرة اخرى ليتم لكم ما قال من قبل
كذلك وعدتم به فى الالواح ان انتم من العارفين انه يقول
كما قال وانفق روحه كما انفق اول مرة حبا لمن فى السموات
والارضين ثم اعلم بان ابن حين الذى اسلم الروح قد
بكت الاشياء كلها ولكن بانفاقه روحه قد استعد كلشيء كما
تشهد وترى فى الخلايق اجمعين كل حكيم ظهرت منه
الحكمة وكل عالم فصلت منه العلوم وكل صانع ظهرت منه
الصناعي و كل سلطان ظهرت منه القدرة كلها من تأيد
روحه المتعالى المتصرف المنير و نشهد بانه حين الذى اتى
فى العالم تجلى على الممكناط وبه ظهر كل ابرص عن
داء الجهل والعمى وبرء كل سقيم عن سقم الغفلة والهوى
وفتحت عين كل عمى وتركت كل نفس من لدن مقتدر قادر
وفي مقام تطلق البرص على كل ما يحتجب به العبد عن عرفان
ربه الذى احتجب انه ابرص ولا يذكر فى ملكوت الله العزيز
الحميد وانا نشهد بان من كلمة الله ظهر كل ابرص وبرء

ص ١٣١

كل عليل و طاب كل مريض و انه لمظهر العالم طوبى لمن
اقبل اليه بوجه منير ثم اعلم بان الذى صعد الى السماء قد
نزل بالحق و به مرت روايح الفضل على العالم وكان ربكم
على ما اقول شهيد قد تعطر العالم برجوعه و ظهوره والذين
اشتغلوا بالدنيا وزخرفها لا يجدون عرف القميص وانا
و جدناهم على غفلة عظيم قل ان الناقوس يصبح باسمه
و الناقور يذكره و يشهد نفسه لنفسه طوبى للعارفين " انتهى .

صورت صلاتی که برای برآورده شدن حاجات مشروعه مهمه
از قلم اعلی نازل شده است :
در هنگام شستن دست بگوید :

"ای رب طهرنی عمن سواک ثم استعدنی للقائک فی يوم ظهور
جمالک و قیام نفسک ثم قدسنى عما احتجبنا عن جمالک
المنیر و خلصنى يا الهی لعرفان نفسک العلی العلیم "

در حین شستن صورت بگوید :

"ای رب هذا وجهی اغسله كما امرتني بهذا الماء اذا يا
الهی اسئلک باسمک الذی احتجب عنه العباد الا الموحدون
من بريتك بان تغسل وجهی بماء رحمتك الذی جرى عن
يمين عرش عظمتك ليكون خالصا لوجهك المقدس المشرق
اللميع ای رب فاحفظه عن التوجه الى غيرك والاقبال الى

ص ۱۳۲

الذین هم كفروا بآياتک الكبری فی ظهور نفسک العلی الاعلی
باسمک القدس الامنع الابع الابھی ولا تجعلنى يا الهی
محروما عن لحظات اعين عنايتك ولا مأيوسا عن نفحات
قدس الطافک وانک قد كنت لمن دعاک مجیبا ولمن طلب
لقاک قریبا وانک انت ذوالفضل العظیم ای رب فاجعله
مستضیئا فی يوم الذی تسود فيه الوجوه و مشرقا بانوار وجهك الكريم "
پس از آن خود را معطر نماید و روی بقبله بایستد و هر دو دست
بدرگاه خدا بلند کند و بگوید :

"ای رب اسئلک باسمک الذی به تجلیت علی الممکنات و استعلیت
علی الكائنات بانک كما عطرتني بهذا عطرنی من نفحات
رضوان قدس رحمانیتک و فوحات التی تأتی بها رائحة
قمیص نفسک العزیز المنیر لثلا یجد منی الا روائح قدس فضلک
واحسانک و اکون بكلی مقبلًا اليک و منقطعًا عن دونک و انک
انت المقتدر علی ما تشاء و انک انت الکریم الرّحیم ای رب يا
محبوبی و مقصودی و رجائی و مالک ذاتی و نفسی فائز
حینتذ علی عبدک ما ینبغی لسلطان عنايتك و اکرامک و ما یلیق
لبدائع فضلک و امتنانک ولا تحرمنی يا الهی عما قدرته فی

سماء مشيتک و هواه ارادتك لاصفیاک الذین اختصصتھم
لنفسک العزیز الجميل ای رب انا الفقیر قد تمسکت بحبل

ص ١٣٣

عنایتک و انا الذلیل قد تشبثت بخیط عزک و اجالالک و انا
الضعیف قد استقررت الى خیام عز اقتدارک و خباء مجد
حکومتک و سلطانک فها انا یا الھی قمت بین یدیک راجیا
فضلک و ناسیا سواک و هاریا عن دونک و مقبلًا الى حرم
وصلک و کعبة رضائک هل لدونک من وجود لا توجه اليه
او لسوائک من ظهور لاقبل اليه لا فوجمالک بل کل ذی ظهور
معدوم عند ظهورات انوار قدس کبریائک و کل ذی علو مفقود
لدى شئونات عز علوک و ارتفاعک فازل یا الھی على عبدک
ما يجعله غنیا عما خلق بین السموات والارضین وانک انت ارحم الرّاحمین " "
دستهای خود را بزیر آورده و یک قدم بسمت قبله پیش رود بایستد و بگوید :
"ای ربّ تجلّ علی فی هذا المقام ما تجلّیت به علی الكلیم
فی فاران حبک و حوریب عنایتک و سیناء عز رحمانیتک العزیز
المنیع ثم انقطعنی یا الھی عن الاسماء و ملکوتھا لئلا
احتجب بها عن الذی خلقھا بامر من عنده و انک انت علی
کل شیء قدیر ثم اسمعني یا الھی ندائک عن کل الاشجار
کما اسمعته من سدرة امرک عبدک الذی اصطفیته و ارسلته علی العالمین "
یک قدم پیشتر برود و بگوید :

ص ١٣٤

"ای ربّ تجلّ علی فی هذا المقام كما تجلّیت علی الروح
لا قوم علی ثناء نفسک و انطق بآیاتک بین عبادک الغافلین
لعل بذلك يظهر قلوبھم عن الشّک والرّیب فی امرک الذی
به انصرع کل من فی السموات والارضین الا معدود قليل
ایرب قدّسني فی ذلك المقام عن الصفات وجبروتها التي
یكون حائلًا بینی وبين مشاهدة انوار الذات ثم اسكنی یا
الھی کأس البقاء من ایادي ذکر اسم ربی العلی الاعلی
فی هذه الکرة الاخرى وانک لذو فضل عظیم ایرب اذقنى
من کوثر الحیوان لاشتعل من حرارة حبک علی شأن یشتعل
منی عبادک ثم اجر من فمی سلسبیل العرفان فی عرفان
نفسک الرّحمن لاستدل به علی بربیتک الذین اضطربوا علی

صراطك الواضح اللائح المستقيم " "

قدم سيم را برداشته پيشتر برود بایستد و بگويد :

"اى رب تجلّ على فى هذا المقام كما تجلّت على انبائك
واصفيائك المقربين ثم انقطعنى يا الهى عن الدنيا والآخرة
ثم ادخلنى فى جنة لقائك وفي رضوان بهائكم العزيز المنير
اى رب فامح عن قلبي كل ذكر لاقوم على ثنائك بين السموات
والارضين اى رب فاغفر جريراتى الكبرى وخطيئاتى العظمى
وما فرطت فى جنب ربى العلي الاعلى وتوقفت على صراطه
الذى احاطت العالمين اي رب فالبسنى ثوب الغفران

ص ١٣٥

وخلع الايقان وانك قاضى حوايج الطالبين " "

به سجده برود ودر سجده بگويد :

"لک الحمد يا الهى على بداع احسانك وظهور الطافك
في حقى بحيث علمتني سبل عرفانك ومناهج هدایتك اذا يا
الهى اسئلک بنور وجهك الذى به استضاء الممکنات واستئثار
الکائنات بان لا تجعلنى من الذين سمعوا ندائک وما اجابوك
واظهرت لهم نفسک باعلى ظهورک وابھی طلوعک وما اطاعوك
ثم اجعل لى مقعد عزّ فى جوار اسمک الرحمن فى رضوان
الذى خلقته في قطب الجنان ثم الحقنی بعبادک المقربین
ثم ارزقنى كل خير في علمک ثم ابتعثنى يوم القيمة بين يدي
مظهر نفسک المتعالى العلي القدير" انتهى
پس از آن سراز سجده بردارد و حاجت خود را از خداوند
بخواهد . انتهى

مطلوب هشتم

قبل از اظهار امر :

"بسمى الذى به فتح باب العطاء على من فى الارض والسماء
ذرات کائنات شاهد وحقائق ممکنات گواه که اين عبد از ظهور
واظهار امر مقصودی جز نجات عباد و اطفاء نار ضغينة و عناد
نداشته وندارد . در لیالی ندایش مرتفع و در اسحاق حنینش
و در ایام ضجیجش . در کتب سماوی از قراری که بعضی از

احزاب ذکر نموده و مینمایند حرق کتب و قتل نفوس و منع از اتحاد که سبب اعظم است از برای ترقی عباد و ارتقاء بلاد بوده ولکن در فرقان و بیان اعظم از آن مذکور و مرقوم اینمظلوم در طفویلیت در کتابیکه نسبتش بمرحوم مغفور ملا باقر مجلسی بوده غزوه اهل قریظه را مشاهده نمود و از آن حین مهموم و محزون بود بشائیکه قلم از ذکرش عاجز اگرچه آنچه واقع شده امرالله بوده و مقصود جز قطع دابر ظالمین نبوده ولکن چون دریای عفو و فضل بیکران مشاهده میشد لذا در آن ایام از حق جل جلاله میطلبید آنچه را که سبب محبت و الفت و اتحاد کل من علی الارض بوده تا آنکه در دویم ماه مولود قبل از طلوع جمیع اطوار و ذکرو فکر منقلب شد انقلابی که بشارت عروج میداد این انقلاب تا دوازده یوم متتابع و متواتی نازل و ظاهر بعد امواج بحر بیان مشهود و تجلیات نیز اطمینان مشرق و موجود الی ان انتہی الامر الی حین الظهور اذا فزت بما جعله الله مبدء فرح العالمین و مشرق العطاء لمن فی السموات والارضین وبعد از قلم اعلی آنچه سبب زحمت و مشقت و اختلاف بوده بامر مبرم محظوم برداشتم و آنچه علت اتفاق و اتحاد نازل و جاری لا ینکر فضل هذا الظهور الا کل غافل محجوب و ظالم مبغوض . الواح نازله مقدسه ولوح فدا شاهد و گواه طوبی للمنصفین و طوبی لکل صادق امین

انک اذا سمعت ندائی من لوحی و رأیت ما لاح من افقه فضلا من عندي قل الهی الهی لک الحمد بما اسمعتني ندائک و عرفتني ما كان مکنونا فی علمک و مستورا من اعين عبادک استلک يا سلطان الوجود والحاکم على الغیب والشهود ان توفقني على ذکرک و خدمتك و خدمة اولیائک ثم ایدنی على استقامة لا تبدلها شئونات خلقک و شبها عبادک انک انت المقتدر العزيز الوهاب "

فی کتب انزلها من قبل علی التبیین والمرسلین " انتهی .

مطلوب دهم

در لوح ملا علی بجستانی راجع بوراث کلیم نازل قوله تعالی :
"ابناء خلیل و وراث کلیم را محض فضل و عنایت از ارض غبرا
بافق اعلی کشیدیم و از شمال وهم بیمین یقین راه نمودیم ۰۰۰۰
یا علی از حق بطلب وراث کلیم طرا را بامانت و دیانت و تقدیس
و تنزیه مزین فرماید بعضی در اطراف بما ینبغی عاملند از
حق بطلب کل را مؤید فرماید بر آنچه سبب ارتفاع و ارتقاءست . انتهی .

ص ۱۳۸

مطلوب یازدهم

تعلیمات مبارکه و اعراض نفوس . در لوح ملا علی بجستانی نازل قوله تعالی :
"یا علی از ضوضای غافلین و زماجیر مشرکین محزون مباش
عنقریب رایات عدل و انصاف در اطراف باسم حق مرتفع شود
جمعیع ملوک الیوم این طایفه را اهل فساد میدانند چه که
فی الحقيقة در اوائل اعمالی از بعضی از این طایفه ظاهر که
فرائص ایمان مرتعد در اموال ناس من غیراذن تصرف مینمودند
ونهب و غارت و سفك دماء را از اعمال حسنہ میشمردند حقوق
هیچ حزیی از احزاب را مراعات نمینمودند و آن نفوس
همچه گمان میکردند که این اعمال مقبول است مع آنکه بطراز
محبت الهی مزین و بافسر انقطاع مکمل از غایت سادگی
و عدم اطلاع باین اعمال مرتکب و جمیع را من عند الله
میدانستند و این اعمال سبب اجتناب ناس و ضوضاء و اعراض
خلق از حق شد حال ازید از سی سنه نار فساد و محاربه
و نزاع و جدال در جمیع اطراف واقطار افسرده و مخدوم
مع ذلک هنوز در شک و ریبند سبحان الله در الواح الهی
آنچه سبب حزن است نهی شده تا چه رسد باعمالی که علت جزع و فزع ناس گردد " . انتهی

مطلوب دوازدهم

در تفسیر بیان مرحوم سید کاظم رشتی در خطبه کتاب شرح
قصیده . در لوح ملا علی بجستانی نازل قوله تعالی :
"الحمد لله الذي تجلى على الكائنات بالنقطة التي كانت
مقدسة عن الجهات والنقاط وانها لهى التي لا يرى فيها
الله منزل الآيات وتنطق في كل الاشياء لا الله الا هو
المهيمن على من في الارضين والسموات وانها لهى التي
طرزت بها الالواح في ملکوت الانشاء وزينت جبروت
الاسماء والصفات وحكت عن تلك النقطة في مقام الاسماء
نقطة تحت الباء البارزة عنها الهاء وخبر عنها الكاظم
بقوله الحمد لله الذي جعل دیباچ کتاب الکینونة بسرّ
البینونة بطراز النقطة البارزة عنها الهاء بالالف بلا اشیاع
ولا انشقاق وانه قد اراد من النقطة الباء وانها اذا اتصلت
بالهاء ظهر الاسم الاعظم الذي به ارتعدت فرائص الامم و
ترزل من في العالم وبه انصرق من في السموات والارض الا
من شاء الله مظہر البینات وانه لمکلم موسی من الشجرة في
السیناء وينطق من افقه الابهی ظاهرا باهرا انه لا الله
الا انا المقدس عن الاذکار " انتهى .

مطلوب سیزدهم

راجع بکتاب مبارک ایقان در لوح بجستانی ملا علی میفرمایند قوله تعالی :

اینکه درباره کتاب مبارک ایقان مرقوم داشتند این سنه و سنه
قبل حسب الامر مجدد در حضور عرض شد و بطراز بدیع
مزین انشاء الله یک جلد از آن ارسال میشود تا طالبین
و مقبلین از روی آن بنویسند اگر چه کل ما ظهر من عنده هو
حق لا ریب فيه ولكن از آنچه نازل شد همان نسخه
اول باطraf رفت من غیر ملاحظه " انتهى .

باب چهارم

لوح مبارک در جواب سائل از بسیط الحقيقة قوله تعالی :

هوا لله تعالى شأنه العظمة والكمال

"وما سئل السائل في قول الحكماء بسيط الحقيقة كل الاشياء
قل فاعلم ان المقصود من الاشياء من هذا المقام لم يكن الا
الوجود وكمالات الوجود من حيث هو وجود ومن الكل الواجب
وهذا كل لا يذكر عنده بعض ولا يقابلها جزو الحال ان البسيط
الحقيقة لما كان بسيطا من جميع الجهات انه واجد ومستجمع
بجميع الكمالات لا حد ولا نهاية لها چنانچه فرموده اند
ليس لصنعه حد محدود بلسان پارسي ذكر ميشود مقصود
حکیم از اشیاء در عبارت مذکوره کمالات وجود من حيث هو
وجود است واز کل دارائی یعنی واجد ومستجمع جميع

ص ۱۴۱

كمالات نامتناهيه است بنحو بساطت و امثال اين بيانات
در مقامات ذكر توحيد و قوت و شدت وجود ذكر كرده اند
مقصود حکیم این نبوده که واجب الوجود منحل بوجودات
غير متناهيه شده سبحانه سبحانه عن ذلك چنانچه خود
حکماء گفته اند بسيط الحقيقة كل الاشياء وليس بشيء من
الاشياء وفي مقام آخر انوار بسيط الحقيقة ترى في كل
الاشياء و اين ببصار باصر و نظر ناظر منوط است ابصار
حدیده در کل اشياء آيات احديه را مشاهده مینمایند چه که
جميع اشياء مظاهر اسماء الهیه بوده و هستند و حق لم یزل
ولا یزال مقدس از صعود و نزول و حدود و اقتران و ارتباط
بوده و خواهد بود و اشياء در امکنه حدود موجود و مشهود
چنانچه گفته اند لما كان وجود الواجب في کمال القوة والشدة
لو یجوز بمنحل بوجودات غير متناهية ولكن لا یجوز فما انحل
در اين بيان سخن بسيار است و مقصود حکماء اکبر بتمامه
اظهار رود مطلب بطول انجامد چون قلوب احرار لطيف
ورقيق مشاهده ميشود لذا قلم مختار باختصار اكتفا نمود
دو مقام در توحيد مشاهده ميشود توحيد وجودی و آن اين
است که کل را بلا نفي میکنند و حق را بالا ثابت یعنی غير حق
را موجود نمیدانند باين معنی که کل نزد ظهور و ذكر او فناى
محض بوده و خواهند بود کل شيء هالك الا وججه یعنی

ص ۱۴۲

مع وجود او احدی قابل وجود نه و ذکر وجود بر او نمیشود
چنانچه فرموده‌اند کان الله ولم يكن معه شيء والآن يكون
بمثل ما قد كان مع آنکه مشاهده میشود که اشیاء موجود بوده
و هستند مقصود آنکه درساحت او هیچ شیئی وجود نداشته
وندارد در توحید وجودی کل هالک و فانی وجه که حق
است دائم و باقی و توحید شهودی آن است که در کل شیء
آیات احديه و ظهرات صمدانيه و تجليات نور فردانيه
مشاهده شود چنانچه در کتاب الهی نازل سنیهم آیاتنا
فی الافق و فی انفسہم در این مقام در کل شیء تجلیات آیات
بسیط الحقيقة مشهود و هویا مقصود حکیم این نبوده که
حق منحل بوجودات نا متناهیه شده تعالیٰ تعالیٰ من
ان ینحل بشیء او یحد بحد او یقترن بما فی الابداع لم یزد
کان مقدسا عن دونه و متنزها عما سواه نشهد انه کان واحدا
فی ذاته و واحدا فی صفاتة و کل فی قبضة قدرته المهيمنة
علی العالمین و در مقامی کل ما ذکر او یذکر یرجع الى الذکر
الاول چه که حق جل و عزّ غیب منیع لا یدرک است در این
مقام کان و یکون مقدسا عن الاذکار و الاسماء و متنزها عما
یدرکه اهل الانشاء السبیل مسدود و الطلب مردود لذا
آنچه اذکار بدیعه و اوصاف منیعه که از لسان ظاهر و از قلم
جاری است بكلمه علیا و قلم اعلى و ذروه اولی و وطن حقيقی

ص ۱۴۳

و مطلع ظهور رحمانی راجع میشود اوست مصدر توحید و مظہر
نور تفرید و تجرید در این مقام کل الاسماء الحسنی و الصفات
العليا ترجع اليه ولا تجاوز عنه كما ذکر ان العیب هو مقدس
عن الاذکار کلها و مقر نور توحید اگرچه در ظاهر موسوم باسم
و محدود بحدود مشاهده میشود ولکن در باطن بسيط
 المقدس از حدود بوده و اين بسيط اضافي و نسبی است نه
بسیط من کل الجهات در این مقام معنی چنین میشود یعنی
كلمه اولیه و مطلع نور احديه مربی کل اشیاء است و دارای کمالات
لا تحصی و از برای این کلمه در این مقام بیانی در کنائز عصمت
مستور و در لوح حفیظ مسطور لا ينبغي ذکره فی الحین عسی الله
ان یأتی به انه لهو العلیم الخبیر .
و دیگر اعتراض بعضی بر قول حکیم من غیر دلیل بوده چه که

مقصود قائل را ادراک ننموده‌اند فی الحقیقہ نمیتوان بظاهر
قول کفایت نمود و بشماتت برخاست مگر در کلمات نفوسيکه
متجاهر بکفر و شرك باشند قول چنین نفوس قابل تأویل نه
و حکماء فرق مختلفه بوده و هستند بعضی آنچه ذکر ننموده‌اند
از کتب انبیاء استنباط کرده‌اند و اول من تدرس بالحكمة
هو ادریس لذا سمی بهذا الاسم و او را هرمس نیز گفته‌اند
در هر لسان باسمی موسوم است و در هر فنی از فنون حکمت
بيانات و افیه و کافیه فرموده‌اند و بعد از او بلینوس از الواح

ص ۱۴۴

هرمسیه استخراج بعضی علم نموده و اکثر حکماء از کلمات
و بیانات آن حضرت استخراج فنون علمیه و حکمتیه نموده‌اند
باری این بیان حکیم قابل تأویلات محموده و محدوده هر دو
بوده و هست و بعضی از بالغین حفظا لامر الله در ظاهر د
فرموده‌اند ولکن این عبد مسجون لا یذکر الا الخیر و دیگر
الیوم یومی نیست که انسان مشغول بادراک این بیانات شود
چه که علم باین بیان و امثال آن انسان را غنی ننموده و نخواهد
نمود مثلا حکیمی که باین کلمه تکلم نموده لوکان موجودا
والذین اقووا له فيما قال ثم الذين اعرضوا عليه كل در صقع
واحد مشاهده میشوند هر یک بعد از ارتفاع نداء مالک اسماء
از یمین بقعه نوراء بكلمه بلی فائز شد مقبول و محمود و دون
آن مردود چه مقدار از نفوس که خود را در اعلی ذروه حقایق
و عرفان مشاهده مینمودند علی شأن ظنوا بان ماخراج من
افواهم انه قسطاس توزن به الاقوال و اسطرلاب يؤخذ عنه
تقویم المبدء والمال مع ذلك در ایام ریع رحمن و هبوب
اریاح امتحان ما وجدنا لهم من اقبال ولا من اقرار اگر
نفسی الیوم بجمعیع علوم ارض احاطه نماید و در کلمه بلی توقف
کند لدی الحق مذکور نه و از اجهل ناس محسوب چه مقصد
از علوم عرفان حق بوده هر نفسی از این طراز امنع اقدس
ممنوع ماند از میتین در الواح مسطور ای حسین مظلوم میفرماید

ص ۱۴۵

قول عمل میخواهد قول بلا عمل کنحل بلا عسل او کشجر بلا ثمر
در حکیم سبزواری مشاهده کن در ابیات خود شعری ذکر نموده

که از آن چنین مستفاد میشود که موسائی موجود نه والا زمزمه
 انى انا الله در هر شجری موجود در مقام بیان باین کلمه تکلم
 نموده و مقصود آنکه عارف بالله بمقامی صعود مینماید که چشمش
 بمشاهده انوار تجلی مجلی منور و گوشش با صغا نداء او از کل
 شیء فائز این مقامات را حکیم مذکور حرفی ندارند چنانچه
 اظهار نموده اند این مقام قول ولکن مقام عمل مشاهده میشود
 ندای سدره الهیه را که بر اعلی البعقعه ما بین برهه تصویرحا
 من غیر تأویل مرتفع است و با اعلی النداء کل را نداء میفرماید
 ابدا اصغا ننموده چه اگر اصغا شده بود بدکرش قیام مینمود
 حال باید بگوئیم آن کلمه عاریه بوده و از لسانش جاری شده
 و یا از خوف ننگ و حب نام از این مقام و تصدیق آن محروم
 مانده او عرف و ستر او عرف و انکر باری بسا از نفوس که تمام
 عمر را در اثبات موهم خود صرف نموده اند و در حین اشراق
 انوار حضرت معلوم از افق اسم قیوم محروم مانده اند الامر
 بید الله يعطى من يشاء و يمنع عنمن يشاء ما اراد انه
 لهو المحمود فى امره والمطاع فى حكمه لا اله الا هو العليم
 الحکیم " در این ایام دریکی از الواح نازل :
 "کم من ذی عمامة منع و اعرض و کم من ذات مقنعة عرفت و اقبلت

ص ۱۴۶

وقالت لك الحمد يا الله العالمين كذلك جعلنا اعلاهم
 اسفالهم و اسفالهم اعلاهم ان ربک لهو الحاکم على ما يرید
 يا حسين قل لمن سئل دع الغدير والبحر الاعظم امام
 وجهك تقرب اليه ثم اشرب منه باسم ربک العليم الخير
 لعمری انه يبلغك الى مقام لا ترى في العالم الا تجلی حضرة
 القدم وتسمع من السدرة المرتفعة على العلم انه لا الله الا هو
 المقترن العزيز القدير هذا يوم يبغى لكل نفس اذا سمع
 النداء من مطلع البداء يدع الورى ورائه يقوم ويقول بلی
 يا مقصودی ثم ليک يا محبوب العالمین قل يا ايها السائل
 لو يأخذك سكر خمر بيان ربک الرحمن و تعرف ما فيه من الحکمة
 والتبيان لتضع الامکان و تقوم على نصرة هذا المظلوم الغريب
 و تقول سبحان من اظهر الجاری المنجمد و البسيط المحدود
 و المستور المشهود الذي اذا يراه احد في الظاهر يجده
 على هيكل الانسان بين ایدی اهل الطغيان و اذا يتفكّر

فِي الْبَاطِنِ يَرَاهُ مَهِيمَنَا عَلَىٰ مِنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِينَ اسْتَعِ
مَا تَنْطِقُ بِهِ النَّارُ مِنَ السَّدِرَةِ الْمُرْتَفَعَةِ التَّوَرَاءُ عَلَى الْبَقْعَةِ
الْحَمْرَاءِ يَا قَوْمًا اسْرَعُوا بِالْقُلُوبِ إِلَى شَطَرِ الْمُحْبُوبِ كَذَلِكَ قُضِيَ
الْأَمْرُ وَاتَّى الْحُكْمُ مِنْ لَدُنْ قَوْيِ الْأَمِينِ يَا إِيَّاهَا السَّائِلِ قَدْ
ذَكَرَ ذَكْرَكَ لَدِي الْوَجْهِ فِي هَذَا السَّجْنِ الْمُبَيِّنِ لِذَا نَزَلَ
لَكَ هَذَا اللَّوْحُ الَّذِي مِنْ أَفْقَهَ لَاحِتَ شَمْسَ الطَّافِ رِيْكَ

ص ١٤٧

الْعَزِيزُ الْحَمِيدُ اعْرَفْ قَدْرُهَا وَاغْلُبْ مَهْرُهَا إِنَّهَا خَيْرُكَ إِنْ كُنْتَ
مِنَ الْعَارِفِينَ نَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يُؤْيِدَكَ عَلَىٰ أَمْرِهِ وَذَكْرِهِ وَيُقْدِرَ لَكَ
مَا هُوَ خَيْرُكَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ إِنَّهُ مَجِيبُ دُعَوَةِ السَّائِلِينَ
وَارْحَمُ الرَّاحِمِينَ يَا إِيَّاهَا الْعَبْدُ إِذَا انْجَذَبْتَ مِنْ نَفَحَاتِ
إِشَارَاتِ مَالِكِ الْأَسْمَاءِ وَاسْتَنْوَرْتَ بِانْوَارِ الْوَجْهِ الَّذِي اشْرَقَ
مِنْ مَطْلَعِ الْبَقَاءِ تَوَجَّهَ إِلَى الْأَفْقِ الْأَعْلَى قَلْ يَا فَاطِرُ السَّمَاءِ وَمَالِكُ
الْأَسْمَاءِ اسْتَلِكْ بِاسْمِكَ الَّذِي بِهِ فَتَحَتَّ ابْوَابَ لِقَائِكَ عَلَىٰ
خَلْقِكَ وَاشْرَقَتْ شَمْسَ عَنْيَاتِكَ عَلَىٰ مِنْ فِي مَلَكِكَ إِنْ تَجْعَلْنِي مُسْتَقِيمًا
عَلَىٰ حَبْكَ وَمُنْقَطِعًا عَنْ سَوَائِكَ وَقَائِمًا عَلَىٰ خَدْمَتِكَ وَنَاظِرًا
إِلَى وَجْهِكَ وَنَاطِقًا بِثَنَائِكَ إِنِّي رَبُّ اِيَّدِنِي فِي أَيَّامِ ظَهُورِ مَظَهِرِ
نَفْسِكَ وَمَطْلَعِ اُمْرِكَ عَلَىٰ شَأنِ اخْرَقِ السَّبَّحَاتِ بِفَضْلِكَ وَعَنْيَاتِكَ
وَاحْرَقَ الْحَجَبَاتِ بِنَارِ مَحْبَبِكَ إِنِّي رَبُّ اِنْتَ الْقَوْيِ وَإِنِّي الْمُضِيفُ
وَإِنِّي الْغَنِيُّ وَإِنِّي الْفَقِيرُ اسْتَلِكْ بِبَحْرِ عَنْيَاتِكَ إِنْ لَا تَجْعَلْنِي
مُحْرُومًا مِنْ فَضْلِكَ وَمَوَاهِبِكَ يَشْهَدُ كُلُّ الْأَشْيَاءِ بِعَظَمَتِكَ وَ
اجْلَالِكَ وَقُوَّتِكَ وَاقْتِدارِكَ خَذِ يَدِي بِيَدِ ارْادَتِكَ وَانْقَذْنِي
بِسَاطِطِكَ ثُمَّ اكْتُبْ لِي مَا كَتَبْتَهُ لِاصْفِيَائِكَ الَّذِينَ اقْبَلُوا إِلَيْكَ
وَوَفُوا بِعَهْدِكَ وَمِيَافِكَ وَطَارُوا فِي هَوَاءِ ارْادَتِكَ وَنَطَقُوا
بِثَنَائِكَ بَيْنَ بَرِيتِكَ إِنْكَ اِنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْمُهِيمِنُ الْمُتَعَالِ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ " .

ص ١٤٨

باب پنجم

لَوْحٌ مَبَارِكٌ در جوابِ عَرِيْضَهِ جَنَابِ

ابوالفضائل گلپایگانی

علیه رحمة الله وبهائه

قوله تعالى :

در عَرِيْضَهِ جَنَابِ مِيزَا سِيدِ ابَو الفَضْلِ عَلَيْهِ ٦٦٩ سُؤَالٌ شُدَّهُ

است : " اینکه درباره جناب فرزانه صاحب عليه عنایة الله
مرقوم داشتند حالت ایشان و ما عنده معلوم واضح است
و آنچه هم ارسال نموده اند شاهد و گواه و اما سؤالات ایشان
مصلحت نبود که واحدا بعد واحد ذکر گردد و جواب عنایت
شود چه که مغایر و مخالف بود با حکمت و ما عند النّاس ولكن
در آنچه از سماء عنایت مخصوص ایشان نازل اجوبه بكمال ایجاز
و اختصار که از اعجاز است ذکر شده است ایشان گویا درست
ملاحظه ننموده اند چه اگر مینمودند شهادت میدادند که
حرفی از آن ترک نشده و بكلمه ان هذا لبيان محکم مبين
ناطق میگشتند . سؤالهای ایشان این بوده :

نخست آنکه شت و خشوران مه آبادی با شت زرتشت
بیست و هشت تن بودند و همگی آئین و کیش یکدیگر را بر
افراشتند و از میان برنداشتند و هر تن که پدیدار گشتند

ص ۱۴۹

بدرستی و راستی پرمان و آئین پیش گواه بودند و سخنی در
نابودی آن آشکارا ننمودند و میفرمودند از خدا بما رسیده
و ما بیندگان رسانیم چند تن از کیش آوران هندو گفته اند
ما خدائیم و باید آفریدگان اندر پرمان ما باشند و هنگامیکه
آشوب و جدائی در آفریدگان پدید آید بیائیم و آنرا از میان
برداریم و هر یک پدید آیند گویند من همانم که اندر نخست
بودم آئین انگیزان واپسین چون داود و ابراهیم و موسی و
عیسی میفرمودند و خشوران پیش درستند آنزمان پرمان
چنین بود و اکنون چنین است که من میگویم کیش اور تازی
فرمود در پیدایش من همگی پرمانها نا درست و پرمان پرمان
من است از این گروه کدام را میپسندند و به کدام راهبران برتری میدهند؟
اولا آنکه در یک مقام مراتب انبیا از یکدیگر فرق داشته مثلا
در موسی ملاحظه فرمائید صاحب کتاب و احکام بوده و جمعی
از انبیا و مرسلین که بعد از آن حضرت مبعوث شدند بر اجرای
شریعت او مامور بودند چه که آن احکام منافی آنزمان نبوده
چنانچه در صحف و کتب ملحقة بتوریه واضح و مبرهن است
و اینکه ذکر نموده که صاحب فرقان فرموده در پیدایش من همگی
پرمانها و آئینها نا درست و پرمان پرمان من است آن معدن
و منبع حکمت ریانیه چنین کلمه نفرموده بلکه تصدیق فرموده

آنچه که از اسماء مشیت الهی برانبیاء و مرسلين نازل شده بقوله تعالیٰ :

"الْمُلْكُ لِلَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَقُّ الْقِيَومُ نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
مَصْدِيقًا لِمَا بَيْنَ يَدِيهِ وَأَنْزَلَ الْفُرْقَانَ إِلَيْكَ آخِرُ قَوْلِهِ تَعَالَى :
وَفَرَمَدَ كُلَّ ازْنَدَ خَدَآَمَدَنَدَ وَبِخَدَآَرَجَعَنَدَ درَائِنَمَاقَمَ كُلَّ
نَفْسَ وَاحِدَه بُودَنَدَ چَه ازْخُودَ پِيَامَى وَكَلْمَه وَأَمْرَى نَكْفَتَهَانَدَ
وَظَاهِرَنَمُودَهَانَدَ آنچَهَ گَفْتَهَانَدَ ازْجَانَبَ حَقَ جَلَ جَلَالَه بُودَه
وَجَمِيعَ نَاسَ رَا باقِقَ اعْلَى دَعَوَتَ فَرَمَدَهَانَدَ وَبِحَيَّةَ جَاؤَدَانَى
بَشَارَتَ دَادَهَانَدَ درَائِنَصُورَتَ بَيَانَاتَ مَخْتَلِفَهَ جَنَابَ صَاحَبَ
بَحْرَوَفَاتَ مَتَفَقَهَ يَعْنِي بَكْلَمَهَ وَاحِدَهَ رَاجِعَ مَيْشَودَ وَإِنْكَهَ مَرْقُومَ
دَاشْتَهَانَدَ ازْاينَ گَرَوَهَ كَدَامَ رَا مَيْسِنَدَنَدَ وَبَكَدَامَ رَاهِبَرَانَ
بَرَتَرَى مَيْدَهَنَدَ درَائِنَمَاقَمَ شَمَسَ كَلَمَهَ لَا نَفَرَقَ بَيْنَ اَحَدَ
مِنَ الرَّسُولِ طَالِعَ وَمَشْرُقَ اَسْتَ وَمَقَامَ دِيَگَرَ مَقَامَ وَفَضَلَنَا
بَعْضَهُمَ عَلَى بَعْضِ اَسْتَ چَنَانِچَهَ ازْقَبَلَ ذَكْرَشَدَهَ آنچَهَ جَنَابَ
صَاحَبَ سَؤَالَ نَمُودَهَانَدَ درَائِنَكَلَمَهَ مَبَارَكَهَ جَامِعَهَ مَحْكَمَهَ
عَلَيَا مَكْنُونَ وَمَسْتُورَ اَسْتَ قَوْلَهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى :

اینکَه از نَامَهَهَايَ آسَمَانِي پَرْسَشَ رَفَتَهَ بُودَ رَگَ جَهَانَ درَدَستَ
پَنْشَكَ دَانَا اَسْتَ درَدَ رَا مَى بَيَنَدَ وَبِدَانَئَيَ درَمانَ مَيْكَنَدَ
هَرَرَوَزَ رَا رَازِي اَسْتَ وَهَرَسَرَ رَا آوازِي درَدَ اَمْرُوزَ رَا درَمانَيَ
وَفَرَدا رَا درَمانَ دِيَگَرَ اَمْرُوزَ رَا نَكْرَانَ باشِيدَ وَسَخَنَ اَزَ اَمْرُوزَ

رانَيَدَ " اَنْتَهَى .

هر منصفی گواهی میدهد که این کلمه از مرایای علم الهی
محسوب و جمیع آنچه سؤال نموده بکمال ظهور و بروز در او
منطبع و آشکار طوبی لمن اوتي بصائر من لدى الله العليم
الحكيم و سؤال دیگر صاحب یگانه چهارتائیه در ملک
هستند طائفه میگویند جمیع عوالم مشهود از ذره تا شمس
حق مطلقند و غير حق مشهود نیست طایفه دیگر میگویند
ذات واجب الوجود حق است و انبیاء واسطه ما بین خدا و
خلقند که خلق را راهنمائی بسوی حق نمایند طایفه دیگر
میگویند کواكب خلق حضرت واجب الوجودند و بقیه اشیاء
تماما اثر و فواید آنها بشهود میایند و میروند مانند حوضی

که پرآب میشود کرمها از او تولد میگردد میانند و میروند
طایفه دیگر میگویند حضرت واجب الوجود طبیعتی خلق
فرموده که از اثر و فوائد او ذره تا شمس بشهود میانند و میروند
اول و آخری ندارند چه حسابی و چه کتابی مانند آنکه
باران میاید گیاه میروید و تمام میشود سایر چیزها متمثل
با آن پیغمبرها و سلاطین که قانون و نظمی قرار داده اند
بجهة نظم مملکتی و تدابیر مدنی بوده انبیا بقسمی سلاطین
بطور دیگر سلوک کردہ اند نبی گفته که خدا فرمود مردم مطیع
و منقاد شوند سلاطین با توب و شمشیر با خلق رفتار کردہ اند

ص ۱۵۲

از این چهار طایفه کدام مقبول حق است ؟

جواب :

جمعیع این فقرات در بیان اول که از لسان رحمن جاری شده
بود لعمر الله اوست حاوی و دارای آنچه ذکر شد چه که
میفرماید امروز را نگران باشید و سخن از امروز رانید چه که
امروز سلطان ظهور ظاهر و مکالم طور ناطق هر چه بفرماید
اوست اساس متین از برای بناهای مداری علم و حکمت عالیان
هر نفسی باو متشبث شد او در منظر اکبر از اهل بصر مذکور
این کلمه علیا از قلم اعلی جاری قوله جل و عز :
"امروز روز بصر است چه که وجه الله از افق ظهور ظاهر ولا تح
و امروز روز سمع است چه که ندای الهی مرتفع کل باید
امروز آنچه از مطلع کتب و مشرق وحی و مظہر علم و معدن حکمت
ربانی ظاهر شد با آن تشبت نمایند و با آن ناطق گردند پس
علوم و محقق شد که جواب سؤال در ملکوت بیان از مطلع علم
رحمن نازل و ظاهر طوبی للعارفین "

و این چهار فقره که ذکر شده این بسی واضح و معلوم است
که فقره دویم اقرب بتقوی بوده و هست چه که انبیاء و مرسلين
وسایط فیض الهی بوده اند و آنچه از حق بخلق رسیده
بواسطه آن هیاکل مقدسه و جواهر مجرد و مهابط علم و
مظاہر امر بوده و فقرات دیگر را هم میتوان توجیه نمود چه که

ص ۱۵۳

در مقامی جمیع اشیاء مظاہر اسماء و صفات الهی بوده و هستند

اینکه از سلاطین مرقوم داشته‌اند فی الحقیقہ ایشان مظاہر
اسم عزیز و مشارق اسم قدیر حق جل جلاله‌اند و جامه که
موافق آن هیاکل عزیزه است عدل است اگر بطراز آن فائز
شوند اهل عالم براحت کبری و نعمت عظمی متنعم گردند
و هر نفسی که فی الجمله از رحیق علم الهی آشامید جواب
امثال این مسائل را بادله‌های واضحه مشهوده آفاقیه
و ایات ظاهره و باهره انفسیه بیان مینماید اگرچه الیوم امر
دیگر ظاهر و گفتگوی دیگر لایق سؤال و جواب در اول تسع
عهدش منقضی شد. اینست که میفرماید قوله جل و عز:
"لیس الیوم يوم السؤال اذا سمعت النداء من مطلع الكربلاء
قل لبیک يا الله الاسماء و فاطر السمااء و اشهد انک ظهرت و
اظهرت ما اردته امرا من عندک انک انت المقتدر القدير" انتهی.
آنچه صاحب یگانه نوشته‌اند جواب کل واضح و مشهود است
و آنچه از اسماء عنایت الهی مخصوص ایشان نازل مقصود آنکه
ترنمات خوش حمامه بقا و زمزمه‌های اهل فردوس اعلی را
 بشنوند و حلاوت ندا را بیابند و باثر آن مشی نمایند
یومی از ایام کلمه از لسان مبارک درباره ایشان شنیده که
دلیل برآنست وقتی موفق شوند بر امیریکه ذکرش بطراز خلود

ص ۱۵۴

فائز شود بعد از ورود عریضه ایشان بساحت امنع اقدس
فرمودند یا عبد حاضر اگرچه جناب مانکچی اقوال غیر را
نوشته‌اند و سؤال نموده‌اند ولکن از نامه اش عرف حب
استشمام میشود از حق بطلب او را بما یحب ویرضی فائز
فرماید انه على کل شیء قدير" انتهی.
از این بیان حضرت رحمن عرف خوش مرور مینماید انه لهو العلیم الخیر.
سؤال دیگر ایشان در قواعد مذهب اسلام فقه و اصول دارند
و در مذهب مه آبادان و هندو جز اصول طریقه دیگر نیست
معتقدند که جمیع قواعد جز اصول است حتی آب آشامیدن
وزن گرفتن تمامی امور زندگانی همینطور است استدعا آنکه
کدامیک مقبول حق جل ذکره است؟

از برای اصول مراتب و مقامات است اصل اصول و اس اسطقسات
معرفة الله بوده و خواهد بود و ریبع عرفان رحمن این ایام
است آنچه الیوم از مصدر امر و مظهر نفس الهی ظاهر شود

اوست اصل و برکل فرض است اطاعت او و جواب این سؤال
نیز در کلمه مبارکه متقدنه عاليه که ميفرماید :

"امروز را نگران باشید و سخن از امروز رانید بوده و هست
چه که الیوم سید ایام است و هر چه در او از مبدء امراللهی
ظاهر شود حق است و اصل اصول امروز بمثابه بحر مشاهده

ص ۱۵۵

میشود و سایر ایام بمثابه خلیج و جداول منشعبه از او آنچه
الیوم گفته شود و ظاهرگردد او اصل است و ام البيان
و ام الكتاب اگر چه جمیع ایام بحق جل جلاله منسوب است
ولكن این ایام تخصص یافته و بطراز نسبت مزین گشته چه که
در کتب اصفیا و بعضی از انبیاء بیوں الله معروف دریک مقام
این یوم و آنچه در او ظاهر میشود از اصول است و سایر
ایام و ما یظهر فيها از فروع محسوب است و این فروع اضافی
و نسبی است مثلا وقتی مساجد بالتنسبه الى معرفة الله
از فروع محسوب است چه که ثانی معلق و منوط باول است
و اصولی که ما بین علمای عصر متداول است که ترتیب داده اند
واز آن استنباط احکام الهی مینمایند علی رأیهم و مذهبهم
در مسئله فور و تراخی ملاحظه فرمائید حق جل جلاله ميفرماید
کلوا و اشربوا حال انسان نمیداند اجرای این حکم فوریست
و یا اگر تأخیر شود عیبی ندارد بعضی بر آنند بوجود قرینه
علوم میشود یکی از علمای اعلام در نجف اشرف قصد طوایف
خامس از آل عبا علیهم السلام نمود مع جمعی از علماء در عرض
راه اعراب بادیه قصد نهب و غارت نمودند جناب عالم مذکور
فورا آنچه با او بود تسليم نمود شاگردها عرض نمودند سرکار
آقا در این مسئله رأی شما بر تراخی بوده چه شد که بفور
عمل نمودید فرمودند مؤمن بوجود قراین و اشاره بنیزه های

ص ۱۵۶

اعرب نمودند و در اسلام مؤسس اصول ابوحنیفه که از ائمه
سنن و جماعت است بوده و از قبل هم بوده چنانچه ذکر شد
ولكن رد و قبول الیوم بكلمه الهیه معلق و منوط این اختلافات
لا یق ذکر نه آنچه از قبل بوده لحاظ عنایت با آن متوجه لیس
لنا ان نذکره الا بالخير چه که منافات با اصل نداشته

و ندارد ان الخادم يعترف بان لا علم عنده ويشهد بان العلم
عند الله المهيمن القيوم اليوم آنچه مخالف واقع شود او مردود
بوده وهست چه که آفتاب حقيقة از افق سماء علم مشرق
ولائح طوبی از برای نفوسيکه قلوب را از ماء بيان الهی از جمیع
کدورات و اشارات و عبارات مطهر کرده بافق اعلى توجه نموده اند
اینست فضل اکبر و فيض اعظم هر نفسی بآن فائز شد بكل خیر
فائز است والا علم ما سوی الله نفعی نبخشید و نخواهد بخشید
این اصول و فروع هم که ذکر شد این مطالبی است که علمای ادیان
علی قدر مراتبهم در او تکلم نموده اند وحال بهتر آنکه باین
کلمه تثبت نمائیم که میفرماید ذرهم فی خوضهم انه يقول
الحق ویهدی السبيل والامر الله العزیز الجميل".

سؤال دیگر ایشان جماعتی قائلند که آنچه بحکم طبیعی
و عقل مقبول است در شریعت جایزو لازم است و آنچه حکم
طبیعی و عقل قبول نکرد نباید کرد و جماعتی قائلند که آنچه
از شرع و شارع مقدس رسیده بدون دلیل و عقل و برهان

ص ۱۵۷

طبعی او را باید قبول کرد و بعدا باید رفتار نمود جواب
و سؤال ندارد مانند هروله در صفا و مروه و سنگ جمره و در
وضو مسح پا و سایر اعمال مرقوم شود کدام مقبول است از برای
عقول مراتب بوده وهست چنانچه حکما در این مقام ذکر
نموده اند آنچه که دکرش خارج از این مقام است لذا از آن صرف نظر
شد و این بسی واضح و میرهن است که عقول جمیع ناس در یک
درجه نبوده و نیست عقل کامل هادی و مرشد بوده وهست
چنانچه اینکلمه علیا در جواب این فقره از قلم اعلى نازل قوله جل اجلاله :
" زبان خرد میگوید هر که دارای من نباشد دارای هیچ نه
از هرچه هست بگذرید و مرا بیابید من آفتاب بینش و دریای
دانش پژمردگان را تازه نمایم و مردگان را زنده کنم منم آن
روشنائی که راه دیده بنمایم و منم شاهbaz دست بی نیاز
پربستگان را بگشایم و پرواز بیاموزم " انتهی .

ملحظه فرمائید بچه واضحی جواب این فقره از ملکوت علم
الهی نازل شده طوبی للمتفرسین و للمتفرگین و للعارفین
مقصود از عقل عقل کلی الهی است چه بسا ملاحظه میشود
بعضی از عقول هادی نیستند که سهل است بل عقالند

وارجل سالکین را از صراط مستقیم منع مینمایند عقل جزوی
محاط بوده انسان باید جستجو نماید و تفحص کند تا بمبدأ راه

ص ۱۵۸

یابد و او را بشناسد و آگر معرفت مبدء که عقل کل طائف اوست
حاصل شد آنچه بفرماید البته از مقتضیات حکمت بالغه است
وجود او بمتابه آفتاب از دونش فرق دارد اصل شناختن
اوست و بعد از معرفت او آنچه بفرماید مطاع و مطابق با
مقتضیات حکمت الهیه و از جمیع انبیا از قبل و قبل قبیل اوامر و
نواهی بوده از بعض اعمال که مشاهده میشود الیوم مقصود
ابقای اسم الهی است و مكافات از برای عامل از قلم اعلی
مذکور و مسطور آگر نفسی نفسی لله برآرد البته مكافات آن ظاهر
میشود چنانچه از سماء مشیت الهی برسید ابطحی این آیه
کبری نازل قوله تبارک و تعالی : "و ما جعلنا القبلة التي كنت
عليها الا لتعلم من يتبع الرسول ممن ينقلب على عقبیه" آگر نفسی
حال در این ظهور امنع اقدس تفکر نماید و آنچه در آیات
نازل شده تدبر کند شهادت میدهد که حق مقدس از خلق
است و علم کل شیء نزد او بوده و خواهد بود و هر صاحب
انصافی شهادت داده و میدهد که آگر نفسی در این ظهور
اعظم توقف نماید او از اثبات امری از امور یعنی مذهبی از
مذاهب خود را عاجزو قاصر مشاهده نماید و آنان که از خلعت
انصاف محرومند و با عتساف قائم میگویند آنچه را که لازم اصحاب
ضغیمه و بغضا گفته اند العلم عند الله العلیم الخیر يومی
از ایام این عبد تلقاء وجه حاضر فرمودند یا عبد حاضر

ص ۱۵۹

بچه مشغول بودی؟ عرض شد جواب جناب میرزا ابوالفضل
را مینوشتتم فرمودند بنویس بجناب ابوالفضل عليه بهائی
قسمی شده که مردم روزگار با عتساف انس گرفته اند و از انصاف
درگریز ظهوریکه حق جل جلاله او را بکمال بزرگی یاد نموده
و گواهی بر آگاهی او داده و بر تقدیس و تنزیه ذاتش عن الاشیاء
و الامثال اعتراف نموده گاه او را آفتاب پرست و گاهی آتش پرست
نامیده اند چه مظاہر و مطالع بزرگ را که از مقاماتشان غافل و
از عنایاتشان محروم بلکه نعوذ بالله به سب و لعن ناطق

یکی از پیغمبران بزرگ که او را ایام جهال عجم رد مینمایند
 باین کلمه علیا ناطق بوده میفرماید آفتاب جرمی است مدور
 و تیره سزاوار نبوده و نیست که او را اله نامند و یزدان گویند
 حضرت یزدان کسی است که آگاهی او را ادراک نکند و علوم
 عالم او را محدود نسازد و چگونگی او را کسی ندانسته و نمیداند
 و نخواهد دانست ملاحظه نمایید بلسان فصیح بلیغ
 شهادت داده بر آنچه ایوم حق بآن ناطق است مع ذلک
 باسم مؤمن نزد این همچ رعاع مذکور نه تا چه رسد به مقامات
 علیا و در مقام دیگر آن حضرت میفرماید : هست از هستی او
 ظاهر و هویدا و آگر یزدان نباشد هیچیک از آفرینش را
 هستی نه و بخلعت وجود مزین نه اعاذنا الله و ایاکم من
 شرّالذین انکروا حق الله و اولیائه و اعرضوا عن افق شهدت

ص ۱۶۰

له کتب الله المھیمن القيوم " انتهی .

باری از آنچه از قبل ذکر شد بوضوح پیوست که هر عقلی میزان

نبوده و نیست و عاقل در رتبه اولیه اولیای حق جل جلاله

بوده و هستند الذین جعلهم الله مخازن علمه و مهابط

وحیه و مطالع امره و مشارق حکمته هم الذین جعلهم الله

مقام نفسه فی الارض بهم يظہر ما اراده الله من اقبل اليهم

فقد اقبل الى الله ومن اعرض ليس له ذكر عند الله العليم الحكيم " .

میزان کلیه این مقام است که ذکر شد هر نفسی بآن فائز شد

یعنی مشرق ظهور را شناخت و ادراک نمود او در کتاب الهی

از عقلا مذکور و مسطور و من دون آن جا هل آگر چه بزعم خود

خود را دارای عقول عالم شمرد حال آگر نفسی خود را بین

یدی الله مشاهده نماید و از اعراض و اغراض مطهر نموده

در آنچه از اول الى حال در این ظهور اعظم نازل و ظاهر شده

تفکر کند شهادت میدهد که ارواح مجرد و عقول کامله و نفوس

مهذبه و آذان واعیه و ابصار حدیده و السن طلقه و صدور

منشرحه و قلوب منوره کل طائف و خاضع بل ساجدند نزد

عرش عظمت الهی و سؤال دیگر ایشان مظاہر قبل در دوره خود

یکی گوشت گاو را حلال و یکی حرام و گوشت خوک را یکی

حلال و یکی حرام کذلک مختلف حکم کرده اند استدعا آنکه

ص ۱۶۱

حق جلّ ذکرہ محرمات مذهبی را مرقوم فرمایند .

بر حسب ظاهر ذکر و تفصیل این مطلب مذکور خارج بود از
مقتضیات حکمت چه که خدمت جناب صاحب یگانه نفوس مختلفه
مراوده مینمایند و جواب آن بر حسب ظاهر مخالف است با
مذهب اسلام لذا بتلویح جواب از اسماء مشیت نازل و ارسال
شد در فقره اول که میفرماید رگ جهان در دست پیشک
دان است الی آخر قوله جلّ و عزّ جواب این فقره بوده و هست
و میفرماید امروز را نگران باشید و سخن از امروز رانید یعنی
ناظر بحکم الله باشید آنچه ایام بفرماید و بحلیت آن حکم
نماید او حلال است کلمه صحیح حق آن است باید جمیع
با مرحق ناظر باشند و بما یظہر من افق الاراده چه که
باسمش علم یفعل ما یشاء مرتفع و رایه یحکم ما بیرید منصوب
مثلاً اگر حکم فرماید براینکه آب حرام است حرام میشود و
همچنین بالعکس بر هیچ شیئی از اشیاء هذا حلال وهذا
حرام نوشته نشده آنچه ظاهر شده و میشود از کلمه حق جلّ
جلاله بوده این امور واضح است احتیاج بتفصیل نه و
بعضی از احزاب همچه تصور مینمایند که هر حکمی که نزد
ایشانست تغییر نمینماید از لآ بوده و خواهد بود در فقره
آخر ملاحظه فرمائید قوله تبارک و تعالیٰ :
سخن باندازه گفته میشود تا نورسیدگان بمانند و نورستگان

ص ۱۶۲

بر سنند شیر باندازه باید داد تا کودکان جهان بجهان
بزرگی در آیند و در بارگاه یگانگی جای گزینند " انتہی .
مثلاً حزبی بر آنند که خمر لم یزل ولا یزال حرام بوده و خواهد
بود و حال اگر بایشان گفته شود میشود وقتی بطراز حلیت فائز
گردد بر اعراض و اعتراض قیام نمایند نفوس عالم معنی یفعل
ما یشاء را ادراک ننموده اند و از ادراک عصمت کبری قسمتی
نبده اند طفل را در اول ایام شیر باید داد اگر لحم
داده شود هلاک گردد و این ظلم صرف است و بغایت از
حکمت بعيد طوبی للعارفین عصمت کبری چنانچه وقتی از
لسان مبارک استماع شد مخصوص است بمظاہر امر و مطالع
و حی الهی این فقره با اختصار عرض شد چه که فرصت مفقود

است و بمتابه عنقا مذکور و غير موجود .

سؤال دیگر ايشان در مذهب مه آبادان و هندوانست که
هر که در مذهب و ملتی بهر لون و ترکيبي و بهر صفت و حالتی
باشد همینقدر که معاشر با شما شد با او مهرباني نمائيد
و بطور برادری رفتار کنيد در مذاهب دیگر اينظور نیست
ومذاهب غير را اذیت و آزار مينمایند و زجر آنها را مباح دانسته اند
کدامیک مقبول حق است کلمه اولي حق بوده و خواهد بود
 تعرض بنفسی جايزن بوده و نیست اذیت و آزار عباد نزد حق
مقبول نه بکرات اين کلمه عليا از قلم اعلى جاري قوله تبارک و تعالى :

ص ۱۶۳

"اى عباد دين الله و مذهب الله از برای اتحاد و اتفاق
ظاهر شده او را سبب و علت اختلاف و جدال منمائيد
در الواح متعدده اين فقره نازل و مسطور باید شخص مبين
بكمال رحمت و رأفت و شفقت کلمه را القا نماید هر نفس اقبال
نمود و بقبول فائز شد او از اهل فردوس اعلى در صحيفه حمراء
مسطور و آگر قبول ننمود تعرض بهيچوجه جايزن در يك
مقام ميفرماید طوبی لمن اصبح قائما على خدمه العالم
و همچنین فرموده اهل بها باید فوق اهل عالم طiran
نمایند درباره مذهب ضغينة و بعضا و نزاع و جدال کل
منع شده اليوم از افق عنایت الهی شمس اشراق نموده
و بر جين او اين کلمه عليا از قلم اعلى مثبت "انا خلقناكم
للمحبة والوفاء لا للضغينة والبغضاء و همچنین در مقام
ديگر بلسان پارسى نازل شده آنچه که اکباد مقررين و مخلصين
را بگدازد و شئونات مختلفه را بمطلع اتحاد کشاند و کل ازانوار
توحید منور و بافق علم الهی توجه نمایند قوله تبارک و تعالى :
"دوست يكتا ميفرماید راه آزادی باز شده بشتابيد و چشميه
دانائي جوشیده از او بياشاميد . بگو اي دوستان سرا پرده
يگانگي بلند شد بچشم بيگانگان يكديگر را مبينيد همه بار
يک داريد و برگ يک شاخسار" انتهى .
و مقام عدل که اعطاء کل ذيحق حق است بدوكلمه معلق

ص ۱۶۴

و منوط است مجازات و مكاففات در اين مقام هر نفسی

باید بجزای عمل خود برسد چه که راحت و آسایش عالم
 معلق و منوط باینست چنانچه فرموده‌اند قوله تعالیٰ :
 "خیمه نظم عالم بدو ستون قائم و بريا مجازات و مكافات" انتهی .
 باري از برای هر مقام مقالی است و از برای هر هنگام عملی
 طویی از برای نفویکه لله قیام نموده‌اند والله ناطق‌اند والی الله راجع .
 سؤال دیگر ایشان در مذهب هندو و زردشت هر که از خارج
 بخواهد داخل مذهب آنها شود راه نمیدهند و مقبول
 ندارند در مذهب عیسی هر که بمیل خود باید داخل شود
 راه میدهنند ولی اظهار و اصرار ندارند و در مذهب حضرت
 رسول و موسی اصرار در اینکار دارند و تکلیف مینمایند
 علاوه اگر نکنند دشمن می‌شوند مال و عیال آنها را مباح میدانند
 کدام مقبول حق است؟ بنی آدم کل برادراند و شروط
 برادری بسیار از جمله آنکه هر نفسی آنچه از برای خود می‌خواهد
 باید از برای برادران خود هم بخواهد لذا اگر دوستی
 بنعمت ظاهریه و باطنیه و یا مائده سماویه برسد باید بکمال
 محبت و مهربانی دوستان خود را آگاه نماید اگر اقبال نمودند
 حصل المراد و الا من دون تعرض و کلمه که سبب حزن

ص ۱۶۵

فی الجمله شود اورا بخود و اگذارند هذا هو الحق و ما بعد الحق الا ما لا ينبغي .
 جناب صاحب یگانه وفقه الله مرقوم داشته‌اند که ملت هندو
 و زردشت هر که بخواهد داخل مذهب ایشان شود راه نمیدهنند
 این مخالف است با ارسال رسیل و آنچه در کتب ایشان است
 چه که هر شخصی من لدی الله ظاهر شود او از برای هدایت
 عباد و تربیت ایشان فرستاده می‌شود چگونه می‌شود که طالب
 و قاصد را از مطلوب و مقصود منع نمایند آتشکده‌های عالم
 شاهد و گواهند و با سوز و گداز در عصر خود من علی الارض را ندا
 مینمودند و بیزدان پاک دعوت می‌فرمودند و همچنین مرقوم
 داشته‌اند در مذهب عیسی هر که بمیل خود باید داخل شود
 راه میدهنند ولی اظهار و اصرار ندارند این فقره هم مشتبه
 شده چه که بسیار اصرار داشته و دارند بر تبلیغ قریب به
 سی میلیون مصروف اداره ملیه ایشان است و مبشریشان در
 جمیع دیار منتشر و بکمال جد و جهد در تبلیغ دین عیسی
 مشغولند اینست که عالم را احاطه نموده‌اند چه مقدار

مدارس و کنائس ساخته‌اند لاجل آنکه اطفال بکسب علوم
مشغول شوند ولکن مقصود باطنشان این است که هم
تحصیل نمایند و هم در طفولیت اخبار حضرت مسیح را بشنوند
تا در مرایای وجودشان که غباری اخذ ننموده منطبع شود

ص ۱۶۶

آنچه را که قصد نموده‌اند هیچ مذهبی باصرار ایشان در
ترویج مذهب حضرت مسیح دیده نشده . باری آنچه
اليوم حق است ولدی العرش مقبول آنست که اول ذکر شد
انسان از برای اصلاح عالم آمده و باید لوجه الله بخدمت
برادران خود قیام نماید از قبول باید مسرور شود باینکه
برادرش بنعمت جاودانی فائز شده والا از حق هدایت او را
طلب نماید من دون آنکه طرف مقابل از او بغضی و یا
اکراهی احساس کند الامر بید الله يفعل ما يشاء ويحكم
ما یرید و هو العزیز الحمید از حق جل جلاله میطلبم که بر
حکیم علی الاطلاق آگاه شویم واورا ببابیم وبعد از آگاهی
واثبات ما هو عليه دیگر ظنون واوهام اهل عالم ضری باو
نساند و حکیم که نبض عالم درید قدرت اوست شاید وقتی
بعضی اعضای فاسد را قطع نماید تا سرایت بسایر اعضاء
نماید و این عین شفقت و رحمت است و براحدی نیست براو
تعرض نماید چه که اوست دانا و بینا .

سؤال دیگر ایشان در مذهب مه آبادان و زردشت میفرماید
مذهب و طریقه ما از سایر مذاهب برتر و بهتر است سایر انبیاء
مذهب آنها همه حق است مانند نزد سلطان از صدر اعظم
مقامات متفرقه تا سریاز خبر در نزد خدا دارند هر که
میخواهد در دین خود باشد مزاحم احدی نمیشوند هندو

ص ۱۶۷

میگوید هر که گوشت خور است به راسم و هر قسم رنگ بهشت را
نخواهد دید مذهب حضرت رسول و عیسی و موسی میگویند
هر که دین و مذهب ما را قبول ندارد اصلاً رنگ بهشت را
نخواهد دید کدام مقبول حق جل ذکره است اینکه میفرماید
دین و آئین ما برتر و بهتر است از آئین و دین انبیاء مقصود
انبیاء قبل از ایشان است این نفوس مقدسه در یک مقام

متحدند اولهم آخرهم وآخرهم اولهم کل از جانب خدا
آمده‌اند و باو دعوت نموده‌اند و باو راجع شده‌اند
کتاب ایقان که فی الحقیقه سید کتب است و در اول اینظهور
اعظم از قلم اعلی جاری شده این مراتب در او نازل گشته
طوبی لمن شهد و رأی و تفرس فیه حبّا اللہ مالک الوری .
و اینکه مرقوم داشته‌اند که هندو میگوید هر که گوشت خور است
رنگ بهشت را نخواهد دید این مخالف است با بیان دیگر
که میفرماید همه حقّند چه اگر حقیقت ثابت شود عدم لقای
جنت معنی ندارد و معلوم نیست که از جنت چه قصد کرده‌اند
و چه ادراک نموده‌اند هر نفسی الیوم برضای حقّ جلّ فائز
شد او از اهل فردوس اعلی و جنت علیا مذکور و محسوب است
و در جمیع عوالم الهی ثمرات او را بباید عمر المقصود قلم از
ذکر این مقام عاجز است و از وصف این بیان قاصر طوبی لمن
فاز بالرضاء و ویل للغافلین هر یک از انبیاء که از جانب حقّ

ص ۱۶۸

آمده بعد از ثبوت این مقام بر احادی نیست که لم و بم
تکلم نماید آنچه بفرماید باید کل قبول نمایند و اطاعت کنند
هذا ما حکم به فی کتبه وزیره والواحه .

سؤال دیگر ایشان هندوان بدان آواز دارند که خدا خرد را
به پیکر آدمی آفریده است و نام آن برمه است و آن بجهان
آمده و مایه آبادی شده و ایشان از اولاد اویند زردشتیان
گویند خداوند بمبانجی نخستین خرد مردی آفرید مه آباد
نام اوست ما از اولاد اوئیم چون پیدایش جهان را از شش
گونه بیرون ندانند دو گونه آن این بود که نگاشته‌اند و دیگر
گونه آفریده شدن از آب و دیگر از خاک و دیگر از آتش و دیگر
از خرس و میمونست هندوان و پارسیان گویند چون بود ما
از خرد است آفریدگان و مردمان دیگر را بخود راه ندهیم
این گفته ایشان درست است یا نه هر گونه پسندیده دانند
بخردانی رهبر باز نمایند جمیع عالم باراده حقّ جلّ جلاله خلق
شده و آدم بدیع از کلمه مطاعه الهیّ بوجود آمده و اوست
مطلع و مکمن و معدن و مظہر عقل و از او خلق بوجود آمده
اوست واسطه فیض اولیه از اول خلق علی ما هو علیه احادی
اطلاع نداشته جز علم حقّ جلّ جلاله که محیط است بر کلشیء

و قبل وجوده و بعد وجوده واول و آخر خلق محدود نشده
و سر آن بر احدی پدیدار نگشته لم یزل علمش نزد مخازن علم الهی

ص ۱۶۹

مکنون و مخزون بوده و هست و حدوث عالم نظر بآن است
که مسبوق بعلت است و قدم ذاتی مخصوص بحق جل جلاله
بوده و هست و این کلمه نظر بآن ذکر شد که از بیان اول گفته
شد اول و آخر خلق محدود نیست احدی رایحه قدم ادراک
نکند قدم حقيقی ذاتی مخصوص بحق است و از برای عالم
نسبی و اضافی و آنچه از اولیت و آخریت و یا فوق آن استنباط
نموده اند از انبیاء و اصفیاء و سفرای حق اخذ کرده اند
عالم ذر هم که مشهور است در بعثت انبیاء بوده و ما دون آن
موهوم و از ظنون و در حین ظهور کل خلق در صقع واحدند
و بعد بقبول و عدم قبول و صعود و نزول و حرکت و سکون و اقبال
و اعراض مختلف میشوند مثلا حق جل جلاله بسان مظہر
ظهور میفرماید : الست بریکم هر نفسی بقول بلی فائز شد
او از اعلی الخلق لدی الحق مذکور مقصود آنکه قبل از القای
کلمه کل در صقع واحد و مقام واحد مشاهده میشوند و بعد از
آن اختلاف اظهار شده و میشود چنانچه مشاهده نموده و
مینمایند از آنچه ذکر شد محقق و ثابت است که کسی نمیتواند
بگوید ما از عقل خلق شده ایم و غیر ما از غیر آن و حقی که
بمشابه آفتاب روشن واضح است آنکه کل باراده الله خلق
شده اند و از مبدء واحد آمدند کل از او بوده و رجوع کل باو
خواهد بود این معنی کلمه مبارکه انا الله و اانا اليه راجعون

ص ۱۷۰

که در فرقان از قلم رحمن جاری شده بر آنجناب واضح و مبرهن
است که آنچه ذکر شد جواب کل در یک فقراتیکه از قلم
اعلی جاری شده بوده طوبی از برای نفوسي که مطهّرا از
سئونات الخلق و مقدسا عن الظنون والاوهام در ریاض علم
الهی تفرج نمایند تا از هرشیء آیات عظمت را مشاهده کنند
با اسم جناب صاحب بسیار چیزها نوشته شده خود ایشان اگر
مطلع شوند و ثمرات آنرا بیابند بسیار مسرور میشوند بشائیکه
احزان عالم ایشان را محزن ننماید انشاء الله این کلمه را

بتمام لسان یعنی بلسان حقیقت ذکر نمایند و عمل فرمایند
 میفرماید قل اللہ ثم ذرهم فی خوضهم یلبعون و در صدد
 آن باشند که خلق محجوب را که در زوایای تاریکی و ظلمت
 مانده اند بنور آفتاب کشانند باسم اعظم علمی که حکایت
 نمینماید مگر از ظهور بگیرند و پیشو احزاب قبل شوند که
 شاید تیرگیهای عالم بر طرف شود و انوار آفتاب حقیقت عالم را
 فراگیرد اینست فضل اکبر و مقام اعظم اگر انسان باین مقام
 فائز نشود بچه دلخوش است و بچه مأنوس و بچه قائم و بچه
 متحرک و بیاد که میخوابد و باسم که بر میخیزد ایضاً انا اللہ و انا الیه راجعون .
 سؤال آخر ایشان الواح منزله آنچه زیارت شده اغلب بلسان
 عربی بوده چون در این زمان دلبر پارسی زبان آمد عربی مطروح

۱۷۱

و متروک است چنانچه اعراب خود هنوز معنی قرآن را نفهمیده
 و ندانسته اند و لسان پارسی در نزد اهل ربع مسکون مرغوب
 و پسندیده و مطلوب است چنانچه پارسی در مقابل ممتاز
 است فرس قدیم هم در مقابل آن ممتاز است در نزد هندیان
 و غیره زیاده بر زیاده مرغوب افتاده بهتر آنکه حق جل ذکره
 بعد الایام اغلب بلسان پارسی صرف تنطق فرمایند چون
 جذب قلوب را بهتر میکند استدعا آنکه جواب عرایض فدوی
 بلسان پارسی صرف عنایت و مرحومت شود . فی الحقیقہ لسان
 پارسی شیرین و محبوب است و بعد از عرض این فقره
 در ساحت امنع اقدس الواح بسیار باین لسان نازل و اینکه در
 ذکر فرقان نوشته اند که معنی ظاهر آنرا درک ننموده اند
 باقلام مختلفه والسن لا تحصی معنی و ترجمه آنرا ننموده اند
 و آنچه از ادراک آن عاجزند اسرار و بواطن او بوده و هست
 و آنچه گفته و بگویند باندازه خود بوده و خواهد بود و علی شانهم
 و مراتبهم ذکر شده و خواهد شد و انه علی ما هو عليه لا يعلم
 الا الله الفرد الواحد العليم امروز جهان خدا و جهان
 کد خدا و جهان باری و جهان پناه ظاهر و هویدا جميع
 آذان باید مترصد باشند که با صغا آنچه از ملکوت اراده ظاهر
 شود فائز گردد و همچنین جميع ابصار منتظر که آنچه از آفتاب
 علم و حکمت اشراق نماید بمشاهده آن مزروع آید لعمر المقصود

امروز روز چشم و گوش است و امروز روز فؤاد است و امروز روز
 لسان است طوبی از برای فائزین و طوبی از برای قاصدین
 و طوبی از برای عارفین امروز روزیست که انسان میتواند کسب
 مقامات باقیه نماید چه که آنچه از قلم اعلی درباره هر نفسی
 جاری شده بطراز قدم مزین است ایضا طوبی للفائزین
 و اینکه صاحب یگانه نوشه‌اند چون این زمان دلبر پارسی زبان
 آمد عربی مطروح و متروک است در این مقام این کلمه علیا
 از قلم اعلی جاری و نازل قوله جل عز اجلاله تازی و پارسی
 هر دو نیکو است چه که آنچه از زبان خواسته‌اند بپی بردن
 بگفتار گوینده است و این از هر دو می‌آید و امروز چون آفتاب
 دانش از آسمان ایران هویدا است هر چه این زبان را ستایش نماید سزاوار است . انتهی
 فی الحقيقة نور حقيقة از افق بیان الهی مشرق ولائح است
 احتیاج بذکر این فانی و امثال او نبوده و نیست در حلوات لسان
 پارسی شک و شبھه نبوده ولکن بسط عربی را نداشته و ندارد
 بسیار چیزها است که در پارسی تعبیر از آن نشده یعنی لفظی
 که مدل بر او باشد وضع نشده هیچ لسانی در ارض بوسعت
 و بسط عربی نبوده و نیست این کلمه از روی انصاف و حقیقت
 ذکر شد والا معلوم است امروز عالم از آفتابیکه از افق ایران

طالع ولائح است منور در اینصورت این لسان شیرین را هر چه
 وصف نماید سزاوار است . جمیع سوالات جناب صاحب ذکر
 شد و جواب ارسال گشت اگر مصلحت باشد و حکمت اقتضاء
 نماید ملاحظه نمایند بأسی نیست و همچنین آقایان آن ارض
 مثل جناب محبوی علی قبل اکبر علیه بهاء الله مالک القدر
 و محبوی جناب آقا میرزا اسدالله علیه من کل بهاء ابهاء
 ملاحظه فرمایند محبوب است . این خادم از حق جل جلاله
 میطلبید عالم انسان را بعدل و انصاف مزین فرماید اگر چه
 انصاف هم از شئونات عدل است و عدل سراجی است که انسان
 را در ظلمت دنیا راه مینماید و از خطر حفظ میکند اوست
 سراج و هاج حق امرای ارض را از نورش منور فرماید ان الخادم
 یسئل الله بان یوفق الكل علی ما یحب ویرضی اله لمالک
 الاخرة والاولی لا الله الا هو المقتدر القدير " انتهی .

باب ششم

قسمتی از لوح مبارک جمال قدم جل جلاله که
شرح و تفصیل نزول لوح مبارک رئیس و شرح
شهادت جناب بدیع و شهدای دیگر و مطالب
مهمه سائمه در آن نازل گردیده است

قوله تعالی

ص ۱۷۴

بسم رَبِّنَا الْأَقْدَسِ الْأَعْظَمِ الْعَلَى الْإِبْهَى
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَفَى بِالْوَعْدِ وَأَنْزَلَ الْمَوْعِدَ مِنْ سَمَاءٍ مُّشَيْتَهُ
وَأَظْهَرَ مَا كَانَ مَسْطُورًا مِنْ قَلْمَهِ الْأَعْلَى فِي كِتَبِهِ وَصَحْفِهِ وَزِبْرِهِ
وَالْوَاحِدَهُ قَدْ قَامَ الْقِيَامَ وَاتَّسَعَ الْسَّاعَةُ وَظَهَرَ الصِّرَاطُ وَسَرَّتْ نَسْمَهُ
اللَّهُ وَفَاحَ عَرْفُ قَمِيصِهِ رَغْمًا لِمَلَأَ الْبَيَانَ الَّذِينَ نَفَضُوا مِثَاقَهُ
اللَّهُ وَعَهْدَهُ وَارَادُوا أَنْ يَعْمِرُوا بَيْوَتَ الظُّنُونِ وَالْأَوْهَامِ
بَايَادِي الظُّلْمِ وَالْأَعْتِسَافِ كَمَا عَمِرُوهَا مِنْ قَبْلِ تَبَا لَهُمْ وَسَحَّقُهُمْ
لَهُمْ وَبَعْدًا لَهُمْ يَا مَلَأَ الْأَوْهَامِ تَالَّهُ قَدْ أَنَارَ الْأَفْقَ الْأَعْلَى
وَظَهَرَ مَا لَا تَسْتَرُهُ حِجَبَاتُ اَنْفُسِكُمْ وَلَا أَوْهَامَكُمْ إِنَّهُ قَدْ ظَهَرَ بِسُلْطَانٍ
مِنْ عَنْدِهِ وَخَرَقَ السَّبَحَاتِ وَالْحِجَبَاتِ بِاصْبَاعِ الْقُدْرَةِ عَلَى
شَأْنٍ سَمِعَ الْمَلَأُ الْأَعْلَى صَوْتَ خَرْقَهَا اتَّقُوا اللَّهُ يَا مَعْشَرَ
الْغَافِلِينَ لَا تَصْدُو النَّاسُ عَنِ السَّبِيلِ وَلَا تَمْنَعُهُمْ عَنِ الدَّلِيلِ
هَذَا يَوْمٌ فِيهِ مَاجَ بِحَرِّ الْعِلْمِ وَهَاجَ عَرْفُ اللَّهِ الْمَهِيمِنِ الْقِيَومِ
خَافُوا اللَّهُ وَلَا تَدْحِضُوا الْحَقَّ بِاَقْوَالِكُمْ وَافْعَالِكُمْ إِنَّ الْخَادِمَ
يَنْصِحُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ يَشْهَدُ بِذَلِكَ كُلُّ مِنْصَفٍ بِصَيْرَوِ الْصَّلْوَةِ وَالسَّلَامِ
وَالتَّكْبِيرِ وَالْبَهَاءِ عَلَى الَّذِينَ شَرَبُوا رِحْيقَ الْإِسْتِقَامَةِ وَقَامُوا
عَلَى خَدْمَةِ الْأَمْرِ بِالْحِكْمَةِ وَالْبَيَانِ وَشَهَدُوا بِمَا شَهَدَ بِهِ لِسَانُ
الْعَظِيمَةِ قَبْلَ خَلْقِ الْأَشْيَاءِ أَوْلَئِكَ عِبَادُ وَصَفَّهُمُ اللَّهُ فِي الْفُرْقَانِ
وَفِي الْبَيَانِ طَوبِي لَذِي اذْنِ سَمَعٍ وَلَذِي بَصَرَ رَأِيًّا وَوَيْلٌ لِكُلِّ

ص ۱۷۵

خَادِعٍ مَكَارَ الَّذِي اتَّخَذَ الْوَهْمَ لِنَفْسِهِ رِبًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَمْنَعُ
النَّاسَ عَنْ فَرَاتِ رَحْمَةِ رَبِّهِمُ الْغَفُورِ الْكَرِيمِ .
عَرْضٌ مِيشُودٌ نَامَهٌ آنِجَنَابٌ بَيْنَ خَادِمٍ فَانِي رَسِيدٌ بَعْدَ اِزْقَرَائِتٍ
وَاطْلَاعٌ قَصْدٌ مَقَامٌ مَالِكٌ اِبْدَاعٌ نَمُودَهٌ تَلْقاءً وَجْهٌ حَاضِرٌ وَبَعْدَ اِزْ

اذن آنچه در نامه بود بشرف اصحاب فائز گشت و این کلمات
 عالیات از سماء عنایت منزل آیات نازل قوله جل جلاله :
 "انا المظلوم الغريب يا ايها الناظر الى الوجه نامه ات نزد
 مظلوم حاضر و عبد حاضر تمام آنرا عرض نمود اللہ الحمد
 رحیق عرفان را نوشیدی و بافق رحمن توجه نمودی در ایامیکه
 افئده و قلوب از ظلم مشرکین مضطرب و ارکان بیت از اعتساف
 علماء متزلزل در اول هر ظهور از مظہر الهی و مشرق وحی ربانی
 اعراض نمودند و فتوی برسفک دماء آن نفوس مقدسه دادند
 هجرت خاتم انبیاء روح ما سواه فداه از مکه سبب که بود و
 علت چه و صعود حضرت روح بفلک چهارم از دست که ؟ بقسمی
 بر آن حضرت سخت شد که ید قدرت او را صعود داد و بفلک
 چهارمش برد بعمامه و ردا باب حق را بكمال ظلم و اعتساف
 بستند و باب عزت و ثروت باسم آنحضرت از برای خود گشودند
 اگر نفوس مطمئنه در امورات قبل تفکر کنند لعمر اللہ بمثابه
 فاقدین بر مظلوم عالم نوحوه وندبه نمایند هنگام حرکت از زوراء
 کل را اخبار نمودیم بارتفاع نعاق در آفاق جمیع از خوف

۱۷۶

واضطراب خلف حجاب ساکن و حق وحده بر امر قیام نمود
 و چون اشراقات انوار آفتاب توحید پرتو افکند و عالم فی الجمله
 روشن و منیر گشت از خلف حجاب بیرون آمده اول بر نفس حق
 اعتراض نمودند و بسیوف اعراض برسفک دم مطهرش قیام کردند
 این است شأن ناس ان اعتبروا یا اولی الالباب یا ایها
 المشتعل بنار محبة اللہ حمد کن محبوب عالم را که بنعمت باقیه
 دائمه فائز شدی و آن ذکری است که از قلم اعلى درباره تو
 جاری شد آنچه دیده میشود البته او را فنا اخذ نماید مگر
 کلمه ای که حق جل جلاله بآن تکلم فرماید از حق بطلب تورا
 مؤید نماید بر آنچه سزاوار یوم اوست معادله نمینماید بكلمه
 او خزانی ارض و دفائن آن ان اشکر و قل لک الحمد یا من
 ذکرتني ولک الثناء یا من بیدک زمام ملکوت السموات والارضین انتهی .
 دیگر خادم چه عرض نماید حق شاهد و گواه است که ارکانش
 متزلزل و قلبش مضطرب چه که دیده میشود بعضی از عباد
 جاهم که خود را عالم فرض گرفته اند در جمیع قرون و اعصار
 بر مطالع نور احادیه اعتراض نموده اند و بكمال عناد در اطفاء نور

الهی ساعی و جاحد بوده‌اند و بعد که امر مرتفع می‌شد بدرو
دست اخذ مینمودند و با سباب زهد زمام ناس را بدست
می‌آوردند چنانچه دیده و شنیده‌اند و لهم الا شباء و الامثال

ص ۱۷۷

فی هذه الايام نفوسي که ابدا اطلاع از اين امر نداشته حال
بظلم و اعتساف قیام کرده و دعوی اطلاع کامل نموده‌اند
و نفوس ضعیفه را از شریعه ربانيه منع مینمایند و بعذیر متنه
ترغیب و تحریض میکنند حق عباد را حفظ فرماید و از وساوس
آن نفوس محفوظ دارد یعنی منافقین از اهل بیان اعادنا
الله و ایاکم یا عشر الموحدين من شرّهؤلاء . این خادم
فانی از حق جل جلاله سائل و آمل که اولیای خود را مؤید
فرماید تا از بحر معانی کلمات الهی بیاشامند و از نار مشتعله
در آن بشائی مشتعل گردند که همزات شیاطین ایشان را از
مالک یوم الدین منع ننماید در کاف و راء نعیق مرتفع
و مطلع ظنون و نفاق بکمال مکروحیله و کلمات جعلیه نفوس
ضعیفه را از مالک احادیه منع نموده و بنایه کذبه دعوت
مینماید و مع آنکه ابدا از این امر اطلاع نداشته و ندارد
محض هوی از مالک اسماء اعتراض جسته و در تیه اوهم سرگردان
از حق میطلبم او را هدایت نماید و از رحیق معانی و سلسلیه
راستی محروم نسازد و از دریای آگاهی قسمت عطا فرماید اوست
بر هرشیء قادر و توانا در کتاب اقدس که از ملکوت مقدس الهی
در اول ایام سجن نازل ذکر ارض کاف و راء و ما یحدث فيها
از قلم اعلى جاري و ثبت شد و تا حال مستور ولکن ناعق آن ارض
در این سنه بكلماتی تکلم نموده که کادت السموات یتقطّرْ منه

ص ۱۷۸

و تنشقّ الارض و تخرّ الجبال هدأً حقّ انصاف عنایت فرماید
و عدل و راستی بخشد امثال آن نفوس هزار و دویست سنه
بل ازید ناس را بجابلقا و جابلسا دعوت نمودند و هر نفس
آگاهی که این کلمه را ردّ نمود و مردم را اخبار کرد که حضرت
قائم علیه السلام در اصلاح است و باید متولد شود فتوی بر قتلش
دادند و خونش ریختند قسم بافت افق بیان ربنا الرحمن
که از جمله نفوس همین ناعق ارض کاف و راست چه که بر

قدم آن نفوس مشی مینماید . باری چه مقدار از نفوس
مقدّسه بفتوای آن نفوس جاھله غافلۀ کأس شهادت نوشیدند
آنچه ذکر شد جمیع اولیاء و دوستان الهی گواهی میدهند
برصدق آن . بگمان خود نصرت امر حق مینمودند و ناس را
بسیل مستقیم هدایت میکردند و حال آنکه آن سبیل سبیل
جحیم بود نه صراط مستقیم آیا ناس را چه سکری اخذ نموده
که تا حین بر حیله و مکر گروه منافقین اطلاع نیافته اند .
آنحضرت دوستان الهی را آگاه فرمایند که خود را از مظاہر
حیل و نفاق و مطالع خدعا و فریب باسم حق جل جلاله
حفظ نمایند و از آن قوم مطمئن مشوند چه که مشاهده میشود
چون از نفسی مأیوس شوند یعنی او هاما تشان در او تصرف
نمود و تأثیر نکرد بلباس دوستی درآیند و بكمال محبت و
مودت در ظاهر معاشرت نمایند و مقصودشان آنکه فرصت یابند

ص ۱۷۹

والقا کنند آنچه را که در قلوبیشان مستور است در هر حال
اجتناب لازم باسباب دوستی اساس دشمنی را محکم نمایند
اقبالشان اعراض و شفقتشان عداوت و صمتشان خدعا
و نطقشان فریب بگوای بی خردان فوارس مضمار انقطاع امروز
جز حق نبینند و جز حق نشناسند و جز حق نگویند چه که یوم
یوم الله است لا یذکر فیه الا هو الیوم اگر نفسی بغیر حق نطق
نماید و ناظر باسماء موهومه شود او لایق این مقام و این ذکر
و این امر نبوده و نیست بگوئید ای غافلان از خدا بترسید
وناس بیچاره را بدام میندازید بگذارید بقوادم انقطاع
در این هوا طیران نمایند و بكمال انساط در این بساط
وارد شوند . یا لیت القوم یعرفون و یعلمون چندی قبل در
یکی از الواح این کلمه علیا از لسان مالک وری جاری و نازل قوله تبارک و تعالی :
"ای عبد حاضر آیا این خلق تفکر نمینمایند در عظمت این
یوم امروز روزیست که بزرگی آن در جمیع کتب الهی از قلم
اعلی مذکور و مسطور است اگرچه ایام ظهور مظاہر احادیه و مطالع
نور الهیه در مقامی بایام الله مذکور ولکن این ایام در جمیع
كتب تخصیص یافته و مخصوص است بحق جل جلاله چنانچه
بخاتم انبیاء میفرماید یوم یقوم النّاس لرب العالمین و همچنین
الملک یومئذ لله وجاء ربک و الملک صفا صفا و امثال آن وبکلیم

میفرماید ان اخرج القوم من الظلمات الى النور وذكرهم
 بايام الله جميع رسول را باين يوم مبارک بشارت میفرماید مع
 ذلک گاهی مرآت هنگامی وصی وقتی ثمره میگویند باين
 اسماء عاکفند و شاعر نیستند یتكلّمون و لا یشعرون يقولون
 ولا یفکهون قل موتوا بعیظکم هذا يوم الله لو انتم تعرفون
 وهذا امر الله لو انتم تنصرون قد ظهر ما كان مكنونا في
 علم الله و مسطورا في كتبه وبه ظهر كل امر محظوم وكل سرمخرون "انتهى .
 حال از پستی نفوس ذباب برب الاریاب اعتراض نموده غراب را
 از عالم معانی قسمتی نه و ذباب را از ترزمات الهی نصیبی نه
 این میدان را فوارس عرفان باید تا باسم حق جل جلاله مرکب
 همت رانند سبحان الله بعضی از نفوس محض هوی تکلم نموده
 و مینمایند چه که از خمراوهام نوشیده‌اند و غير الله را رب اخذ
 کردند در بادیه‌های ظنون مشی نمایند و باوهامات خود
 ناس را گمراه کنند آگر خادم در این مقامات آنچه شنیده عرض
 نماید البته اوراق سجن کفايت ننماید آیاتی که در اول ورود
 سجن در کتاب اقدس نازل ذکر میشود که شاید غافلین بشعور
 آیند و نائمهین متنبه شوند و قاعدهین قیام نمایند قوله عزیزانه
 و جل مقامه ان يا ارض الكاف والراء انا نريک على ما لا يحبه
 الله و نري منك ما لا اطلع به احد الا الله العليم الخبر و نجد

ما يمْرِّنك في سر السر عنـدنا علم كل شيء في لوح مبين
 لا تحزنـي بذلك سوف يظهر الله فيـك أولـي بأس شـديد
 يذكـرونـني باستقـامة لا تـمنعـهم اـشارـاتـ العلمـاءـ وـلا تـحـجـبـهمـ
 شبـهـاتـ المـرـيـبـيـنـ اوـلـئـكـ يـنـظـرـونـ اللهـ باـعـيـهـمـ وـيـنـصـرـونـهـ باـنـفـسـهـمـ الاـ اـنـهـمـ منـ الرـاسـخـيـنـ "انتهى .
 وقتی این آیات نازل که ذکر ناعق آن ارض نبوده و کتاب
 اقدس ده سنه قبل آن نازل وكل مطلعـنـدـ لـازـالـ نـفـوسـ جـاهـلـهـ
 حـودـ رـاـ بـرـداءـ وـعـمـامـهـ مـيـأـرـاستـنـدـ وـدرـ لـبـاسـ عـلـمـ بـابـ آـنـ رـاـ سـدـ
 مـيـنـمـوـدـنـدـ آـيـاـ كـدـامـيـكـ اـزـ روـایـاتـ وـاحـادـیـثـ وـاخـبـارـشـانـ صـدـقـ
 وـ مـطـابـقـ بـودـهـ عـبـادـ بـیـچـارـهـ اـزـ جـهـلـ آـنـ نـفـوسـ غـافـلـهـ قـرنـهاـ
 درـ تـیـهـ اوـهـامـ وـ ظـنـونـ سـائـرـ بـارـیـ لـوـجـهـ اللهـ گـفـتـهـ مـيـشـودـ کـهـ
 شـایـدـ بنـیـانـ وـهـمـ رـاـ تـجـدـیدـ نـنـمـایـنـدـ وـاسـاسـ ظـنـونـ رـاـ بـرـ اـرـضـ نـگـذـارـنـدـ

امروز باید بقوت خلیل آفاق سلاسل تقلید را بشکنند و اصنام
اوهم را از هم بریزند گوش را باید از آنچه شنیده‌اند مقدس
نمایند از گفتگوها بگذرند از اقوال بافعال توجه نمایند
بفرمائید ای غافلان من قام علی الامر و من الذی دعا الکل الی
الافق الاعلی فی ایام فیها اضطریت افتاده اولی النہی
سبحان الله امروز را چه دانسته‌اند و از این ظهور اعظم چه
ادرآک نموده‌اند هذا یوم فیه لا یذکر الا هو ولا ینبغی لاحد
ان یتمسک بالامثال والاشباح والاسماء هذا یوم نقطت بشائمه

ص ۱۸۲

كتب الله و شهد له النبيون والمرسلون . انسان متحیر
است که چه ذکر نماید حزب شیعه که خود را اعظم و اعلی
و اتقی از جمیع احزاب عالم میشمردند نزد اشراقات انوار آفتاب
ظهور واضح و مبرهن شد که پست‌ترین احزاب‌ند چه که
بغتوای آن نفوس محبوب عالمیان را در ارض تا شهید نمودند
الا لعنة الله على القوم الظالمین . باین هم قناعت نمودند
فتوى برقتل جمیع نفوس مقدسه دادند چه مقدار از اطفال و
نساء که از ظلم آن نفوس شهید شدند و چه مقدار که بی محل و
ماوی و بی مری ماندند حال تازه جمعی از کذابهای عالم
جمع شده‌اند و در صدد ترتیب اساس قبل بوده و هستند
ناعق ارض کاف و راء و ناعقین اخri بر آند که انوار آفتاب
راستی را بغمam ظنون جدیده ستر نمایند و دو سه هزار سنه
دیگر برد و قبول و اعراض و اعتراض و سب و لعن یکدیگر بر منابر
و مجالس مشغول شوند قسم بافت افق تقدیس این عبد از
این اذکار خجل و منفعل است جمیع علمای عصر که هر یک
در ایران پیشوا بودند و صاحب منبر و محراب عرف حقیقت را
علی قدر سه ابره نیافتند چه اگر یافته بودند این ظلم جدید
لا مثل له در عالم واقع نمیشد محض هوی و ریاست تکلم نمودند
بانچه که سبب و علت شهادت مقصود عالم نقطه اولی روح ما
سواه فدah گشت چه اگر آن اذکار مجعله نبود حق و اولیائش

ص ۱۸۳

شهید نمیشدن جمیع علماء در سنه اول ذکر نمودند که جمیع
علماء از قبیل و بعد براین بوده‌اند که آنحضرت باید از جا بلقاء

و جابلسه ظاهر شود و حال این حزب میگویند در شیراز متولد
 شد لذا جمیع حکم بر کفر و سفك دم مطهر نمودند یا حبیب
 فوادی قدری تفکر لازم است تا بر ظلم این فته مطلع شوید و
 بعضی را آگاه نماید اکثری از عباد بتقلید متمسکند و بهوی
 مبتلا سیل ظنون و او هامشان بنيان ايمان را ویران نمود
 اف لهم وللذين اتبعوهם غفلت بمقامي رسيده که
 باوهامات خود شرایط از برای ظهور ترتیب داده اند
 و باشارات و ادراکات خود او را نامحدود نموده اند و چون
 مخالف ظنون خود یافته اند ضوضاً مرتفع بگوئید این نبا
 عظیم در اثبات امر ش محتاج بتصدیق احدی نبوده و نیست
 فانظروا ما نطق به نقطه البيان روح من فی الامکان فداء
 قوله تبارک و تعالی و قد کتبت جوهرة فی ذکره وهو آنہ
 لا یستشار باشارتی ولا بما ذکر فی البيان الى قوله جل و عز
 انه اجل و اعلى من ان یکون معروفا بدونه او مستشیرا باشاره
 خلقه و اتنی انا اول عبد قد آمنت به وبآیاته و اخذت من ابکار
 حدائق جنة عرفانه حدائق کلماته بلی و عزّته هو الحق لا الله الا هو کلّ بامرہ قائمون " انتهی .
 این الاذان الواقعیه و این الابصار الحدیده تا اشرافت

ص ۱۸۴

انوار آفتاب بيان را مشاهده نمایند و ندای جل جلاله را استماع
 کنند آگر جمیع من فی البيان در همین یک فقره از روی عدل و
 انصاف ملاحظه و تفکر نمایند کل بشطر اقدس توجه کنند و از
 ما عند الناس غافل و بما عند الله متمسک گرددند ولکن چه فائده
 که آذان را قطن اغراض از اصیاع منع نموده و ابصار را
 حجابهای ظنون و او هام از مشاهده باز داشته وقتی از اوقات
 این کلمه علیا از مشرق وحی مالک اسماء ظاهر و نازل قوله تبارک و تعالی :
 ای عبد حاضر ملاحظه کن پلک باین رقیقی که مشاهده میشود
 آگر حجاب گردد چشم از مشاهده آسمان و زمین و آنچه
 در اوست از اشجار و انها و بحار و جبال و اشمار و الوان
 و ما عندهم محروم و منمنع ماند حال آگر حجاب غلیظ ظنون بر
 قلب وارد شود چه خواهد نمود ای عبد حاضر از حق بطلب
 کل را از حجاب مانعه مقدس فرماید که بمقصود از
 خلقت پی برنده و بعرفان کتر مکنون محتوم فائز شوند
 و از این رحیق مختوم بیاشامند " انتهی

باری جوهر بیان بتصدیق محبوب عالمیان آنکه مشرق آیات
و مطلع بینات باشاره آن سلطان وجود و بما نزل فی الیان
منوط نه و کلّ مأمورند اورا بنفس او بشناسند در این مقام
بعضی از اسرار از لسان مطلع اسماء شنیده شد که این عبد

ص ۱۸۵

من غیر اذن جسارت بر عرض آن ندارد یا لیت القوم یعلمون و
یعرفون طوبی از برای نفسی که ببصر خود بافق اعلی توجه
نماید و انوار وجه را من غیر سحاب و اشارات ادراک کند
سکر باده غرور و غفلت اکثری را محجوب نموده ساذج قدموی را
که نقطه بیان روح ما سواه فداه میفرماید انسی انا اول عبد
قد آمنت به و بآیاته در باره اش گفته اند آنچه را که آسمان
از او منفطر و ملکوت اسماء از آن مضطرب فی الحقیقه اگر نفسی
در این کلمات مبارکه که از مشرق بیان حق جل جلاله اشراق
نموده تفکر نماید و بر لثائی بیان مطلع گردد خود را غنی
و مستغنى از کل مشاهده کند بپرهای اطمینان در هواء قدس
رحمن طیران نماید و از کوثر استقامت بیاشامد امروز اگر نفسی
اقل من آن توقف کند از اهل نار محسوب عند ذکر ش جمیع
اذکار مفقود و عند بیانش جمیع بیان خاضع وقتی از اوقات
فرمودند یا عبد حاضر امروز ملکوت بیان لدی الرحمن خاضع
و خاشع جمیع کتب والواح به اراده او منوط و معلق و جمیع من
فی الیان باین ذکر اعظم و نبأ عظیم و عرفانش مأمور طوبی
از برای نفسی که سلاسل اوهام و ظنون را باسم حضرت قیوم
شکست و از ما عند الخلق گذشت بما عند الحق تمسک جست انتهی .
امثال آن نفوس معرضه لازال بوده اند اگر نفسی بعد از

ص ۱۸۶

ارتقاء حضرت عسکری علیه سلام الله در امورات واقعه و
دسائس علمای زنادقه تفکر نماید شهادت میدهد براینکه
جمیع فساد عالم از آن نفوس بوده و هست لعمر رینا اگر
کذب رؤسae نبود رب اعلی بظلم اعداء شهید نمیشد حضرت
موهومی بر سریر موهومی معین نمودند و بروايات موهومه
ثابت کردند آنچه را که سبب سفك دم سید عالم و جواهر امام
شد گاهی تواقع جعلیه ظاهر مینمودند و نسبتش را بمبدع

وجود میدادند الا لعنة الله على القوم الكاذبين در باطن
 مقصود اعلاه علو و سمو خودشان بوده ولكن در ظاهر بجزایر
 اشاره مینمودند گاهی جابلقا و هنگامی جابلسا وقتی
 ناحیه کذبه که بمقدسه مینامیدند سلطان لا يزالی را که نقطه
 بيان روح ماسواه فداء در ذکر ش میفرماید قوله عز ذکره آله
 اجل و اعلى من ان يكون معروفا بدونه او مستشيرا باشاره
 خلقه حال نفوس غافله بر اعراض قیام نموده اند و بقول این و
 آن تمسک جسته اند امروز لسان عظمت میفرماید قوله عز
 اجلاله ان یا قلم هل ترى اليوم غيری این الاشياء و ظهوراتها
 و این الاسماء و ملکوتها والبواطن و اسرارها والظواهر و آثارها
 قد اخذ الفناء من فى الانشاء وهذا وجهی الباقى المشرق المنیر" انتهى .
 حال ملاحظه نماید بچه متشبند و بچه حیال متمسک

ص ۱۸۷

اراده دارند یک اسباب موهمه جدیده مثل اوهامات قبل
 از برای ناس بیچاره بريا نمایند مکرر عرض مینماید اعادنا الله
 و عشر المودین من شرّ هؤلاء . باري اليوم هيچ كتابی از
 کتب و هيچ لوحی از الواح و هيچ صحیفة از صحف کفايت
 نمینماید سبحان الله عما يقولون الظالمون . اليوم کل باید
 بافق ظهور و ما یظهر من عنده ناظر باشد اگر باوهامت و
 ظنونات و روایات انسان مشغول شود البته عاقبت آن بر
 هلاکت است چنانچه دیده شد سبحانک يا الله البر و البحر
 ترانی قائما بین یدیک و ایادي رجای مرتفعة الى سماء جودک
 و فضیلک استلک سلطانک المهيمن على الكائنات و اسمک
 الذى به سخرت الممکنات بان تؤید عبادک على العدل
 وبالانصاف و وفهمهم على التوجه اليک ببصرک و النظر الى شطرک
 بنورک انت الذى باسمک ماجت بحور الفضل و العطاء لا الله
 الا انت المقتدر المختار اگر اليوم نفسی بغير حق و بيان حق
 ناظر باشد البته از صراط منحرف شود و البته بسفر مقرگیرد
 میفرماید جميع بیان ورقی است از اوراق جنت او اگر بقبول
 فائز شود . سبحان الله امر در چه مقام و خراطین در چه طین
 این خادم فانی متحیر و الله المهيمن القیوم از اول امرتا
 حين خیالی جزر ضای حق نداشتہ و ندارم حال پیر شده ام
 و قوى ضعيف گشته مع ذلك ومع شغل عظيم خالصا لوجه الله

باين نوشته مشغول شده ام حق آکاه و گواه که جزر رضایش
 را طالب نبوده و نیستم لوجهه گفته و لوجهه میگویم من شاء
 فلیقبل و من شاء فلیعرض ان رَبَّنَا الرَّحْمَنُ لِهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ
 و همچنین در این کلمه علیا که از مطلع بیان مالک اسماء یعنی
 نقطه اولی روح ما سواه فداه نازل شده تفکر نمائید و فی الحقيقة
 این کلمه از جوهر بیان محسوب است قوله تبارک و تعالی :
 "وَفِي سَنَةِ تَسْعَ اَنْتُمْ كُلَّ خَيْرٍ تَدْرِكُونَ وَفِي سَنَةِ التَّسْعَ اَنْتُمْ
 بِلِقَاءِ اللَّهِ تَرْزَقُونَ" و مخاطبا لحضرۃ العظیم علیه من کل
 بهاء ابهاء و من کل علاء اعلاه میفرماید قوله تعالی :
 هذا ما قد وعدناک من قبل حين الَّذِي اجْبَنَاكَ اصْبَرْ حَتَّى
 يَقْضِيَ عَنِ الْبَيَانِ تَسْعَةً فَإِذَا قَلَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْمُبَدِّعِينَ
 انتهى . حال انصاف دهید در سنه تسع که ظاهر شد این
 الاذان و این الابصار باری مفری از برای احدی نبوده و نیست
 الا ان یتوب و یرجع الى الله المھیمن القیوم مگر از سماء برهان
 و شمس ایقان و بحر اعظم و نبأ عظیم چشم پوشد از برای چنین
 نفسی آیات الهی و بینات ریانی ثمری نداشته و ندارد هر
 صاحب انصافی شهادت میدهد که امر الله باین ظهور اعظم
 ظاهر در ایامی که جمیع بحفظ جان مشغول و در زاویه ها
 مستور و محجوب حق جل جلاله بنفسه قائم و ناطق چنانچه
 رشحات بحر بیانش عالم را اخذ نموده و آثارش آفاق را احاطه

فرموده طوبی از برای منصفین و سامعین و همچنین نقطه
 اولی روح ما سواه فداه میفرماید قل هونبا لم یحط
 بعلمه احد الا الله ولكن انتم یومئذ لا تعلمون مع ذلك این
 قوم بی انصاف گفته اند آنچه گفته اند . این آن نبأ عظیمی
 است که در جمیع کتب مذکور و مسطور است واحدی جز نفس
 حق برین ظهور مطلع و آکاه نه این است آن ساعتی که
 حضرت روح ازا او اخبار نموده میفرماید واما ذلك اليوم
 و تلك الساعة فلا یعلم بهما احد ولا الملائكة الَّذِينَ فِي السَّمَاوَاتِ
 و لا الابن الا اب و این است آن یومی که حضرت یوئیل
 در کتاب خود میفرماید لانَّ یومَ الرَّبِّ عَظِيمٌ وَ مَخْوفٌ جَدًا

فمن يطيقه و همچنین حضرت ارمیا میفرماید آه لان ذلک
 الیوم عظیم و لیس مثله جمیع آنچه ظاهر شده در کتب
 مرسلين مذکور حتی ذکر حصن که حال مقر عرش است چنانچه
 داود میفرماید من یقودنی الى المدينة المحسنة و مدینه
 محسنه عکاست و حصنش معروف و مشهور این است آن حصنی
 که میفرماید انوار آفتاب حقیقت بر او تجلی فرموده و از افقش
 اشراق کرده و همچنین بشارت داده اند یکدیگر و عباد
 این ارض را که حق در آخر ایام در این اراضی ظاهر میشود
 و تجلی میفرماید . حضرت اشیعاء میفرماید علی جبل عال
 اصعدی یا مبشرة صهیون ارفعی صوتک بقوّة یا مبشرة اورشلیم

ص ۱۹۰

ارفعی لا تخافی قولی لمدن یهودا هوذا الهک هوذا السید
 الرب بقوّة یأتی و ذراعه تحکم له انتهی .
 صهیون و اورشلیم در این اراضی است و میفرماید باسم جدید
 نامیده میشود چنانچه در ارض سرّاز لسان عظمت بود النبیل
 موسوم گشته و این است آن وادی که نداء جمیع انبیاء در او
 مرتفع و بلبیک اللهم لبیک ناطق حضرت خلیل و کلیم و
 روح و خاتم انبیاء و انبیاء بنی اسرائیل در این اراضی ظاهر
 چه که این ارض بارض بطحا و حجاز متصل میشود اینست که
 میفرماید طوبی لمن هاجر الى عکا قسم بافتاب افق بیان
 که مقصود این فانی اظهار علم و فضل و اطلاع نبوده و نیست
 بلکه لوجه الله عرض میشود که نفوس غافله سبب احتجاج خلق
 نشوند چنانچه از قبل شده اند باری اینست اراضی مقدسه
 که در فرقان و کتب قبل مذکور و در کتاب عاموس نبی میفرماید
 ان الرب یز مجر من صهیون و یعطی صوته من اورشلیم فتنوح
 مراعی الرعاۃ و بیس رأس الکرمل و کرمل مقابل عکا واقع و در کتب
 قبل بکوم الله موسوم و ذکر آن از قلم اعلی جاری البته بعضی
 آن فائز شده اند از جمله امور محظوه آنکه باید خباء مجد
 بر او مرتفع شود و لله الحمد مرتفع شد و از صهیون فرات معانی
 جاری رغمما لمن نبذ الانصاف و اخذ الاعتساف عظمت ظهور
 بمقامی است که حضرت داود در ذکرشن میفرماید علّوا الرب

ص ۱۹۱

الهنا و اسجدوا عند موطنی قدمیه قدوس هو موسی و هارون
بین کهنه و صموئیل بین الّذین یدعون باسمه. حال باید
در این آیه مبارکه بسیار تفکر نمود امروز جمیع اشجار منجذب و
صخور و احجار مهتز و متحرک و جبال از فرح اکبر در مرور
چه که ساعت موعود آمده و مکنون مخزون ظاهرگشته اگر این
کلمه علیا از کتب برداشته شود دیگر بیانی باقی نه و ذکری
مشهود نه لکن این بیان از برای متبصرین و عارفین است نه
از برای هر همچ رعاعی که قائد اوهام و ظنون است امروز
آفتاب یقین اشراق نموده روز دیگر است و ایام دیگر لا تقاس
بغیرها ولکن ابصار مريض و مرمود و آذان مسدود از حق
میطلبیم فرج عطا فرماید و خلق را از این فرح اعظم محروم
نسازد و هم چنین میفرماید یأتی الّهنا ولا یصمت اگر این عبد
بخواهد از کتب قبل و بیانات منزله در آن ذکر نماید قارئین
شاید از طول کلام افسرده شوند لذا بمنتهای قوه در اختصار
عزم جزم شده و از نفوس مطمئنه راضیه مرضیه طلب ذکر مینمایم
شاید بدعا ایشان و ذکر ایشان از عهده آنچه بآن مأمور
برآیم و از خدمت اولیای حق باز نمانم فاه آه امر باین
بزرگی و این قدرت ظاهره و قوت باهره که عالم را احاطه نموده
خلق از مشاهده اش محجوب و از معرفتش غافل اوست مقتدری
که حضرت عاموس نبی در باره اش میفرماید فاستعد للقاء الہک

۱۹۲ ص

يا اسرائیل فانه هو الّذى صنع الجبال و خلق الريح و الخبر
الانسان ما هو فكره الّذى يجعل الفجر ظلاما ويمشى على
مشارف الارض يهوه الله الجنود اسمه لعمر محبوبنا و محبوبکم
ومقصودنا و مقصودکم در این آیه عظیمه اسرار عظیمه مکنون چه
که اخبار مینماید از ظهور ثمانین و همچنین صبح کاذب را که
میفرماید اورا الله الجنود تاریک مینماید و بر بلندیهای ارض
میخراشد که اشاره بسفر مدینه کبیره و همچنین این اطراف
است این عبد متحیّر که ناس از قبل بچه قانع شده اند و حال
بچه قانع میشوند اگر آیات میطلبند انها ملئت الافق و اگر
بینات میخواهند على العبد اثباتها و اظهارها قسم بنفس
حق روح من فی ملکوت الامر و الخلق فداح که امورات عظیمه
عجبیه در اینظهور ظاهر و آنچه در سنین متوالیه از بعد واقع

از قبل از قلم اعلى جاري و نازل من غير رمز و اشاره بل بكمال تصريح هر منصفى عرف راستى از اين عرايص استشمام مينماید چه که آنچه عرض شده و ميشود با بيئه و برهان است و اين بعد اگر بخواهد جميع را ذكر نماید البته بيان بطول انجامد ولكن بعضی از آنرا مختصر ذكر مينمایم لوجه الله اگر چه در رسائل متعدده ذكر شده و چون از قرار مسموع بعضی از آن دست اعداء افتاده و بعضی از آن مستور مانده لذا اين خادم مکرر ذكر مينماید و اجره على الّذى خلقه و فطّره و رزقه و كبره و علّمه

ص ۱۹۳

وارشده و هداه الى صراط المستقيم . هنگامی که آفتاب حقیقت از افق ارض سرمشرق یومی از ایام بعنة بیت را احاطه نمودند و ذکر تفصیل آن حال لازم نه مختصر عرض ميشود مدتی ناس را از خروج و دخول مع نمودند ولكن بعد احزاب مختلفه که بدول اخري منسوب بودند وارد و تلقاء وجه حاضر و في كلّ الحين نطق لسان العظمة بما عجزت عن ذكره السن العالم قناصل دول بر حسب ظاهر باعانت قیام نمودند و بين يدي حاضر ولكن ابی الله عن اظهار ما ارادوا وبعد حضرت ذبیح عليه بهاء الله وارد و قلم اعلى بسوره مبارکه رئيس ابتدأ فرمود و در عرض راه تمام شد و در اسکله بحر بر شخص مأمور قرائت فرمودند این عبد چند آیه آن را ذکر مينماید که شاید غافلان آگاه شوند و نائمین بیدار گردند و مردگان بحیات جدید فائز شوند الامر بید محبوبنا و محبوبکم و مقصودنا و مقصود من في السموات والارضين قوله جلّ مقامه باسمه الابهی ان يا رئيس اسمع نداء الله الملك المهيمن القيوم انه ينادي بين الارض و السماء ويدعو الكلّ الى المنظر الابهی ولا يمنعه قباعك ولا نباح من في حولك ولا جنود العالمين قد اشتعل العالم من كلمة ربّك الابهی وانها ارق من نسيم الصبا قد ظهرت على هيئة الانسان وبها احی الله عباده المقربين وفي باطنها ماء قد طهر الله به افئدة الّذين اقبلوا اليه

ص ۱۹۴

و غفلوا عن ذكر ما سواه و قرّبهم الى منظر اسمه العظيم الى ان قال عزّ شأنه ان يا رئيس قد ارتکبت ما ينوح به محمد رسول الله

في الجنة العليا وغرتك الدنيا على شأن اعرضت عن وجه الذى
 بنوره استضاء الملا الاعلى فسوف تجد نفسك في خسران مبين
 واتحدت مع رئيس العجم في ضرى بعد اذ جئتكم من مطلع
 العظمة والكبارياء بامرٍ به قرّت عيون المقربين الى ان قال
 جلّ بيانه هل ظننت انك تقدر ان تطفئ النار التي اوقدها
 الله في الافق لا ونفسه الحق لو اانت من العارفين بل بما
 فعلت زاد لهبها واشتعلها فسوف تحيط الارض ومن عليها
 كذلك قضى الامر ولا يقوم معه حكم من في السموات والارضين
 فسوف تبدل ارض السرّ وما دونها وتخرج من يد الملك وتظهر
 الزلازل ويرتفع العوبل ويظهر الفساد في الاقطار وتحتفل
 الامور بما ورد على هؤلاء الاسراء من جنود الظالمين ويتغير
 الحكم ويشتد الامر على شأن ينوح الكثيب في الهضاب وتبكي
 الاشجار في الجبال ويجرى الدم من كلّ الاشياء وترى الناس في اضطراب عظيم "انتهى .
 اي عالم آيا سمع در تويافت میشود که بشنويد آیا بصریافت
 میشود که بینند بابدع و اصرح بیان محبوب امکان نطق
 فرموده و مقصود از ارض سرّادرنه است که قبل از سجن اعظم
 مقر عرش آن ارض بوده و عدد آن با عدد سرّ مطابق است

١٩٥

میفرماید ارض سرّ تبدیل شود و همچنین ما حول آن وازید
 ملک بیرون میرود و ظاهر میشود زلزال و مرتفع شود فریاد
 و ناله و ظاهر میگردد فساد در اقطار و مختلف میشود امور
 جمیع این بلا یا بسبب مصائبی است که بر این اسراء وارد شده
 از جنود ظالمین و جمیع این امور در ظاهر ظاهر دیده شد
 و هیچ منصف و صادق و عادلی انکار ننموده و نمینماید و همچنین
 میفرماید و يتغير الحكم يعني رئيس اول میرود و رئيس دیگر
 بر مقامش جالس چنانچه مشاهده شد و همچنین میفرماید
 یشتد الامر شدید میشود امر رمل در تپه ها و کوهها و اشجار
 در جبال میگریند و از جمیع اشياء دم جاری و ساری چه که بر
 نفس حق وارد شد آنچه که بر احدي وارد نه وبعد میفرمایند
 ترى الناس في اضطراب عظيم لعمر الله اضطراب كلّ را احاطه
 نموده بود جنود اسلام برقراء نصارى وارد میشند زن و مرد
 صغیر و کبیر جمیع را از حیات محروم مینمودند بعد خانه ها
 و اموال را آتش میزند و همین معامله را عینا نصارى با اسلام

میکردند وحشت کل را اخذ کرده بود و اضطراب جمیع را
احاطه یکی از سیاحان نوشته بود که از محلی عبور نمودم مشاهده
شد در بیست قدم او سیصد نعش بر هم ریخته بود و هرگز
رعب آن منظر از نظر نمیرود باری آن فتنه را کل شنیده
و میدانند و در هیچ قرنی مثل آن دیده نشده ارباب جرائد

ص ۱۹۶

نوشته اند آنچه را که عقل از قبول آن ابا مینماید حال باید
اهل بیان تفکر نمایند و بیقین مبین بدانند که آنچه از بعد
وارد شده حرف بحرف از قبل از قلم اعلی نازل سیحان من
یحیی العظام وهی رمیم و سبحان من اخبر الکل من قبل و هو
علیم ولکن یامحوب فؤادی و المذکور فی قلبی آنچه ذکر شد
از برای اولیاء و اصفیاء و راسخین و منصفین بشارتی است
بزرگ ولکن لا یزید الکافرین الا خسارة چه که کراز هدیر
حمامه امر محروم و کور از انوار افق اعلی ممنوع و همچنین عَرْ ذکره
و عم فضله و عظم سلطانه در سوره هیکل میفرماید مخاطبا
لملک باریس قل يا ملک باریس نبئ القسیس ان لا یدق النّوّاقیس ..... " الخ

تفصیل این لوح مبارک آنکه در ارض سریک لوح امنع اقدس
مخصوص ملک پاریس نازل و ارسال شد و سبب تنزیل آنکه
ملک در مجلس عام کلمه گفته و آن اینکه ما از برای تمشیت امور
متعلقه بخود نیستیم بلکه اگر مظلومی در عالم یافت شود و ندا
نماید جواب میگوئیم و حق او را از ظالم اخذ مینماییم این
مضمون کلمه بود که از او ظاهر شد و کلمه دیگر در جواب ملک
روس گفته هنگامی که از او سؤال نموده که ما و تو هردو از ملت
واحده هستیم چه تو را بر آن داشت که حمایت اسلام نمودی
و با او در محاربه متحد شدی جواب گفته من اعانت اسلام

ص ۱۹۷

نمودم بلکه ندای مظلومانی که در بحر اسود کشتهای آنها را
شکستی و غرق نمودی مرا از خواب بیدار نمود و بر رفع ظلم
قیام کردم و بعد از اصغراء این دوفقره لوح نازل و در آن میفرماید
دو کلمه در دو مقام از تو استماع نمودیم که عرف عدل و انصاف از او
متضوع اگر حضرت ملک خود را ناصر مظلومان میدانند چرا
بنصرت این مظلومان که چشم عالم شبه آن را ندیده قیام

نمودند مع آنکه در سین متواتیه ندای ایشان از هر ارضی
مرتفع است و در این مدت تحت سیاط ظلم و غصب بوده‌اند
بقسمیکه هر صاحب بصر میگریست و هر صاحب قلبی نوحه نمود
کم من ارض صبغت من دمائهم و کم من بلد ارتفع فیه حنینهم
و ضجیجهم و بکائهم در آن لوح اکثر از مصائب واردہ از قلم
اعلی جاری و نازل و بعد از ارسال مدتی جواب نیامد
بالآخره وزیرش عریضه عرض نمود باین مضمون من نامه شمارا
با وزیر خارجه بحضور امپراطور بردمیم و تفصیل را ذکر نمودیم
نامه را اخذ و پهلوی خود گذاشت و تا حال جوابی در این فقره
از او ظاهر نه لذا لوح ثانی از سماء مشیت الهی نازل و شخصی
از ملا این که باقبال فائز عرض نمود بلسان فرانساوی ترجمه
نموده ارسال داشتم العلم عند الله این است که میفرماید
ای ملک ما شنیدیم از تو کلمه را که تکلم کردی با آن هنگامیکه
سؤال نمود تو را ملک روس از آنچه واقع شد از حکم حرب

۱۹۸

جواب گفتی در مهد خوابیده بودم بیدار کرد مرا ندای عباد
مظلومیکه غرق شدن در بحر اسود میفرماید شهادت میدهم
ندا تورا بیدار ننمود بلکه هوای نفس چه که امتحان کردیم
یافتیم تو را فی معزل یعنی در کناری از کلمه الی ان قال عزّ
بیانه آگر بودی تو صاحب کلمه ما نبذت کتاب الله وراء ظهرک
بعد میفرماید بما فعلت آنچه عمل نمودی مختلف میشود امور
در مملکت تو و بیرون میروند سلطنت از کف تو جزای عمل تو
در آنوقت میابی نفس خود را در زیانی آشکار و اخذ مینماید
زلزال جمیع قبائل را در آنجا و از این امور مفری نیست مگر
آنکه بر نصرت امر قیام نمائی و حضرت روح را متابعت کنی
در این سبیل مستقیم و همچنین میفرماید آیا عزت تو تو را
مغور نمود لعمری این عزت پاینده نیست زود است که زایل
شود مگر آنکه متمسک شوی بحبل محکم حق جل جلاله
بعد میفرماید می‌بینیم ما ذلت را که بتعجیل از ورای تو
حرکت مینماید و تو از نائین هستی یعنی در خوابی و مطلع
نیستی حال ملاحظه نمائید این امورات را بکمال تصريح
از قبل اخبار نموده‌اند و اکثری ظهور این وقائع را ممتنع
میدانستند و محال میشمردند چنانچه وقتی شخصی از این

عبد سؤال نمود که یعنی امپراطور پاریس عزل میشود چگونه
سلطنت از او خارج میگردد و عزت او چگونه زائل میشود

ص ۱۹۹

و حال آنکه رأس ملوک عالم است اى بنده عرض نمود که اين
عبد آگاه نیست و مطلع نه ولکن اینقدر میدانم که آنچه از
لسان عظمت نازل جمیع در ظاهر ظاهر واقع میشود می بینید
و میشنوید باري مقصود خادم از اين اذکار آنکه هر حزبی
بر آيات و بینات حق مطلع و آگاه شود و بعد بعلم اليقين بداند که
آنچه از بعد ظاهر از قبل از قلم اعلى نازل و چون الواح ملوک
که در سوره هیكل نازل و همچنین لوح رئيس نزد اکثری
چند سنه قبل از وقوع موجود لذا ذکر نشد والا آگر اين عبد
بخواهد از آيات ظاهره و بینات باهره ذکر نماید دفاتر
عدیده لازم و شاید بعضی در قبول آن توقف نمایند باري
از کل استدعا مینمایم ببصر حق در حق نظر نمایند چه که کل
باين فقره مأمورند و اين مخصوص باين ظهور است نقطه بيان
روح ما سواء فداء میفرماید بچشم او او را بینید و آگر بچشم
غیر ملاحظه کنید هرگز بشناسائی و آگاهی فائز نشوید مشرکین
بحیل و مکری ظاهر شده اند که شبے آن دیده نشده و جمیع
این امورات را از قبل اخبار فرموده اند طوبی از برای مستقیمي
که ضوضاء و اشارات و شباهات اهل عالم را بمثابه طنين ذباب
داند ظهور عظيم و امر عظيم از حق ميطلبم عباد را برآنچه
سزاوار است مؤيد فرماید امروز فرقان بافصح بيان میفرماید
ای غافلان ام الكتاب ناطق و افق ایقان منور برهان مشرق

ص ۲۰۰

و دليل واضح بظنون از مطلع نوريقين محروم نمانيد و باوهام
از مالک اقام ممنوع نشويد امثال اين بيانات از منزل آيات
بکرات استماع شده و همچنین اين کلمات از لسان عظمت
استماع گشت قوله تبارک و تعالی :
"امروز بيان بكمال شفقت و عنایت ندا مینماید و میفرماید
ای اهل من و اصحاب من امروز مالک غیب و شهود بر عرش ظهور
مستوى و ام البيان ظاهر بظنون خود را از رحیق مختوم
منع ننمایید و از کوشريقين محروم مسازيد " وقتی از اوقات

لسان عظمت باين کلمه مبارکه ناطق اگر بصر بزرگ آسمان
 باشد و بخواهد اقل عما يحصى بشطر دیگر توجه نماید قابل
 ورود این بساط نه سبحانک يا من فی قبضتك زمام المعانی
 و البيان اسئلک باسمك الّذی به اشرق شمس القدم من افق
 العالم بان تحفظ اصفيائک و احبابک عن مكر الّذین كفروا
 بك و بآياتک و اعرضوا عما امرتهم به فی کتبک و صحيفک وزیرک
 و الواحک . ای رب تری عبادک الجھلاء الّذین جعلوا
 الخدعة سلاحهم والکذب معاذهم و ملاذهم و يفترون
 عليك فی اللیالی والایام بما ناح به سکان خباء مجدهک
 و عظمتك ای رب اسئلک بانوار وجهک و اسرار امرک بان تنزل
 عليهم ما يعرفهم و يعلمهم سبیلک و ما عندک انک انت
 المقتدر الکافی والمھیمن الباقي العلیم الحکیم يا اولیاء الله

۲۰۱ ص

همت نمائید که مجده نفوس موهومه ناس بیچاره را بمثابه
 قبل در بئر ظنون مبتلا ننمایند این نفوسنده که در حفّشان
 میفرماید بدلو نعمة الله كفرا و احلوا قومهم دار البوار
 این نفوسنده که لازال نعمت الهی را تبدیل نمودند و از صراط
 مستقیم منحرف ساختند معدودی از قبل در کور فرقان بهواهای
 نفسانیه در اضلال نفوس جهدها نمودند در جمیع اعصار
 اینگونه نفوس بوده و خواهند بود در این ایام اوراقی وارد بعد
 از ملاحظه و مشاهده واضح و مبرهن شد که از جوهر غل و بعضاء
 ظاهر گشته بیانات الهی که نعمت حقیقی است بعضی را تبدیل
 نموده ثعبان بالوان جدیده ظاهر و بكمال دوستی خواسته
 عباد را از افق اعلى منع نماید و از بحر یقین محروم سازد
 و بغمیر وهم دعوت کند بگوئید ای بی انصاف اعتساف را
 بگذار و بحبل عدل تمسک جو توکجا بودی که ظلمت ظلم
 عالم را احاطه نموده بود و از سطوت ظالمین کلّ مستور در
 کلماتیکه ذکر نموده سم مهلك مکتون مثلا در اول نامه اش
 ذکر اسم اعظم را نموده نوشته بسم الله الابھی الابھی لا اله
 الا هو قل کلّ اليه يرجعون سبحان الله اسم حقّ را از برای
 خود شرکی قرار داده و دامی گسترده باين کلمه خواسته
 موقنین و موحدین و مخلصین را ساکن نماید و بعد سم ناقع
 را که در انياب کلماتش مستور است بچشاند انسان متھیر است

از حیله و مکر امثال آن نفوس معترف باین کلمه فارغ است از ذکر عالم و موضوعات امم و اقوال ناس و اختلافات قوم چه که ایام یوم الله است لا ینبغی فیه ذکر شیء اینست یومیکه میفرماید کل شیء هالک آلا وجهه اهل بها امروز بر سفائن حمرا را کب و این سفن بربح و برجاری و ساری طوبی لمن تمسک بها منقطعنا عن الدنیا و ذکرها و ما فيها باری شخص مذکور بعد از ذکر اسم حق جلاله که بگمان خود دام قرار داده بعض ذکرها که لایق ذکر نیست نموده چه که ذکر عروج خود را بمعارج علوم نوشته از نحو و صرف و معانی و بیان و منطق و جواهر و اعراض و فقه و اصول و حکمت مشاء و اشراق و حکمت مرحوم شیخ و خدمت حاجی کریم خان و از این اذکار خواسته اظهار فضیلت نماید اگرچه در ظاهر نوشته از این علوم چیزی نفهمیدم ایکاش بقدرتی که خود را مشغول تحریر این کلمات نموده ببصر الهی در آیاتش ملاحظه نمینمود و در اسرار علم و حکمت ریانی تفکر میکرد علمای فرقان هزار و دویست سنه از این عبارات نوشتند و در رد و اثبات یکدیگر آنچه آن نفوس از زرع الفاظ حصاد نمودند و ثمر حاصل کردند این نفوس هم خواهند نمود باری در کمین اولیاً و دوستان الهی نشسته و با سباب محبت و مهربانی و کلمات لا یسمنه لا یعنیه در اضلال خلق بیچاره مشغول

تا اینکه اظهار تصدیق بشجره بیان نموده و نوشته آنچه از کلمات نقطه بیان دیدم حیرت بر حیرتم افروز و باب معرفت برایم نگشود نه اینکه العیاذ بالله آنها محتوى بر مطالب عاليه نباشد بلکه من باب آن است که چون امر از قرار بیان خود صاحب بیان کنون در مقام نطفه است خیلی کسی میخواهد که احکام کل شیء را ظاهرا با هر مشهودا مشهورا از نطفه بفهمد یا آنکه بحالات و اراده بر آن بر سد آلا من علمه الله علم کلشیء این کلمات آن شخص غافل این خادم فانی عرض نمینماید یا ملاً البیان و یا ملاً الفرقان انوار شمس ظهور عالم را احاطه نموده و اشرافت و تجلیاتش ظاهر و باهر

نقطه بيان ميفرماید نقطه يکساله یوم ظهرور او اقوی است از
کل بیان روز روzi است که جمیع کتب و صحف و زیر او را بحق
نسبت داده اند و کل را با آن بشارت فرموده اند باید کل
بابصار حديثه و آذان مقدسه از کل اذکار بافق اعلى
توجه نمایند و ندائی که از یمین عرش اعظم مرتفع است اصغا
کنند امروز هر نفسی ببيان تمسک نماید و بر اعتراض قیام کند
بشهادت نقطه بيان روح ما سواء فداء از اهل حق محسوب نه
چه که جمیع امور معلم بتتصدیق آن شمس حقیقت است
میفرماید جوهر بیان آنکه انه لا یستشار باشارتی ولا بما ذکر
فی البيان بعد از این کلمه مبارکه منصف خبیر وبصیر علیم

ص ۲۰۴

به بیان بر حق اعتراض نمینماید آیا نشنیده که میفرماید
جمیع بیان ورقی است از اوراق جنت او معلوم نیست آنسخون
غافل جاهل از آنچه ذکر نموده مقصودش چیست اگر
مقصودش این است که حال در مقام نقطه است و تکمیل نشده
نقطه اولی روح ما سواء فداء میفرماید قوله عز و جل من اول
ذلک الامر الى قبل ان یکمل تسعه کینونات الخلق لم یظهر
وان کل ما قد رأیت من النطفة الى ما کسوناه لحما ثم اصبر
حتی تشهد خلق الاخر قل فتبارک الله احسن الخالقین
انتهی . بگوئید ای بی انصاف ملاحظه نما و در آنچه از قلم
نقطه بيان روح من فی ملکوت الامر و الخلق فداء جاری شده
تفکر کن امروز است روز خلق آخر امروز است که لسان کل
اشیاء بكلمه مبارکه فتبارک الله احسن الخالقین ناطق بظهور
او میفرماید بيان تکمیل میشود و بكمال تصريح میفرماید
قبل اکمال تسع کینونات خلق ظاهر نشده و کل آنچه دیده از
مقام نقطه است الى اكتساع لحم صبر کن تا خلق آخر را
مشاهده نمائی قل فتبارک الله احسن الخالقین این است
مقام و نفح فيه اخرى الى آخر قوله تعالى عظمت ظهور
بمقامی است که نقطه اولی میفرماید قوله عز و جل حل له
ان یرد من لم یکن فوق الارض اعلى منه اذ ذلک خلق فی
قبضته و کل له قانون احدی بر عظمت این یوم عارف نه

ص ۲۰۵

الا من شاء الله اين فلك را ملاхи دیگر باید و این بحر را
 غواصی دیگر آگر چه جمیع ایام مظاہر حق و مهابط وحی در
 مقامی بیوم الله مذکور ولکن این ایام برداه تخصیص مزین
 چنانچه تفصیل ذکر شده جمیع اقوال مشرکین قبل در این
 ظهور از مشرکین جدید استماع شده و میشود بلکه گفته اند
 آنچه را که هیچ مشرکی نگفته یا ملأ البيان اتقوا الله ولا تعرضوا
 علی الله باوهامکم انه یدعوکم الى النور و تدعونه الى النار
 ما لكم لا تفقهون حدیثا من الله العلیم الحکیم علم احدی
 باینظهور احاطه ننموده جمیع علوم عالم نزد بحر علمش بمثابه
 قطره بل استغفر الله عن هذا التحدید میین بیان روح من
 فی الوجود فداء میفرماید قوله جل و عز فان لكم بعد حين
 امر ستعلمون و ان یومئذ مثل حين ولكن انتم لا تبصرون
 تلك شجرة الطور لتنطقنکم ان انتم تسمعون قل هو نبا
 لن يحيط بعلمه احد ولكن انتم یومئذ لا تعلمون بشهادت
 بیان و جمیع کتب الهی علم این ظهور نزد احدی نبوده
 و نیست در ذکر بعد حين تفکر نمائید شاید عرف بیان رحمن
 استشمام شود و گمراهان قصد صراط مستقیم و نباء عظیم نمایند
 واز مفتریات خود را بآب رجوع مطهر سازند ان ربنا الرحمن
 هو التواب الرحیم یا حبیب فؤادی خادم چه عرض نماید
 و بچه دلیل تمسک جوید لعمر مقصودی کینونت دلیل کلیل

۲۰۶

است از ذکر این سیل سبحان الله از آنچه گفته و میگویند
 در قرون و اعصار این همچ رعاع بوهمی تمسک جسته بجدال
 قیام نمودند گاهی ذکر قائم اسباب جدال بود و گاهی ذکر
 ولی و وصی و نقیب و امثال آن و در یوم ظهور ثمر گفتگوها
 و عقائد و اعمال آن بود که دیدید ما هذه التماثیل التي هم
 عليها عاكفون کاش بیک کلمه تمسک میجستند و از روی صدق
 و حقیقت اظهار میداشتند اف لهم وبما اكتسبت ایادیهم .
 امروز هیچ فنی از فنون و هیچ علمی از علوم و هیچ اسمی از
 اسماء و هیچ شانی از شئون و هیچ کتابی از کتب انسان را
 غنی نمینماید و کفایت نمیکند الا بما نطق به لسان العظمة
 قوله جل جلاله هذا يوم فيه ام الكتاب ينطق و ام البيان
 ينادي والقوم لا يعرفون ولا يشعرون ان النّى من آمن بنبأی

و الرّسول من بلغ رسالاتي والوصى من وصى النّاس بما نزل من ملوكوتى من بدايع اوامری واحکامی والولی من امر النّاس بحبي و دعاهم الى صراطی المستقیم "انتهى" .

طوبی از برای نفوسي که شبها و اشارات قوم ايشان را از منزل آيات و مظہر بینات منع ننماید و محروم نسازد جمیع اسمائی بقولش خلق میشود و نقطه اولی روح ما سواه فداه میفرماید قوله جل و عزّ يخلق فی قول ما يشاء من نبی او ولی او صدیق او نقیب اذ کلّ ما قد خلق کلّ ادلاء من عنده و سفراء من

ص ۲۰۷

لدنہ الی قوله عزّ وجلّ وایاک ایاک ان تتحجب بكلمات ما نزلت فی البيان الی قوله تعالی ولا تنظر اليه الا بعينه فان من ينظر اليه بعينه يدركه والا يتحجب ان اردت الله ولقاءه فارده وانظر اليه "انتهى" .

ای صاحبان آذان اقل من آن بانصاف نطق نمائید بشهادت نقطه بيان روح من فی عوالم الامر والخلق فداه امروزآگر نفسی به بيان استدلال نماید و یا باو تمسک جوید نفس بيان و ما نزل فيه من القلم الاعلى از او تبری میجوید از قبل ذکر شد میفرماید انه لا یستشار باشارتی ولا بما ذکر فی البيان و همچنین میفرماید ایاک ایاک ان تتحجب بكلمات ما نزلت فی البيان امروز بيان معلق بقبول است طوبی از برای نفوسيکه فی الجمله تفکر نمایند و در ثمرات اعمال اهل فرقان نظر کنند تا از جمیع آن گفته ها و استدلالها و اعتراضها فارغ و آزاد شوند و با قوادم لطیف مقدس در این هوا طیران نمایند آیا از مفتریات مطالع نفس و هوی سیر نشده اند که تازه مجدد میخواهند گفتگوئی بربا نمایند و احادیثی ذکر کنند و ردّ و قبولی احداث نمایند بگوئید بعضد یقین حججات مانعه راشق نمائید لعمر رینا امروز مکلم طور ظاهر و ناطق و سرّ مکنون و غیب مخزون باهر چندی بعضی از اهل بيان بدکر الوهیت اعتراض نمودند که چرا حقّ جلّ جلاله باین کلمه

ص ۲۰۸

ناطق است مع آنکه در جمیع کتب میفرماید حضرت قیوم در آن یوم بكلمه انى انا اللہ ناطق انظروا ثم اذکروا ما انزله الرّحمن

فی الفرقان قوله تبارک و تعالیٰ یوم یأتی ریک او بعض آیات
 ریک و یوم یقوم النّاس لرب العالمین وجاء ریک والملک
 صفا صفا و امثال آن خاتم انبیاء روح ما سواه فداء میفرماید
 سترون ریکم کما ترون البدر فی لیله اربعه عشر اشیعاء نبی
 میفرماید یسمو الرّب وحده فی ذلک الیوم در عظمت یوم
 میفرماید ادخل الی الصخرة و اختبئ فی التراب من امام
 هیبه الرّب ومن بهاء عظمته و در مقام دیگر میفرماید تفرح
 البریة والارض الیابسة و یبتھج القفو و یزھر كالنرجس یزھر
 ازھاراً و یبتھج ابتهاجا و یزئم یدفع الیه مجد لبنان بهاء کرم
 و شارون هم یرون مجد الرّب بهاء الھنا امروز صاحبان
 ابصار جمیع ذرات کائنات را با فرح و سرور مشاهده مینمایند
 چه که بآنچه از اول لا اول بشارت داده اند ظاهر شده لعمر
 محبوبنا و مقصودنا اگر در قلبی اقل از سُم ابره محبة الله باشد
 و یا نور انصاف باین بیان مشتعل شود اشتعالیکه عالم را
 بحرارت محبة الله فائز نماید ای اهل بها این سست
 عنصرهای عالم را بگذارید بحال خودشان و با انفس مشتعله
 و ارجل مستقیمه و ایادی قویه و ابصار حدیده و آذان واعیه
 و قلوب زکیه والسن طلقه بگوئید و ببینید و بشنوید رغما

ص ۲۰۹

للذین یدعون الایمان بالبیان و یکفرون بمنزله و مظھره و مرسله
 این بریه که در آیه مبارکه فرموده است بریه فیحاست و این
 است ارض مقدسه که در کتب قبل و فرقان مذکور است میفرماید
 مسرور میشود بریه و اراضی یابسه و بیدا و قفو و این سرور و فرح و
 بهجهت از چه جهت ظاهر لعمر رینا از قدم رب جل جلاله کرم
 از قبل ذکر شد که در کتب مقدسه بکوم الله معروف و امام وجه
 عکا واقع و از جهت دیگر لبنان و همچنین شارون باری جمیع
 وعده های الھی که در کتب منزله از قبل و بعد مذکور است
 در این اراضی بوده و همچنین اشیعای نبی میفرماید شدّدوا
 الایادی المسترخیة والرکب المُرتعشه ثبتوها میفرماید ایادی
 مسترخیه را محکم نمائید و رکب مرتعشه را ثابت و مستقیم کنید
 قولوا لخائفی القلوب تشددوا لا تخافوا هوذا الھکم جوهر این بیان
 آنکه در یوم ظھور از کلمه مبارکه اتنی انا الله محجوب نمانید
 و سست نشوید بایادی قویه کتاب را اخذ نمائید و به ارجل

ثابت‌هه مستقیمه بر خدمت امر قیام کنید ای دوستان خود را بما
عند النّاس و بما عندکم از ما عند الله محبوب مسازید امروز
روز اقبال و تصدیق و بله و لبیک است میفرماید قوله جل جلاله
لیس هذا يوم السّؤال ينبغي لكلّ نفس اذا سمع النّداء
من الافق الاعلى يقول لبیک يا مالک الاسماء و لبیک
يا مقصود من فی السموات والارضین "انتهی .

ص ۲۱۰

این خادم نمیداند چه عرض نماید و بچه مشغول شود حیا
مینماید از این اذکار و سبب تأخیر این اوراق آنکه یومی تلقاء
وجه عرض شد اصبع مبارک را حرکت دادند و فرمودند انّ ربک
لا يحتاج بدلیل ولا بحجه ولا ببرهان دون نفسه يا عبد
حاضر هر نفسی اقل از اسم ابره عرف قمیص را یافته جمیع اشیاء
را دلیل و حجت و برهان مشاهده مینماید طوبی از برای
نفسی که بآب محبت الهی خود را از اقوال و افعال و اشارات
وشبهات معرضین پاک و مقدس نمود و بافق اعلی وحده
متوجه شد اوست از اهل بها والذی منع انه فی ضلال مبین انتهی .
و در مقامی این کلمه علیا از مالک اسماء استماع شد فرمودند
يا عبد حاضر قلم اعلی باعلی النّداء میفرماید يا ملا الفرقان و
ملا البيان و يا اهل الادیان امروز یوم الله است و حقّ بنفسه
ظاهر و در اثبات امرش بغير محتاج نبوده و نیست اگر آیات
را حجت میدانند معادل جمیع کتب الهی از قبل و بعد بل
ازید از اسماء مشیتش نازل و اگر بینات میجویند در سور منزله
ملاحظه نمایند تا آگاه شوند و از بحر علم الهی بیاشامند
يا عبد حاضر امروز تا از خلیج اسماء عبر نمایند ببحر اعظم
وارد نشوند و فائز نگرددن هذا حقّ لاریب فيه "انتهی .
این خادم فانی خدمت کلّ عرض مینماید ایام را با عترات

ص ۲۱۱

ناشایسته و اقوال نالایقه و اعمال غیر مرضیه صرف ننمائید
امر بسیار عزیز و عند الله از کاشیء اعلی و اغلی بسیار حیف است
چنین شیء ثمینی بمشتهیات نفسانیه و اوهمات لا یسمنه
لا یغنیه صرف شود سبحان الله شخص کرمانی علومیکه ذکر
نموده محض افتخار بوده غافل از آنکه از هریک از آنچه نوشته

باید سالها قلب را از آن طاهر نماید و بحق رجوع کند
 ای عالم اگر در توگوشی هست بشنو نقطه بیان روح ما سواه
 فداه میفرماید اگر یک آیه از آیات من یظہر اللہ تلاوت کنی
 عزیزتر خواهد بود عند اللہ از آنکه کل بیان را ثبت کنی زیرا
 که در آن روز آن یک آیه تورا نجات میدهد ولی کل بیان
 نمیدهد و اگر باز در توگوشی یافت میشود این کلمه نقطه روح
 ما سواه فداه را اصغر نما قوله عز و جل ائمہ مؤمن به و بدینه
 و بكتابه و بادلائه و بمناهجه و بما یظہر من عنده فی کل ذلک
 مفتخرابنستی الیه و متعززا بایمانی به و باز اگر در توگوشی
 یافت میشود لله بشنو و بحقیقت بشنو و باتفاق بشنو و باذن
 واعیه بشنو قوله عز و جل ان یا کلشیء فی البیان فلتعرفن
 حد انفسکم فان مثل نقطة البیان يؤمن بمن یظہر اللہ قبل
 کل شیء و ائمہ انا بذلک افتخرن علی من فی ملکوت السموات
 والارض و قوله عز و جل لا تحتججن عن اللہ بعد ظہوره فان
 کل ما رفع البیان کخاتم فی يدی و ائمہ انا خاتم فی يدی

۲۱۲ ص

من یظہر اللہ و قوله جل ذکرہ انک انت و اعداد واحد
 الاول و کل ما یحصی اللہ جل جلاله ما جعل اللہ الا کخاتم
 فی يدی من یظہر اللہ جل ذکرہ یقلب کیف یشاء انه لهو
 المهيمن المتعال و قوله جل شأنه فائه لو یجعل ما علی الارض
 نبیا لیكونن انبیاء عند اللہ و قوله تبارک و تعالی و اذا یوم
 ظہور من یظہر اللہ کل من علی الارض عنده سواه فمن یجعله
 نبیا کان نبیا من اول الذی لا اول له الى آخر الذی لا آخر له
 لان ذلک ممّا قد جعله اللہ و من یجعله ولیا فذلک ما کان
 ولیا فی کل العوالم فان ذلک ممّا قد جعله سبحان اللہ
 از تدبیرات مدبر حقیقی و از غفلت ما عباد ما من نصح الا وقد
 ذکرہ و ما من تدبیر الا وقد انزله بیانی فرموده اند که هر صاحب
 بصرو هر صاحب فؤادی ناله مینماید و نوحه میکنند چه که از کلماتش
 عالم عالم حزن رو مینماید و از بیانش عالم عالم هم و غم قوله
 جل جلاله فان مثله جل ذکرہ کمثی الشّمس لو یقابلنے الى
 ما لانهایة مرا یا کلھن لیستعکسن من تجلی الشّمس فی
 حدّهم و ان لم یقابلها من احد فیطلع الشّمس و یغرب و الحجاب
 للمرایا و ائمہ ما قصرت عن نصیحی ذلک الخلق و تدبیری

لَا قَبْلَهُمْ إِلَى اللَّهِ رَبِّهِمْ وَإِيمَانَهُمْ بِاللَّهِ بِارْتَهُمْ وَإِنْ يُؤْمِنُنَّ بِهِ يوْمٌ
ظَهُورُهُ كُلُّ مَا عَلَى الْأَرْضِ فَإِذَاً يُسَرِّكِينُونَ حِيثُ كُلُّ قَدْ
بَلَغُوا إِلَى ذُرْوَةِ وُجُودِهِمْ وَوَصَلُوا إِلَى طَلْعَةِ مَحْبُوبِهِمْ
وَادْرَكُوا مَا يُمْكِنُ فِي الْأَمْكَانِ مِنْ تَجْلِي مَقْصُودِهِمْ وَإِلَّا يَحْزُنُ فَؤَادِي

ص ۲۱۳

وَإِنِّي قَدْ رَبِّيْتُ كَلْشَيْءَ لِذَلِكَ فَكِيفَ تَحْتَجِبُ أَحَدٌ عَلَى هَذَا
قَدْ دَعَوْتُ اللَّهَ وَلَادُعُونَهُ أَنْ قَرِيبَ مَجِيبٍ مَعَ تَدْبِيرَاتِ حَضْرَتِ
مَدْبِرِ حَقِيقَيِّ وَبِيَانَاتِيِّ كَمَ دَلَّ كَوَهُ رَا مِيشَكَافَدِ اِينَ خَلْقِ
بَضَالَّتِ قَدِيمَ خَوْدَ بَاقِيِّ وَبِرْقَارَنْدِ إِلَّا مِنْ شَاءَ رِبِّكَ .
إِيْ آقَایَانِ وَإِيْ دُوْسَتَانِ الْهَمِّ نَالَهَاهِيِّ حَضْرَتِ نَقْطَهِ رَا
بَكْوَشَ جَانَ بَشْنُوْيَدَ وَهَمْچَنِينَ اِسْرَارَ كَتابَشَ رَا وَدَرَ ظَهُورَاتِ
تَدْبِيرِ وَامْتَحَانِ وَافْتَانَشَ تَفْكِيرَنَمَائِيدَ رُوحَى لَعْنَاتِهِ الْفَدَاءِ
وَلَذْكَرِهِ الْفَدَاءِ وَلَتَدْبِيرِهِ الْفَدَاءِ وَلَنَصْحَهِ الْفَدَاءِ وَلَامْتَحَانِهِ
الْفَدَاءِ مِيْفَرِمَائِيدَ بَيَانَ وَآنْچَهِ دَرَ اوْ نَازِلَ شَدَهُ اوْ رَا

مِيزَانِ مَعْرِفَتِ آنِ شَمْسِ حَقِيقَيِّ قَرَارِ مَدْهِيدَ وَمِيْفَرِمَائِيدَ أَنَّهُ
لَا يَسْتَشَارِ بَاشَارَتِيِّ بَاشَارَهِ مِنْ مَعْرُوفِ نَمِيشَوْدَ وَنَهُ بَآنْچَهِ دَرَ
بَيَانِ نَازِلَ شَدَهُ وَدَرِ مَقَامِ دِيَگَرِ بِكَلِمَاتِ تَحْذِيرِ نَصْحَ فَرْمُودَهِ
مِيْفَرِمَائِيدَ آيَاكَ آيَاكَ اَنْ تَحْتَجِبُ بِالْوَاحِدِ الْبَيَانِيِّ وَوَاحِدِ
بَيَانِيِّ بِمَنْزِلَهِ ائِمَّهِ قَبْلَنْدَ چَنَانْچَهِ خَوْدَ حَضْرَتِ دَرِ بَيَانِ فَارِسِيِّ
مِيْفَرِمَائِيدَ بِلَكَهِ مِيْفَرِمَائِيدَ جَسَدَ اِينَ حَرْوَفَ بِمَقَامِ رُوحِ ائِمَّهِ
قَبْلَنْدَ مَعَ ذَلِكَ مِيْفَرِمَائِيدَ بَايَنَ حَرْوَفَ اِزَ آنِ شَمْسِ حَقِيقَتِ
مَحْتَجِبَ نَمَائِيدَ وَمَكْرُرِ بِكَلِمَهِ تَحْذِيرِ مِيْفَرِمَائِيدَ بَايَاتِ مَنْزِلَهِ دَرَ
بَيَانَ اِزَ اوْ مَحْجُوبَ نَمَائِيدَ قَسْمَ بَافَتَابِ اَفَقِ مَعَانِي دَرِ مَقَامَاتِ
شَتِّي اِينَ بَيَانَاتِ اِزْ قَلْمَ مِبَارَكَشَ جَارِيِّ چَنَانْچَهِ بَعْضِي اِزَ آنَ ذَكْرَ
شَدَ وَبِنَظَرِ اُولَيَّا حَقَّ مِيرَسَدَ وَبَآنَ فَائِزَ مِيشَونَدَ مَعَ جَمِيعِ اِينَ

ص ۲۱۴

وَصِيتَهَا وَذَكْرَهَا وَبَيَانَهَا بِذَكْرِ يَكَ كَلِمَهِ مَسْتَغَاثَ كُلَّ رَا اِمْتَحَانَ
فَرْمُودَ وَكَلِمَهِ مَسْتَغَاثَ بَيَانَ اِسْتَ وَمِيْفَرِمَائِيدَ بِجَمِيعِ بَيَانِ
اِزَ اوْ مَحْتَجِبَ نَشْوَيْدَ بَايَنَ اِمْتَحَانَ جَزِئِيِّ كُلَّ رَا مَتْوَقَفَ مَشَاهِدَهِ
فَرْمُودَ دَرِ اِينَ حَيْنَ گَوِيَا مَنَادِيِّ عَظَمَتَ اِفَقَ مَلْكُوتِ بَيَانِ
رَحْمَنِ بَاعْلَى النَّدَاءِ نَدَا فَرْمُودَ وَفَرْمُودَ اِلَانَ قَدْ حَصَصَتِ الْحَقَّ
وَظَهَرَ كَذَبَ الدِّينِ يَدْعُونَ الْإِيمَانَ بِالْبَيَانِ وَيَكْفُرُونَ بِالَّذِي

انزله و ارسله ایکاش بتوقف اکتفاء مینمودند بعضی بسهام
 اعراض و بعضی به اسنَه انکار و برخی باسیاف آخته برقطع
 سدره مبارکه کوشیده و میکوشند چنانچه منزل بیان بكمال
 تصریح اخبار فرموده میفرماید بقدراسم مؤمن هم در حق آن
 شجره لاشرقیه و لاغربیه راضی نمیشوند چه اگر راضی شوند
 حزن بر او وارد نمیآورند باری ذکر این مقامات چون مطلع
 حزن است این فانی با ظهارش بیش از این جسارت نمینماید
 سبحان الله کلّ بیک کلمه مستغاث مغورو و متھیر و ممتحن
 مع آنکه این فقره هم ذکر فرموده‌اند و تمسک با آن را هم نهی
 فرموده‌اند قوله تعالیٰ چه که کسی عالم بظهور نیست
 غیر الله هر وقت شود باید کلّ تصدیق بنقطه حقیقت نمایند
 و شکر الهی بجای آورند هذا حق لاریب فیه امروز کتب عالم
 حجاب نمیشود و منع نمینماید و کلّ بكلمه حق جل جلاله
 معلق و منوط ای صاحبان آذان بشنوید ندای مقصود

۲۱۵

عالمیان را که امام وجوه عالم از اول امر تا حین ندا فرموده و
 میفرماید در یکی از الواح این کلمه علیا از فالق الاصباح
 ظاهر قوله عمّ نواله امروز روز بصر است چه که افق اعلى
 مشرق و یوم سمع است چه که نداء الله در کلّ حین مرتفع انتہی
 ای دوستان آیا نفوس غافله چه گمان نموده‌اند اگر از
 مملکوت آیات الهی و سماء ظهور ریانی محروم مانند خود را بچه
 امری تسلی میدهند و مؤمن میدانند امروز بنص جمیع کتب
 هر نفسی بغیر حق وحده ناظر باشد او از اهل ضلال بوده و
 خواهد بود يشهد بذلك كتب الله المهيمن القيوم
 بمفتریاتی تمسک جسته‌اند که انسان متھیر است از جمله
 حضرت اسم الله جناب حاج سید جواد کربلائی علیه بهاء الله
 الابهی را نسبت بتوقف در این امر و یا نعوذ بالله انکار
 داده‌اند عرایض و مکتوباتی که بخط خود نوشته‌اند و بساحت
 اقدس ارسال نموده‌اند موجود است بعضی از سمت ارض طا
 و بعضی از شطريها و خا و جمعی مطلعند در یک مکتوب
 ذکر متوهمین را بتفصیل نموده‌اند از رئیس و غیره حق شاهد
 و گواه که از روی راستی عرض میشود حق محتاج باین اذکار
 نبوده و نیست اگر باین عوالم توجه نمائیم و باین قسم از اذکار

دفاتر عدیده موجود شود و در هر یک عالمی مبسوط وقتی از اوقات
این کلمات از مظہر بینات نازل قوله جل جلاله و عظم شأنه

ص ۲۱۶

یا عبد حاضر یک ذبیح در عالم یافت شد و از آن یوم تا حین
السن خلائق و کتب موجوده بذکر ش ناطق و بر علو مقامش شاهد
و ما در هر مقامی ذبیحی فرستادیم و کل از قربانگاه دوست
زنده بر نگشتند هر یک اکلیل حیات را رایگان بکمال شوق
و استیاق نثار قدوم محظوظ امکان نمودند . انتہی از جمله
محظوظ شهدا جناب آقا سید اسماعیل زواره علیه بهاء الله
الابھی که بدست خود را مقبلًا الى الیت فدا نمود اگرچه
این عمل در ظاهر منکر ولکن محبت الهی چنان اخذش نمود که
از هر عرقی از عروقش شعله نار ظاهر و باهر و همچنین حضرت
ابا بصیر و آقا سید اشرف علیهمما بهاء الله و عنایته از افق بیت
با اسم حق جل جلاله طالع شدند و من غیرسترو حجاب بذکر
محظوظ آفاق ناطق مشرکین هر دو را اخذ نموده اول بسجن
فرستادند ام اشرف را طلب نموده که ابن خود را نصیحت
کند که شاید اقبالش را تبدیل نماید و یا امرش را مستور دارد ولکن
آن امة ثابتہ راسخه مستقیمه بعد از ورود در سجن فرمود
ای پسر در امر الله مستقیم باش مباد خوف نمائی و یا از سطوت
بشرکین مضطرب شوی باری او و ابا بصیر هردو روح را بکمال
روح و ریحان در ره دوست انفاق نمودند و در جناب
نجفعلی علیه بهاء الله تفکر نمائید هنگامیکه او را بقربانگاه
دوست میبرندن باین فرد ناطق " ما بها و خون بها را یافتیم "

ص ۲۱۷

مکرر باین فرد ناطق تا آنکه بشهادت فائز گشت ای آقایان
قصه بدیع را بشنوید فی الحقيقة از هر حرکتی از حرکاتش آثار
قدرت الهی و شوکت صمدانی ظاهر و باهر در اول ایام
سجن اعظم وارد شد هنگامی که مقر عرش قشله عسکریه واقع
دو یوم او را در بیت مخصوص طلب فرمودند باب مسدود و احدی
تلقاء وجه غیر او موجود نه و احدی هم مطلع نبود که مقصود
چیست تا آنکه فرمودند حق اراده خلق جدید نموده و خود
بدیع هم آگاه نه در مقامی این کلمه علیا از قلم اعلی در لوحی

از الواح نازل قوله عَزَّ بِيَانَه انا شرعنَا فِي خَلْقِ الْبَدِيعِ فَلَمَا تَم
 خَلْقُه وَطَابَ خَلْقُه ارْسَلْنَا هِيَ كُوكُوكَةُ النَّارِ الَّتِي آخِرُ قُولَه تَعَالَى
 وَبَعْدَ مِرْخَصٍ شَدَ جَنَابَ امِينٍ عَلَيْهِ بَهَاءُ اللهِ بِالْوَحْيِ حَضَرَتْ
 سُلَطَانَ حَسْبِ الْأَمْرِ بُوْطَنْ تَوْجَهَ دَرِ اسْكَلَه بِحَرْ حَضَرَتْ بَدِيعَ از
 لَوْحِ اطْلَاعِ يَافَتَهِ اسْتَدَعَا نَمُودَ او حَامِلَ شَوْدَ وَبَعْدَ كَلَّ اسْتَمَاعَ
 نَمُونَدَ كَهْ چَهْ وَاقِعَ شَدَ شَخْصَى منْ غَيْرِ سَلاحِ وَمِنْ دُونَ
 الَّاتِ جَزْ قَمِيصِي ازْ كَرِبَاسِ درْ بَرِنَادَشْتِ بَقْدَرَتْ وَقُوتَ الْهَيِّ درْ
 مَقْابِلِ سُلَطَانِ لَوْحِ رَا بَلَندَ نَمُودَ وَقَالَ قَدْ جَنَّتَكَ مِنْ السَّبَأُ
 الْأَعْظَمِ بِكِتَابِ عَظِيمِ يَا كَلْمَه اخْرَى انصَافِ مِيظَلَمِ اينِ يَكْنِفَسَ
 مَقْابِلِ عَالَمِ اِسْتَادَ بَارِي ازْ قَدَرَتِ الْهَيِّ عَجِيبَ نَهْ كَهْ عَالَمَ
 قَدَرَتْ رَا درْ آدَمِيِّ مَبْعَوثَ فَرَمَاهِيدَ هوْ المَقْتَدِرَ عَلَى ما يَشَاءُ
 وَهُوَ الْمَهِيمِنَ عَلَى ما يَرِيدُ بَكَوَئِيدَ اَيْ بَى انصَافَانِ شَمَا شَهَادَتْ

ص ۲۱۸

سِيدُ الشَّهَداءِ رَا حَجَتْ وَدَلِيلُ اعْظَمِ بِرِ حَقِيقَتِ رَسُولِ مُختارِ
 رُوحُ ما سُواهُ فَدَاهُ مِيَدَانِسْتِيدَ وَهَمْچَنِينِ ذَبِحِ اسْمَاعِيلَ رَا ازْ
 عَلُوِّ مَقَامِ آنِحَضُورَتْ وَخَلِيلِ مِيشَمِرَدِيدَ حَالَ درِ اينِ فَدائِهَا
 تَفَكَّرَ نَمَائِيدَ لِعَمَرِ مَحْبُوبِيِّ وَمَحْبُوبِ الْعَالَمِ وَمَقْصُودِيِّ وَمَقْصُودِ
 الْأَمْمِ جَنَابَ بَدِيعَ بَقْدَرَتْ وَاطْمِينَانِيِّ ظَاهِرَهُ كَهْ تَرَزِلَ وَاضْطَرَابَ
 درِ ارْكَانِ ظَاهِرَهُ شَدَ الْبَتَهِ كَلَّ شَنِيدَهَانَدَ وَمَنْصَفَيَنِ انْكَارَ
 نَمِينَمَائِيدَ وَبَعْدَ چَندَ يَوْمَ بِكَمَالِ عَذَابِ وَشَكَنَجَهِ آنِ هِيَكَلِ مَقْدَسَ
 مَعْذَبَ وَبِكَمَالِ اسْتَقَامَتْ بِذَكْرِ دَوْسَتِ ذَاكِرَوْ نَاطِقَ وَاينِ فَقَرَهَ
 سَبَبَ حِيرَتَ كَلَّ شَدَ بَشَائِنِيِّ درِ حِينِيَّ كَهْ بَيْنَ اِيَادِيِّ مِيرَغَصَبَهَا
 با سَلاسلَ وَاغْلَالَ مِبْتَلَا عَكْسَ اوْرَا اَخَذَ نَمُونَدَ وَيَكِيَ ازْ آنَرا
 بَعْضِي بِسَاحَتِ اَقْدَسِ اَرْسَالِ دَاشْتَنَدَ وَحَالَ مَوْجُودَ استَ
 بَارِي درِ اينِ اَمُورَاتِ كَهْ شَبَهَ وَمَثَلَ نَدَاشْتَهِ تَفَكَّرَ نَمَائِيدَ اينِ فَانِيَ
 نَمِيدَانَدَ كَدَامَ ذَبِحِ رَا ذَكْرَ نَمَائِيدَ اَبَ جَنَابَ بَدِيعَ عَلِيهِ
 بَهَاءُ اللهِ رَادِرَ اَرْضَ خَا اَخَذَ نَمُونَدَ آنِچَهِ نَوَابَ شَاهِزادَهَ وَ
 سَايِرَ نَاسَ خَوَاستَنَدَ سَتَرَ نَمَائِيدَ تَا اوْرَا ازْ ضَوْضَاءِ عَلَمَاءِ حَفْظَ
 كَنَنَدَ قَبُولَ نَفَرَمَونَدَ وَفَرَمَونَدَ آخِرَ اِيَامَ منْ اَسْتَ وَشَهَادَتْ
 ازْ هَرِ شَهَدَى خَوَشَتَرَ وَشَيْرِينَ تَرَوْ بَانَ فَائزَشَدَ وَهَمْچَنِينِ ذَبِحَ
 اَرْضَ نَرِدِ اَرْضَ تَا الَّذِي سَمِيَ بِمِيزَانَ مَصْطَفَى عَلَيْهِ بَهَاءُ اللهِ
 الْاَبَهِيِّ وَنَفْوَسِيَّهِ با او بُونَدَنَدَ بِكَمَالِ اسْتَقَامَتْ وَمَنْتَهَىِ رَضاِ
 بِمَشَهَدِ فَداءِ مَتَوَجَّهِ وَأَكْلِيلِ حَيَاتِ رَا نَثَارِ قَدْوَمِ مَالَكِ اسْمَاءِ

و صفات نمودند و این نفوس نفوسی هستند که رایگان جان را فدا نمودند ان اعتبروا یا اولی الابصار حال بهتر آنکه بارض صاد رویم و در حضرت سلطان الشهداء و محبوب الشهداء و انقطاع آن دو نفس مقدس از ما سوی الله تفکر نمائیم و انصاف دهیم آنچه خواستند ایشان ستر نمایند و یا کلمه ای بگویند قبول نفرمودند بكمال شوق و اشتیاق قصد وطن اعلی نمودند و بعد لوح برهان از اسماء امر رحمن نازل و درباره آن دو نفس یعنی ذئب و رقشاء نازل شد آنچه هر منصفی عرف قدرت و علم الهی را از آن ادراک مینماید قوله تبارک و تعالی هو المقتدر العلیم الحکیم قد احاطت اریاح البغضاء سفینة البطحاء ..... " الخ .

ای صاحبان بصر قدری تفکر نمائید شاید حلاوت بیان رحمن را بیابید و خود را از هیماء جهل و نادانی نجات دهید از ذکر حجج و براهین و آیات و بینات مقصود آنکه شاید ابوابهای بسته بگشايد و عهدهای شکسته بسته شود آنچه از قلم اعلی درباره رقشا و ذئب نازل واقع و کل مشاهده نمودند این عبد متھیر آیا شعور بالمره تمام شده یا انصاف عنقا گشته چه شده که سکر غفلت کل را احاطه نموده آیا ذائقه را چه منع نموده و شامه را چه حادث شده نیست اینها مگر از جزای اعمال از خدا میطلبم تأیید عنایت فرماید بار الها کریما رحیما چه کفران از عباد ظاهر شده که از امواج بحر رحمت محروم مانده‌اند و از

اشراقات انوار آفتاب ظهور منمنع گشته‌اند الهی اعمال جهال را باسم ستارت ستر فرما توئی کریمی که ذنوب مذنبین بخششت را منع نمود و باب فیضت را سد نکرد یک حرف از کتاب جودت علت وجود شد و یک قطره از دریای رحمت سرمایه غیب و شهود با کمال عجز و نادانی و فقر و ناتوانی بداع فضلت را میطلبیم بحبلش متمسکیم و بدیلش متثبت ای خط پوش خطاه را بپوش و بطراز عفو اکبر مزین دار توئی آن توانائیکه یک اراده ناتوانان را مطلع اقتدار و ضعیفان را مصدر اختیار نمائی لا اله الا انت العلیم الخبیر و انت العزیز الحکیم و انت الغفور الرّحیم و الفضال الکریم . در ذبیح دیگر ارض صاد

حضرت کاظم تفکر نمائید آن ذیحی که انفاقش آفاق را منور نمود
 و اشتعالش ابداع را حرارت بخشد جان را در سبیل دوست
 نثار نمود بشائیکه ملا اعلی از استقامت و انقطاع و انفاقش
 متّحیر از او گذشته ذبیح جدید عالم را متّحیر نمود و ذرات کائنات
 بر اقبال و تسليم و رضا و وفا و استقامتش شهادت داده آن
 حضرت که در ارض میم مسکن داشت و بملأ علیجان موسوم علم
 توحید در آن ارض بر افراحت و بحرارت محبتة الله مشتعل
 بشائیکه جمعی را مشتعل نمود تا آنکه اهل شقاق و نفاق
 میثاق الهی شکستند و قصد آن مظلوم نمودند آنچه را مالک بود
 بتاراج رفت و بعد آن وجود مقدس را با جمعی از منتسبین

ص ۲۲۱

با سلاسل و قیود بارض طا آوردند و نزد علی کندیش فرستادند
 و بهزار حیله و مکرارا ده نمودند عهد الهی را بشکند و میثاقش
 را محون نماید ولکن آن فارس مضمّن حقیقت و برهان از ما سوی الله
 چشم پوشیده جز ذکر دوست و وصال دوست و قرب دوست
 یاری و مطلبی و ذکری نداشت باری معرضین و مشرکین بمراد
 نرسیدند یعنی کلمه انکار از آن معدن اقرار اصغا نشد تا آنکه
 بمراد خود فائز گشت و بعد از صعود آن روح مطهر و عروج آن
 جوهر بشر از قلم اعلی روح من فی ملکوت الامر و الخلق فداء
 دو زیارت از برای او از اسماء موهب و الطاف نازل یکی از آن دو
 ذکر میشود که شاید عرف عدل و انصاف متضوی گردد و مثل قرون
 و اعصار قبل باوهام حرکت ننمایند و بظنون تمسک نجویند انه
 یفعل ما یشا و یحکم ما یرید و هو العزیز الحمید . هو المعزی
 من افقه الاعلی اول نور ظهر و اشرف و لاح و برق من فجر المعانی
 علیک یا حفیف سدرة المنتهی فی ملکوت الاسماء و آیة الظهور
 فی ناسوت الانشاء اشهد یا مولی العباد و نور البلاد بانک
 کنت مطلع الانفاق فی الافق و باستقامتک ارتعدت فرائص
 اهل النفاق الّذین نقضوا المیثاق و کفروا بالله مالک یوم التلاق
 بک نصبت رایة الحق بین الخلق و ظهرت آیاته و انتشرت احکامه
 و برزت بیناته طوبی لمن اقبل اليک و آنس بک و زار قبرک
 و وجد منک عرف قمیص ریک و طاف حولک و فاز بلقائک و نطق

ص ۲۲۲

بذكرك بك ارتفع علم التوحيد على العلم في العالم و اشرق
نور القدم بين الامم بخضوعك خضعت الاعناق و بتوجهك
توجهت الوجوه الى وجه الله رب الارباب انت الذي كنت
متربعاً لوحى الله و مبيناً لياته و حاملاً لاماناته و مهبطاً لاسراره
ومخزناً للثالث علمه و مشرقاً لظهور انواره و منبعاً لفرات
رحمته و مطلاً لآثاره و عرضاً لاستواء هيكل احكامه اشهد
انّ بقيامك قام المخلصون و بندائك انتبه الرّاقدون و باقبالك
اقبل المقربون و سرع الموحدون بك ظهر الكتاب و فصل الخطاب
و انت المنادى باسم ربّك في المآب اشهد في ايامك فتح
باب اللقاء على من في الارض والسماء و هطلت من سحاب
الكرم امطار الفضل و العطاء طوبى لك يا بهجة الاصفياء
و مهجة الاولياء انت الذي زين الله ظاهر الارض بدمك
و باطنها بهيكلك طوبى لك يا ركن الایمان و مطلع العرفان
انت الذي خضعت الاذكار عند ذكرك و الاسماء عند ظهور
اسمك فاه آه يا مقصد الاقصى و اسم الله مالك العرش
و الشري بما ورد عليك من الامراء و العلماء تالله بمصيتك
ناحت كينونة السرور امام وجه الظهور و هدرت حمامات الاحزان
على الاغصان و بما ورد عليك صعدت زفرات المقربين و نزلت
عبرات الموحدين ترى و تعلم يا الله الغيب و سلطان الشهدود
انّ الارض صبغت من دماء اصفيائك و اوليائك ولم تكن لهم من امّ

ص ٢٢٣

لتنوح عليهم ولا من مونس ليعزى ابنائهم و نسائهم قد ورد
عليهم في ارض الطاء ما ناح به الملا الاعلى قد رأيت يا
الله عذرك علينا مطروحاً على التراب الذي كان منجذباً
بنفحات وحيك و متحركاً بارادتك و مشتعلنا بنار حبك على شأن
سمع كلّ ذي سمع من كلّ عرق من عروقه آيات محبتك و اسرار
ولايتك قد جاهد في سبيلك حقّ الجهاد و قام على خدمتك
قّ القيام الى ان صار محمرة بالدم امام وجوه العالم
وانفق روحه شوقاً للقائك و وصالك يا مالك القدم بذلك ناحت
حورية البهاء في الفردوس الاعلى و اهل الجنة العليا و خباء
المجد في ملوكوت الاسماء ولم يكن يا الله من يحمله الى مقره
المقام الذي قدرت له من قلمك الاعلى في الصحفة الحمراء
و حملته امتنان من امائكم الالاتي وجدن حلاوة خدمتك في

ایامک و عرفن ما غفل عنه اکثر رجالک و عبادک ای رب صلّ
علیهمما فی جبروتک و ملکوتک ثمّ اکتب لهما ما یجد منه المخلصون
عرف فضلک و عنایتك یا الھی واله الاسماء وفاطری وفاطر
السماء اسئلک بدمه الشّریف و قیامه علی امرک و استقامته علی
خدمتک و انفاق روحه فی سبیلک بان تغفرلی ولوالدی ولمن
آمن بک واقبل الیک ثم اسئلک بان تجعلنی ثابتنا علی امرک
و مستقیما علی حبک و معروفا باسمک و غنیا بغانیک لا الله الا
انت المھیمن علی ما کان و ما یکون "

ص ۲۲۴

ای آقایان لله بگوئید والله بشنوید از قبل شهادت حضرت
سید الشّھداء علیه سلام الله را حجت عظمی و بینه کبری از
برای امر حضرت خاتم روح ما سواه فداه ذکر مینمودند چنانچه عرض
شد حال این نفوس مشتعله مطمئنه راضیه مرضیه که با جنحه
انقطاع بمقر فدا طیران نمودند و جان رایگان در سبیل
محبوب امکان انفاق کردند بنظر غافلین و مشرکین نیامده
قد حجتھم اھوائهم و غشتم اوھامھم لعمر الله شهادت
هریک از نفوس مذکوره دلیلی است اعظم و برہانی است اکمل
واتم ولکن حق جل جلاله جز بما نزل من عنده و ظهر من لدنھ
در اثبات امر مبارکش با مری نطق نفرموده یا اولی النّھی در آنچه
در باب ثامن از واحد سادس از قلم نقطه اولی روح ما سواه فداه
جاری شده تفکر نمائید قوله تعالی و امر شده که در هر
نوزده روز یک دفعه در این باب نظر کنند لعل در ظهور
من یظہر اللہ محتاجب نشوند بشئونی دون شئون آیات که
اعظم حجج و براهین بوده و هست در این باب میفرماید قوله
تبارک و تعالی بعد از غروب شمس حقیقت امتناع دارد که از غیر
او آیه ظاهر شود بر نهنج فطرت و قدرت بدون تعلم و شئونیکه
نzd اهل علم متصور است با وجود این امتناع که غیر از من یظہر
الله کسی نتواند مدعی شد این امر را فرض شده در بیان که اگر
نفسی ادعا کند و آیاتی از او ظاهر گردد احدی متعرض نگردد

ص ۲۲۵

اورا لعل بر آن شمس حقیقت حزنی وارد نیاید الی قوله عز
و جل اگر شنوید چنین امری و یقین نکنید تکسب امری ننموده

که سبب حزن او باشد اگر چه در واقع غیر او باشد اگر چه این تصویریست محال ولی همینقدر که ذکر اسم او کرد بر صاحبان حب او بعید است که او را محزون کنند احتراماً لاسمه زیرا که امر از دوشق بیرون نیست یا او است و حال آنکه غیر او ممکن نیست که آیات برنهج فطرت نازل فرماید که چرا نفسی تکذیب حق کرده باشد و حال آنکه شب و روز در انتظار او عمل کرده باشد و اگر برفرض امتناع کسی خود را نسبت داد و آگذارند حکم او را با خدا بر خلق نیست که حکم او نمایند اجلالاً لاسم محبوبهم و حال آنکه چنین نفسی نیست که تواند چنین مقامی را ادعای کند اگر در کور قرآن به مرسيد در این کور هم خواهد رسید آیات او بنفسه دليل است بر ضياء شمس وجود او و عجز کل دليل است بر فقر و احتياج بسوی او سبب اين امر اينست لعل در يوم ظهر حق قدمهای ايشان بر صراط نلغزد و يا به آيه شبحی که در افئده ايشان است بر مکون وجود خود با آن آيه حکمی نکنند که يك دفعه کل کينونيت و اعمال آنها باطل گردد و خود خبر نشوند اگر کل بر اين يك امر اطاعت کنند بر خداوند است که حق را بر ايشان ظاهر فرماید و القای حجت و دليل در قلوب ايشان فرماید به ادله ظاهره که از قبل او مشرق میگردد تا اينکه مؤمنین

۲۲۶ ص

توانند در حق او اظهار يقين نمود و دون آنها توانند اظهار وقوف نمود که وقوف در حق دون حق است و کافی است کل اهل بيان را اگر در اين حکم عمل نمایند در نجات ايشان در يوم قيامت زيرا که آن يومی است که کل ما على الارض به آيات مشرقه در افئده ايشان از شمس حقیقت انا لله عاملون می گويند ولی صادقین عبادی هستند که نظر بمکون آن آيات بالله عز و جل نموده که آن شمس حقیقت باشد که آیات او که ضياء او است فاصل است ما بين کل شيء تلک حجه اللہ قد تمّت عليکم ان یا عباد اللہ فاتقون . ای صاحبان ابصار در این بيان رحمن که عرفش عالم را احاطه نموده و مقصود از او ظاهر و باهر و آشکار نظر نمایند فی الحقیقہ این باب سپریست محکم و درعی است متین از برای حفظ مقصود عالمیان ای اهل بيان حیا کنید و قدری تفکر نمایند آیاتش عالم را احاطه نموده جمیع ذرات کائنات بر عظمتش شهادت داده و میدهنند از حق جل جلاله بترسید و تدبیرات

و بیانات حضرت مبشر را با غرایض نفسانیه مهجور ننماید
حضرت مقصود روح من فی ملکوت الامرو الخلق فداه از اعانت
و تصدیق و ایمان شما گذشت این را فی الحقيقة ذکر
مینمایم چه که از لسان مبارک استماع شده بهربابی اراده
نمودید توجه کنید و از هر کأسی میخواهید بیاشامید و بهر

ص ۲۲۷

جهت و هرسومیل کنید بروید ولکن این مظلوم را با این
آیات با هرات و بینات واضحات و قیامش مقابل اعداء بخود او
و اگذارید از حیل و مکرو خدعا و فریب بگذرید این فانی
عرض مینماید در اراده های خود بکمال اطمینان مشغول
شوید ابدا تعریض نمیفرمایند لو تخدنو لا نفسکم فی کل حین
ریا من دون الله ولکن مرتكب نشوید امری را که کبد نقطه
اولی ازاو محترق شود و عيون عظمت بگردید یک سوره از سور
منزله را با بیان و جمیع کتب الهی قرائت نمایند لیظهر لكم
ما غفلتم عنه و بیقین مین بدانید و شهادت دهید بر آنچه
نقطه بیان روح من فی الامکان فداه شهادت داده میفرماید
جمیع بیان معادله بیک آیه او نمینماید هذا حق لاریب فيه
حال شخصی را که باو تمسک جسته اید لعمر مقصودی و مقصود
من فی الارض والسماء بر امر او آگاه نبوده و نیستید و این عبد
هم ممنوع است از ذکر شعسی ان یأتی حینه ایکاش شمس
اذن از افق اعلی اشراق مینمود و این عبد عرض مینمود آنچه
را که بآن آگاه است قلم متغیر مداد متغیر عالم متغیر آیا چه
شد بطینین ذباب مشغولند و از رب الارباب معرض عهد الله
را شکستند و از میثاقش چشم برداشتند آگر نفسی تفکر نماید
در خضوع و خشوع نقطه بیان عند ظهور این اسم شهادت میدهد
بر آنچه از قلم اعلی جاری شد قسم بافت اب حقیقت بشانی

ص ۲۲۸

خاضع و خاشع بودند که قلم اعلی از ذکر شعسی عاجز است چه
نیکوست ذکر این فقره در این مقام که در این حین بخار
فانی آمد ایامیکه حضرت ابن زکریا ظاهر و بغض تعمید
مشغول در برقه سائر و بشارت ناطق قائلًا توبوا لانه
قد اقرب ملکوت السموات میفرماید توبه و اتابه نمائید چه که

ملکوت الهی نزدیک شده اینی اعید کم بماءٰ للّتّویه و لکن الّذی
 یأتی بعدی هواقوی منی الّذی لست اهلاً ان احمل
 حذائے بشارت میداد ناس را بظهور حضرت روح و میفرمود
 او اقوی است و من قابل آنکه کفشه او را حمل نمایم نیستم
 مع آنکه حضرت روح و او در یک یوم بودند ولکن چون امر
 حضرت روح در آن یوم مستور بود میفرماید و الّذی یأتی
 بعدی یعنی یظهر نفسه بعدی و بعد میفرماید جاء یسوع
 من الجلیل الى الاردن الى یوحنان لیعتمد منه ولکن یوحنان
 منعه قائلًا انا محتاج ان اعتمد منک و انت تأته الى فاجاب
 یسوع وقال له اسمح الان لآن هکذا یلیق بنا ان نکمل
 کلّ برّ یسوع حضرت مسیح است و یوحنان ابن زکریا و او را در
 کتب یوحنان المعمدانی میگویند چه که غسل تعمید از احکام
 اوست و حال ما بین مسیحیین مجری و ممضی است و با آن عاملند
 فی الجمله نفحة این ایام در آن ایام متضمن بوده چنانچه
 حضرت نقطه روح ما سواه فداء جمیع بیان را بشارت این

ص ۲۲۹

ظهور تمام فرموده لعمر الله اگر نفسی بعدل و انصاف کلمات
 بیان را یک یک استشمام نماید جز عرف محبت این ظهور از او
 نیابد یشهد بذلك کلّ منصف وكلّ عادل ولکن القوم اکثرهم من المنکرين .
 ای اهل بیان عرض این خادم را بشنوید وبکمال اطمینان
 متوكلاً على الله برصراط وارد شوید احتیاط امروز از اعظم
 سیئات محسوب و در نار بوده و خواهد بود قد شهد بذلك
 قلم نقطة الاولی قوله تبارک و تعالی اورا شناخته بایات
 و احتیاط در عرفان او نکرده که بقدر همان در نار محتاج خواهید بود " انتهی
 اصنام را بشکنید حجبات ظنون را خرق نماید بافق اعلی
 وحده ناظر باشید که شاید در یوم الهی بتوحید حقیقی فائز
 گردید قسم بافتات افق سماء فضل آنچه در این ظهور اعظم
 ظاهر هر یک بمثابه شمس است در وسط زوال لا ینکرها الا کلّ
 غافل مرتاب این کلمه را لوجه الله بشنوید و عمل نماید
 حجت و برهانی که با آن تصدیق نقطه بیان و رسول قبل را
 نموده اید حال اعظم و اکمل آن موجود ملاحظه نماید
 و بعدل و انصاف تکلم کنید استغفر الله من ذکری و بیانی
 و نطقی عالم از اهل انصاف وعدل و دانش خالی نه البتة

ص ۲۳۰

نازل شده ملاحظه نمایند و همچنین آنچه از قبل بر انبیاء
و مرسلين نازل و بانصف تکلّم کنند و بعد سخن گویند
استغفرک يا الله الوجود من ذكر يجد منه المقربون عرف التشبيه
والحدود اي رب طهر ابصار خلقك عن كل ما يمنعها عن
النظر اليك والتوكّل عليك اي رب زينهم بطراز العدل
والانصاف ونور قلوبهم بانوار معرفتك انک انت على کلشىء
قدير وقتی از اوقات مشرق آيات و مظهر بینات فرمودند
يا عبد حاضر بيقین مبين بدان حق جل جلاله حقش ثابت و
امر ش ظاهر و نورش با هر جمیع اعتراضات اهل بيان را بیک
کلمه که از قبل آن نطق فرموده معدوم و مفقود و باطل مینماید
قوله عزّ بیانه يفعل ما يشاء ويحكم ما يريد اگر نفسی فی الحقيقة
باين کلمه علياً متمسک و مومن باشد جزاً وتوجه ننماید و غير او
را نبیند و از غير او نپذیرد و بسان ظاهر و باطن میگوید
يا الهی و مقصودی لك الحمد بما اظهرت نفسك و انزلت
آیاتك و ابرزت بیناتك و ارسلت ما وجد منه کل ذی شم عرف
قمیصک و نفحات ایامک و فوحات ظهورک اي رب قوّ قلبی
لثلا تمنعه اشارات المعرضین من خلقك و الملحدین من
عبادک عن الاقبال الى افتقک قوّ يا الهی يدی لأخذ كتابک
بیقین تضطرب به افتدة المشرکین من بريتك و نور وجهی
بانوار وجهک و زین هيکلی بطراز الاستقامة في حبک

ص ۲۳۱

اي رب هذا يومك اشهد فيه بظهورك ظهرت الاسرار
و اثمرت الاشجار و ثبت حكم التوحيد و محظ شؤنات
التحديد و نصب علم البيان على اعلى بقعة الامكان و ارتفع
ندائک في کل الاحيان اي رب اسئلک باسمک الکريم و
باسمک الحافظ و باسمک المعین ان لا تدعني بنفسی و انقضی
بذراعی قدرتك ثم احفظنى من اهل البيان الذين نقضوا
عهدک وكسروا میثاقک و نبذوا احكاماک وجادلوا بآیاتك
وكفروا ببرهانک اذ جئتھم من سماء الايقان برأیات الحکمة
والبيان انک انت المقتدر على ما تشاء وفي قبضتك ازمه

الاشیاء لا اله الا انت القوى القدیر" انتهی
سبحان الله چه واقع شده که ناس از حق ظاهر باهر مشهود
خود را ممنوع و محروم ساخته اند و بگفته این و آن متمسک
و مشغولند ظهور این امور تازگی نداشته و ندارد در قرون
و اعصار بحال اوهام متمسک و بعد از ظهور آفتاب حقیقت و
کشف مفتیات متنبه نشده بر قدم اول راجع گشته و شاعر نیستند
گویا مستوجب باشند مجدد بوعظ واعظها و شرک جهال
مبلا شوند . ای آقایان در امورات قبل و ثمرات و نتایج آن
تفکر نمائید تا از امثال آن نفوس طاغیه یاغیه محفوظ مانید
فی الحقيقة ثمرات اعمال آن نفوس پندی است بزرگ و نصوحی
است عظیم و عبرتی است عالی باری خادم چه عرض نماید

۲۳۲ ص

ل عمر محبونا و محبوب من فی الارض و السماء او هاماتی در
بعضی از اهل بیان مشاهده میشود که تا حین شبه آن ظاهر
نشده شخص عارفی از حزب الله دریکی از مدن با یکی از متوهمن
گفتگو نموده و آیات منزله بیان را قرائت کرده و شاهد بر
مطلوب خود آورده شخص متوهمن که آنچه میگوئی در
بیان نیست بعد بیان را آورد و عبارت حضرت را نشان داد
آن شخص ذکر نمود این بیان صحیح نیست گفت بیانی که
در نزد شما هست بروید بیاورید گفت آنهم صحیح نیست
گفت پس بیان صحیح کجاست گفت نزد حضرت از رائحه منته
این کلمه رایحه کلمات قبل مرور نموده چنانچه میگفتند ده جزو
قرآن را سرقت نموده اند و قرآن تمام نزد قائم است و او میاورد
فیالله فیالله ائمهم جعلوا القرآن عضینَ یعنی قسمت
نمودند یعنی پارچه پارچه نمودند بعضی را دزد برد
و بعضی را بدل نمودند این خادم فانی شهادت میدهد
که قرآن تمام بوده و بیان هم تمام است و قرآن همان است
که در دست کل بوده و بیان هم همین است که حال موجود
است ولکن آن کذاب مقصودش آنکه طرق را مسدود نماید و
سبل را ممنوع و آنچه از ناحیه ظنون ظاهر شود سند نماید
و ناس را مبتلا کند چنانچه از قبل کرده اند باری امید
چنان است ید قدرت حجبات جدیده را منع نماید و ناس

بیچاره را آگاهی بخشد آن قوم بی شرمند حرف آن غافل
 سبب ظهور او هاماتست سبحان الله چه شده اهل بیان را
 که صادق را کاذب میدانند و کاذب را صادق مثل فرقه هالکه
 که خود را ناجیه میشمردند هزار و دویست سنه بل ازید
 جعفر را کذاب گفته و میگویند مع آنکه آن مظلوم یک کلمه
 از روی حقیقت و راستی و صدق بیان نمود حال نفوس غافله
 معرضه متوهمه بسیارند از جمله میرزا هادی دولت آبادی
 خود را هادی و قائده قوم میشمرد قسم بنفس حق که در لیالی
 و ایام بتحریر آیات منزله تلقاء وجهش مشغول که شخص مستور
 تلقاء وجه قادر بر تکلم نبود این بیچاره‌ها نمیدانند بهوی
 شنیده‌اند و بهوی متمسکند و بهوی متثبت و عاقبت ثمرات
 اعمال و اقوالشان بمتابه اهل فرقان هبا بوده و خواهد بود
 از حق میطلبم انصاف عطا فرماید و ضعفیه و بغضای قبل را از
 میان خلق بردارد ولکن بسیار مشکل است چه که نفوسی که
 در قرون و اعصار بطنون و اوہام تربیت شده‌اند کجا لايق
 مشاهده انوار آفتاده یقینند این عبد از اظهار و ذکر بعضی از
 امور ممنوع است و الا گفته میشد آنچه را که تا حین عباد از او غافل
 و بیخبرند قوله جل جلاله و عم نواله یا عبد حاضر سخن
 باندازه میگوئیم لا بما ینبغی لملکوت بیانی و جبروت علمی
 الا ان نری الیت خالیا من دونی انتهی .

ایم الله این خادم لوجه الله گفته و خواهد گفت خیالی نداشته
 و ندارد ان رَبِّ الرَّحْمَنُ هو الغنی عن ایمان اهل البیان
 الَّذِينَ نَفَضُوا مِيثَاقَهُ وَ حَارَبُوا بِنَفْسِهِ نَقْطَهُ بِيَانِ رُوحِ مَا سُواهُ
 فداه میفرماید در آن روز آن آفتاب حقیقت اهل بیان را
 خطاب مینماید و این سوره فرقان را تلاوت میفرماید قوله
 تعالیٰ قل يا ایها الكافرون لا اعبد ما تعبدون ولا انتم
 عابدون ما اعبد ولا انا عابد ما عبدتم ولا انتم عابدون
 ما اعبد لكم دینکم ولی دین . این ایام مکرر از لسان قدم
 این سوره مبارکه شنیده شد طوبی للمنصفین و طوبی للمتفرسین
 و طوبی للمتفکرین بر هر نفسی الیوم لازم که بقدرت و قوت حق
 جل جلاله افق آفتاب یقین را از سحاب ظنون و اوہام حفظ

نماید اگر چه او بنفسه حافظ کل بوده و هست و آنچه در
این مقامات ذکر میشود مقصود آنکه عبادش بخدمت امرش
فائز شوند یک ساعت دو ساعت دنیا قابل ذکر نبوده و نیست
امید آنکه باب فضل را مسدود نفرماید و اولیاء خود را از عرضش
محروم نسازد . ای آقایان مخصوص یک باب از بیان در ذکر این
بیان است میفرماید شجره اثبات با عراضش از او از نفی
محسوب و شجره نفی با قبلش باو از اثبات محسوب باری
بمتوهمین بگوئید امروز روزیست عظیم و بنور توحید منور
مجال تحدید شرکاء نبوده و نیست چنانچه سالها بآن مشغول

ص ۲۳۵

بدند عصمت کبری مخصوص ذات مقدس بوده و هست احدی
را از آن نصیبی نه و هو ينطق فی قطب الابداع لا اله الا هو
المهیمن القيوم ای اهل بیان بشنوید عرض این خادم
فانی را و بمثل اهل فرقان بظلم قیام منمائید جمیع علمای
آن فرقه کمال ظلم را مینمودند و خود را مظلوم میشمردند
اتقوا الله يا قوم ولا تكونوا من الظالمین مقامی را که میفرماید
اگر نفسی ادعا نماید و اتیان به حجتی ننماید تعرض منمائید
و حزن وارد نیاورید حال مع حجج و براهینی که عالم را احاطه
نموده و نورش آفاق و انفس را منور کرده گفته اند آنچه را که
هیچ ظالمی از قبل و بعد نگفته الله تفکر نمائید شاید از بحر
معانی لئالی بیان را بیابید جمیع بیانات آن حضرت رحمتی
بود از برای عباد لا تجعلوها نقمة لكم و لمن بعدکم
برچینید بساطهای قبل و بعد را و بكمال فرح و انبساط
در این بساط مبسوط وارد شوید از حق جل جلاله میطلبیم
معرضین و منکرین را تأیید فرماید بر رجوع و توبه و انا به
بسیار حیف است خود را مستحق سیاط و غضب دائمی نمائید
آیا میتوان این سدره مبارکه مرتفعه که فرعش از صد هزار سماء
مرتفع تراست انکار نمود؟ آیا مجال توقف و گفتگویاقی؟ لا و
نفسه الحق مگر قهر الهی بسبب جزای اعمال اخذ نماید
سبحان الله نفوس غافله اراده نموده اند آفتاب حقیقت را

ص ۲۳۶

سترنمایند این فرد در این مقام مناسب است :

"قصد آن دارند این گل پاره‌ها کر حسد پوشند خورشید ترا"

بلایائی بر سدره مبارکه وارد که اگر فی الجمله انسان در او تفکر
نماید خود را هلاک کند چون این فقره منع شده لذا این عبد
و امثال این عبد باقی مانده قسم بافتات افق راستی اقلام
عالم از ذکرش عاجزو قلوب ملأ اعلی در احتراق از جمله
در این ارض بعد از ورود در سجن اعظم دو نفس غافل محتجب
با هر کسی مراوده مینمودند و در هر مجلسی با هر شخصی فصلی
مذکور میداشتند اللہ یعلم ما ورد منها علیه فی دیار الغربة
و بلاد الغربة بعضی از سور را با مجموعات خود ترکیب نموده
و بهر کسی ورقی دادند والله الّذی لَا إلّهَ إلّا هُوَ حَتَّی
به کناس بلده تا آنکه امر بمقامی رسید که آتش فتنه مشتعل و
لهیب نار بغضا از قلوب و نفوس ظاهر بالآخره از مالک رقاب
بسد باب حکم صادر چند شهر با احدی از داخل و خارج
مقالات نفرمودند باب مسدود و طالبین ممنوع و محجوب
تا آنکه شبی از شبهها این فانی تلقاء وجه بتحریر آیات مشغول
بغنة لحن مبارک تغیر نمود این آیات منیعه قویه غالبه
قاهره نازل بشائیکه فرائص این عبد متزلزل بود حق شاهد
و گواه که بهیچوجه اطمینان و سکون در نفس باقی نماند

ص ۲۳۷

قوله جل جلاله و عم نواله و عظم بیانه قد ماج بحر البلاء
واحاطت الامواج فلک الله المهيمن القیوم از اصحابه این آیه
مبارکه روح از برای این عبد باقی نه بعد این آیه نازل انک
انت یا ملاح لا تضطرب من الاریاح لان فالق الاصباح معنا
فی هذه الظلمة التي احاطت العالمين از این آیه فی الجمله
سکون حاصل ولکن واضح و مبرهن شد که فتنه دهماء از عقب
است باری آنچه از بعد واقع حرف بحرف در آن لوح مبارک
نازل از جمله میفرماید وقتی بایادی امرا و سفرا و احبا
نصرت مینمائیم و گاهی بایادی اعدا یوم بعد هنگام عصر
این عبد تلقاء وجه بتحریر آیات مشغول که غوغای بلند شد
جمعی اهل بلد و عسکریه با اسیاف شاهره امام بیت حاضر
اعمال شنیعه آن نفوس مجسم شد و ظاهر شد آنچه شد
مدتی این عبد مضطرب و متزلزل که مبادا بر جمال قدم حزنی
وارد آید لعمر رینا اگر بحق و اگذار شده بود خود کفايت

میفرمود چنانچه ذئب و رقشاء و امثال آن نفوس را کفایت
نمود بعد اخت رضاقلی یک بسته سور و الواح منزله را برد
و بدست پاشای بلد داد از جمله سوره رئیس بگمان اینکه
پاشای مزبور بعناد قیام نماید ولکن حکم آیه منزله ظاهر
پاشا قادری مطالعه نمود صبح برخاست و خدمت حضرت
غصن الله الاعظم روحی و ذاتی لقدومه الفداء رسید و جمیع

ص ۲۳۸

سور را آورد و تسلیم نمود مذکور داشت شب گذشته در این
الواح ملاحظه کردم عظمت امر مرا اخذ نمود بیقین دانستم
این امر حق است چه که اگر او را انکار نمایم جمیع رسول و صحف را
باید انکار نمود و استدعای لقا و حضور نمود تا آنکه یومی عبود
نام که صاحب بیت بود بین یدی حاضر و استدعا نمود که حضرت
پاشا بحضور فائز شود قبول فرمودند و بعد از حضور تلقاء وجه
با یمان و ایقان فائز و آنچه با او امر شد جمیع را عمل نمود . از
برای عامه محبوسین که در این شهر بودند فرج عظیم حاصل
مقصود آنکه آنچه از قوه نفوس غافل بر می‌آید مجری نمودند جمیع
خلق این ارض را بشانی اغوی نمودند که هر یک از این اسرا
را میدیدند کلمات ناپسندیده می‌گفتند . باری سبب شدن
چند شهر باب رحمت بر روی کل مسدود الله یعلم ما ورد عليه
من اعدائه هر نفسی بذره از عدل و انصاف فائز باشد شهادت
میدهد که اعلی و ابهی و اظهر از این ظهور در عالم نیامده
آیا معرضین حکایت مباهمه واقع شده در ارض سرّ را نشینیده اند
ل عمر مقصودنا ظاهر شد آنچه که اهل مدینه را متختیر
نمود چون احتمال می‌رود بعضی نشینیده باشند لذا مختص
عرض می‌شود تا منصفین آگاه شوند و شاید معرضین هم راه یابند
بعد از ورود ارض سرّ یومی از ایام سید محمد اصفهانی تلقاء
وجه حاضر عرض مطلبی نمود قبول نشد و چند یوم قبل هم

ص ۲۳۹

لسان عظمت مخاطبا ایا به باین کلمات ناطق یا محمد
تو از مشی انبیاء و سجیه اصفیاء اطلاع نداری و آگاه نیستی
انتهی . از این کلمه مبارکه همچه معلوم شد بعضی از حرفهای
عرفای کهنه را نزد بعضی گفته و همچنین چند یوم بعد هم

اذن خواست بعد از حضور عرض نمود استدعا آنکه بمیرزا
یحیی امر فرمائید چیزی ننویسد چه که آقا محمد علی اصفهانی
یک شعر فارسی سؤال نموده معنی آنرا ملتافت نشده جمال قدم
فرمودند سید تورا چه باین فضولی‌ها تا آنکه بالآخره
طردش فرمودند بعد رفته میرزا یحیی را اغوی نموده و در ظاهر
نرد بعضی اظهار ایمان باو میکرد مع آنکه و نفس الحق روح من
فی ملکوت الامر و الخلق فداه مکرر در سبیل مابینشان در بعضی
امور گفتگو شد بالآخره بمعارضه انجامید و تلقاء وجه هر دو
حاضر و از یکدیگر شکایت آغاز نمودند این خادم فانی دوست

ندارد تفصیل آن نفوس را عرض نماید .

ای برادران والله الّذی لَا إله إلّا هو بصدق میگوییم مقصودی
ندارم جز آنکه مجدد حججات غلیظة موهومه و سبحات کذبه
عبد بیچاره را منع ننماید و محروم نسازد شخص مذکور
با هفتاد نفر در این سبیل لیلا و نهارا معاشر معدلک باطراف
نوشته من با احدي معاشر نبودم و متوجهین قبول نمودند
این است شأن ناس از حق میطلبم اولیای خود را تأیید فرماید

ص ۲۴۰

تا بمثابه قبل ابواب کذب مفتوح نشود و مدن و دیار
موهومه تعییر نیابد بعد از فصل اکبر سید مذکور با غوای چند
نفر از اعجم خارج که در آن مدینه بودند قیام نمود و لیلا
ونهارا با آن نفوس معاشر تا آنکه در حضور آن نفوس ذکر
نمود که قرار بربماهله گذاشته ایم و ذکر این فقره نظر
باطمینانی بود که داشت که جمال قدم بامثال آن نفوس
اعتننا نمیفرمایند و البته با آن نفوس در یک مجلس جمع نمیشوند
باينجهه با کمال یقین نزد اعجم باين کلمات و همیه مشغول
شد در آن بین میر محمد نام که در ارض شین خدمت نقطه
اولی روح ما سواه فداه فائز شده و در سفر مدینه کبیره هم ملتزم
رکاب بود رسید بر گفتگوهای سید بین اعجم مطلع شد
گفت وقت را معین کنید من میروم و در ساحت اقدس عرض
مینمایم تشریف بیاورند تا حق از باطل واضح و مبرهن گردد
قرار شد در مسجد سلطان سلیم این امر واقع شود میر مذکور
وارد و تفصیل را نزد بعضی از دوستان ذکر نمود تا آنکه
در پیشگاه حضور عرض شد این فانی آن حین حاضر نبود

بمجرد اصغا جمال قدم از مقر برخاستند و فردا واحدا
متوجهها على مقر المعلوم توجه فرمودند و در عرض راه بشأنی
فرات آيات الهی جاري و نازل که احدی قادر بروصف آن نه
و این عبد در آن حین در سوق بوده بجهة تمشیت بعض امور

۲۴۱ ص

بیت بعد از استماع بسرعت تمام توجه نمودم در اثنای راه ملاحظه
شد جمعی اهل بلد از طرفین معتبر متّحیر ایستاده‌اند
این عبد را که دیدند با دست اشاره نمودند یعنی از این
سمت تشریف بردن تا اینکه این عبد وارد جامع شد مشاهده
نمود بحر آیات مواج لعمر مقصودی و مقصود من فی السموات
والارض بشأنی آیات نازل که کل متّحیر که آیا چه واقع شده
یکی از اعجم مشاهده شد که میلرزید و میگریست و در حضور از
اصحاب جز میر محمد و این عبد که از بعد رسید احدی حاضر نه
چه که کل را از حضور نهی فرمودند بعد وجه مبارک بمیر محمد
متوجه قال یا محمد اذهب اليهم و قل تعالوا بحبالکم
و عصیکم میر بسرعت تمام رفت بعد از مراجعت عرض نمود حضرات
از گفته نادم شدند و عندر آوردند که امروز ممکن نیست فرمودند
بگو تا سه یوم مهلت هر یوم حاضر شوید ما حاضریم بعد ساعتی
در جامع بصلوة مشغول یعنی صلاة بدیعی و بعد از مراجعت
بمجرد ورود در بیت یک لوح بخط مبارک نازل و بهر مبارک
مختوم که تا سه یوم هر یوم بیاید ما حاضریم و آن لوح رانزد
اصحاب فرستادند تا کل مطلع باشند و جناب میر هم رفت
و تفصیل لوح را اخبار نمود ولکن از آن نفوس اثری ظاهر نشد
ای آقایان تفکر نمائید امر بچه شان ظاهر و ناس بچه شان غافل
غیر اهل آن مدینه قریب صد نفر از مهاجرین و مسافرین جمع

۲۴۲ ص

بودند و کل بر این مطلب شاهد و گواه و آن لوح مبارک موجود
و سوره مباھله در تفصیل آن یوم نازل و حسب الامر نزد یکی از
اولیا ارسال شد که بر احبا و اولیای الهی قرائت نماید و البته
اکثری با صغاء آن فائز شده‌اند و بعضی از آن در این مقام
ثبت میشود تا امکان از آیات رحمن منور گردد و افتدۀ عالم
بطراز عدل و انصاف مزین شود الامر بید الله هذا ما نزل من

جبروت مسية ربنا العزيز العلام قوله جل جلاله ان يا قلم
الاعلى اذكر لاسمك نبا هذه المدينة ليكون من المطلعين
اذ جائك محمد من لدى المشركين وقال انهم ارادوا ان
يجمعوا معك في مقر آخر فلما سمعنا خرجنا عن البيت
بسلطان مبين وقلنا يا محمد خرج الروح من مقره وخرجت
معه ارواح الاصفباء ثم حقائق المرسلين انظر لترى الملا
الاعلى فوق رأسى وفي قبضتى حجج النبئين افتح عينك هذا
على ثم محمد رسول الله قد طلع من افق البيت بسلطان مبين
قل انه اتي برايات الايات من لدى الله المقتدر القدير
قل لو اجتمع من على الارض من العلماء والعرفاء ثم الملوك
والسلطانين انى احضر اماما وجوههم ناطقا آيات الله
الملك العزيز الحكيم انا الذى لا اخاف من احد لو يجتمع
على ضرى من فى السموات والارضين قد خضعت الايات لوجهى
وخشعت الاصوات لندائى العزيز البديع قل هذه يدى قد

ص ٢٤٣

جعلها الله بيضاء للناظرين وهى عصاى لو نلقها لتبلغ الارض
ومن عليها وانا العليم الخبير يا محمد اذهب الى المشركين
برسالات الله رب العالمين قل قد جائكم الغلام ومعه جنود
الوحى والالهام يمشى امامه الملکوت وعن ورائه قبائل
الملا الاعلى واهل مدائن الاسماء ثم ملائكة المقربون
قل خافوا الله ولا تعرضا على الذى بامرها قدر كل امر حكيم
قل تعالوا بحالكم وعصيكم وما عندكم لو انت من القادرین
انا نذهب الى بيت الله الذى بناه احد من الملوك وسمى
بالسلیم واتوقف هناك الى ان تغرب الشمس في مغربها
ليتم عليهم حجة الله وبرهانه ويكونن من التائبين قل قد
انقطعت اليوم نسبة كل ذى نسبة الا من دخل في ظل
هذا الامر المشرق المنير من تمسك باسم من الاسماء معروضا
عن موجدها انه ليس مني و كان الله بريئا منه انا خلقنا الاسماء
كخلق كل شيء ان انت من العارفين قل انى قد اظهرت
نفسى الله وخرجت الله واتكلم امام من على الارض كما اتكلم امام
 وجهك الا اخاف من احد يشهد بذلك عملى لو انت
من العارفين قل ان آثار الحق ظاهرة كضياء الشمس وانوارها
تالله انها اظهر عند كل ذى بصر حديد هل تظن دونه

يقدّر ان يقوم معه لا و نفسه العلی العظیم ان الـذین اعـتکفوا
علی الاسـماء اوـلـئـک من عبـدـة الاـصـنـام لـوـانـتـ من الشـاهـدـین

ص ٢٤٤

ان التـبـی من اخـبـرـ النـاسـ بـهـذـا التـبـاـ الاـقـومـ الاـقـدـمـ القـدـیـمـ
وـ الرـسـوـلـ من بلـغـ رسـالـاتـیـ وـ هـدـیـ الـذـینـ ضـلـوـ السـبـیـلـ وـ الـامـامـ
من قـامـ اـمامـ وجـهـیـ بـخـضـوـعـ مـبـینـ وـ الـولـیـ من استـحـصـنـ فـیـ حـصـنـ
وـ لـایـتـیـ المـحـکـمـ المـتـینـ وـ الـوـصـیـ من وـصـیـ النـاسـ بماـ اـتـاهـ فـیـ
لـوـحـ حـفـیـظـ انـ الـذـیـ اـتـخـذـهـ المـشـرـکـوـنـ رـیـاـ لـاـنـفـسـهـمـ وـ اـعـرـضـوـاـ
بـهـ عـلـیـ اللـهـ المـقـتـدـرـ العـزـیـزـ الجـمـیـلـ اـنـ کـانـ کـاـحـدـ منـ الـعـبـادـ وـ
کـانـ انـ يـحـضـرـ تـلـقـاءـ الـوـجـهـ فـیـ کـلـ بـکـورـ وـ اـصـیـلـ هـبـتـ عـلـیـهـ منـ
شـطـرـ نـفـسـهـ اـرـیـاحـ الـهـوـیـ بـماـ اـغـوـاهـ اـحـدـ منـ الشـیـاطـینـ اـنـاـ
شـہـرـناـ اسمـهـ بـیـنـ الـعـبـادـ حـکـمـةـ منـ لـدـنـاـ انـ رـبـکـ هوـ الـحـاـکـمـ عـلـیـ ماـ يـرـیدـ "ـ اـنـتـهـیـ .ـ
ایـ دـوـسـتـانـ صـاحـبـ بـصـرـ وـ فـؤـادـ رـاـ یـکـ ذـکـرـ اـزـ روـیـ حـقـیـقـتـ
کـفـایـتـ مـیـنـمـایـدـ درـ اـیـنـ حـیـنـ بـحـضـورـ فـائـرـ لـسانـ عـظـمـتـ بـایـنـ
کـلمـهـ نـاطـقـ قـوـلـهـ عـزـ بـیـانـهـ یـاـ عـبـدـ حـاضـرـ بـگـوـایـ بـیـ اـنـصـافـهـاـ
آـیـاـ اـمـوـاحـ بـحـرـ بـیـانـ رـاـ مـشـاهـدـهـ نـنـمـودـهـ اـیـدـ وـ یـاـ اـشـرـاقـاتـ
اـنـوـارـ آـفـتـابـ ظـهـورـ رـاـ نـدـیدـهـ اـیـدـ اـنـقـوـاـ اللـهـ اـزـ غـدـیرـ بـبـحـرـ
وـ اـزـ وـهـمـ بـیـقـینـ تـوـجـهـ نـمـائـیدـ اـمـروـزـ جـمـیـعـ کـتـبـ بـهـ لـاـ وـ نـعـمـ اوـ
مـعـلـقـ وـ مـنـوـطـ هـذـاـ بـدـیـعـ السـمـوـاتـ وـ الـارـضـ لـوـ اـنـتـمـ تـعـرـفـونـ
بـدـیـعـ منـ کـلـ جـهـاتـ اـیـنـ ظـهـورـ بـوـدهـ وـ هـسـتـ طـوـبـیـ للـعـارـفـینـ
قلـ لـیـسـتـ اـفـکـارـکـمـ وـ لـاـ اـمـشـیـ فـیـ طـرـقـکـمـ قـدـ اوـضـحـتـ
سـبـیـلـ وـ اـظـهـرـتـ دـلـیـلـ وـ اـنـزلـتـ آـیـاتـیـ وـ دـعـوـتـ الـعـبـادـ الـیـ اـفـقـیـ

ص ٢٤٥

مـنـهـمـ مـنـ اـقـبـلـ وـ مـنـهـمـ مـنـ اـعـرـضـ انـ الـذـیـ اـقـبـلـ اـنـهـ مـنـ الـفـائزـینـ فـیـ کـتـابـ مـبـینـ "ـ اـنـتـهـیـ .ـ
ایـکـاـشـ مـعـرـضـینـ یـکـ وـرـقـ اـزـ کـتـابـ اـیـقـانـ رـاـ بـبـصـرـ عـدـلـ نـظرـ
مـیـنـمـوـنـدـ وـ بـاـنـصـافـ حـکـمـ مـیـکـرـدـنـدـ مـعـاـدـلـهـ نـمـیـنـمـایـدـ بـاـنـ آـنـچـهـ
بـایـنـ شـأـنـ اـزـ قـبـلـ نـازـلـ شـدـهـ اـمـروـزـ کـلـ درـ صـقـعـ وـاحـدـ مشـاهـدـهـ
مـیـشـونـدـ هـرـ نـفـسـیـ بـحـبـلـ مـتـینـ تـمـسـکـ نـمـودـ وـ بـذـیـلـ منـیرـ تـشـبـثـ
جـسـتـ اوـ اـزـ اـهـلـ بـهاـ درـ صـحـیـفـهـ حـمـراءـ اـزـ قـلـمـ اـعـلـیـ مـسـطـورـ
اـمـروـزـ جـمـیـعـ ذـرـاتـ بـرـ عـظـمـتـ اـمـرـشـاهـدـ وـ گـوـاهـنـدـ وـ مـعـرـضـینـ غـافـلـ
وـ گـمـراـحـ حـضـرـتـ اـعـلـیـ رـوـحـ مـاـ سـوـاهـ فـدـاهـ بـرـ اـثـبـاتـ حـقـیـشـانـ
درـ آـخـرـ تـفسـیـرـهـاـ بـشـاهـدـتـ دـوـ عـالـمـ اـسـتـدـلـالـ فـرمـودـهـاـنـدـ

ملا عبد الخالق و حاج ملا محمد علی بر قانی قزوینی می فرمایند
قوله جلّ و عزّ و کفی ب شادته هما فی حقی علی ذلک الامر
شهیدا انتهی . مع آنکه بعد از ملاحظه لوح مبارک که
می فرماید اتنی انا القائم الّذی انتم ب ظهوره توعدون نفس
اول اعراض نمود اعراض شدید و نفس ثانی هم من بعد اقبال
نمود و با احدی تقرب نجست چه که این دو عرضه در اول امر
عرض نمودند حال ملاحظه نمائید چه مقدار از علماء و عرفاء
و فقهاء نزد اشراف انوار آفتاب این ظهور اعظم خاضع و خاشع
مشاهده گشتند آگر اسامی ذکر شود بر حسب ظاهر بیم ضرّ
است از برای ایشان هر منصفی گواهی میدهد عالم دانائی

ص ۲۴۶

از اعمال معرضین و اقوال منکرین متحیر گاهی ذکر مرأت مینمایند
و هنگامی ذکر وصی این ایام از کرمان الوهیت از برای مرجع
خود ترتیب داده اند و نفس دیگر از اهل کاظمین ساکن
کرمانشاه مثل رومی و چینی گفته تالله انهم و ما عندهم
کبیوت العنكبوت بل او هن لوهم ینصفون بگوئید ای بیچاره ها
شما کجا بوده اید آیا غیر نفس حق کسی ظاهر بوده آیا از دون
او قدرتی مشاهده شده عجب است از نفوسی که از امر
اول آگاهی نداشته اند و فتوی میدهند یا محمد لعمر الله
غافلی خبر نداری این عبد شمارا ندیده و لکن لوجه الله
میگوید اتق الله بحق راجع شوتا باب مفتوح خود را محروم
منما آن نفوسی که تورا القا نموده اند خود آگاه نبوده اند
واز بحر دانش نصیب برنداشته اند نفسی که من غیر الله اورا
رب اخذ نموده آثارش نزدت موجود دیده و خوانده حال
یک صفحه آیات حق را قرائت نما و خود انصاف ده نقطه اولی
روح ما سواه فداء می فرماید قوله جلّ و عزّ آگر کلّ اهل بیان
در جوهر علم مثل او گردند که ثمر نمی بخشد الا بتتصدق او
فلتعتبرن ان یا اولی العلم ثم ایاه تتقون انتهی .
ای برادر من آگر نفسی این امر را انکار نماید و از این ظهور اعظم
غافل شود قادر بر اثبات هیچ امری نبوده و نیست این فانی
را حزن از کلّ جهات بشأنی احاطه نموده که از اظهارش عاجز

ص ۲۴۷

است چه که از برای شمس حقیقت بعد از ظهور و اشراق دلیل
ذکر مینماید و این خطای است که باعثی النداء میفرماید
اگر اکون مقدسا عن کل ما ذکر و سطوان دلیلی ما ظهر
من عندي و حجتی نفسی لوانت من العارفين انتهي . ولكن
این عبد چون بعضی را ضعیف مشاهده نموده بحبل استدلال
تمسک جسته که شاید از معین کلمات الهی کوثر باقی بیاشامند
و بزنگی دائمی فائز گردند والا ان الدلیل یستحبی ان ینسب
الیه والبرهان یخجل ان یسجد بین یدیه نعم ما قیل :

حق عیان چون مهر رخشان آمده

حیف کاندر شهر کوران آمده

سزاوار انسان آنکه بطراز عدل و انصاف مزین باشد مالک
وجودی که بنفسه امام عالم قیام فرموده و باسم قیومش رحیق
محظوم را گشوده و معادل ما نزل من قبل و من بعد از قلم
مبارکش جاری و نازل چگونه میتواند انسان در این مقام
توقف نماید و یا نعوذ بالله کلمه نا لایق ادا کند بیان را نقطه
اولی بید قدرت بیفشد زلال آن این کلمه مبارکه است
انه لا یستشار باشارتی یومی از ایام مقصود عالمیان باین کلمه
علیا ناطق قوله جل جلاله یا عبد حاضر امروز اگر نفس نقطه
در این امر توقف نماید از کلمه رضا محروم ماند ناس در نوم غفلت
و بصر الله از افق اعلی ناظر و شاهد انتهي .

۲۴۸

هر صاحب شمی عرف بیان رحمن را ادراک مینماید حق بمثل
وجودش ظاهر و هویدا حجباترا خرق فرمود سبحان را شق
نمود مجدد سبب نشود و ناس بیچاره را بمثل قبل در تیه
اوہام مبتلا منماید اتقوا الله یا عشر البیان ولا تكونوا من
الظالمین نقطه اولی روح ما سواه فداه از اول ظهور الی
آخر بذکر این اسم مبارک مشغول بهیچوجه در تشویق اهل
بیان توقف نفرمودند هر لفظ مبارکی و هر کلمه مقدّسه طیبه
که در بیان نازل شده بحق جل جلاله نسبت داده اند
سبحان الله جهالت و نادانی بمقامی است و غل و بغضاء
بسائی است که آذان را از اصغاے منع نموده قسم بافتاد
افق معانی اگر بعضی از آیات منزله در ذکر این ظهور اعظم
بر حجر القاء شود لینفجر منه الانهار وقتی از اوقات این کلمه

علیا از لسان مولی الوری استماع شد یا عبد حاضر بیاناتی که از مملکوت علم الهی در این ظهور ظاهر شده گوش بخشد و القا نماید محزون مباش از گفته های این و آن یک نفس اگر حلاوت بیان رحمن را بیابد او عند الله از من علی الارض اقدم و افضل و اظہر و اعلم و اعلى بوده انتهی . نقطه اولی روح ما سواه فداه میفرماید اگردر يوم ظهور او یک نفس مؤمن باشد بعث کل نبین در نفس او میشود این عبد گاهی که در قدرت و عظمت و سلطنت حق جل جلاله نظر مینماید ابواب رجا

ص ۲۴۹

مفتوح میشود لذا استدعا مینماید که جمیع من علی الارض را از نفحات ایامش محروم نفرماید و چون در غفلت اهل بیان و ضغیمه و بغضای آن نفوس ملاحظه میشود یاس کلی حاصل اگر چه این عبد بگمان خود از این تحریرات انتباه و آگاهی نفوس را خواسته ولکن مشاهده میشود نقطه اولی روح ما سواه فداه بشائی در این ظهور اعظم ذکر فرموده اند که ما فوق آن متصوّر نه مع ذلك میفرمایند بقدر اسم مؤمن هم در حق او راضی نمیشوند چه که اگر راضی شوند حزن بر او وارد نمی آورند فی الحقيقة این بیان نقطه بیان روح من فی الامکان فداه کتاب وعظ است و دفتر نصح و صحیفة انتباه ولکن لا یزید الظالمین الا خسارا ولا یزید الغافلین الا انکارا ولا یزید الفاسقین الا فرارا این فانی امام وجوه کل عرض مینماید در حالتیکه قلبش فارغ است از ظنون و اوهام و ضغیمه و بغضای نفسی از نفوس آیا اگر نقطه بیان یعنی منزل آن بفرماید یا معاشر البیان بچه حجت و برهان از این ظهور اعظم محتجب مانده اید بچه جواب متمسک و متثبت میشود اگر میگوئید بمن محتاج شده اید جمیع ذرات کائنات شاهد و گواه که من اخذ عهد او را قبل از اخذ عهد خود نموده ام سبحانک اللهم فاشهد بانی بذلك الكتاب قد اخذت عهد ولاية من تظاهرت عن کل شیء قبل عهد ولایتی و کفی بک و بمن آمن با آیاتک

ص ۲۵۰

علی شهداء و انک انت حسبی عليك توکلت و انک کنت علی کل شیء حسیبا و به بیانی که اظهرا شمس است در وسط سماء کل

را وصیت نموده ام که بمن از آن مقصود عالمیان محجوب نمایند
 نفس کتاب شاهد و گواه و اگر به بیان از آن سلطان ایام محروم
 مانده اید هر سط्रی و هر ررقی از آن شاهد و گواه که من
 باعی النداء گفته ام بجمعیت بیان از منزل و مظہر و سلطان آن
 محروم نمایند اگر بوصفتی ناظرید و از مالک اوصاف ممنوع
 گشته اید بتصریح تمام گفته ام که کل آنچه ذکر خیر در بیان
 نازل شده مقصود آن شمس ظهور بوده و اگر بلفظ مرأت از شمس
 معانی محتاج شده اید قد نزلت فی الكتاب ان یا شموس
 المرايا انتم الی شمس الحقيقة تنظرؤن فان قیامکم بها
 لو انتم تتبصرؤن کلکم کھیتان بالماء فی البحر تتحرکون
 وتحتجبون عن الماء و تسئلون عما انتم به قائمون الی آخر قولی
 لاشکون الیک ان یا مرآة جودی عن کل المرايا کل بالوانهم
 الی لینظرؤن و اگر بذکر ثمره محتاج شده اید هذا عهدی و
 میثاقی مع ربی من قبل ومن بعد واجعل اللہم تلك الشجرة
 کلها له لیظهرن منها ثمرات ما خلق اللہ فیها لمن قد
 اراد اللہ ان یظہر به ما اراد فائی انا و عزتك ما اردت ان
 یکون علی تلك الشجرة من غصن ولا ورق ولا ثمر لن یسجد
 له یوم ظهوره ولا یسبحک به بما ینبغی لعلو علو ظهوره و سمو

۲۵۱

سمو بطنون و ان شهدت یا الهی علی من غصن او ورق او ثمر
 لم یسجد له یوم ظهوره فاقطه اللہم عن تلك الشجرة فانه
 لم یکن منی ولا یرجع الی اگر بذکر مستغاث محتاج شده اید
 این ندا از جمیع بیان مرتفع اگر در این حین ظاهر شود من
 اول عابدین و اول ساجدینم اگر بکلماتی متمسکید بتأکید
 تمام ذکر نموده ام که جمیع بیان معادله بیک آیه او نمیکند
 حال ای قوم آیا آن نفسی که من دون او اخذ نموده اید
 و کلمات او را آیات فرض گرفته اید از من و بیان من اعلی و احب
 است نزد شما اف لكم و لقلة شعورکم و عدم وفائکم اعظم
 او هامات و ظنون شما آنکه ظهورم را مثل ظهور قبل فرض
 نموده اید خلیفه و وصی تعیین مینمایید بالمره از یوم الله
 و شأن او محجوبید و از اشرافت انوار آفتاب توحید حقیقی
 محروم و بی خبر ای ظالمان هنوز از قمیصم عرف دم اطهرم
 متضوع سیف های آن ملحدين که در هزار و دویست سنه

بصیقل غل و بغضا مهیا نمودند و از سیموم آبش دادند آیا
کفایت ننموده که مجدد در تیه این او هامات هائیمید با آنچه
در طول هزار و دویست سنه عامل شدید قناعت نمائید آیا در
بیان نازل نشده با اسماء از مالک آن محتاجب نمائید حتی
اسم النبی فان ذلک الاسم یخلق بقوله سبحان الله با امواج
بحربیان حضرت رحمن و اشراقات انوار آفتتاب نصح و ظهرارات

ص ۲۵۲

نیر تدبیر و تعلیم از یمین قلب مبارک نقطه روح ما سواه فداء
اریاح یاسیه در هبوب بشانیکه حزن عالم را احاطه نموده
و سبب یأس افتده مقدسه منوره شده مخصوص این فانی را
 بشانی اخذ نموده که ظهور غیر آن را از محالات شمرده در
باب سابع از واحد ثانی میفرماید قوله جل و عزای اهل
بیان نکرده آنچه اهل قرآن کردند که ثمرات لیل خود را باطل
کنید اگر آنچه که مؤمن به بیان هستید در حین ظهور آیات
او گفتید الله ربنا ولا نشرك به احداً و ان هذا ما وعدنا الله
من مظہر نفسه لن ندعو معه شيئاً وبه آنچه براو هستید
اطاعت او کردید ثمره بیان را ظاهر کرده اید والا لایق ذکر
نیستید نزد خداوند ترحم بر خود کرده اگر نصرت نمیکنید
مظہر رویت را محزون نکرده الى قوله جل شأنه اگر بلقاء
الله فائز نمیگردید آیة الله را هم محزون نکرده باشید از نفع
مدینین به بیان میگذرد هرگاه شما از ضرر باو بگذرید
اگر چه میدانم نخواهید کرد انتهی . سبحان الله مشاهده
نمایید آن طلعت مبارک را چه مقدار یأس اخذ نموده که
مع وصایای لا تحصی و عهدهای محکمه و میثاقهای متنه
و تدبیرهای معلنه یأس اکبر از بیانات مبارک ظاهر و مشهود
طوبی للباکین و در مقام شفقت کبری و عالم آگاهی میفرمایند
قوله عز و جل چه بسا نوری را که نار میفرماید باو و همچنین

ص ۲۵۳

میفرماید قوله عز ذکرها اگر چه می بینم ظهور او رامش این
شمس در وسط السماء و غروب کل را بمثل نجوم لیل در نهار.
هر صاحب سمع و بصری شهادت میدهد بر اینکه آنحضرت
روح ما سواه فداء در جمیع احیان بذکر محبوب امکان مشغول

بوده‌اند و بجمعیت تدبیرات قلمیه و بیانیه و ذکریه اخبار فرموده‌اند
بانچه از اهل بیان ظاهر شده و میشود عمر مقصودی و مقصود
من فی الارض والسماء ان اسفه عظیم و حزنه کبیر و یأسه
عنن فی البیان اعظم من کل عظیم ای عشر غافلین بشنوید
عرض این خادم فانی را و بهواهای نفسانیه و مفتریات نالایقه
ذیل اطهر اقدس را می‌لائید آگر اقبال نمینمائید ساکت باشد
میفرماید عزّ ذکره در بیان هیچ ذکری نیست مگر ذکر او لعل
در وقت ظهور مشاهده حزن نفرماید از مؤمنین بخود و همچنین
باين کلمه مبارکه که بمثابه نور است ما بين عالم نطق فرموده
قوله جلّ و عزّ بیان از اول تا آخر مکمن جميع صفات اوست
و خزانه نار و نور او امید هست که ناس غافل از آنچه ذکر شد
بسماء آگاهی عروج نمایند چنانچه میفرماید قوله عزّ ذکره
آگر کلّ بتربیت نقطه بیان مریّی شوند و ناظر بمبدء و حجت
و دلیل باشند در حین ظهور محتجب نمیمانند در این مقام
میفرماید قوله تعالی گویا دیده میشود که کلّ این اصحاب
بشرف ایمان بآن شمس حقیقت مستضی گشته در تلویحات

۲۵۴

وتصریحات ملاحظه نمائید میفرمایند امید هست که این
اصحاب یعنی اصحاب موجوده بشرف ایمان فائز شوند
چنانچه شدند خدای واحد شاهد و حقّ آگاه گواه که این
فانی خالصانه لوجهه ولا ولیائه ولا حبائه ذکر نمود آنچه که
منصفین را نفع بخشد و نجات دهد از بیانات نقطه اولی
روح ما سواه فداء چه عربی و چه فارسی آنچه در نظر بود
بعضی از آن ذکر شد آگر چه ایوم ام البیان میفرماید جمیع
بیان ذکری است ازا و به ردّ و قبول او معلق و منوط آگر از
فضل حقّ جلّ جلاله افق عدل و انصاف از سحاب ظنون و
اوہام مقدس شود جمیع شهادت دهنده بر آنچه این خادم
ذکر نمود چه که کلّ میدانند نفسی بقدر این عبد از این امر
مطلع نبوده و نیست مع ذلک نفوسي که از حقیقت آگاه نبوده‌اند
گفته‌اند آنچه را که بعضی از بی خبرهای عالم اخذ نموده
و بر طلعت قدم وارد آورده‌اند آنچه را که صخره صحیحه زد ..... انتهی .
و در لوح ملا علی بجستانی نازل قوله تعالی :
آنچه از قلم اعلی نازل شد البتہ ظاهر خواهد گشت سوره

رئیس را تلاوت فرمائید و همچنین لوح ملک پاریس را که از اجزاءی سوره مبارکه هیکل است و همچنین لوح فؤاد که

ص ۲۵۵

محخصوص یکی از احباب (۱) نازل شده و این لوح در وقتی نازل شد که پاشا که وزیر خارجه روم بود بمقر خود راجع شده بود و سبب فتنه اخیره و مهاجرت از ارض سرّبعکا او شده بود دو نفر بودند که بعد از سلطان رئیس کلّ بودند یکی فؤاد پاشا و یکی عالی پاشا گاهی این صدر اعظم بود و آن وزیر اول خارجه و گاهی بالعکس در آن لوح میفرمایند قوله عزّکبریانه " سوف نعزل الّذی کان مثله و نأخذ امیرهم الّذی یحکم علی البلاد وانا العزیز الجبار و همچنین در کتاب اقدس در نقطه واقعه بین البحرين ملاحظه نمائید که مقصود از آن نقطه اسلامبول است چه که از یک جهتش بحر ابيض است وجهت دیگر بحر اسود باری آنچه از قلم اعلی جاری کلّ ظاهر شده و اخبارهای دیگر هم که در الواح هست کلّ ظاهر خواهد شد نشهد انه هو العالم المقتدر السامع البصير الخير ..... "

(تاریخ نزول این لوح مبارک ۱۲ جمادی الثانی سال ۱۲۹۳ هجری قمری است)

پایان

---

(۱) مقصود جناب شیخ کاظم سمندر قزوینی است که لوح فؤاد یعنی ک ظ باعزار او نازل شده برای تفصیل بر حیق مختوم مراجعه فرمایند .